

Palkkatilasto

Lönestatistik
Wages and salaries
1991/92

Palkkatilasto

Lönestatistik
Wages and salaries
1991/92

Tammikuu 1993

Tiedustelut - Förfrågningar:

Yrjö Malmström
Tuula Muhonen
(90) 17 341

Kansikuva:

Helsinki 1993

Painatuskeskus Oy, Pikapaino
Annankatu 44, Helsinki 1993

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Palkkatilasto 1991/92

Palkkatilasto 1991/92 on yhteenveto eri alojen palkkatilastoista. Kirjaan on koottu keskeisiä tietoja palkoista ja niiden kehityksestä. Tuoreimmat indeksitiedot ovat vuodelta 1992.

Julkaisussa on tietoja julkisen ja yksityisen sektorin palkansaajien lukumääristä ja kesiansioista mm. toimialan, sukupuolen, koulutusasteen ja ammattiryhmän mukaan. Tarkastelua on laajennettu koskemaan myös naisten ja miesten tulo- ja palkkaeroja. Mukana on myös katsaukset kuntasektorin työvoimakustannustutkimukseen ja tulopoliittisiin sopimuksiin sekä ansioiden kehitykseen viime vuosina.

Sisällys

I Tilastokeskuksen palkkatilastot	1
Palkkatilastojen peittävyys	4
Palkansaajien lukumäärä vuonna 1991, 100 henkeä	5
Palkat työvoimakustannuksina	6
Palkka tulona	9
Palkkatilastoissa käytetyt luokitukset	11
Ansiotas- ja sopimuspalkkaindeksi	11
Kansainvälisten järjestöjen palkkatilastot	12
EY:n suunnitelmat palkkatilastojen kehittämiseksi	14
II Naisten ja miesten tulo- ja palkkaerot	15
Veronalaisten tulojen ja nettotulojen ero 1976 - 1990	15
Palkkatulojen erot 1977 - 1990	16
Säännöllisen työajan kuukausikeskiansioiden erot 1985 - 1991	17
Palkansaajaryhmien säännöllisen työajan keskiansioerot noin 1970 - 1991	17
Toimihenkilönaisten ja -miesten palkanlisät 1991	19
Palkanlisät kasvattavat keskiansioeroja	21
Säännöllisen työajan lisien jakautumat	22
Kuntien palkanlisät 1985 - 1991	25
III Tulopoliittiset sopimukset 1991/1992	26
IV Työajat ja palkkasummat	28
Palkansaajien työaikatietoja toimialoittain palkansaajaryhmän ja sukupuolen mukaan v. 1991	28
Palkkasummatietoja sektoreittain ja toimialoittain (kansantalouden tilinpito)	32
V Palkkaindeksit	34
Reaaliansioindeksi 1975=100	35
Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985=100	39
Sopimuspalkkaindeksi 1985=100, % muutokset	46
Ansiotason muutos, sopimusvaikutukset sekä liukuman ja rakennemuutoksen vaikutukset 1969-92, prosenttimuutokset 4:stä neljänneksestä 4:een neljännekseen	47
Identtisten ansiokehitys kuntasektorin kuukausipalkkaisilla 1975-1991	50

VI Keskiansiosarjat	53
Työntekijöiden kokonaistuntiansioita ja lukumääriä vuosina 1970-1991	54
Yksityisen ja julkisen sektorin toimihenkilöiden säännöllisen työajan kuukausikeskiansioita vuosina 1970-1991	57
VII Koulutus ja ansiot	60
Ansiot koulutusasteen ja sektorin mukaan	61
Sukupuoli, koulutus ja ikä	63
Kuukausipalkkaiset toimihenkilöt koulutusasteen ja palkansaajaryhmän mukaan 3. neljännes 1991	64
Kuukausipalkkaiset toimihenkilöt koulutusasteen ja ikäryhmän mukaan 3. neljännes 1991	65
VIII Tehtävät ja ansiot	66
Vuosiansiot ammateittain	66
Kuukausikeskiansiot ammattiryhmän tai tilastonimikkeen mukaan	67
Valtiosektorin toimihenkilöiden lukumäärä ja säännöllisen työajan keskiansio ammattiryhmän ja sukupuolen mukaan vuosina 1980 ja 1991	68
Kuntasektorin toimihenkilöiden lukumäärä ja säännöllisen työajan keskiansio ammattiryhmän ja sukupuolen mukaan vuosina 1980 ja 1991	89
Teollisuuslaitosten toimihenkilöiden lukumäärä ja säännöllisen työajan keskiansio tilastonimikkeen ja sukupuolen mukaan vuosina 1980 ja 1991	108
Palvelualojen toimihenkilöiden lukumäärä ja säännöllisen työajan keskiansio tilastonimikkeen ja sukupuolen mukaan vuosina 1981 ja 1991	118
Palkat - sarja 1992	134

I Tilastokeskuksen palkkatilastot

Palkkoja käsitellään monissa Tilastokeskuksen tilastoissa. Tuotantoa kuvaavissa tilastoissa, kuten teollisuustilastossa, palkat ovat mukana toimipaikkojen ja yritysten kustannuskomponentteina. Mm. verotusaineistoihin perustuvissa tulo-tilastoissa palkat ovat tulojen keskeinen osa ja tilastoyksikkönä on usein esimerkiksi kotitalous. Varsinaiset palkkatilastot poikkeavat edellä mainituista: tietolähteenä on palkanlaskenta-aineisto ja tilastoyksikkönä palkansaaja.

Palkkatilastoja laativat Tilastokeskuksen lisäksi mm. eri työnantajajärjestöt. Työnantajajärjestöjen laatimat palkkatilastot palvelevat ensisijaisesti alakohtaista sopimustoimintaa. Tilastokeskuksen palkkatilastoilla on tämän lisäksi yleisempiä tehtäviä. Perinteisesti julkaiseminen Tilastokeskuksen julkaisusarjassa on merkinnyt tilastotietojen auktorisointia. Tilastokeskuksen palkkatilastot pyrkivät kuvaamaan kattavasti kaikkien palkansaajaryhmien ansiotasoa ja sen kehitystä ja toimimaan yleisenä informaationa ja talous- ja tulopoliittikan apu- ja analyysivälineenä.

Tilastokeskuksen Hinnat ja palkat -yksikön laatimat palkkatilastot voidaan ryhmitellä näin.

JULKINEN SEKTORI		YKSITYINEN SEKTORI		INDEKSIT
Valtion virka- ja työsuhteiset palkansaajat	Kuntasektorin virka- ja työsuhteiset palkansaajat	Palvelualojen toimihenkilöiden palkat	Maa- ja metsätyöntekijöiden palkat	Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985 = 100
Valtion työsuhteiset tuntipalkkaiset palkansaajat	Kuntasektorin työsopimus- ja tuntipalkkaiset palkansaajat	Teollisuuslaitosten toimihenkilöiden palkat	Teollisuus- ja rakennusalan työntekijöiden palkat	Sopimuspalkka-indeksi 1985 = 100
	Kuntien työvoimakustannustutkimus	Voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen toimihenkilöiden palkat	Liikenteen työntekijöiden palkat	Vanhat indeksit

Jäljempänä selostetaan palkkatilastojen tähän astista tuotantoa. Vuoden 1993 alusta alkaen on tulossa muutoksia, joiden seurauksena

- yksityisen sektorin työntekijöiden (tuntipalkka)tilastot laaditaan kahdelta neljännekseltä aiemman neljän neljänneksen sijasta
- kuntasektorin tuntipalkkaisten tilasto laaditaan niinkään kaksi kertaa vuodessa

- teollisuuden (TT:n alojen) toimihenkilöiden palkkatilaston tilastoajankohta muuttuu elokuusta joulukuulle.

Muutoksia on myös tulossa yksityisten valtionapulaitosten palkansaajien ja maataloustyöntekijöiden palkkatilastoihin.

Valtiosektorin palkkatilastot kattavat budjettitalouden piirissä toimivien virastojen ja laitoksien palkansaajat. Kuntasektorin tilastot laaditaan kuntien ja kuntainliittojen palveluksessa olevien palkansaajien palkoista. Yksityisellä sektorilla tilastoja laaditaan sekä järjestäytyneiden että osin myös järjestäytymättömien työnantajien palveluksessa olevien työntekijöiden ja toimihenkilöiden palkoista. Voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen palkkatilastot laaditaan yksityisten valtionapula-laitoksien, järjestöjen ja evankelis-luterilaisten seurakuntien palkansaajista.

Palkkatilastoaineistojen perusteella lasketaan palkansaajien ansiotasoindeksi 1985=100. Se on yhteenvedo palkkatilastojen tuloksista ja kuvaa palkansaajaryhmien keskiansioiden kehittymistä neljännesvuosittain. Laskennassa käytetään hyväksi sopimusvaikutusarvioihin perustuvaa sopimuspalkkaindeksiä. Indeksejä kuvataan tarkemmin toisaalla tässä julkaisussa.

Tuotantotavan perusteella Tilastokeskuksen julkaisemat palkkatilastot voidaan ryhmitellä neljään ryhmään:

- tilastot, joiden perusaineiston kerää Tilastokeskus
- muiden aineistoista tehdyt tilastot
- Tilastokeskuksen ja työnantajajärjestöjen yhdistetystä aineistosta laaditut tilastot
- muiden tekemät ja Tilastokeskuksen julkaisemat tilastot.

Tilastokeskus kerää kuntasektorin tunti- ja kuukausipalkkaisten, järjestöjen toimihenkilöiden sekä maa- ja metsätalouden työntekijöiden palkkatiedot.

Valtion kuukausipalkkaisten tilastot laaditaan Valtiokonttorin ylläpitämistä rekistereistä, samoin kuin voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen tilastoon sisältyvien valtionapula-laitosten palkkatilastot. Yksityisellä sektorilla laaditaan palvelualan toimihenkilöiden tilastot Tilastokeskuksen ja Liiketyönantajain Keskusliiton sekä autoliikenteen työntekijöiden tilastot Tilastokeskuksen ja Työnantajien ja Teollisuuden Keskusliiton (ent. Suomen Työnantajain Keskusliitto) aineistoista: työnantajajärjestö kerää tiedot järjestäytyneiltä ja Tilastokeskus (otokseen perustuen) järjestäytymättömiltä työnantajilta. Palveluala jakautuu kauppaan, ravitsemis- ja majoitusliikkeisiin, pankkeihin, vakuutuslaitoksiin, atk-alaan sekä apteekkeihin ja matkatoimistoihin.

Lisäksi Tilastokeskus julkaisee TTn luokiteltuun aineistoon perustuvat tilastot teollisuuden toimihenkilöistä (TTn alojen toimihenkilöt), teollisuuden, rakennusalan ja ahtausalan työntekijöistä ja ulkomaan meriliikenteestä sekä Valtiokonttorin tuottamat tilastot valtion työsopimussuhteisista tuntipalkkaisista. Seurakuntien palkkatilasto perustuu Kirkon sopimusvaltuuskunnan laskemaan aineistoon.

Valtion kuukausipalkat

Tilasto laaditaan Valtiokonttorin ylläpitämästä valtiovarainministeriön rekistereistä: valtion virkamiesrekisteri ja valtion työsopimussuhteisten kuukausipalkkaisten rekisteri. Rekisterit kattavat kaikki tiedusteluukauden ensimmäisenä päivänä virka- tai yksityisoikeudellisessa työsopimussuhteessa valtioon olleet kuukausipalkkaiset. Rekistereitä päivitetään kerran vuodessa. Vuoden 1990 ja 1991 tiedot ovat syyskuulta, aikaisempina vuosina päivityskuukausi on ollut yleensä lokakuu.

Tilastokeskus saa rekistereistä käyttöönsä yksilökohtaiset tiedostot. Vuoden 1991 tilastoon sisältyi yhteensä 195 400 palkansaajaa, joista 128 900 oli täysipalkkaisia kotimaassa toimivia virkasuhteisia ja 44 300 täysipalkkaisia kokoaikaisia työsopimussuhteisia.

Valtion tuntipalkat

Tilasto laaditaan Valtiokonttorin ylläpitämästä valtiovarainministeriön rekisteristä (valtio työsopimussuhteisten tuntipalkkaisten rekisteri), jota on päivitetty viisi kertaa vuodessa. Tiedot koskevat tammi-, maaliskuu-, touko-, syys- ja marraskuuta. Rekisteri kattaa yksityisoikeudellisessa työsopimussuhteessa valtioon olevat palkansaajat lukuunottamatta metsäalan työehtosopimuksen piiriin kuuluvia työntekijöitä, jotka ovat mukana metsätyöntekijöiden palkkatilastossa ja tuntiopettajia, jotka sisältyvät valtion kuukausipalkkaisten tilastoon, sekä meriliikenteen tuntipalkkaisia.

Tilastokeskus on saanut tiedot valmiina tilastotaulukoina valtion tietokonekeskuksen kautta. Vuoden 1991 marraskuun tilasto sisälsi tiedot 10 111 tuntipalkkaisesta.

Kuntasektorin kuukausipalkat

Tilasto laaditaan Tilastokeskuksen kunnallisen henkilökästerin perusteella. Rekisteriä päivitetään kerran vuodessa. Päivityskuukausi on vuodesta 1988 lähtien ollut syyskuu, aikaisemmin yleensä lokakuu. Rekisteri kattaa kuntien ja kuntainliittojen palveluksessa tiedusteluukauden 1. päivänä olleet virkasuhteiset ja työsopimussuhteiset kuukausipalkkaiset.

Vuoden 1991 tiedusteluun sisältyi yhteensä 383 978 palkansaajaa, joista 310 744 oli koko kuukauden täysimääräistä palkkaa saaneita päätoimisia kuukausipalkkaisia.

Kuntasektorin tuntipalkat

Tilasto laaditaan Tilastokeskuksen kuntien tuntipalkkaisten palkansaajien rekisteristä, jota päivitetään neljä kertaa vuodessa helmik-, touko-, elo- ja marraskuun tiedoin. Rekisteri kattaa kuntien ja kuntainliittojen tuntipalkkaisten työntekijöiden työehtosopimuksen piiriin kuuluvat palkansaajat, joiden työsuhte on vähintään viikon mittainen; määräaikaisten maatalouslommittajien tiedot kerätään vain helmik- ja elokuulta. Marraskuun 1991 tiedustelun piiriin kuului 29 879 tuntipalkkaista palkansaajaa.

Maataloustyöntekijöiden palkat

Tilastoa on laadittu Tilastokeskuksen tekemän otostiedustelun perusteella neljännesvuosittain. Tiedustelun piiriin kuuluvat 18-65 vuotiaat täysin työkykyiset työntekijät, eivät kuitenkaan tilanhoitajat, kotiapulaiset, harjoittelijat eivätkä viljelijäperheeseen kuuluvat. Tiedot koskevat koko vuosineljänneestä. Vuoden 1991 neljännellä neljänneksellä arvioitiin tilaston kuvaavan perusjoukon kooksiksi 3 704 työntekijää.

Metsätyöntekijöiden palkat

Tilastointi perustuu metsäalan työnantajien palkanlaskenta-aineistoon. Tilastossa ovat mukana kaikki atk:ta palkanlaskennassaan käyttävien metsäalan 18-65 vuotiaat metsäalan työehtosopimuksen piiriin kuuluvat työntekijät. Tilastokeskus saa kuukausittain käyttöönsä laskentakeskuksien aineiston magneettinauhoilla. Tästä aineistosta laaditaan neljännesvuosittainen- ja vuosiansiotilasto. Vuonna 1991 tilastoon kuului neljänneksittäin noin 9 000 - 10 000 työntekijää.

Teollisuuden kuukausipalkat

Tilasto laaditaan Työnantajien ja Teollisuuden Keskusliiton (TT) jäsenyritystensä toimihenkilöiden palkoista tekemän tiedustelun perusteella. Tiedot kerätään vuosittain elokuulta ja koskevat kaikkia koko tiedustelukuukauden yrityksen palveluksessa olleita yli 18-vuotiaita kokoaikaisia toimihenkilöitä, lukuunottamatta pitempiäaikaisissa tehtävissä ulkomailla työskennelleitä, ylintä johtoa sekä omistus- tai sukulaisuussuhteen perusteella yrityksessä työskenteleviä. Tilastokeskus saa käyttöönsä luokitellun nauhatiedoston. Vuoden 1991 tilastoon sisältyi 141 619 toimihenkilöä, teollisuudesta, rakennusalalta, liikenteestä ja eräiltä muilta toimialoilta.

Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden palkat

Tilastojen tiedot perustuvat TTn jäsenyrityksiltään neljännesvuosittain keräämiin tietoihin. Tilastot koskevat täysin työkykyisiä yritykseen työsuhteessa olevia tunti- ja kuukausipalkkaisia työntekijöitä mukaan lukien osa-aikaiset. Tiedot kerätään koko vuosineljännekseltä.

Tilastokeskus saa käyttöönsä valmiiksi luokitellun nauha-aineiston. Vuoden 1991 neljännen neljänneksen tilastot sisälsivät tiedot 175 421 teollisuustyöntekijästä ja 40 985 rakennusalan työntekijästä.

Palvelualojen palkat

Tilaston tiedot perustuvat Liiketyönantajain Keskusliiton (LTK) jäsenyrityksiltään ja Tilastokeskuksen otoksella järjestäytymättömiltä työnantajilta vuosittain keräämiin tietoihin. Tilastokeskuksen aineiston osuus on ollut noin 20 prosenttia. Tiedustelukuukausi on elokuu. Tilastot koskevat kaikkia elokuun yrityksen palveluksessa olleita yli 18-vuotiaita palkansaaajia, ei kuitenkaan harjoittelijoita, oppilaita, omistus- ja sukulaisuussuhteen perusteella yrityksissä työskenteleviä, ylintä johtoa eikä tutkimus- ja teknistä henkilökuntaa. Osa-aikaiset eivät sisälly julkaistuihin tilastoihin.

Tilastokeskus saa LTKn aineiston luokiteltuna käyttöönsä kahdella magneettinauhalla. Vuoden 1991 tilasto sisälsi tiedot noin 281 602 kaupan, ravitsemis- ja majoitustoiminnan, matkatoimistojen, rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä atk-alan toimihenkilöistä.

Liikenteen palkat

Autoliikenne, ahtausala, ulkomaan meriliikenne.

Autoliikenteen työntekijöiden palkkatilaston tiedot perustuvat TTn Autoliikenteen Työnantajayhdistyksen jäseniltä ja Tilastokeskuksen otoksena järjestäytymättömiltä työnantajilta neljännesvuosittain keräämiin tietoihin. TTn aineiston osuus on runsaat puolet. Tilasto kattaa yksityisen ammattimaisen linja- ja kuorma-autoliikenteen täysin työkykyiset yli 18-vuotiaat työntekijät, lukuunottamatta konttori, työ-johto- ja teknistä henkilökuntaa sekä omistus- tai sukulaisuussuhteen perusteella yrityksissä toimivia. Tilastokeskus saa TTn aineiston luokiteltuna nauhatiedostona. Vuoden 1991 neljännen neljänneksen tilastossa oli tiedot 25 051 työntekijästä.

Ahtausalan työntekijöiden tilasto perustuu TTn jäseniltään neljännesvuosittain keräämiin tietoihin. Tiedot koskevat koko vuosineljänneksen. Tilastot kattavat ns. vakinaiset ahtaus-, varasto- ja korjaamopuolen työntekijät, ammattityöntekijäkuuntaan kuuluvat sekä tilapäiset työntekijät.

Ulkomaan meriliikenteen palkkatilasto perustuu TTn, Suomen Varustamoyhdistyksen ja Ålands Redarföreningen jäseniltään kerran vuodessa keräämiin tietoihin. Tilasto ei kuitenkaan koske matkustaja-alkusia. Miehistön palkkatietojen lisäksi tilastoon on sisällytetty palkkatiedot myös päällystöstä sekä vajaan kuukauden aluksen palveluksessa olleista. Tiedot koskevat koko syyskuuta. Vuoden 1991 tilastossa oli tiedot 542 työntekijästä.

Voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen kuukausipalkat

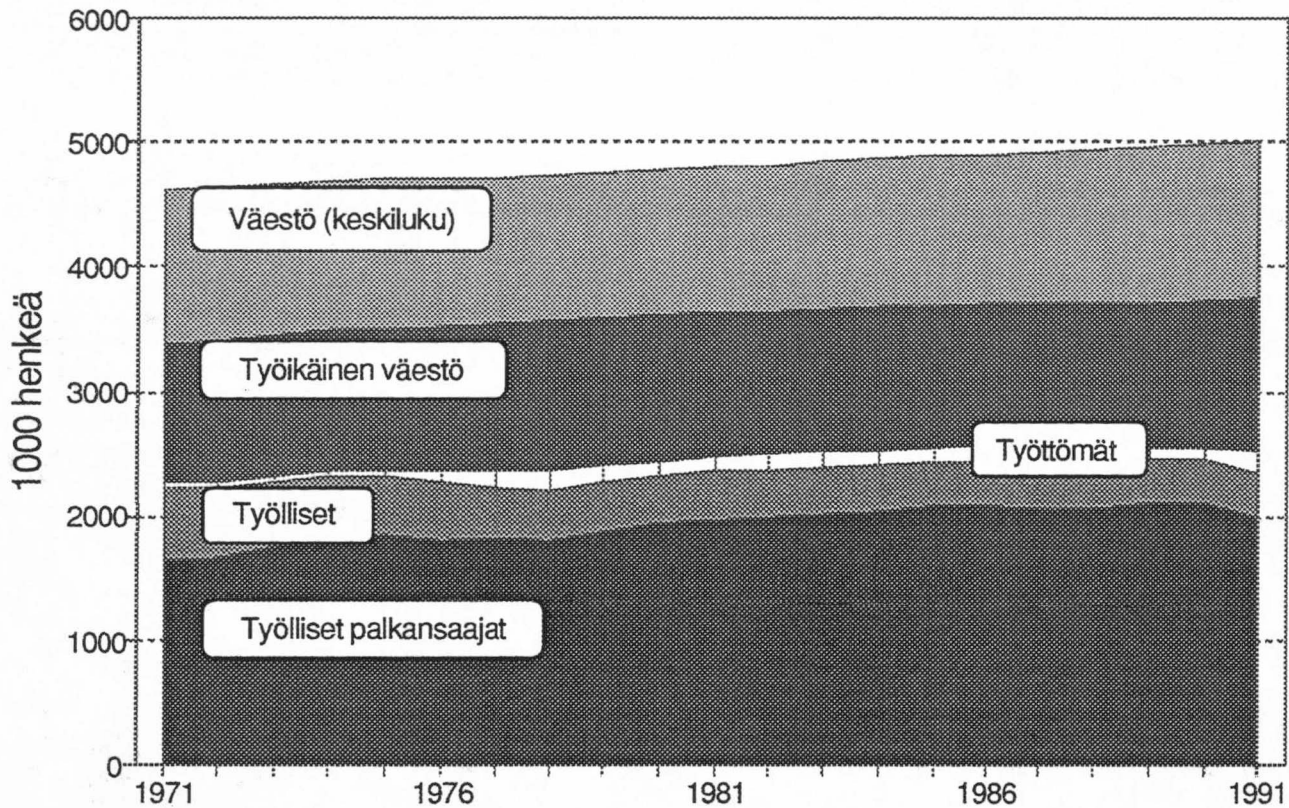
Tilaston tiedot perustuvat yksityisten valtionapulaitosten, järjestöjen ja seurakuntien palkansaajien tietoihin. Valtiokonttorin ylläpitämä valtiovarainministeriön valtionapulaitosten rekisteri kattaa valtionapua saavien yksityisten yhteisöjen kuukausipalkkaisen henkilökunnan ja tuntiopettajat, joilla on vähintään viisi opetustuntia. Rekisteri päivitetään vuosittain syyskuussa. Tilastokeskus saa käyttöönsä atk-tiedoston, josta se tuottaa tarvittavat taulukot.

Järjestöjen toimihenkilöitä koskevat tiedot Tilastokeskus kerää vuosittain. Tiedustelukuukausi on syyskuu.

Kirkon sopimusvaltuuskunta kerää kerran vuodessa, touko-kuussa, seurakuntien palkansaajien tiedot seurakunnista, seurakuntayhtymistä ja -liitoista. Tiedustelu kattaa koko henkilöstön. Tilastokeskus on saanut käyttöönsä valmiit taulukot.

Vuoden 1991 tilastossa, voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen kokoaikaisia toimihenkilöitä oli 38 862, joista 23 518 oli yksityisten valtionapulaitosten ja 4 995 järjestöjen palkansaaajaa. Seurakuntien palveluksessa oli 10 349 koko-aikaista toimihenkilöä.

Väestö, työvoima ja työlliset vuosina 1971 - 1991

Työllisiä palkansaajia vuonna 1991 oli 2 miljoonaa eli 79 prosenttia työvoimasta. Työttömyysaste oli 7,6 prosenttia. Syyskuussa 1992 palkansaajien osuus työvoimasta oli 73,8 prosenttia ja työttömyysaste 13,2 prosenttia.

Työvoimatutkimus on Tilastokeskuksen kuukausittainen haastattelututkimus, jonka otoskoko on joka kuukausi 12 000 henkilöä. Tutkimuksen viiteajanjakso on viikko. Työlliseksi palkansaajaksi on siinä määritelty palkansaaja, joka teki tutkimusviikolla yhtenäkin päivänä työtä palkkaa saadakseen tai oli työpaikastaan tilapäisesti poissa.

Työvoimatutkimuksen mukaan vuoden 1991 neljännellä neljänneksellä oli työllisiä palkansaajia 1 881 400 henkeä. Palkkatilastot kattoivat samaan aikaan noin 1,38 miljoonaa palkansaajaa, kun mukaan on luettu osa-aikaiset ja -palkkaiset palkansaajat. Siten palkkatilastojen peittävyys oli 73,3 prosenttia.

Koska valtion ja kuntasektorin palkkatilastot ovat lähes peittäviä, niin suurin osa tilastoinnin ulkopuolelle jäävistä palkansaajista on yksityisellä sektorilla. Yksityisen sektorin (ja voittoa tavoittelemattoman sektorin) palkkatilastojen ul-

kopuolelle jää noin 425 400 palkansaajaa ja palkkatilastojen peittävyys on 64 prosenttia. Tämä johtuu osaksi siitä, että työvoimatutkimuksessa ovat mukana myös tilapäiset, lyhytaikaiset työsuhteet, jotka eivät ole palkkatilastoissa mukana. Näiden merkitys lienee suuri ainakin kaupassa. Järjestäytymättömien työnantajien palveluksessa olevat palkansaajat eivät ole palkkatilastojen piirissä mm. teollisuudessa ja rakennusalalla. Yksityisen sektorin palveluilla (perinteisten LTKn alojen ulkopuolella) ja erilaisissa järjestöissä ja yhteisöissä on runsaasti palkansaajia, jotka eivät ole palkkatilastoinnin piirissä. Näiden palkansaajien määrä on kasvanut.

Taulukko 1. Palkansaajien lukumäärä vuonna 1991, 100 henkeä

(Neljäs neljännes tai sitä lähinnä oleva ajankohta)

Toimiala	Valtio		Kunta		Yksityinen				Yhteensä	
	PA	TYTI	PA	TYTI	PA Yksit.	Vton	Yht.	TYTI	PA	TYTI
1 Maa- ja metsätalous	14	63	7	123	127	34	161	249	182	434
Maatalous	-	2	1	102	66	18	84	123	85	226
Metsätalous	14	61	6	21	51	16	67	126	97	208
2 Kaivostoiminta	-	-	-	-	11	-	11	30	11	30
3 Teollisuus	24	30	26	9	2782	-	2782	3913	2832	3953
4 Energia- ja vesihuolto	-	-	90	104	62	-	62	159	152	264
5 Rakentaminen	156	152	171	137	536	-	536	999	863	1288
6 Kauppa	23	12	9	27	1657	-	1657	2388	1689	2427
kauppa	6	4	2	6	1370	-	1370	1963	1378	1973
majoitus- ja rav. toim.	17	8	7	21	287	-	287	425	311	454
7 Liikenne	480	533	56	87	540	-	540	780	1076	1407
kuljetus	205	205	49	50	459	-	459	700	713	955
tietoliikenne	275	328	7	37	81	-	81	80	363	452
8 Rahoitus, vakuutus ym.	64	126	100	119	991	5	996	1546	1160	1793
rahoitus ja vakuutus	-	63	-	2	630	5	635	646	635	712
kiint.,puht. ja vuokr.p.	64	11	-	107	119	-	119	301	183	420
tekn.p. ja palv.liike-el.	-	52	100	10	242	-	242	599	342	661
9 Yhteiskunnalliset palv.	1062	1197	3020	3746	77	332	409	901	4491	5844
julk.hall. ja maanpuol.	672	748	371	465	-	-	-	13	1043	1226
koulutus ja tutkimus	372	395	655	766	-	87	87	139	1114	1303
terveys ja sos. palvel.	13	28	1751	2356	-	79	79	227	1843	2613
virk. ja kultt. palvelut	5	22	123	155	-	13	13	155	141	333
järj. ja uskonn. toim.	-	2	-	-	-	153	153	304	153	306
muut palvelut	-	-	120	-	77	-	77	63	197	63
YHTEENSÄ*	1823	2113	3484	4352	6890	371	7261	10973	12568	17457
osa-aikaiset, ym.	107	107	750	1350	300	57	357	899	1214	1357
YHTEENSÄ	1930	2220	4234	4702	7190	428	7618	11872	13782	18814

*) Mukana myös luokittelemattomat

PA = palkkatilasto
TYTI = työvoimatilasto

Palkat työvoimakustannuksina

Työvoimakustannukset ovat kuluja, jotka työnantajat joutuvat maksamaan työvoiman käyttämisestä (ILO 1976, 2.61). Työvoimakustannukset muodostuvat henkilöstölle maksettavista palkoista ja työnantajille aiheutuvista välillisistä työvoimakustannuksista, joista osa on vapaaehtoisia ja osa sopimuksiin perustuvia tai lakisääteisiä. Palkat on jaoteltu välittömiin eli tehdyn työajan palkkoihin ja välillisiin palkkoihin eli ei-tehdyltä työajalta maksettaviin palkkoihin. Välilliset työvoimakustannukset koostuvat välillisistä palkoista, sosiaaliturvan kustannuksista ja muista välillisistä kustannuksista.

Välittömät ja välilliset palkat

Tehdyn työajan palkat tarkoittavat henkilöstölle maksettavia palkkoja siltä työajalta, jolloin henkilöstö on tehnyt varsinaisia työtehtäviään, joita varten se on kuntaan tai kuntainliittoon palkattu. Välilliset palkat ovat osa henkilöstölle maksettavaa kokonaispalkkaa. Niitä maksetaan siltä työajalta jolloin henkilöstö on ollut lomalla, sairaana, eri syistä myönnettyillä palkallisilla vapapäivillä, osallistunut luottamusmiestoimintaan, yhteistoimintaan, työsuojelutoimintaan tai yhteiseen virkistystoimintaan.

Välilliset palkat perustuvat yleensä säädöksiin tai työ- ja virkaehtosopimuksiin. Jako välittömiin ja välillisiin palkkoihin on epätasallinen ja osin sopimuksenvarainen. Tehdyn ja ei-tehdyn työajan palkkojen välinen vaihtelu on eri aikoina vaihdellut ja se vaihtelee eri sopimusaloilla. Siten tehdyn työajan palkkojen tai välillisten palkkojen tai välillisten työvoimakustannuksien osuuksien vertailu eri sopimusaloilla voi pelkästään sopimusteknisistä syistä antaa erilaisia tuloksia.

Sosiaaliturvan kustannukset

Sosiaaliturvan kustannuksia ovat työnantajan sosiaaliturvamaksut, eläkevakuutusmaksut ja maksetut eläkkeet. Työvoimakustannusten tasoon vaikuttaa sosiaaliturvan rahoituksen järjestämistapa. Suomessa työeläkkeet on rahoitettu

työnantajamaksuin, jolloin ne ovat olleet osa välillisiä työvoimakustannuksia. Vuoden 1993 alusta osa rahoituksesta siirtyy palkansaajien maksettavaksi, kun 3 % työeläkemaksu astui voimaan.

Muut välilliset kustannukset

Muita välillisiä työvoimakustannuseriä ovat mm. henkilöstön koulutuksesta, työpaikkaterveydenhuollosta, virkistys- ja sosiaalitoiminnasta sekä muista luontoiseduista aiheutuvat kustannukset.

Kuntasektorin työvoimakustannukset

Työvoimakustannusten määrää ja rakennetta seurataan säännöllisin väliajoin toteuttavin tutkimuksin. Teollisuuden osalta viimeinen selvitys koskee vuotta 1988, valtion ja kuntasektorin osalta vuotta 1990.

Tilastokeskus ja Kunnallinen työmarkkinalaitos toteuttivat yhteishankkeena ensimmäisen kuntasektorin työvoimakustannuksia koskevan tutkimuksen. Sen perustiedot kerättiin suoraan kunnilta ja kuntainliitoilta. Tutkimuksen mukaan niiden työvoimakustannukset olivat yhteensä 60 000 miljoonaa eli 12 000 markkaa jokaista suomalaista kohti.

Kuntien osuus kustannuksista oli 73 ja kuntainliittojen 27 prosenttia. Vajaat kaksi kolmasosaa kustannuksista oli tehdyltä työajalta maksettuja palkkoja. Välillisten työvoimakustannusten osuus oli runsas kolmannes:

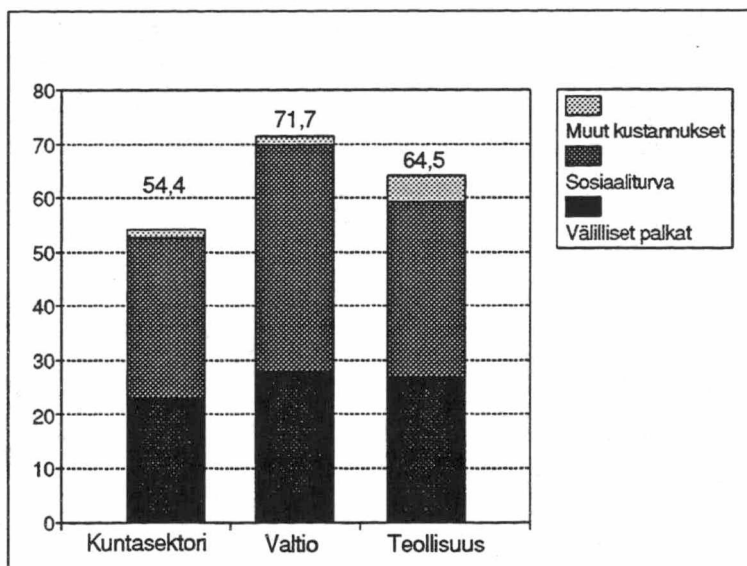
- tehdyn työajan palkat	64,7 %
- välilliset palkat	14,8 %
- sosiaaliturvakustannukset	19,4 %
- muut työvoimakustannukset	1,1 %

Kuntasektorin kustannukset muihin sopimusaloihin verrattuna

Välilliset työvoimakustannukset eri sektoreilla %, tehdyn työajan palkoista

Kuntasektorin, valtion ja teollisuuden työvoimakustannukset ja niiden rakenne poikkeavat toisistaan henkilökunnan rakenteen, sopimusten ja sosiaaliturvan, etenkin eläkkeiden, rahoitusjärjestelmien erojen takia.

Henkilökunnan rakenteeseen liittyviä tekijöitä ovat mm. palvelusajan pituus, sukupuoli, palkkausmuoto ja työsuhteen pituus. Kuntasektorin henkilöstön määrä on kasvanut vuodesta 1970 vuoteen 1990 yli kaksinkertaiseksi. Valtion henkilöstön määrä on samana aikana noussut noin 50 prosenttia. Kuntasektorilla on myös runsaasti osa-aikaisia ja lyhytaikaisissa työsuhteissa työskentelevää henkilöstöä. Nämä vaikuttavat siihen, että loma-ajan palkkojen ja kuukausipalkkaisten lomarahojen osuus on kuntasektorilla pienempi kuin valtiolla. Myös opettajien laskennallinen loma-oikeus vaikuttaa samaan suuntaan.

Kuntasektorin palkansaajista naiset ovat enemmistönä: kokoaikaisista kuukausipalkkaisista miehiä on vain 22 prosenttia. Valtiolla miesten osuus on 56 prosenttia. Lapsen syntymään ja hoitoon liittyvien poissaoloaikojen palkkojen osuus palkkasummasta onkin kuntasektorilla yli kaksinkertainen valtion verrattuna.

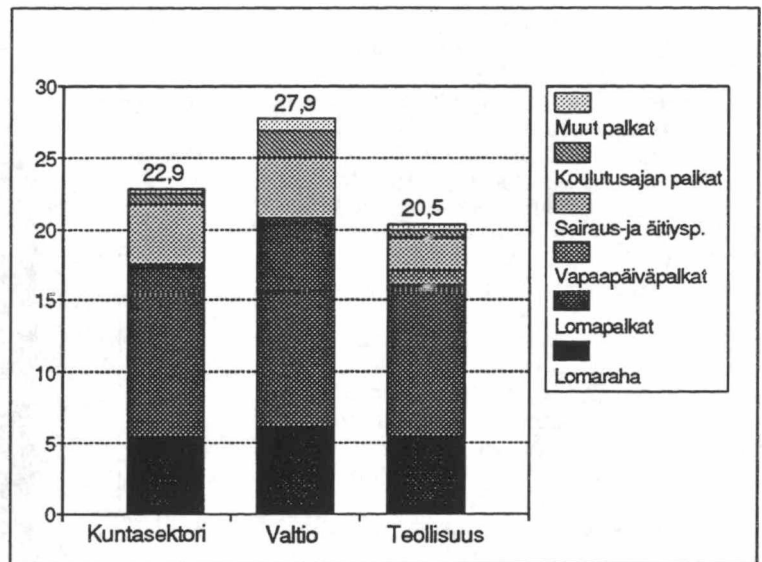
Koulutusajan palkat ovat kunnissa selvästi pienemmät kuin valtiolla. Osin tämä johtuneen kustannusten kirjaamiseroista, osin ero on ilmeisesti todellista ja liittyy henkilökunnan rakenteeseen ja tehtäviin. Mm. yleishallinnossa koulutusajan palkkojen osuus on kaksinkertainen muihin hallinnonaloihin verrattuna.

Sosiaaliturvakustannukset ilman eläkekustannuksia ovat kunnissa ja kuntainliitossa valtiota korkeammat. Eläkejärjestelmien erosta, valtion maksamista opettajien eläkkeistä ja kattamattomista eläkevastuista (eläkevakuutusmaksujen tasosta) johtuu, että vuonna 1990 eläkkeistä aiheutuneiden työvoimakustannusten osuus oli kunnissa selvästi valtiota pienempi. Vuodesta 1991 alkaen valtion virastojen ja laitoksien eläkemeno on budjetoitu 25 prosentiksi palkkasummasta (lukuunottamatta puolustusvoimia, rajavartiolaitosta ja liikelaitoksia). Kuntasektorin eläkevakuutusmaksu oli vuonna 1990 keskimäärin 18 prosenttia. (Vuoden 1991 eläkemaksujen perusteella valtion eläkemenojen osuus tehdyn työajan palkoista laskisi 35 prosentista 33 prosenttiin).

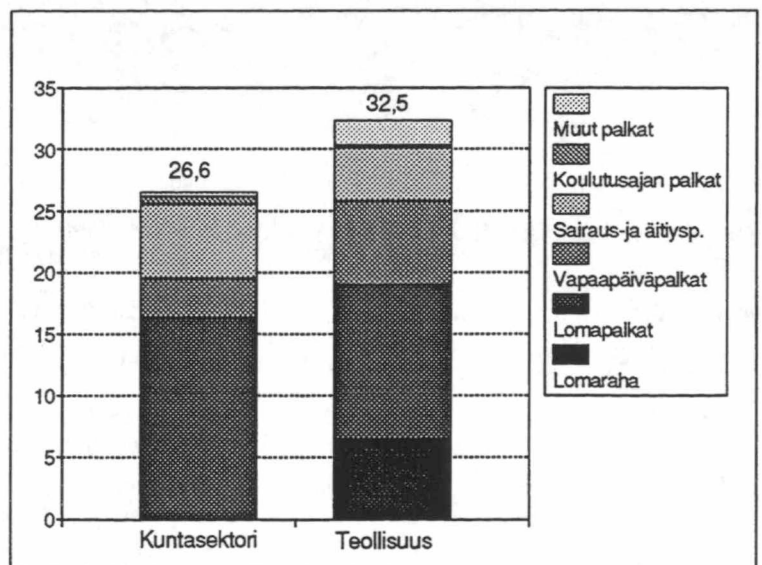
Eri sektoreiden kuukausipalkkaisten (teollisuudessa toimihenkilöiden) välillisten palkkojen merkittävimmät erot ovat loma-ajan sekä sairaus- ja äitiysloma-ajan palkoissa. Valtiolla loma-ajan palkkojen ja lomarahen osuus tehdyn työajan palkoista oli 20,8%, kuntasektorilla 17,4 % ja teollisuudessa 16,2 %. Teollisuudessa lähinnä ns. Pekkaspäivistä johtuvien vapaapäiväpalkkojen osuus oli lisäksi 1% tehdyn työajan palkoista, kun taas julkisen sektorin kuukausipalkkaisilla ko. erällä ei ole merkitystä.

Kuntasektorin tuntipalkkaisilla välillisten palkkojen osuus tehdyn työajan palkoista oli 26,6 prosenttia. Teollisuuden työntekijöillä osuus oli 1988 lähes kuusi prosenttiyksikköä suurempi, 32,5 prosenttia. Loma-ajan palkkojen osuus oli 16,4%. Teollisuudessa työntekijöillä loma-ajan palkkojen ja lomaltapaluurahan osuus oli 19 prosenttia tehdyn työajan palkoista. Myös vapaapäiväpalkkojen osuus oli teollisuudessa selvästi korkeampi (6,9%) kuin kuntasektorilla (3,2%).

Kuukausipalkkaisten välilliset palkat sektoreittain, % tehdyn työajan ansioista

Tuntipalkkaisten välilliset palkat % tehdyn työajan ansioista.

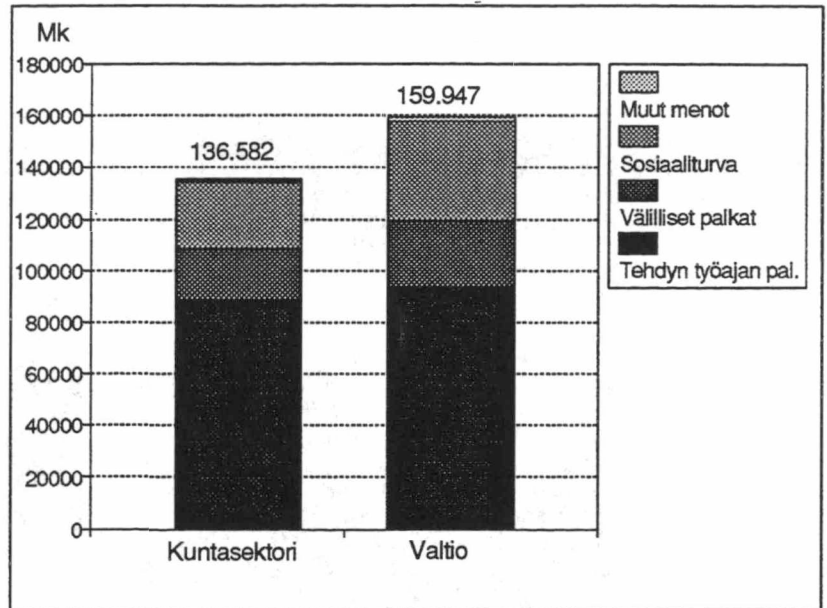

Vuosikustannukset valtiolla ja kuntasektorilla

Kuntasektorin keskimääräinen palkkataso on matalampi kuin valtiolla. Välillisten palkkojen ohella valtiolla muut työvoimakustannuserät ovat korkeammat kuin kuntasektorilla verrattuna tehdyn työajan palkkoihin. Kuntasektorin keskimääräisen kokoaikaisen henkilöstön palkkatason ja tämän tutkimuksen työvoimakustannusten rakenteen mukaan keskimääräinen kokoaikaisen henkilöresurssin vuosikustannus vuonna 1990 oli 136 582 mk. Valtiolla vastaava kustannus oli lähes 160 000 mk.

Suurin osa erosta johtuu sosiaaliturvakustannuksista. Kuntasektorin eläkevakuutusmaksujen mataluus suhteessa eläkevastuisiin merkitsee huomattavaa nousupainetta sosiaaliturvan työvoimakustannuserään tulevaisuudessa. Valtio maksaa eräitä opetusalan eläkkeitä, joiden kustannukset eivät ole mukana tässä tarkastelussa, mikä osaltaan alentaa kuntasektorin suhteellisia eläkekustannuksia.

Tutkimus osoitti, että tietämys työvoimakustannuksista ja niiden muodostumisesta sekä työvoimakustannusten seuranta mahdollisuudet vaihtelevat huomattavasti kunnissa ja kuntainliitoissa. Muuttuvissa oloissa on ilmeistä, että tarve hallita kustannuksia entistä paremmin kasvaa. Samaan aikaan erityisesti eläkkeistä tulee aiheutumaan merkittävää nousupainetta työvoimakustannuksiin.

Lähteet

International Labour Office (ILO):

An integrated systems of wages statistics, A manual on methods, Geneva 1979

Tilastokeskuksen tutkimuksia nro 194:

Kuntasektorin työvoimakustannukset 1990

Valtion työmarkkinalaitoksen julkaisuja nro 17: Valtionhallinnon työvoimakustannustutkimus vuodelta 1990

Jonninen, Pentti

Teollisuuden välilliset työvoimakustannukset vuonna 1988, Elinkeinoelämän Tutkimuslaitos, Sarja B 61, Helsinki 1989

Palkka tulona

Palkka on työntekijälle toisaalta työpanoksesta saatua korvausta toisaalta osa käytettävissä olevaa tuloa, joka tulonsiirtojen maksamisen jälkeen on mahdollista käyttää joko kulutukseen tai säästämiseen. Palkkatulon yhteismäärä oli vuonna 1991 kansantalouden tilinpidon ennakkotietojen mukaan noin 230 mrd markkaa. Sen osuus kotitalousetorin bruttotuloista oli 54,8 prosenttia, kun työnantajien sosiaalivakuutusmaksua ei oteta huomioon. Vastaava osuus vielä vuonna 1989 oli kolme prosenttiyksikköä korkeampi. Työttömyyden kasvu on sen jälkeen laskenut palkkojen suhteellista osuutta kotitalousetorin tuloista.

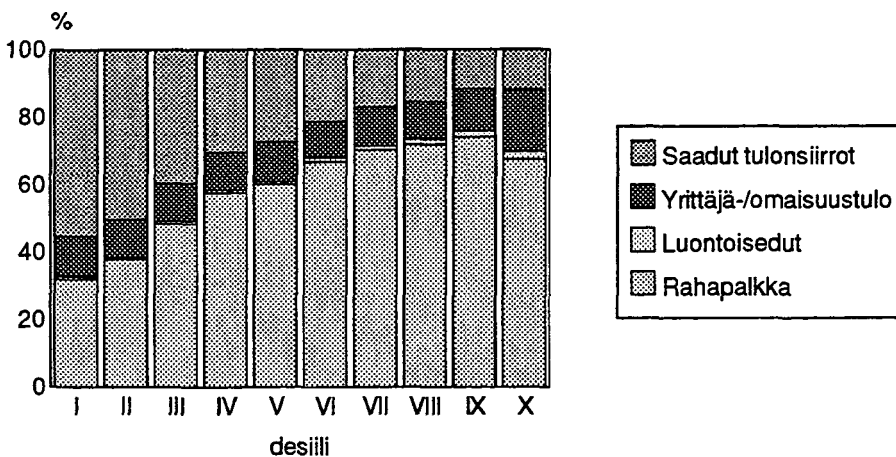
Palkkatyötä tekeväälle palkan merkitys toimeentulolähteenä on luonnollisesti keskimääräistä suurempi. Palkansaajatalouden bruttotuloista on palkkaa keskimäärin 85 prosenttia. Perinteinen palkansaaja-/yrittäjätalous -erittely näyttää hämärtyvän, kun yrittäjätalouksienkin tuloista jo kolmannes on palkkatuloa.² Taustalla on monia ainakin taloudelliselle nousukaudelle ominaisia kehityspiirteitä, esimerkiksi yrittäjien puolisoitten palkkatyön yleistyminen sekä yritystoiminnan taloudellisen tuloksen kirjautuminen yrityksen juridisesta muodosta riippuen eräissä tapauksissa palkkatuloksi.

Kotitalouksien tulonmuodostus vuoden 1991 ennakkotieto mrd mk¹

Tuotannontekijätulot	352,6	
Palkat		230,0
Työnantajain sosiaalivakuutusmaksut		62,0
Toimintaylijäämä		59,3
Vastikkeelliset tulonsiirrot	27,6	
Yrittäjätulon otot		2,3
Omaisuuksien tulot		21,5
Vastikkeettomat tulonsiirrot	102,7	
Tulot yhteensä	481,9	

Yksilötasolla palkkatulon kokonaismäärä riippuu sekä palkkatasosta, työpanoksen määrästä (pakkolomat, ylityöt ym). että vähäisemmässä määrin myös palkkatulon hankintakustannuksista. Henkilön käyttöönsä saamiin tuloihin vaikuttavat lisäksi mm yrittäjä- ja omaisuustulojen sekä saatujen (esim. eläkkeet) ja maksettujen (mm verot) tulonsiirtojen määrät. Toimeentulotasoa arvioitaessa on otettava huomioon myös perhesuhteet, siis kotitalouden muiden jäsenten lukumäärä ja tulot, sekä asunnon omistaminen.

Kotitalouksien bruttotulojen rakenne eri tulotasoilla v. 1990 Desiilien perustana käytettävissä oleva tulo/kulutussyksikkö²⁾

Kulutussyksiköt: 1. aikuinen = 1
muu aikuinen = 0,7
lapsi = 0,5

Ammatissa toimiminen ja säännöllinen palkkatulo on edelleen kotitalouksien taloudellisen hyvinvoinnin perusta. Palkkatulon osuus kotitalouden bruttotuloista on yleensä sitä suurempi mitä paremmin toimeentulevasta kotitaloudesta on kyse. Pienituloisimmat kotitaloudet saavat yli puolet tuloistaan tulonsiirtoina ja vajaan kolmanneksen palkkatulona. Yhdeksännessä desiilissä palkkatulojen merkitys on suurimmillaan, yli 3/4 -osaa bruttotuloista. Suurituloisimmassa desiiliryhmässä palkkatulojen suhteellinen merkitys on selvästi edellistä pienempi, sillä yrittäjä- ja omaisuustulojen määrän kasvu kompensoi palkkatulojen osuuden pienemisen.

¹⁾ Kansantalouden tilinpito 1986-1991. SVT;Kansantalous 1992:11

²⁾ Tulonjakotilasto 1990. SVT;Tulot ja kulutus 1992:15

Ansioiden muodostuminen

SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN ANSIO

Säännöllisen työajan ansio sisältää peruspalkan (alkupalkan) lisäksi toimipaikan sijainnin, työsuhteen pituuden ja pätevyuden perusteella maksettavat lisät, jotka maksetaan säännölliseltä työajalta.

Luontoisedut sisältyvät yleensä verotusarvon mukaisina säännöllisen työajan ansioihin, mutta niihin ei lueta henkilöunkunta-alennuksia ja muita niiden kaltaisia etuja.

Kuukausipalkkaisilla palkansaajilla säännöllisen työajanansio on säännöllisen työajan keskimääräinen kuukausiansio ja tuntipalkkaisilla säännöllisen tehdyn työajan keskimääräinen tuntiansio.

- 0 Peruspalkka, ohjepalkka tai alkupalkka ilman erillisiä lisä
- 1 Toimipaikan sijainnin perusteella maksettavat lisät, syrjäseutulisiä
- 2 Työsuhteen pituuden perusteella maksettavat lisät, ikä-, palvelusvuosi- ja palvelulisiä, määrävuosikorotukset
- 3 Ammattipätevyyteen liittyvät lisät ja alennukset, hyvänmiehenlisä, harkinnan varainen palvelusvuosilisä, kannustuslisä, tutkinnon perusteella maksettavat lisät, epäpätevyysalennus
- 4 Tehtävästä johtuvat lisät, palkkausluokan korotukset ja palkkiot, olosuhde- ja työaikalisät, verolliset korvaukset
- 5 Luontoisedut
ateria-, auto- ja asuntoetu
- = SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN ANSIO

KOKONAISANSIO

Tilastojen kokonaisansioihin ei käytännössä sisälly yleensä lomarahaa tai lomaltapaluurahaa, mutta kylläkin ylityökorvaukset ja muut työpanoksen (tai -ajan) lisäystä edellyttävät palkkatekijät, varallaolokorvaukset, hälytysrahat ja päivystyspalkkiot yms.

- 6 Työpanoksen lisäystä edellyttävät palkkatekijät, ylityökorvaukset yms.
- = TEHDYN TYÖAJAN ANSIO
- 7 Muut palkkatekijät
loma (lomaltapaluu)raha
varallaolokorvaukset
arkipyhäkorvaukset
- = KOKONAISANSIO
- 8 Muut erät
verottomat päivärahat yms. korvaukset

Palkkatilastoissa käytetyt luokitukset

- työnantajaa kuvaavat luokittelut
- työtehtävää ja -suhdetta kuvaavat luokittelut
- palkansaajaa kuvaavat luokittelut

Työnantajaa kuvaavia luokituksia ovat mm. sektori, toimiala ja alue. Institutionaalista sektoriluokitusta mukaillen palkkatilastot jakautuvat valtion, kuntien ja yksityisen sekä voittoa tavoittelemattoman sektorin tilastoihin. Toimiala määräytyy toimipaikan, viraston tai toimintayksikön perusteella. Alueluokituksia palkkatilastoissa on käytössä niukasti. Toimipaikan sijaintikunnan kalleusluokan mukaan palkansaajat jaetaan eräissä tilastoissa kahteen kalleusluokkaan. Eräissä julkisen sektorin tilastoissa julkaistaan lisäksi lääneittäisiä ja kunnittaisia tilastoja.

Työtehtävää ja työsuhdetta kuvaavia luokituksia ovat mm. ammattiryhmitys sekä ammatti- ja tehtävänimikkeet, palvelussuhteen laatu, palkkaustapa ja työlaji. Julkisen sektorin ammattiryhmitystä käytetään valtion, kuntien ja voittoatavoittelemattomien yhteisöjen palkkatilastoissa lukuunottamatta valtion tuntipalkkaisia.

Ansiotaso- ja sopimuspalkkaindeksit

Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985=100 rakenne perustuu kansantalouden tilinpidon perusteella muokattuihin palkkasummiin vuodelta 1985. Indeksiin kootaan tiedot eri sektoreiden ja alojen palkkatilastoista.

Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985=100 mittaa palkansaajaryhmien säännöllisen työajan keskiansioiden kehitystä.

Indeksi lasketaan sektoreittain ja toimialoittain työntekijöille (lähinnä tuntipalkkaisille) ja toimihenkilöille (kuukaisipalkkaisille palkansaajille) neljännesvuosittain. Tuntipalkkaisilla indeksi lasketaan tehdyn säännöllisen työajan tuntipalkoista ja kuukausipalkkaisilla kokoaikaisten palkansaajien säännöllisen työajan kuukausipalkoista. Palkansaajaryhmien indeksit painotetaan perusvuoden palkkasummalla yhteensä kokonaisindeksiä laskettaessa.

Ansiotasoindeksiin 1985=100 on ketjutettu perusvuodeltaan vanhemmat palkkaindeksit:

- palkansaajien ansioindeksi 1938=100
- palkansaajien yleinen ansiotasoindeksi 1964=100
- palkansaajien ansiotasoindeksi 1975=100
- palkansaajien ansiotasoindeksi 1980=100

Ketjutuksen johdosta vanhojen indeksien kehitys on noudataan vuodesta 1988 alkaen uutta indeksiä.

Vuonna 1993 otetaan käyttöön Palkansaajien ansiotasoindeksi (1990=100), jossa painorakenteet ja palkkasummat ovat vuoden 1990 tasolla.

Yksityisellä sektorilla ammattiryhmitystä vastaavia luokituksia ovat mm. TTn teollisuuden toimihenkilöiden tilaston tilastonimikkeistö ja LTKn omilla aloillaan soveltamat nimikkeistöt. Eräissä työntekijätilastoissa on käytössä työlajijaottelua mutta mm. teollisuuden työntekijöiden tilastossa ei ole lainkaan julkaistavissa ammattia tai tehtävää kuvaavaa tietoa.

Palkansaajaa kuvaavia luokituksia ovat koulutus, ikä ja sukupuoli. Työntekijätilastoissa ei koulutusluokitusta ole käytettävissä.

Tilastojen vertailtavuuden parantamiseksi erityisesti tehtävää kuvaavia luokituksia tulisi kehittää. Tilastojen tuotantotapa ja niiden riippuvuus palkanlaskenta-aineistoista ovat rajoittaneet yhtenäisten luokitusten käyttömahdollisuuksia.

Euroopan integraatiokehitys korostaa myös kansainvälisesti vertailukelpoisten luokitusten tarvetta jo lähivuosina. Tärkeitä luokituksia tulevat olemaan EY:n toimialaluokitus (NACE) ja kansainvälinen ammattiluokitus (ISCO)

Palkansaajien ansiotasoindeksiin painorakenne sektoreittain, prosenttia

Sektori	1985 = 100		1980 = 100	
Valtio	11,4	100,0	11,3	100,0
Tuntipalkkaiset	0,9	8,1	0,9	7,7
Kk-palkkaiset	10,5	91,9	10,4	92,3
Kunta	19,8	100,0	17,6	100,0
Tuntipalkkaiset	1,6	7,9	0,6	3,5
Kk-palkkaiset	18,2	92,1	17,0	96,5
Yksityinen	65,6	100,0	68,3	100,0
Työntek./Tuntipalkat	28,1	42,8	34,5	50,5
Toimih./Kk-palkat	37,5	57,2	33,8	49,5
Voitt.tavoittelematon	3,2	100,0	2,8	100,0
Kk-palkkaiset	3,2	100,0	2,8	100,0
YHTEENSÄ	100,0		100,0	
Työntek./Tuntipalkat	30,6		36,0	
Toimih./Kk-palkat	69,4		64,0	

Indeksin rakennetta ja laskentaa on selostettu Palkkatilastossa 1989/1990 ja Tutkimuksia sarjan julkaisussa nro 165 Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985=100.

Kansainvälisten järjestöjen palkkatilastot

Ilo

Ilon julkaisuilla on pitkät perinteet, vuosikirja on ilmestynyt vuodesta 1930 lähtien. Tilasto sisältää nykyisin 180 maan tai alueen tietoja. Tilastoissa käytettyjä menetelmiä on julkaistu sarjassa Statistical Sources and Methods, palkkojen ja työvoimakustannusten tilastointia koskevat menetelmät Volume 2-Empoloyment, Wages and Hours of Work.

Bulletin of labour statistics 19xx-x

- neljännesvuosittain ilmestyvä julkaisu
- tietoja maittain, kaikki maanosat

Kokonaisansiot tai säännöllisen työajan ansio

- maiden omissa valuutoissa
- muut toimialat yhteensä ilman maataloutta ja tehdasteollisuudessa
- eri maissa eri aikayksiköissä
- tietoa kuukausittain, neljä viimeistä vuotta
- osassa myös sukupuoli

Supplement of the bulletin of labour statistics 19xx-x

- uusinta saatavissa olevaa tietoa samalla rakenteella kuin Bulletin of labour statistics

Year book of labour statistics 19xx

- enemmän maita kuin neljännesvuositilastossa
- maiden omissa valuutoissa
- kymmenen viimeistä vuotta
- selvitys käytetyistä käsitteistä

Kokonaisansio tai säännöllisen työajan ansio

- kaikki yhteensä ilman maataloutta
- koko tehdasteollisuus
- teollisuuden alat ISIC 2- tai 3-numerotaso
- kaivostoiminta
- rakennustoiminta
- kuljetus, varastointi ja teleliikenne
- maatalous (maittain ansiokäsitteet poikkeavat, luontoisetuja ei huomioitu kaikissa)

Työvoimakustannukset tai kansantalouden tilinpidon palkat ja työnantajain sosiaalivakuutusmaksut

- koko tehdasteollisuus ja teollisuuden alat ISIC 2- tai 3-numerotasolla

Bulletin of labour statistics, october inquiry results

Säännöllisen työajan ansiot

Kokonaisansiot

Säännöllinen viikkotyöaika

Kokonaisviikkotyöaika

- toimialoittain, ammateittain ja sukupuolittain

OECD

Main economic indicators

Ilmestyy kuukausittain, tiedot OECD-maista kolmelta viime vuodelta, viimeiset neljännekset ja kuukaudet ja 12 kuukauden muutos %.

Teollisuuden tuntiansiot 1985=100

Historical Statistics (1960-1986)

Teollisuuden tuntiansioiden

Teollisuuden säännöllisen työajan tuntiansioiden

- vuosimuutokset ja reaaliset vuosimuutokset
- lisäksi joitakin teollisuusaloja

Työvoimakustannusten vuosimuutokset teollisuudessa

Nordisk statistik sekretariat

Yearbook of Nordic statistics

- Pohjoismaat
- maiden omissa valuutassa
- miehet, naiset
- useita vuosia

Teollisuuden ja rakennustoiminnan kokonaistuntiansiot

- toimiala ISIC 2-3-numerotaso

Tehdasteollisuus tuntiansiot

Kokoaikaisten palkat indeksi 1985=100

- yksityinen sektori, työntekijät/toimihenkilöt
- julkinen sektori, kunnat/valtio

Eurostat

Earnings - Industry and services

- harmonisoitu palkkatilasto tehdään vuosittain, sisältää tiedot huhti- ja lokakuulta
- EY-maat (Belgia, Tanska, Saksa, Ranska, Irlanti, Italia, Alankomaat, Portugali, Englanti, Espanja ja Luxemburg)
- toimialaluokituksena 'vanha' NACE

Työntekijöiden kokonaistuntiansiot Toimihenkilöiden kokonaistuntiansiot

- päätoimialat
- nimellisiansiot (indeksit lokakuu, 1985=100)
- reaali-indeksi (lokakuu, 1985=100)
- maan omassa valuutassa
- ecuissa
- laskettuna ostovoimapariteeteilla (pps)

Työntekijöiden ansioiden trendit Toimihenkilöiden ansioiden trendit (indeksi 10/1985=100)

- toimiala
- sukupuoli

Työntekijöiden tuntiansiot Toimihenkilöiden kuukausiansiot

- maan omassa valuutassa
- toimiala
- sukupuoli
- kymmenen viimeistä vuotta

Teollisuuden työntekijöiden tuntiansiot Teollisuuden toimihenkilöiden kuukausiansiot

- toimiala
- sukupuoli
- maan sisäinen aluejako (4-11 kpl)

Labour costs - Survey, initial results

- Neljän vuoden välein tehtävä tutkimus (viimeksi v.1988)
- teollisuus, kauppa, pankki- ja vakuutustoiminta (lukuunottamatta sosiaalivakuutustoimintaa)
- vähintään 10 hengen yritykset
- toimialaluokitus NACE

Kuukausittaiset työvoimakustannukset

- maan omassa valuutassa ja ECUina
- yrityksen koon mukaan
- toimiala
- lisäksi teollisuudessa
- työntekijät/toimihenkilöt
- aluejako

Työvoimakustannukset tuntia kohden

- maan omassa valuutassa ja ECUina
- lisäksi teollisuudessa aluejako

Työvoimakustannusten rakenne % Tehdyt työtunnit Palkansaajat

- kokoaikaiset / osa-aikaiset

Net earnings of manual workers in manufacturing industry

- 4 eri tulonsaajatyyppeä
- kymmeneltä vuodelta

Keskimääräiset kokonaisiansiot, sosiaalivakuutukset, verot, perheavustukset, nettoansiot

- maan omassa valuutassa ja prosenttiosuuksina

Brutto- ja nettoansiot

- ECUina, ostovoimapariteetin laskettuna

Brutto- ja nettoansioiden indeksi lokakuu 1985=100 Brutto- ja nettoansioiden reaaliindeksi 1985=100

Rapid reports - Population and social conditions

- lehtinen, jossa kerrotaan uusimpia tuloksia tilastoista

Harmonized statistics of earnings - methodology of national surveys

- vuonna 1992 ilmestynyt menetelmä-julkaisu, joka sisältää harmonisoidun tilaston käsitteet sekä maittaiset tilastojen käsitteet ja tuotantomenetelmät

EY:n suunnitelmat palkkatilastojen kehittämiseksi

EY:n tilastotoimiston EUROSTAT:n piirissä on usean vuoden ajan suunniteltu palkka- ja työvoimakustannustilastojen kehittämistä. Toteutuessaan suunnitelmat parantavat kyseisten maiden tilastojen vertailukelpoisuutta. Ne merkitsisivät myös eri alojen palkkatilastojen vertailumahdollisuuksien parantumista.

EY:n jäsenmaiden kansalliset palkkatilastot ovat erilaisia ja vain huonosti vertailukelpoisia. Eräät maat ovat (Suomen tapaan) rekisterisuuntautuneita ja toiset käyttävät tilastoissaan suppeita otoksia. Tilastojen käsitteet ja luokitukset vaihtelevat kuten Suomen sopimusaloittaisissa palkkatilastoissa. Yhtenäisin luokituksin ja käsittein tehtäviä kattavia palkkarakennetutkimuksia on tehty Englannissa, Saksassa, Ranskassa ja Hollannissa.

Eri jäsenmaat kattamaan pyrkiviä, vertailukelpoisia tilastoja ei ole paljon.

Harmonisoitu palkkatilasto (HES) kootaan kansallisista lähteistä. Se kattaa teollisuuden ja on laajenemassa myös palvelualoille. Luokituksena on toimiala (NACE) ja vertailukelpoisuus on kyseenalainen.

Maataloustyöntekijöiden palkkoja on tilastoitu säädöspohjaisesti määrävuosina, mutta tilasto liittyy pikemminkin maatalouspolitiikkaan. Se on kuitenkin ainut menetelmiltään yhdenmukaistettu palkkatilasto.

Työvoimakustannustutkimus (LCS) on toteutettu noin 4 vuoden välein säädöspohjaisesti. Vuoden 1988 tutkimuksen tuloksia on julkaistu vielä vuonna 1992, joten tutkimus on hyvin hidas. Seuraava tutkimus tehdään vuodelta 1992 ja se koskee teollisuutta ja eräitä palvelualoja.

Jäsenmaiden yhteinen palkkarakennetutkimus (SES) on tehty viimeksi vuodelta 1978. Tutkimus oli kallis ja hidas, eivätkä tulokset eri maiden välillä olleet kovin vertailukelpoisia.

Näiden lisäksi EUROSTAT julkaisee vuosi- ja nettoansiolaskelmia (vuosilta 1980-1989; tekeillä vuosilta 1990-1991). Laskelmat ovat perustuneet muutamaankin esimerkitapaukseen.

Valmisteilla olevaan ETA:n tilasto-ohjelmaan 1993-97 tul-taneen sisällyttämään em. tilastoja koskevat kehittämishankkeet, jotka maataloustyöntekijöiden palkkatilastoa lukuunottamatta ovat ETA:n kannalta relevantteja.

Kehittämistavoitteena on ns. integroitu palkka- ja työvoimakustannustilastojärjestelmä, joka pystyisi palvelemaan

yhdentymiskehityksestä ja työmarkkinoiden muutoksista johtuvia kasvaneita tietotarpeita. Järjestelmä koostuisi neljästä komponentista:

- työvoimakustannustutkimus (LCS)
- palkkarakennetutkimus (SES)
- työvoimakustannusindeksi (EECI)
- harmonisoitu palkkatilasto (HES).

Toteutuessaan suunnitellun järjestelmän vaikutukset Suomen nykyisiin tilastoihin riippuvat siitä, millaista menetelmällistä poikkeavuutta sallitaan ja millaista menetelmällistä eroa halutaan.

Työvoimakustannustutkimus

Vuotta 1996 koskeva tutkimus lienee Suomenkin kannalta relevantti. Työvoimakustannustutkimukset ovat olleet otoksiin perustuvia yksityistä sektoria koskevia tutkimuksia. Vuodesta 1997 alkaen LCS on suunniteltu yhdistettäväksi teollisuustilastoon (edellyttäen että se olisi laajentunut tuotteen koskemaan myös palvelualat), mutta tämä on vielä varsin epävarmaa.

Palkkarakennetutkimus

Seuraava palkkarakennetutkimus on suunniteltu tehtäväksi vuodelta 1994. Tutkimus perustuisi otokseen (otossuhde suurissa maissa 1-3% palkansaajista) ja se kattaisi myös julkisen sektorin. Tutkimuksessa käytettäisiin yhtenäistä ammattiluokitusta (ISCO). Jatkossa tutkimus tehtäisiin 4-6 vuoden välein.

Työvoimakustannusindeksi

Eurooppalaisen työvoimakustannusindeksin suunnittelu on käynnistetty USA:n esimerkin innoittamana pilottihankkeena. Tavoitteena on vuodesta 1996 alkaen neljännesvuositainen työvoimakustannusindeksi. Se tulee oleellisesti poikkeamaan Suomen ansiotasoindeksistä, jonka perusvuosiindistus on myös käynnissä. Todennäköisesti työvoimakustannusindeksi perustuu kaksivaiheiseen otantaan: yritys- tai toimipaikkaotos ja yrityksiin tai toimipaikkojen sisällä ammattiotos. Indeksillä mittaisi kiinteän ammat-tirakenteen mukaisen työpanoskorin hintakehitystä. Samalla se olisi myös ansiokehityksen mittari.

Harmonisoitu palkkatilasto

Nykyistä tilastoa on tarkoitus kehittää ja jatkaa. Vuosittaisen ansiotilaston ohella julkaistaan suppeampaa pikatilastoa. Lisäksi jatkettaisiin nettoansiotilaston julkaisemista. Tähän yhteyteen voidaan lukea myös kansallisten menetelmien menetelmäyhteenveto, joka on ilmestynyt tänä vuonna. Uutena elementtinä kansallisiin tilastoihin perustuvaan kuvaukseen lisätään sopimuspalkat, joiden seuranta on käynnistämässä.

II Naisten ja miesten tulo- ja palkkaerot

TARKASTELUN TAVOITE

Seuraavassa verrataan naisten ja miesten taloudellista asemaa tulojen ja palkkojen osalta. Pitkällä ajalla sukupuolten väliset tulo- ja palkkaerot ovat pienentyneet. Onko samanlainen kehitys jatkunut myös viime vuosina, vai ovatko erot kasvaneet?

Naisten ja miesten keskitulojen ja keskiansioiden erot heijastavat monia rakenteellisia eroja, kuten toimiala-, ammatti-, koulutus-, työkokemus- jne. eroja. Palkkaerojen syiden analysointi on yleensä riippunut paitsi käytettävissä olevien tilastojen käyttökelpoisuudesta, teknisestä ja tilastotieteellisestä valmiudesta, myös yhteiskunnallisesta arvostuksesta, joka vaihtelee ajassa ja alueittain. Useissa tutkimuksissa on todettu naisten sijoittuvan yleensä toimipaikoilla palkkahierarkian alimmille tasoille. Viime vuosina naispalkkatutkimuksissa on noussut erityisesti esiin se, saavatko naiset erilaisista mutta arvoltaan samanlaisista töistä, pienempää palkkaa kuin miehet.

Aluksi kuvataan tulo- ja varallisuustilastojen avulla naisten ja miesten veronalaisten tulojen ja nettotulojen kehitystä

Veronalaisten tulojen ja nettotulojen ero 1976 - 1990

VERONALAISILLA TULOILLA tarkoitetaan tässä kaikkia palkka-, yrittäjä- yms. tuloja, joita valtio verottaa.

Kun naisten ja miesten saamien veronalaisten tulojen ero pieneni 1980-luvun alussa runsaalla prosenttiyksiköllä vuodessa, säilyi ero sen jälkeen muuttumattomana neljänä peräkkäisenä vuotena 1986-1989. 1980-luvun puolivälissä muuttuivat mm. äitiyspäivärahat veronalaisiksi tuloiksi. Vuonna 1990, mistä ovat viimeisimmät käytettävissä olevat tulotiedot, veronalaisten tulojen ero pieneni yhdellä prosenttiyksiköllä ollen 31 prosenttia.

Kun em. veronalaisista tuloista vähennetään maksetut verot ja veroluonteiset maksut (valtio-, kunnallis-, kirkollis- jne. verot) saadaan NETTOTULOT.

Nettotulojen välinen ero on pienempi kuin kaikkien veronalaisten tulojen, koska progressiivinen verotus pienentää tuloeroja. Myös nettotulojen välinen ero miesten ja naisten välillä pieneni selvästi vuosina 1981-1986. Sen jälkeen ero säilyi 25 prosentissa seuraavat kolme vuotta, mutta kasvoi vuonna 1989 vajaalla kahdella prosenttiyksiköllä. Verouudistus vuonna 1989 on osaltaan voinut kasvattaa nettotulojen välistä eroa. Viimeisimpänä tarkasteluvuonna 1990 ero pieneni taas prosenttiyksiköllä ollen 26 prosenttia eli samalla tasolla kuin vuonna 1985.

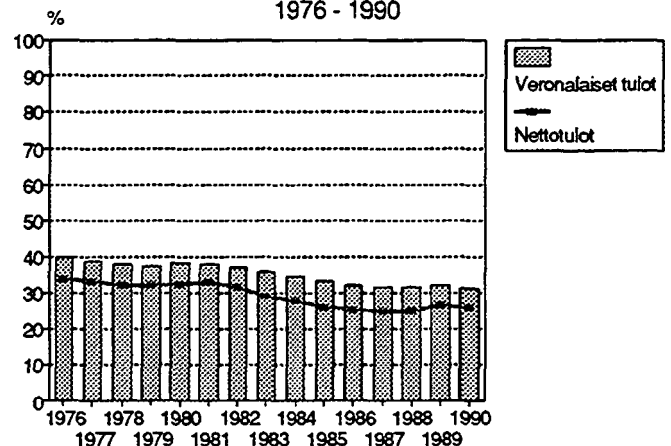
Tarkastelukaudella 1977-1990 naisten nettotulot nousivat nopeammin (laskivat vähemmän vuonna 1977) kuin miesten muina vuosina paitsi 1980, 1981, 1988 ja 1989.

Lähteet: Tulo- ja varallisuustilasto, kuluttajahintaindeksi.

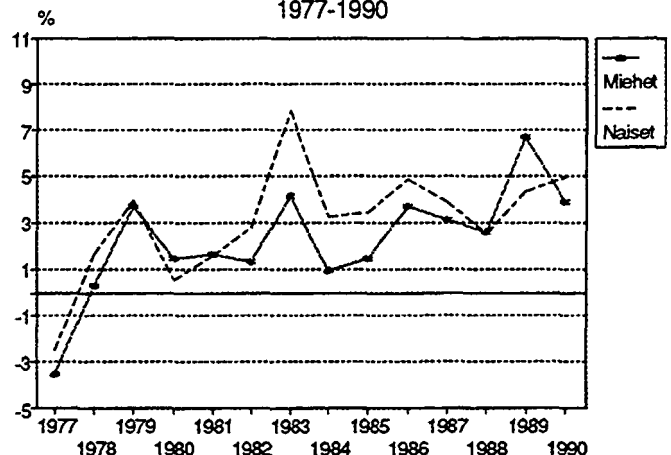
sekä tulojakotilastojen avulla koko vuoden palkkatulojen kehitystä. Sen jälkeen tarkastellaan palkkatilastojen avulla kaikkien palkansaajien, kuukausipalkkaisten ja tuntipalkkaisten sekä suurimpien palkansaajaryhmien säännöllisen työajan keskiansioiden kehitystä. Tarkastelut koskevat pääasiassa 1980-luvun lopun ja 1990-luvun alun tilannetta. Toimihenkilöiden palkkatilastojen avulla voidaan tarkastella myös naisten ja miesten palkanmuodostusta peruspalkkojen päälle maksettavien erilaisten palkanlisien kannalta. Tämä tarkastelu koskee vuotta 1991.

Naisten ja miesten tulo- ja palkkakuilua kuvataan prosenttiluvulla, joka mittaa sitä, kuinka monta prosenttia naisten tulot/palkat ovat miesten tuloja/palkkoja pienemmät. Palkkaero = $100 \cdot (wm - wn) / wm$, jossa w=palkat, m=miehet ja n=naiset.

Miesten ja naisten tuloerot, %
1976 - 1990

Reaalisten nettotulojen vuosimuutokset
1977-1990

Naisten ja miesten (valtio) veronalaiset tulot ja nettotulot tulonsaajaa kohden sekä tuloerot %

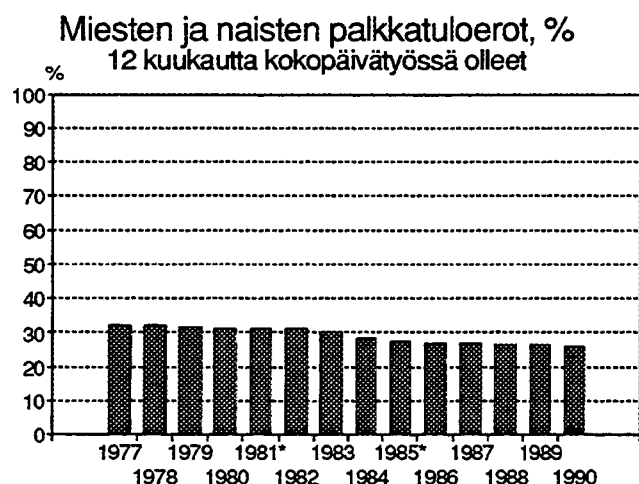
Vuosi	Tulot			Nettotulot		
	naiset mk	miehet mk	ero %	naiset mk	miehet mk	ero %
1976	15 546	25 793	40	11 508	17 396	34
1977	16 922	27 659	39	12 646	18 906	33
1978	18 124	29 186	38	13 827	20 402	32
1979	20 340	32 670	38	15 425	22 697	32
1980	22 926	37 106	38	17 305	25 697	33
1981	26 088	42 117	38	19 702	29 277	33
1982	29 374	46 628	37	22 130	32 425	32
1983	33 449	52 173	36	25 898	36 657	29
1984	37 349	56 978	34	28 626	39 609	28
1985	41 405	61 901	33	31 359	42 560	26
1986	44 972	66 160	32	34 082	45 732	25
1987	48 609	71 052	32	36 712	48 879	25
1988	53 145	77 668	32	39 516	52 630	25
1989	58 678	86 397	32	43 940	59 829	27
1990	64 681	94 191	31	48 952	65 998	26

Lähteet: Tulo- ja varallisuustilasto.

Palkkatulojen erot 1977 - 1990

Tulonjakotilastojen PALKKATULOT koskevat tässä tarkastelussa kaikkia 12 kuukautta vuodessa kokopäivätyötä tekeviä palkkatulon saajia.

Tulonjakotilastojen mukaan miesten ja naisten palkkatulojen ero on pienentynyt v. 1977 32 prosentista 26 prosenttiin v. 1990. Ero oli lähes samansuuruinen kahtena edellisenäkin vuotena.

Palkkatulot 12 kk palkkatuloa saaneilla

vuosi	naiset mk	miehet mk	ero %
1977	28 300	41 700	32
1978	30 500	44 900	32
1979	34 300	50 000	31
1980	38 300	55 500	31
*1981	43 150	62 650	31
1982	48 000	69 800	31
1983	54 000	77 000	30
1984	59 900	83 300	28
*1985	65 700	90 400	27
1986	71 500	97 500	27
1987	77 100	105 200	27
1988	84 500	114 300	26
1989	92 800	126 200	26
1990	101 800	137 100	26

*Tieto puuttuu, edellisen ja jälkimmäisen vuoden keskiarvo.

Lähteet: Tulonjakotilasto.

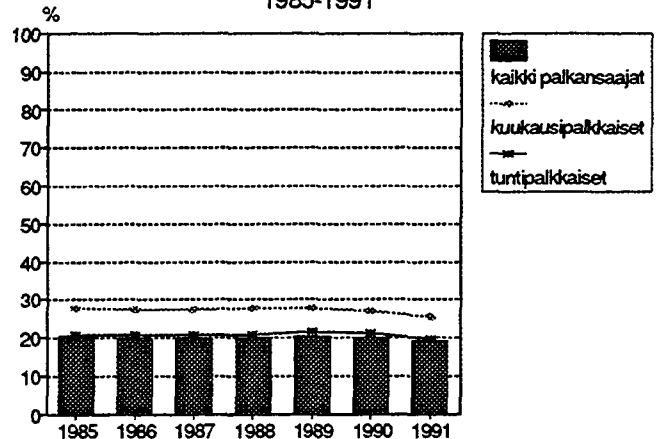
Säännöllisen työajan kuukausikeskiansioiden erot 1985 - 1991

Seuraavassa esiintyvät kuukausikeskiansiot perustuvat ansiotasoindeksiin säännöllisen työajan käsitteeseen. Tuntiansio on muutettu kuukausiansioksi kertoimella 170. Palkkatilastojen SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT sisältävät peruspalkan lisäksi toimipaikan sijainnin, työsuhteen pitoisuuden ja palkansaajan pätevyyden perusteella maksettavat lisät sekä verotusarvon mukaiset luontoisedut, jotka maksetaan säännölliseltä työajalta.

Tulonjakotilastot näyttävät suurempaa palkkaeroa kuin palkkatilastot. Tätä selittää se, että tulonjakotilastoissa on mukana mm. ylityökorvaukset, joita kertyy miehille enemmän kuin naisille.

Palkansaajamiesten ja -naisten kuukausiansioissa oleva keskimääräinen ero on ollut noin 20 prosenttia koko 1980-luvun jälkipuoliskon 1985-1990. Kuukausipalkkaisilla palkkaero on ollut noin 27 prosenttia (1985 vajaat 28 prosenttia) ja tuntipalkkaisilla 21 prosenttia. Vuonna 1991 tilanne muuttui, palkkaerot pienenevät kaikilla palkansaajilla runsaalla prosenttiyksiköllä. Toimihenkilöillä ero pieneni puolellatoista prosenttiyksiköllä ja työntekijöillä lähes kahdella prosenttiyksiköllä.

Miesten ja naisten kuukausiansioerot, %
1985-1991

Säännöllisen työajan kuukausikeskiansiot sekä miesten ja naisten keskiansioero

Vuosi	Kaikki palkansaajat			Kuukausipalkkaiset			Tuntipalkkaiset		
	naiset mk	miehet mk	ero %	naiset mk	miehet mk	ero %	naiset mk	miehet mk	ero %
1985	5070,6	6380,6	20,5	5217,0	7218,1	27,7	4382,5	5533,3	20,8
1986	5462,3	6827,1	20,0	5626,3	7739,1	27,3	4648,4	5863,6	20,7
1987	5855,8	7319,4	20,0	6021,9	8289,7	27,4	4968,2	6262,2	20,7
1988	6388,1	7989,0	20,0	6560,8	9044,6	27,5	5401,6	6811,2	20,7
1989	6951,2	8721,2	20,3	7133,8	9836,0	27,5	5865,7	7458,2	21,4
1990	7613,1	9534,4	20,2	7797,1	10690,1	27,1	6445,8	8184,4	21,2
1991	8197,4	10113,7	18,9	8361,2	11240,4	25,6	6940,8	8613,1	19,4

Lähde: Ansiotasoindeksi.

Palkansaajaryhmien säännöllisen työajan keskiansioerot noin 1970 - 1991

Eri toimialoilla naisten ja miesten keskiansioiden väliset erot vaihtelevat, silti voidaan havaita suurimmissa palkansaajaryhmissä samankaltaista "pysähtyneisyyden aikaa" 1980-luvun jälkipuoliskolla ja palkkaeron pienenemistä vuonna 1991 kuin kaikilla palkansaajillakin keskimäärin.

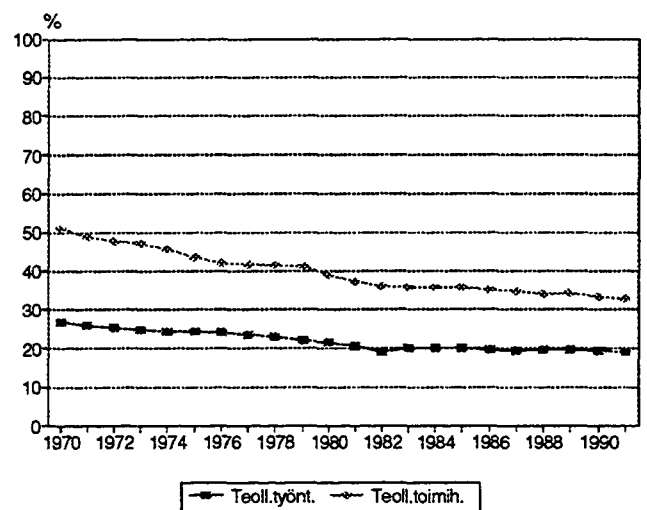
Vuonna 1991 erot miesten ja naisten välillä säännöllisen työajan keskiansioissa pienenevät tarkastelussa olevista palkansaajista kaupan konttorityöntekijöillä, teollisuuden toimihenkilöillä sekä kuntien ja valtion kuukausipalkkaisilla. Myös vakuutusalan toimihenkilöillä keskiansioero pieneni vuonna 1991, mutta kyse oli kuitenkin palautumisesta vuoden 1983 tasolle.

Teollisuuden työntekijöillä kuilu miesten ja naisten keskiansioissa on pysynyt 20 prosentissa aina vuodesta 1982 lähtien vuoteen 1991 saakka.

Teollisuuden toimihenkilönaisten ja -miesten ansioero on pienentynyt jatkuvasti 1970-, 1980 ja 1990-luvulla. Tosin supistuminen on ollut selvästi hitaampaa vuodesta 1982 lähtien, sillä keskiansioero pieneni yhdeksässä vuodessa 3 prosenttiyksikköä ollen 33 prosenttia vuonna 1991.

Lähteet: Teollisuuden palkkatilastot.

Teollisuuden miesten ja naisten säännöllisen työajan keskiansioerot 1970 - 1991, %.

Kaupan konttorityöntekijöillä keskiansioiden ero on ollut 30 prosentin tuntumassa vuodesta 1982 vuoteen 1989, kahden viimeisenä vuotena ansioero pieneni parilla prosenttiyksiköllä. Tarkastelu koskee suorittavaa tasoa, mukana ei ole esimies- eikä johtotasoa. Esimiestasolla keskiansioiden ero oli 21 prosenttia ja johtotasolla 29 prosenttia vuonna 1991.

Kaupan myyjillä ansioero oli 13 prosenttia vuonna 1988, jollainen se oli jo yhdeksän vuotta aikaisemmin vuonna 1979. Vuodesta 1988 lähtien miesten ja naisten keskiansioiden ero kaupan myyjillä on kasvanut palkkatilastojen mukaan viidellä prosenttiyksiköllä.

Ravitsemis- ja majoitusalan työntekijöillä sukupuolten välinen keskiansioero on pienentynyt vuodesta 1984 lähtien. Kun ansioiden ero oli tuolloin 10 prosenttia, oli se 6 prosenttia vuonna 1991. Ravitsemis- ja majoitusalan tarkastelu koskee niinkään suorittavaa tasoa, esimiestasolla naisten kuukausikeskiansiot olivat 12 prosenttia pienemmät kuin miesten vuonna 1991.

Kaupan- sekä ravitsemis- ja majoitusalan keskiansiot eivät ole täysin vertailukelpoisia vuodesta 1990 lähtien aikaisempien vuosien kanssa tilastojen uudistuksen vuoksi.

Naispuolisen pankkitoimihenkilön kuukausikeskiansio vuonna 1991 oli 21 prosenttia pienempi kuin miespuolisen pankkitoimihenkilön, kuten tilanne oli jo vuonna 1984.

Naispuolisen vakuutusalan toimihenkilön keskiansio oli vuonna 1991 30 prosenttia pienempi kuin miespuolisen, kuten kahdeksan vuotta aikaisemminkin vuonna 1983.

Lähde: Palvelualojen palkkatilastot.

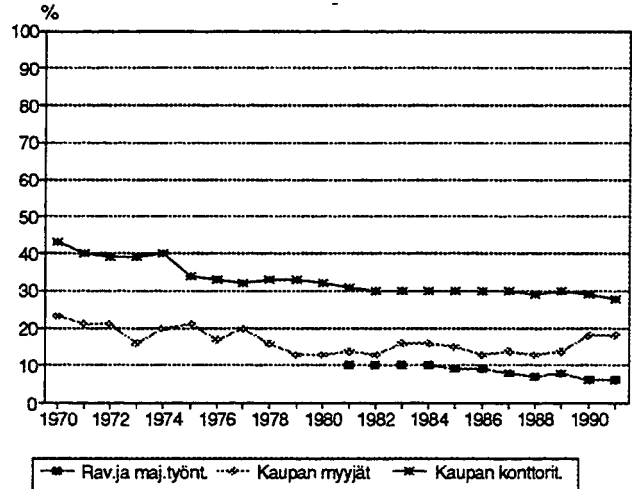
Kuntien kuukausipalkkaisten miesten ja naisten suhteellinen palkkaero oli 27 prosenttia vuonna 1990, kuten jo vuonna 1984. Vuonna 1991 keskiansioero pieneni 2 1/2 prosenttiyksiköllä.

Valtion kuukausipalkkaisilla suhteellinen ansioero pieneni vuonna 1991 19 prosenttiin, kun se aikaisempina kolmena vuotena oli 20 prosenttia.

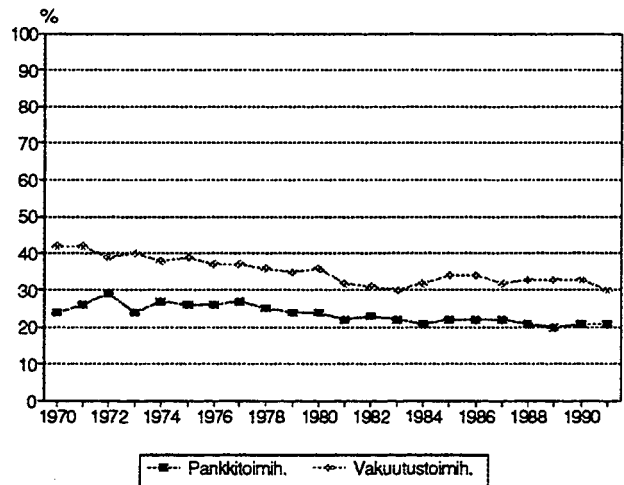
Miesten ja naisten suhteelliset tulo- ja palkkaerot ovat kasvaneet pitkällä ajalla: Näin tapahtui erityisesti 1980-luvun ensimmäisellä puoliskolla, kun 1980-luvun jälkimmäisellä puoliskolla kehitys lähestulkoon pysähtyi. Palkkatilastojen mukaan palkkaerot ovat edelleen pienentyneet vuoden 1990 jälkeenkin.

Lähteet: Palvelualojen ja julkisen sektorin palkkatilastot.

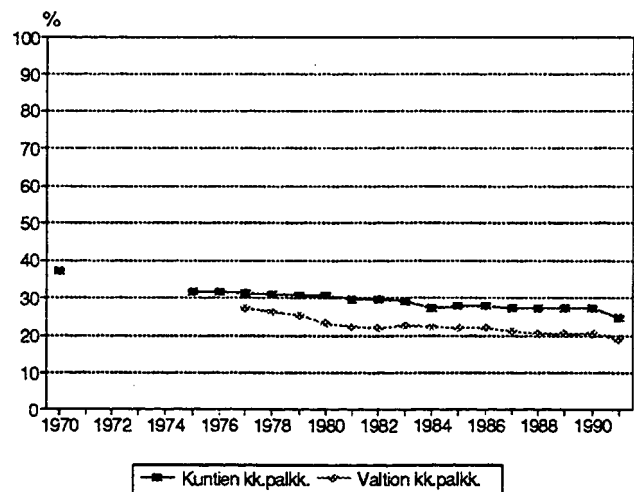
Kaupan sekä ravitsemis- ja majoitusalan miesten ja naisten säännöllisen työajan keskiansioerot 1970-1991 ja 1981-1991, %

Pankkien ja vakuutuslaitosten miesten ja naisten säännöllisen työajan keskiansioerot 1970 - 1991, %.

Valtion ja kuntien kuukausipalkkaisten miesten ja naisten säännöllisen työajan keskiansioerot 1977 - 1991 ja 1970 - 1991, %

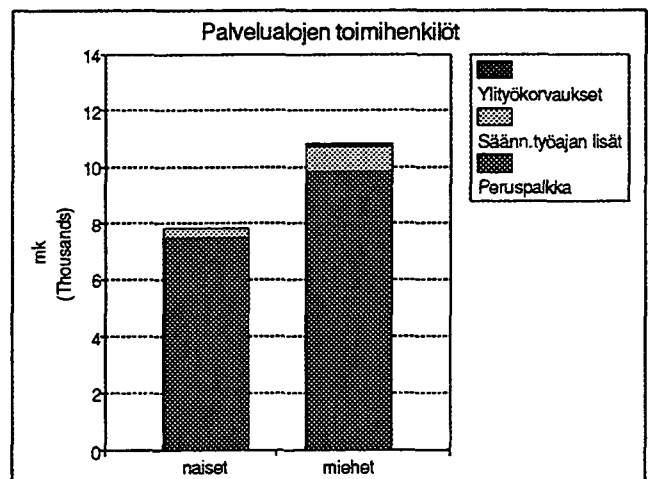
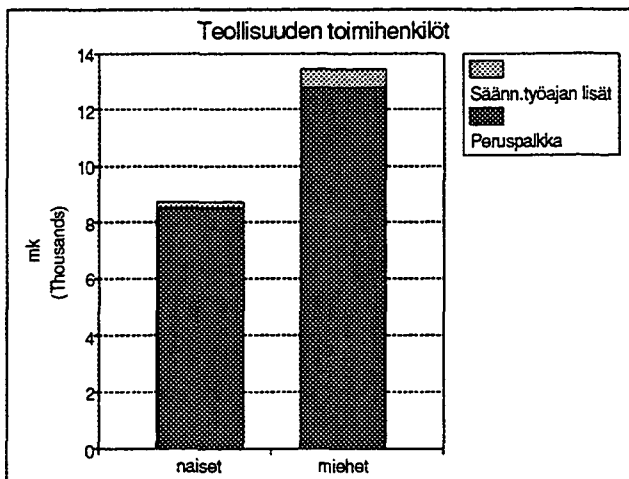
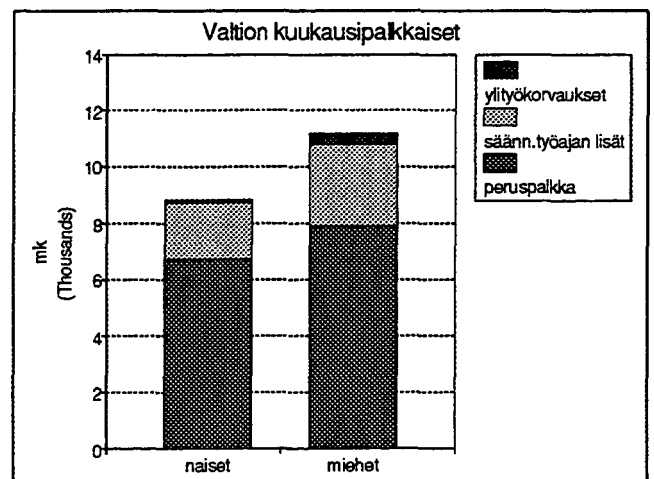
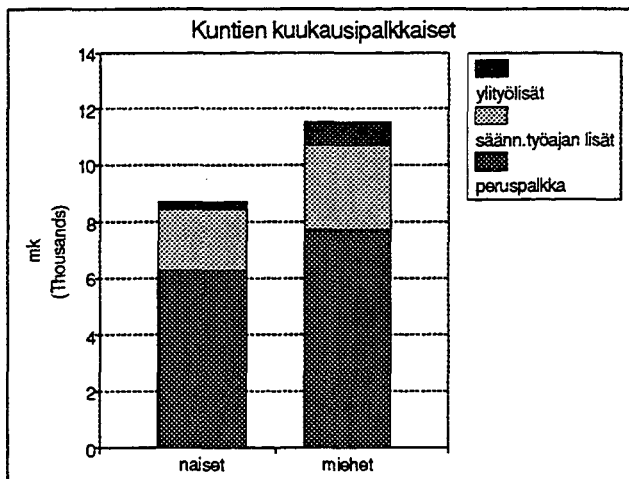

Toimihenkilönaisten ja -miesten palkanlisät 1991

Toimihenkilöiden palkkatilastojen mukaan palkanlisää on julkisella sektorilla selvästi enemmän kuin yksityisellä sektorilla. Yksityisellä sektorilla kaikki palkanlisät eivät selvästikään tule kirjatuksi palkkatilastoihin. Teollisuuden toimihenkilöiden ylityölisä ei tilastoida lainkaan. Myös kirjaamismenetyksessä on eroja tilastojen kesken, sillä esimerkiksi kokemuksen kautta ansaittu palkka sisällytetään yksityisellä sektorilla peruspalkkaan eikä säännöllisen työajan lisiin, kuten julkisella sektorilla.

Palvelualojen tiedot palkanlisistä perustuvat Tilastokeskuksen omaan järjestäytymättömiltä työnantajilta keräämään aineistoon. Ne koskevat vain kauppaa ja ATK-alaa.

Toimihenkilöiden peruspalkka, säännöllisen työajan lisät ja ylityölisät 1991

Lähteet: Palkkatilastot.

Valtiolla säännöllisen työajan lisien osuus säännöllisen työajan keskiansioista oli miehillä 27 prosenttia ja naisilla 23 ja kuntasektorissa 28 prosenttia miehillä ja 26 naisilla. Teollisuudessa lisien osuus säännöllisen työajan ansioista oli miehillä vain 5 prosenttia ja naisilla 2 prosenttia. Yksityisen sektorin palvelualoilla vastaavat osuudet olivat miehillä 9 prosenttia ja naisilla 4.

Myös ylityölisien osuudet kokonaiskeskiansioista olivat julkisella sektorilla suuremmat kuin yksityisillä palvelu-aloilla. Kuntasektorissa ylityölisien osuus kokonaiskeskian-

soista oli miehillä 7 prosenttia, naisilla 2 ja valtiosektorissa miehillä 4 prosenttia ja naisilla 1 prosentti. Palvelualoilla vastaavat luvut olivat miehillä vajaa prosentti ja naisilla alle puoli prosenttia.

Miehille maksetaan säännöllisen työajan lisiä sekä ylityöliisiä enemmän kuin naisille. Tilastojen mukaan yksityisellä sektorilla erot miehille ja naisille maksetuissa palkanlisissä ovat suhteellisesti suuremmat kuin julkisella. Tosin palkkatilastoihin kirjattujen palkanlisien merkitys, so. osuus kokonaisansioista, on yksityisellä sektorilla selvästi pienempi kuin julkisella sektorilla.

Toimihenkilöiden säännöllisen työajan palkanlisät ja ylityölisät, miesten ja naisten ansioiden ja palkanlisien erot %

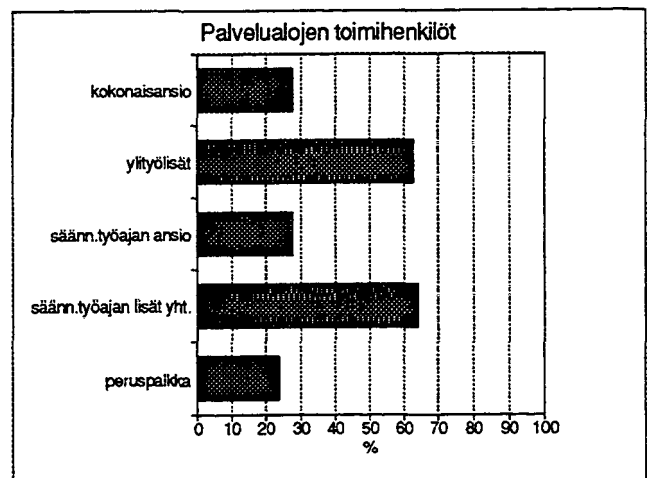
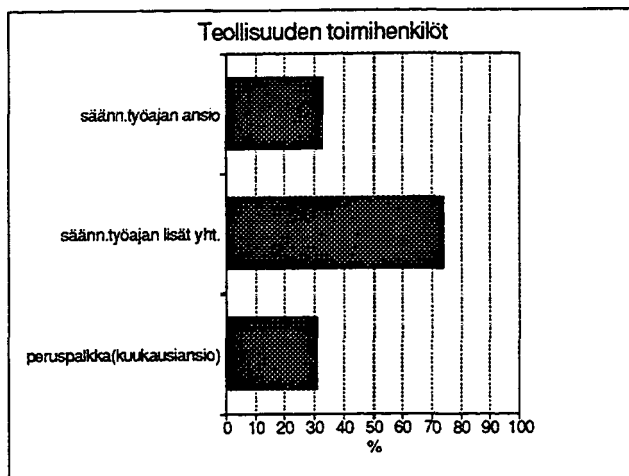
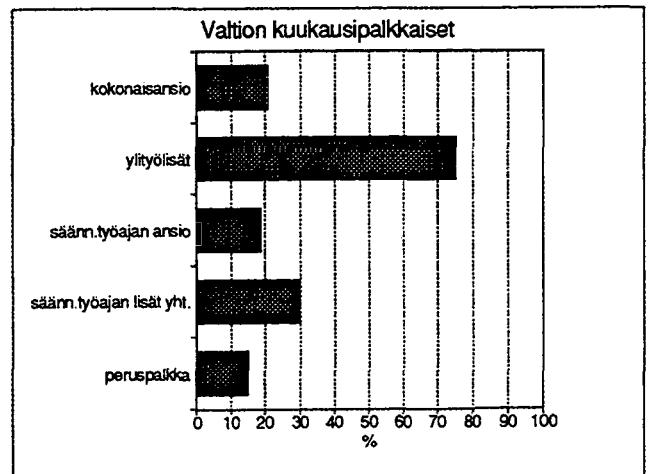
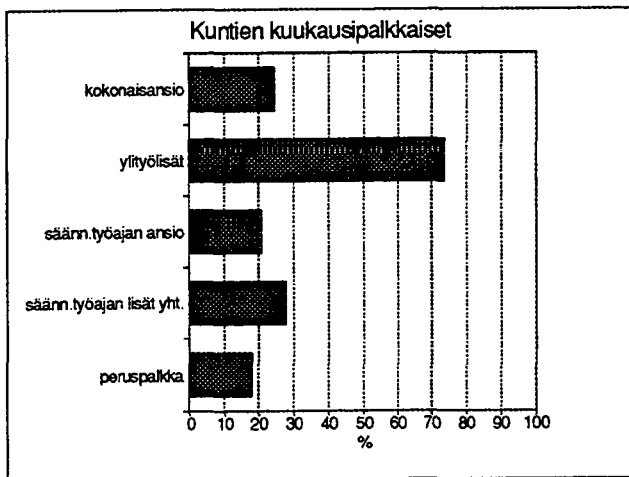
	1991			1985		
	miehet mk/kk	naiset mk/kk	ero %	miehet mk/kk	naiset mk/kk	ero %
Teollisuus						
1.1 Vuoro- ja sunnuntaityölisät	141	18	87			
1.2. Luontoisedut	352	88	75			
1.3. Tuotanto- ja tulospalkka	159	65	59			
1. Säännöllisen työajan lisät yhteensä	652	171	74			
2. Peruspalkka	12 125	8 394	31			
1+2 Säänn. työajan kuukausikeskiansio	12 777	8 565	33			
Palvelualat						
1.1.Vuorotyölisät	29	72	-148			
1.2.Luontoisedut	542	136	75			
1.3.Provisio	355	124	65			
1. Säänn. työajan lisät yhteensä	926	332	64			
2. Peruspalkka	9 849	7 493	24			
1+2 Säänn. työajan kuukausikeskiansio	10 775	7 825	27			
3. Ylityökorotus	83	31	63			
1+2+3 Kokonaiskeskiansio	10 858	7 856	28			
Valtio						
1.1.Työpaikan sijainnin perust.maksett. lisät	450	324	28			
1.2.Työsuhteen pituuden perust.maksett. lisät	1 472	1 272	14			
1.3.Ammattipätevyyden perust. maksett. lisät	153	99	35			
1.4.Tehtävän perust. maksett. lisät	789	319	60			
1.5 Luontoisedut	7	4	43			
1. Säännöllisen työajan lisät yhteensä	2 871	2 018	30			
2. Peruspalkka	7 919	6 744	15			
1+2. Säänn. työajan kuukausikeskiansio	10 790	8 762	19			
3. Ylityökorotus	421	105	75			
1+2+3. Kokonaiskeskiansio	11 211	8 867	21			
Kunnat						
1.1.Työpaikan sijainnin perust.maksett. lisät	310	193	38	213	124	42
1.2.Työsuhteen pituuden perust.maksett. lisät	2 046	1 510	26	1 345	1 061	21
1.3. Ammattipätevyyden perust. maksett. lisät	40	21	48	15	8	47
1.4.Tehtävän perust. maksett. lisät	593	427	28	304	219	28
1.5 Luontoisedut	52	44	15	27	22	19
1. Säännöllisen työajan lisät yhteensä	3 041	2 195	28	1 904	1 434	25
2. Peruspalkka	7 692	6 301	18	5 232	4 002	24
1+2. Säänn. työajan kuukausikeskiansio	10 733	8 496	21	7 136	5 436	24
3. Ylityökorotus	815	216	73	632	168	73
1+2+3. Kokonaiskeskiansio	11 548	8 712	25	7 768	5 604	28

Lähteet: Palkkatilastot.

Palkanlisät kasvattavat keskiansioeroja

Koska miehet saavat erilaisia palkanlisäitä enemmän kuin naiset, kasvattavat palkanlisät osaltaan sukupuolten välisiä keskiansioeroja. Toimialasta riippuen säännöllisen työajan lisät kasvattavat keskiansioeroja 2-4 prosenttiyksikköä ja ylityölisät 1-4 prosenttiyksikköä vuonna 1991

Miesten ja naisten peruspalkkojen, säännöllisen työajan lisen, säännöllisen työajan keskiansioiden, ylityö-
lisien sekä kokonaiskeskiansioiden erot 1991, %

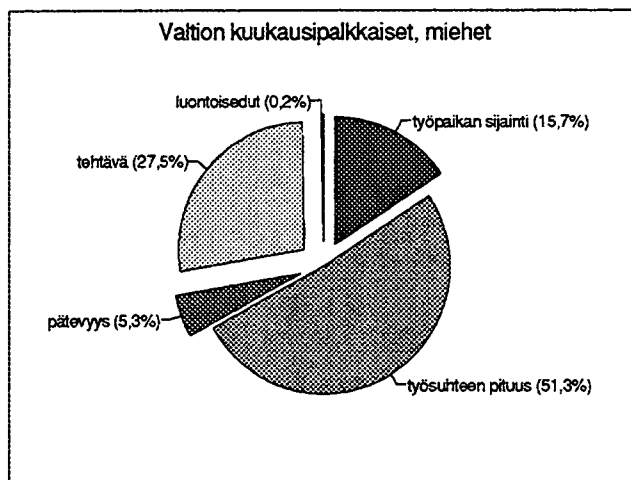
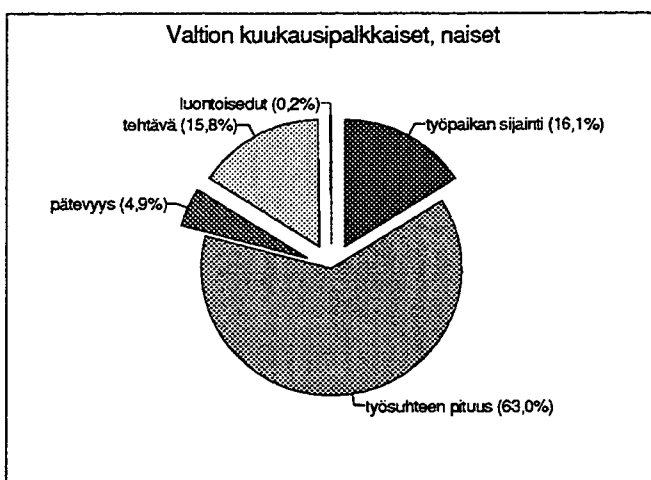
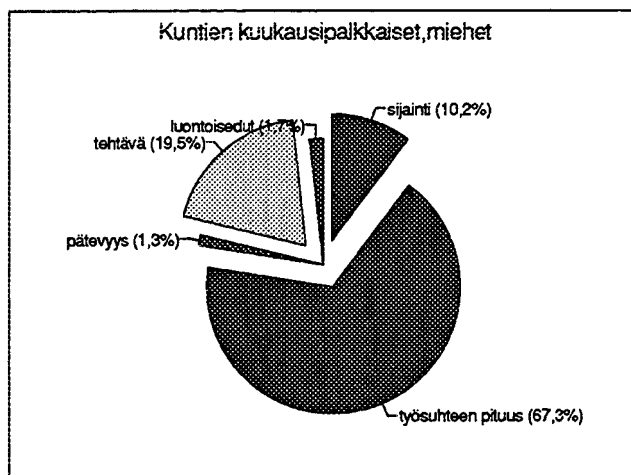
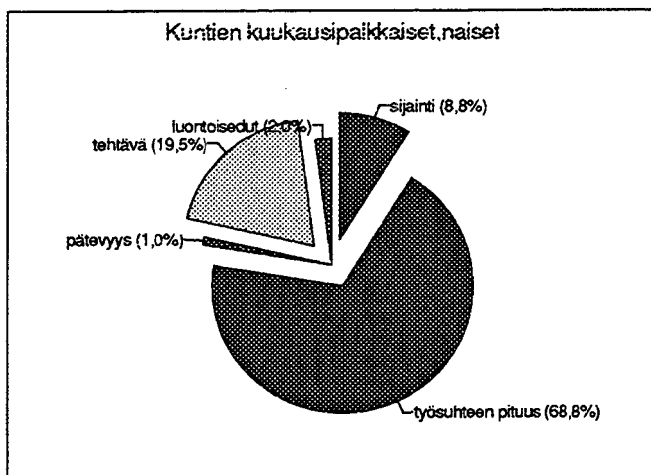
Lähteet: Palkkatilastot.

Säännöllisen työajan lisien jakautumat

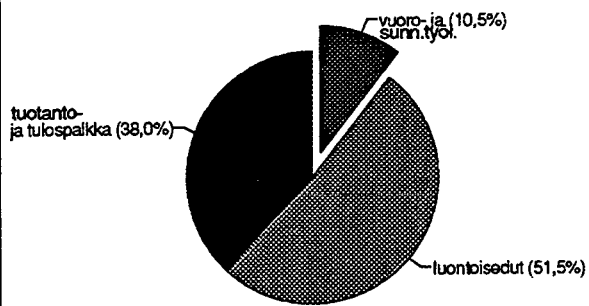
Kuntasektorilla säännöllisen työajan lisien jakautuma on hyvin samankaltainen naisilla ja miehillä. Työsuhteen pituuteen liittyvät lisät, joita ovat mm. ikälisät ja määrävuosikorotukset, muodostavat yli kaksi kolmasosaa kuntasektorin kaikista säännöllisen työajan lisistä niin miehillä kuin naisillakin. Tehtävistä johtuvat lisät muodostavat kunnissa

viidesosan kaikista lisistä ja työpaikan sijainnin perusteella maksettavat lisät kymmenkunta prosenttia. Tehtävistä johtuvia lisä ovat palkkausluokan korotukset, olosuhte- ja työaikalisät. Työpaikan sijainnin perusteella maksettavia lisä ovat mm. kalliinpaikan- ja syrjäseutulisä. Muilla lisillä on varsin vähäinen merkitys kunnissa.

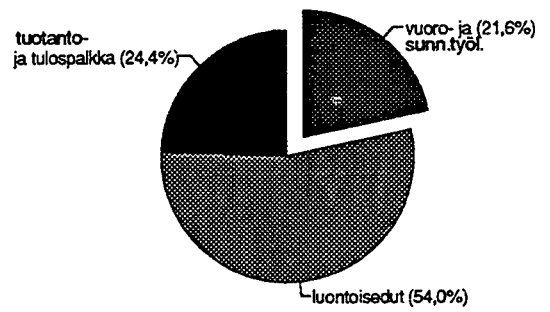
Säännöllisen työajan lisien jakautumat 1991, %

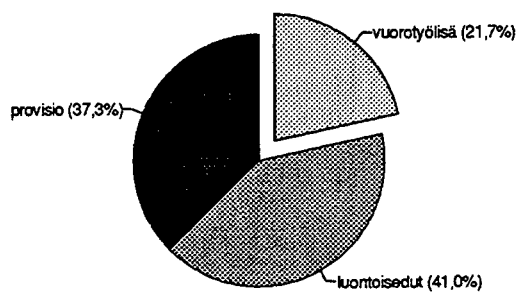
Teollisuuden toimihenkilöt, naiset

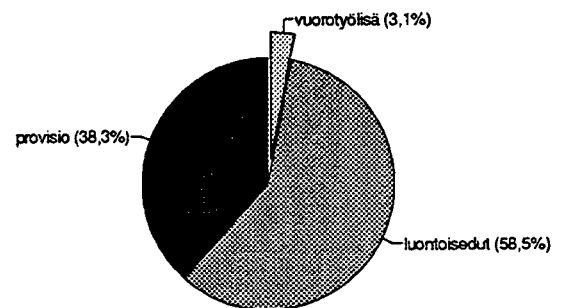
Teollisuuden toimihenkilöt, miehet

Palvelualojen toimihenkilöt, naiset

Palvelualojen toimihenkilöt, miehet

Lähteet: Palkkatilastot.

Myös valtiolla maksetaan eniten työsuhteen pituuteen liittyviä lisiä. Naisille maksetaan niitä vajaat kaksi kolmasosaa kaikista säännöllisen työajan lisistä ja miehille runsaat puolet. Miehille valtio maksaa tehtävästä johtuvia lisiä enemmän kuin naisille. Muiden erien osuudet kaikista lisistä jakautuivat samankaltaisesti miehillä ja naisilla.

Teollisuuden toimihenkilöillä luontoisedut muodostavat runsaat puolet säännöllisen työajan lisistä niin naisilla kuin miehilläkin. Luontoisetuja ovat lähinnä ateria-, auto- ja asuntoetu. Tuotanto- ja tulospalkka sekä vuoro- ja sunnuntaityölisät jakautuvat naisilla ja miehillä eri lailla siten, että tuotanto- ja tulospalkat muodostavat naisilla suuremman erän ja vuoro- ja sunnuntaityölisät ovat taas miehillä vastaavasti merkittävämpi erä.

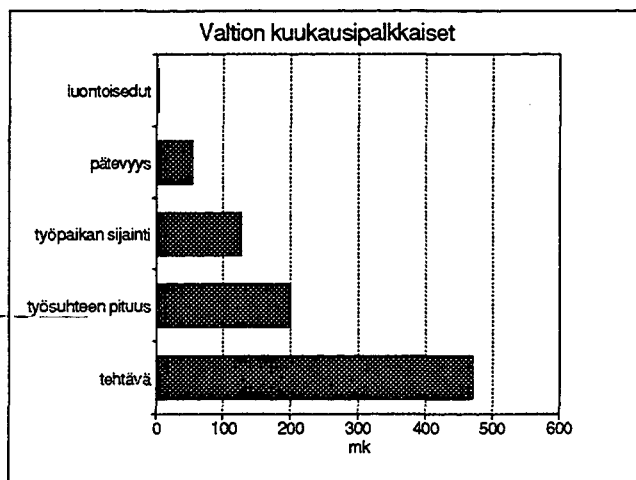
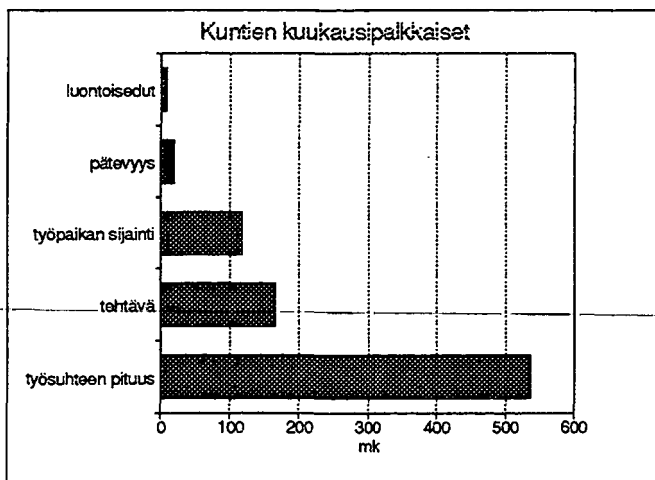
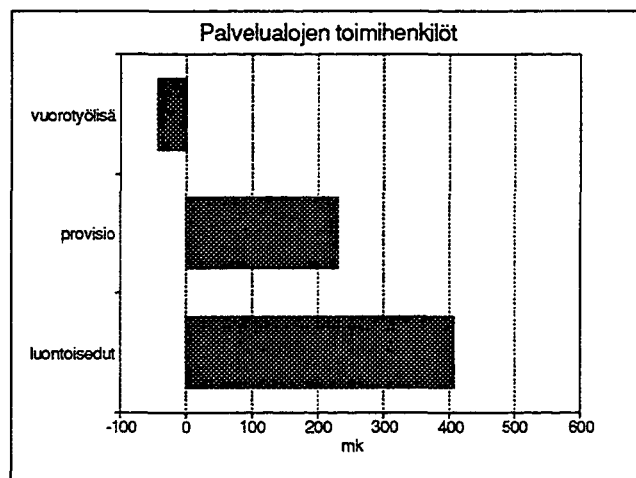
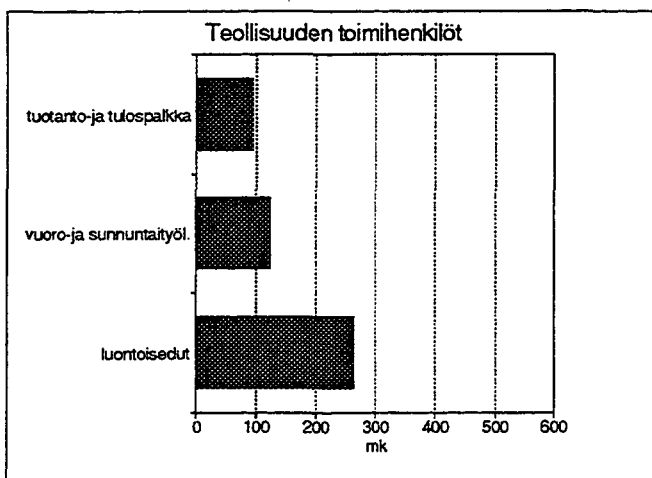
Palvelualoilla luontoisedut muodostavat suurimman erän kaikista säännöllisen työajan lisistä, niitä miehet saavat suhteellisesti enemmän kuin naiset.

Provisiopalkkioiden osuus lisistä on naisilla ja miehillä suunnilleen yhtä suuri.

Erot säännöllisen työajan lisissä

Toimihenkilönaiset saivat vuonna 1991 vähemmän kuin toimihenkilömiehet kaikkia muita säännöllisen työajan lisiä paitsi palvelualoilla vuorotyölisää. Erot saaduissa luontoiseduissa aiheuttivat teollisuudessa 260 markan eron miesten ja naisten tilipussiin ja palvelualoilla lähes 410 markan eron. Tehtävän perusteella maksettavat lisät kasvativat valtiolla miesten ja naisten palkkaeroa 470 markalla. Kunnissa työsuhteen pituuden perusteella maksettavat lisät olivat miehillä noin 540 markkaa suuremmat kuin naisilla.

Miesten ja naisten säännöllisen työajan lisien erot 1991, mk

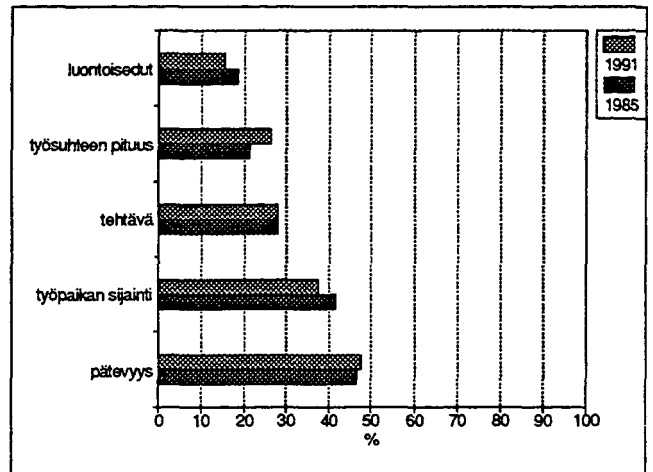
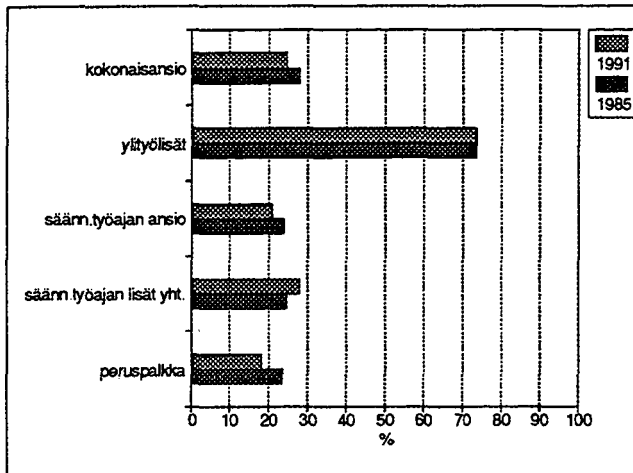
Lähteet: Palkkatilastot.

Kuntien palkanlisät 1985 - 1991

Kuntien kuukausipalkkaisten palkanlisissä tapahtuneita muutoksia voidaan tarkastella vuodesta 1985 lähtien. Oheisissa kuvioissa on miehille ja naisille maksettujen palkan-

lisien ja keskiansioiden prosentuaaliset erot vuosina 1985 (alempi vaakasuora pylväs) ja vuonna 1991 (ylempi vaakasuora pylväs).

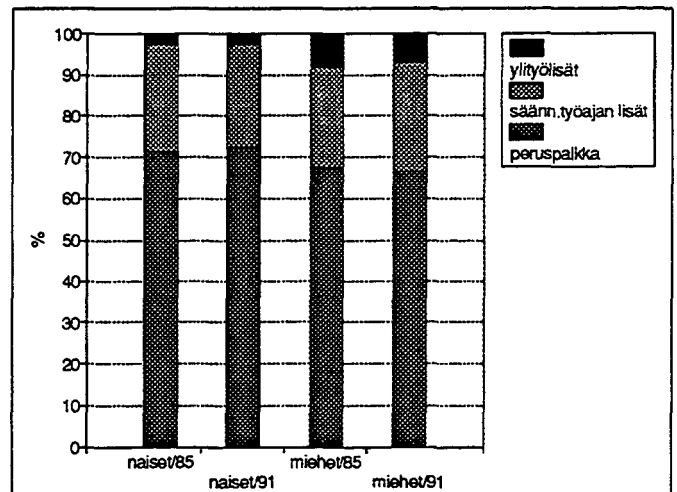
Kuntien kuukausipalkkaisten miesten ja naisten peruspalkkojen, palkanlisien ja keskiansioiden erot 1985 ja 1991, %

Kuntien kuukausipalkkaisten miesten ja naisten kokonaiskeskiansioiden jakautuminen peruspalkkaan, säännöllisen työajan lisiin ja ylityölisiin 1985 ja 1991, %

Erot työsuhteen pituuden mukaan maksetuissa lisissä sekä ammattipätevyyden mukaan maksetuissa lisissä ovat kasvaneet niin, että säännöllisen työajan lisät kokonaisuudessaan ovat kasvaneet miehillä jonkin verran nopeammin kuin naisilla. Tästä huolimatta säännöllisen työajan keskiansioiden sekä kokonaiskeskiansioiden väliset erot pienenevät miesten ja naisten välillä, koska naisten peruspalkka kasvoi nopeammin kuin miesten. Erot ylityölisissä sekä tehtävästä maksetuissa lisissä ovat pysyneet lähes samoina vuodesta 1985 vuoteen 1991. Erot työpaikan sijainnin mukaan maksetuissa lisissä sekä luontoiseduissa ovat pienentyneet.

Tapahtunutta rakenteellista muutosta havainnollistaa kuvio, jossa kokonaiskeskiansiot on jaettu peruspalkkaan, säännöllisen työajan lisiin sekä ylityölisiin. Naisilla peruspalkan osuus on jonkin verran kasvanut ja säännöllisen työajan lisien osuus on pienentynyt ja miehillä päinvastoin. Ylityölisien osuus on kummallakin pienentynyt. Muutokset ovat olleet melko pieniä.

Lähde: Kuntasektorin kuukausipalkat.

III Tulopoliittiset sopimukset 1991/1992

Vuosi 1991

Työmarkkinajärjestöt sopivat 15.11.1990 mennessä vuoden 1991 tulo- ja palkkatarkistuksista. Palkkojen osalta sovittiin 1.5.1991 yleiskorotus, joka oli 50 p/t tai 83 mk/kk, kuitenkin vähintään 0,9 prosenttia. Järjestelyvaran suuruudeksi sovittiin enintään 1/4 yleiskorotuksesta ja että tasa-arvoerät sovitaan alakohtaisesti, keskimäärin 0,4 prosenttia. Ansiokehitystakuu säilyi ennallaan niin, että sopimusvuodelle sovitusta kahden prosentin ansiokehitystakuusta vähennettiin alakohdittain liukuma ja 1.10.1990 maksettu ansiokehitystakuun ennako.

Keskimääräiset korotukset vaihtelivat palkankorotuserien (mm. ansiokehitystakuu ja tasa-arvoerät) erilaisesta kustannusvaikutuksesta johtuen teollisuuden 1,5 prosentista eräiden yksityisten palvelualojen sekä julkisen sektorin 3 prosenttiin. Useimmilla kokonaisratkaisun ulkopuolella olevilla aloilla palkkojen sopimuskorotukset ovat noudattaneet kokonaisratkaisun mukaista yleislinjaa.

Palkansaajien käytettävissä olevien reaalitulojen kokonaisratkaisussa sopimuskaudelle 1990-1991 asetettu kasvutavoite 4,5 % ei täysin toteutunut työllisyyden voimakkaan heikkenemisen johdosta. Syksyllä 1991 reaalitulojen arvioitiin kasvavan 3,5 %, josta 2 prosenttiyksikköä toteutui vuonna 1990. Ostovoiman lisäys perustui kokonaan verotuksen kevenemiseen ja tulonsiirtojen kasvuun. Tuloverotuksen kevenemisen lisäksi ostovoimaa 1,5 ja tulonsiirrot 2 prosenttiyksikköä.

Laman myötä työttömyyskorvaukset mutta myös muut toimeentuloa tukevat tulonsiirrot lisääntyivät tuntuvasti. Lisäksi lapsilisät nousivat sopimuskaudella reaalisesti neljänneksen.

Kokonaisratkaisun jälkimmäiseen sopimusvuoteen liittyi indeksi- ja palkkojen tarkistetaan, jos inflaatio joulukuusta 1990 joulukuuhun 1991 on enemmän kuin 5,6 prosenttia, indeksi on vaihtosuhtekorjattu siten, että vaihtosuhteen heikentyessä palkantarkistusindeksiä kutistetaan. Jos taas vaihtosuhte paranee palkantarkistusindeksikin paranee. Menetelmällä on pyritty pienentämään mahdollisuutta, että esim. öljyn hinnan kohoaminen laukaisisi indeksin.

29.11.1991 allekirjoitetussa tulopoliittisessa sopimuksessa sovittiin, ettei palkantarkistusindeksi aiheuta toimenpiteitä.

Tarkastelujaksolla kuluttajahintojen muutos oli 3,9 % ja vaihtosuhte heikkeni 5,6 %. Kun kuluttajahintaindeksin muutoksesta vähennetään vaihtosuhteen heikkenemisen 1/4, joka on 1,4 %, saadaan $3,9\% - 1,4\% = 2,5\%$. Vaikka vaihtosuhtekorjattua indeksiä olisi sovellettu, ei 2,5 % olisi ylittänyt 5,6%:n rajaa eikä siten johtanut palkankorotukseen.

Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin ja sopimuspalkkaindeksin mukaan ansiotason ja sopimuspalkkojen kehitys liukumiseen kaikille palkansaajille ja sektoreittain on esitetty seuraavassa taulukossa.

Sektori ja ryhmä	Muutokset prosenttia 1990/4:stä 1991				Keskim. 1991 /1990
	1	2	3	4	
Kaikki palkansaajat					
ansiotasoindeksi 1985=100	0,8	2,9	3,5	4,1	6,3
sopimuspalkkaindeksi 1984:12=100	0,1	1,8	2,5	2,6	4,0
liukuma yms. edell. neljänneksestä	0,7	0,4	-0,1	0,5	
liukuma yms. vert. nelj:stä ed. vuodesta	0,7	1,1	1,0	1,5	2,3
Yksityinen sektori					
ansiotasoindeksi 1985=100	1,0	2,8	3,1	3,9	6,3
sopimuspalkkaindeksi 1984:12=100	0,2	1,6	2,2	2,4	3,7
liukuma yms. edell. neljänneksestä	0,8	0,4	-0,3	0,6	
liukuma yms. vert. nelj:stä ed. vuodesta	0,8	1,2	0,9	1,5	2,6
Valtiosektori					
ansiotasoindeksi 1985=100	0,4	2,6	3,7	3,9	5,4
sopimuspalkkaindeksi 1984:12=100	0,0	1,9	2,9	2,9	4,2
liukuma yms. edell. neljänneksestä	0,4	0,3	0,1	0,2	
liukuma yms. vert. nelj:stä ed. vuodesta	0,4	0,7	0,8	1,0	1,2
Kuntasektori					
ansiotasoindeksi 1985=100	0,6	3,0	4,4	4,9	7,0
sopimuspalkkaindeksi 1984:12=100	0,0	2,2	3,2	3,2	4,9
liukuma yms. edell. neljänneksestä	0,6	0,2	0,4	0,5	
liukuma yms. vert. nelj:stä ed. vuodesta	0,6	0,8	1,2	1,7	2,1

Vuosi 1992

Työmarkkinajärjestöt allekirjoittivat 29.11.1991 tulopoliittisen sopimuksen vuosille 1991 ja 1993. Sen tarkoituksena on hillitä markan devalvaation jälkeistä hintojen ja kustannusten nousua. Sopimus on voimassa 31.10.1993 asti, ja se kattaa noin 95% palkansaajista. Siinä sovittiin, että voimassa olevia sopimuksia jatketaan entisin ehdoin niin, että keskusjärjestöt sopivat 30.11.1992 mennessä 1.2.1993 alkavan sopimusjakson palkat ja palkkaperusteet. Kolmen prosentin suuruinen palkansaajien eläkemaksun muutos on vuosittain 50% koko työeläkemaksun muutoksesta. Mikäli kuluttajahintaindeksin nousu ylittää joulukuun 1991 ja lokakuun 1992 välisenä aikana 5,4 %, korotetaan palkkoja ylitettä vastaavalla määrällä 31.1.1993 jälkeen lähinnä alkavan palkanmaksukauden yhteydessä. 0,4 prosentin suuruista tai sitä pienempiä korotuksia ei kuitenkaan makseta.

Samalla päätettiin tulopoliittiseen kokonaisratkaisuun liittyvistä toimenpiteistä, jotka liittyivät kilpailupolitiikkaan, tuontilisensseihin, valtion tukemaan asuntotuotantoon, työttömyyspäivärahoihin, työttömyysturvalakiin, julkisen sektorin pakkolomiin, lakkoavustuksiin, sairausvakuutus-

maksuun 80 000 ylittävän tulon osalta ja ylimääräiseen veroluontoiseen maksuun.

Vuoden 1992 toukokuussa keskusjärjestöt antoivat suosituksen vuoden 1992 lomarahen ja lomaltapaluurahan maksamisajankohtaa koskevien alakohtaisten sopimusten muuttamisesta siten, että voitiin paikallisesti sopia ko. rahojen maksamisajankohtien siirtämisestä tai niiden korvaamisesta kokonaan tai osittain vastaavalla vapaalla sellaisissa yrityksissä ja yhteisöissä, joissa niiden maksaminen välittömästi vuosilomien yhteydessä aiheuttaisi suuria taloudellisia vaikeuksia.

Tulopoliittisen sopimuksen indeksiehdon osalta todettiin, että kuluttajahintaindeksin pisteluku oli vuoden 1991 joulukuussa 134,00 ja vuoden 1992 lokakuussa 136,91. Indeksien muutos joulukuusta 1991 lokakuuhun 1992 oli 2,2 %, joten indeksikynnys 5,4 % ei ylittynyt.

Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin ja sopimuspalkkaindeksin kehitys liukumineen kaikille palkansaajille ja sektoreittain oli seuraava: (ansiotasoindeksin muutokset ovat ennakkotietoja)

Sektori ja ryhmä	Muutokset prosenttia 1991/4:stä 1992				Keskim. 1992 /1991
	1	2	3	4	
<i>Kaikki palkansaajat</i>					
ansiotasoindeksi 1985=100	0,3	0,6	0,6	1,0	1,9
sopimuspalkkaindeksi 1984:12=100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9
liukuma yms. edell. neljänneksestä	0,3	0,3	0,0	0,4	
liukuma yms. vert. nelj:stä ed. vuodesta	0,3	0,6	0,6	1,0	1,0
<i>Yksityinen sektori</i>					
ansiotasoindeksi 1985=100	0,2	0,6	0,4	0,8	1,7
sopimuspalkkaindeksi 1984:12=100	0,0	0,0	0,0	0,1	0,8
liukuma yms. edell. neljänneksestä	0,2	0,4	-0,2	0,3	
liukuma yms. vert. nelj:stä ed. vuodesta	0,2	0,6	0,4	0,7	0,9
<i>Valtiosektori</i>					
ansiotasoindeksi 1985=100	0,4	0,6	0,9	1,2	2,0
sopimuspalkkaindeksi 1984:12=100	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9
liukuma yms. edell. neljänneksestä	0,4	0,2	0,3	0,3	
liukuma yms. vert. nelj:stä ed. vuodesta	0,4	0,6	0,0	1,2	1,1
<i>Kuntasektori</i>					
ansiotasoindeksi 1985=100	0,4	0,7	1,0	1,5	2,5
sopimuspalkkaindeksi 1984:12=100	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
liukuma yms. edell. neljänneksestä	0,4	0,3	0,3	0,5	
liukuma yms. vert. nelj:stä ed. vuodesta	0,4	0,7	1,0	1,5	1,4

IV Työajat ja palkkasummat

Palkansaajien työaikatietoja toimialoittain palkansaajaryhmän ja sukupuolen mukaan v. 1991

Toimihenkilöiden keskimääräinen normaali viikkotyöaika kokoaikatyössä (taulukko 2) oli työvoimatutkimuksen mukaan 38,2 tuntia, miehillä 39,0 ja naisilla 37,7 tuntia. Toimialoittain se vaihteli julkisen hallinnon ja maanpuolustuksen 36,8 tunnista maatalouden 40,5 tuntiin.

Osa-aikatyössä toimihenkilöiden normaali viikkotyöaika oli keskimäärin 17,7 tuntia, miehillä 16,8 ja naisilla 18,0 tuntia. Pisin osatyöaika oli metsätaloudessa 20,6 ja lyhyin maataloudessa 14,4 tuntia.

Toimihenkilöiden keskimääräinen viikkotyöaika osa-aikatyössä oli sama kuin vuonna 1990 17,7 tuntia. Sen sijaan kokoaikatyössä se lyheni 0,1 tuntia.

Työntekijöiden normaali viikkotyöaika oli keskimäärin kokoaikatyössä (taulukko 3) 38,3 tuntia, miehillä 38,5 ja naisilla 38,0 tuntia. Toimialoittain tarkasteltuna viikkotyöaika vaihteli maatalouden 40,7 tunnista rahoitus- ja vakuutus toiminnan 37,4 tuntiin.

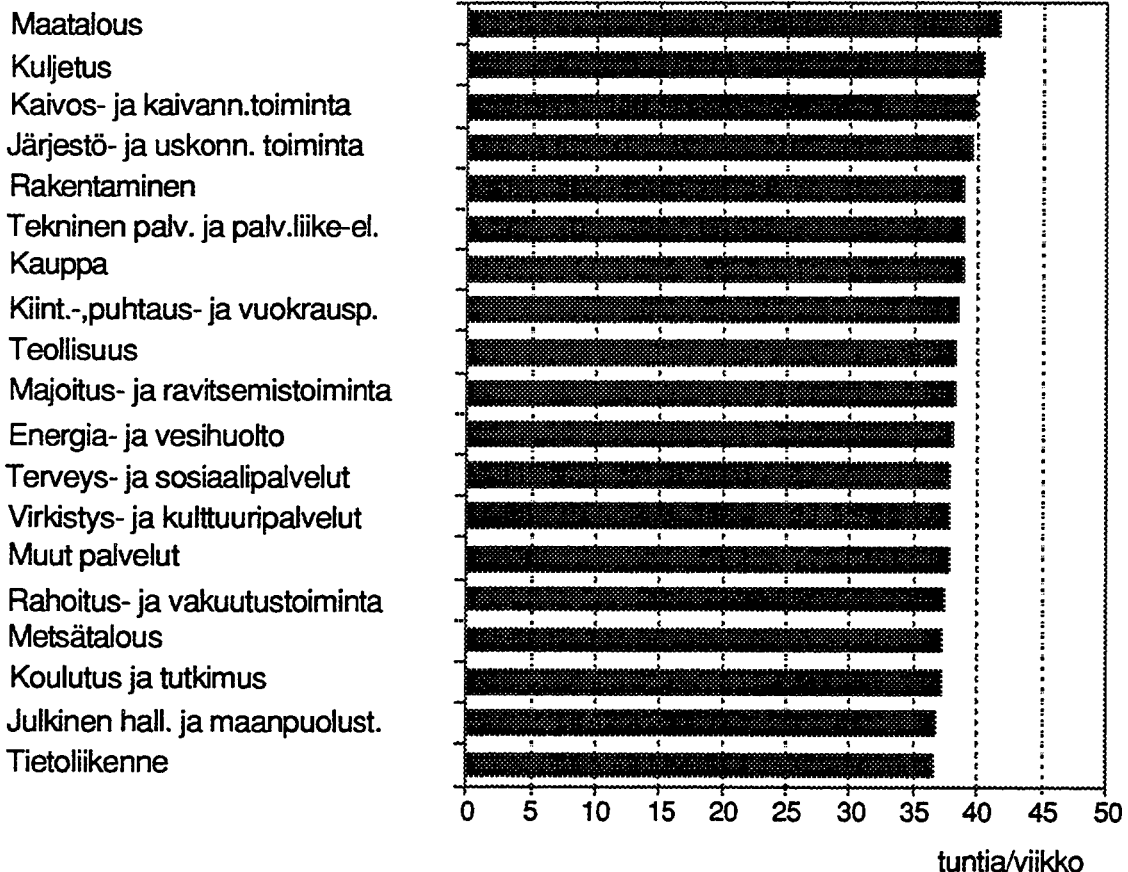
Osa-aikatyössä työntekijöiden normaali viikkotyöaika oli 15,8 tuntia, miehillä 15,3 ja naisilla 16,1 tuntia. Työntekijöilläkin pisin viikkotyöaika oli metsätaloudessa 21,8 tuntia, lyhyin sen sijaan teknisen palvelun ja palvelut liike-elämälle toimialalla 8,7 tuntia.

Normaali viikkotyöaika oli työntekijöillä jonkin verran lyhentynyt vuoteen 1990 verrattuna, kokoaikatyössä 0,2 ja osa-aikatyössä 0,1 tuntia.

Palkansaajia ja yrittäjiä verrattaessa (taulukko 4) on yrittäjillä tehtyjen työtuntien määrä keskimäärin 24 prosenttia suurempi kuin palkansaajilla.

Työvoimatutkimuksessa työssäolleeiksi luetaan työllinen, joka on ollut työssä yhtenäkin päivänä tutkimusviikon aikana.

Palkansaajien kokoaikatyössä viikottain tekemät työtunnit toimialoittain vuonna 1991

Taulukko 2. Toimihenkilöiden keskimääräinen normaali viikkotyöaika koko- ja osa-aikatyössä toimialoittain vuonna 1991

Toimiala	Kokoaikatyölliset			Osa-aikatyölliset		
	Yht.	Miehet	Naiset	Yht.	Miehet	Naiset
A Maatalous	40,5	42,4	38,8	14,4	20,0	12,3
B Metsätalous	38,5	39,0	36,3	20,6	-	20,6
C Kaivos- ja kaivannaistoiminta	39,1	39,7	37,2	-	-	-
D Teollisuus	38,6	39,0	38,0	16,9	16,5	17,1
E Energia- ja vesihuolto	37,6	37,8	37,2	19,5	18,1	25,0
F Rakentaminen	38,2	38,6	37,2	16,8	15,0	17,4
G Kauppa	38,5	40,0	37,5	15,9	14,7	16,2
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	39,0	40,8	38,5	16,5	14,0	17,1
I Kuljetus	39,2	40,4	37,8	20,5	26,3	19,3
J Tietoliikenne	37,1	37,7	36,7	19,6	14,3	22,2
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	38,0	39,7	37,4	18,9	9,8	19,7
L Kiinteistö-, puhtaus- ja vuokrauspalvelu	39,7	41,0	38,6	14,7	13,5	15,3
M Tekninen palvelu ja palvelut liike-elämälle	38,0	38,6	37,4	17,1	16,4	17,5
N Julkinen hallinto ja maanpuolustus	36,8	37,5	36,1	16,5	12,3	19,3
O Koulutus ja tutkimus	37,4	38,2	36,9	20,2	19,9	20,3
P Terveys- ja sosiaalipalvelu	38,7	38,6	38,7	18,5	15,6	18,7
R Virkistys- ja kulttuuripalvelu	37,6	38,7	36,7	15,3	14,6	15,7
S Järjestö- ja uskonnollinen toiminta	39,0	41,0	37,9	14,5	12,4	15,0
T Muut palvelut	38,1	38,2	38,1	15,2	29,0	14,5
Kaikki toimialat YHTEENSÄ	38,2	39,0	37,7	17,7	16,8	18,0

Lähde: Työvoimatilasto

Taulukko 3. Työntekijöiden keskimääräinen normaali viikkotyöaika koko- ja osa-aikatyössä toimialoittain vuonna 1991

Toimiala	Kokoaikatyölliset			Osa-aikatyölliset		
	Yht.	Miehet	Naiset	Yht.	Miehet	Naiset
A Maatalous	40,7	41,7	39,8	19,1	19,5	18,7
B Metsätalous	37,6	37,6	37,5	21,8	22,5	19,6
C Kaivos- ja kaivannaistoiminta	39,4	39,5	38,0	5,9	5,9	-
D Teollisuus	38,0	37,9	38,0	16,2	16,2	16,2
E Energia- ja vesihuolto	37,9	37,9	37,9	17,9	20,0	17,2
F Rakentaminen	38,7	38,7	38,5	17,0	17,5	15,6
G Kauppa	38,2	38,4	37,5	16,3	15,0	17,1
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	37,9	38,4	37,8	15,3	16,4	15,0
I Kuljetus	40,1	40,2	39,5	18,4	18,5	18,1
J Tietoliikenne	37,7	37,9	37,0	16,3	14,1	17,7
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	37,4	38,1	36,8	15,4	15,4	15,5
L Kiinteistö-, puhtaus- ja vuokrauspalvelu	38,0	38,5	37,6	14,4	12,9	14,9
M Tekninen palvelu ja palvelut liike-elämälle	38,7	38,9	37,3	8,7	7,1	10,8
N Julkinen hallinto ja maanpuolustus	38,4	38,9	37,3	18,7	12,4	21,1
O Koulutus ja tutkimus	37,8	38,1	37,7	18,0	17,7	18,1
P Terveys- ja sosiaalipalvelu	38,0	38,2	37,9	18,2	19,4	18,1
R Virkistys- ja kulttuuripalvelu	38,3	38,3	38,4	13,5	14,7	12,0
S Järjestö- ja uskonnollinen toiminta	38,2	38,2	38,1	13,1	11,8	13,6
T Muut palvelut	39,0	38,1	39,1	16,6	16,2	16,7
Kaikki toimialat YHTEENSÄ	38,3	38,5	38,0	15,8	15,3	16,1

Lähde: Työvoimatilasto

Taulukko 4. Kokoaikatyössä tehdyt työtunnit keskimäärin viikossa toimialoittain v. 1991

Toimiala	Palkansaajat			Yritt. ja yr.perh. jäsenet		
	Yht.	Työnt.	Toimih.	Yht.	Yrittäjä	Yr.p.jäs
A Maatalous	41,6	41,6	41,6	53,3	53,8	46,2
B Metsätalous	37,2	37,1	37,4	46,9	47,3	39,9
C Kaivos- ja kaivannaistoiminta	39,8	37,8	44,9	45,3	44,5	56,0
D Teollisuus	38,3	37,7	39,5	46,5	46,5	47,2
E Energia- ja vesihuolto	38,0	38,0	38,1	55,0	55,0	-
F Rakentaminen	38,8	38,8	38,7	47,2	47,3	38,8
G Kauppa	38,8	38,4	38,9	51,1	51,1	49,9
H Majoitus- ja ravitsemistoiminta	38,2	37,5	40,0	60,6	60,7	44,5
I Kuljetus	40,3	40,7	39,4	49,4	49,5	44,0
J Tietoliikenne	36,6	36,6	36,6	-	-	-
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	37,5	37,1	37,5	46,8	46,8	-
L Kiinteistö-, puhtaus- ja vuokrauspalvelu	38,5	37,8	40,1	47,0	47,1	33,0
M Tekninen palvelu ja palvelut liike-elämälle	38,8	39,7	38,7	45,0	45,1	21,4
N Julkinen hallinto ja maanpuolustus	36,7	38,2	36,5	-	-	-
O Koulutus ja tutkimus	37,1	36,7	37,2	46,8	46,8	-
P Terveys- ja sosiaalipalvelu	37,9	37,0	38,1	39,9	39,9	28,0
R Virkistys- ja kulttuuripalvelu	37,9	37,7	38,1	51,8	51,8	51,3
S Järjestö- ja uskonnollinen toiminta	39,6	37,5	40,0			
T Muut palvelut	37,9	38,3	37,0	40,5	40,7	29,7
Kaikki toimialat YHTEENSÄ	38,3	38,2	38,3	50,4	50,5	45,4

Lähde: Työvoimatilasto

Palkkasummatietoja sektoreittain ja toimialoittain (kansantalouden tilinpito)

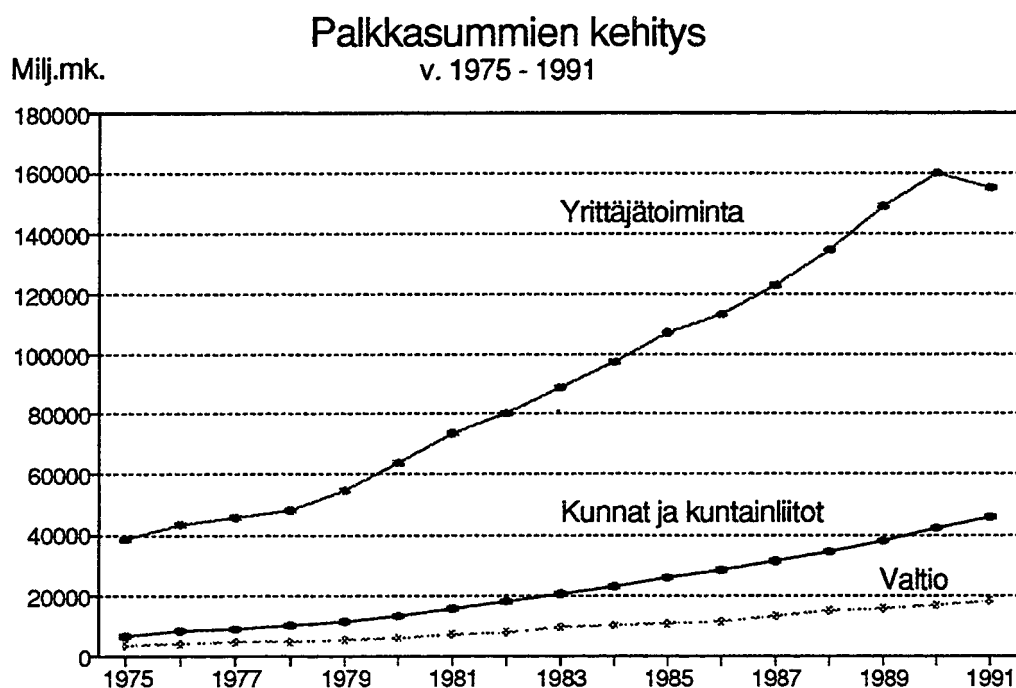
Kansantalouden tilinpidon ennakkotiedon mukaan palkkasumma vuonna 1991 oli 230 008 miljoonaa markkaa, mikä on lähes sama kuin vuotta aiemmin (230 410).

Yrittäjätoiminnan palkkasumma pieneni edellisestä vuodesta 3,1 prosenttia, sen sijaan julkisella sektorilla oli kasvua. Valtion palkkasumma nousi 5,4 ja kuntasektorin 8,9 prosenttia.

Yritystoiminnan osuus koko kansantalouden palkkasummasta vuonna 1991 oli 67,5 prosenttia, vuonna 1981 se oli 74,3 prosenttia. Kuntasektorin osuus nousi vastaavana aikana 15,6 prosentista 19,9 prosenttiin. Valtion osuus kasvoi 1 prosentin verran.

Seuraavan sivun taulukosta 5, näkyy, että yrittäjätoiminnassa eniten on pientymistä tapahtunut rakennus-, teollisuus-, kaupan, ravitsemis- ja majoitustoiminnan alueilla.

Eniten kasvua on kuntasektorin terveys- ja sosiaalitoiminnassa.

Taulukko 5. Palkkasummat funktionaalisen sektorin mukaan toimialoittain, 1000 000 mk.
(kansantalouden tilinpito)

Sektori Toimiala	1975	1985	1989	1990	*1991
Yrittäjätoiminta	38640	106988	149092	160206	155237
1 Maa-, metsä- ja kalatalous, metsästys	1540	3614	4024	4097	4177
2 Kaivannaistoiminta	214	557	440	435	452
3 Teollisuus	14189	37835	46932	49934	47198
4 Sähkö-, kaasu- ja vesihuolto	782	2440	3198	3392	3547
5 Rakennustoiminta	6604	14100	22219	24008	21747
6 Kauppa, ravitsemis- ja majoitustoiminta	7119	21195	30219	32726	31255
7 Kuljetus ja tietoliikenne	3564	10337	15081	16278	16457
8 Rahoitus, vakuutus ja liike-elämää palveleva toim.	2988	11768	19231	20716	21537
9 Yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelukset	1640	5142	7748	8620	8867
Valtio	3292	10689	15555	17095	18024
1 Maa-, metsä- ja kalatalous, metsästys	4	9	12	12	12
7 Kuljetus ja tietoliikenne	224	624	705	764	785
8 Rahoitus, vakuutus ja liike-elämää palveleva toim.	67	186	266	280	291
9 Yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelukset	2997	9870	14572	16039	16936
91 Julkinen hallinto	2081	6778	9731	10604	11128
931 Opetus- ja tutkimustoiminta	849	2885	4651	5223	5579
933 Lääkintä- ja eläinlääkintäpalvelu	34	110	82	90	92
934 Sosiaalihuolto	17	56	51	54	56
94 Virkistys- ja kulttuuripalvelutoiminta	16	41	57	68	81
Kunnat ja kuntainliitot	6320	25771	37934	42038	45780
91 Julkinen hallinto	958	3657	5155	5643	6107
92 Puhtaanapito	22	47	71	54	60
931 Opetus- ja tutkimustoiminta	2009	6956	10243	11059	11730
933 Lääkintä- ja eläinlääkintäpalvelu	2213	8858	12518	14141	15590
934 Sosiaalihuolto	891	4968	8016	9033	10030
94 Virkistys- ja kulttuuripalvelutoiminta	227	1285	1931	2108	2263
Sosiaaliturvarahastot	141	471	681	722	802
Voittoa tavoittelematon toiminta	1150	3869	5652	6375	6782
Kotitalouspalvelutoiminta	306	710	792	776	716
YHTEENSÄ (verotustietoihin perustuva palkkasumma)	49268	150138	213763	230410	230008

*) Ennakkotieto

V Palkkaindeksit

Taulukossa 7 on esitetty palkansaajien ansiotasoindeksin 1985=100 pisteluvut ja taulukossa 8 sopimuspalkkaindeksin 1985=100 kehitystietoja. Reaalinen ansiotason kehitys on laskettu taulukkoon 6, ansiotasoindeksin 1975=100 ja kuluttajahintaindeksin avulla.

Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985=100 mittaa palkansaajaryhmien säännöllisen työajan keskiansioiden kehittymistä. Erityisesti pitkän aikavälin vertailussa on syytä pitää mielessä, että muutokset työajassa, palkansaajaryhmän rakenteessa ja työn laadussa ja vaativuudessa voivat vaikuttaa eri tavoin palkansaajaryhmien ansiokehityksessä.

Ansiokäsitteestä johtuu, että ns. välilliset työvoimakustannukset eivät ole indeksissä mukana. Palkoista ei myöskään ole vähennetty tuloveroja. Verotus vaikuttaa kuitenkin luontoisetuihin, sillä ne ovat indeksissä mukana yleensä verotusarvoon arvostettuna. Siten luontoisetujen verotuksen kiristyminen nostaa ansiotasoa ellei luontoisetujen määrä muutu.

Ansiotasoindeksin aineistosta voidaan laskea myös keskiansioita. Sen mukaan kokoajien palkansaajien säännöllisen työajan keskiansio vuonna 1991 oli 9 196 markkaa kuukaudessa (Tuntipalkat on kerrottu 170:llä).

Naisten keskimääräinen säännöllisen työajan ansio vuonna 1991 on 8 197 markkaa kuukaudessa. Se on 81 prosenttia miesten 10 114 markan kuukausiansiosta.

Sektoreittain naisten keskiansioiden osuus miesten keskiansioista on valtiolla 82,6 prosenttia, kunnissa 84,3 prosenttia, yksityisellä sektorilla 78,6 prosenttia ja voittoa tavoittelemattomalla sektorilla 75,1 prosenttia miesten keskiansioista.

Näihin lukuihin vaikuttavat miesten ja naisten erilainen sijoittuminen toimialoille, ammatteihin, tehtäviin, tehtävien vaativuusluokkiin jne. Myös erot mm. koulutuksessa ja työssäoloajoissa vaikuttavat keskiansioihin, eikä niitä ole ylläolevissa luvuissa mitenkään eliminoitu.

Naisten ansiotasoindeksi on noussut hieman nopeammin kuin miesten. Naisten ansiotaso on noussut vuodesta 1985 vuoteen 1991 59,7 prosenttia, miesten 56,0 prosenttia.

Kuukausikeskiansiot ansiotasoindeksin 1985=100 mukaan vuonna 1991

Sektori	Kaikki palkansaajat mk/kk	Toimihenkilöt mk/kk	Työntekijät mk/kk	Miehet mk/kk	Naiset mk/kk
Valtio	9 693	9 839	8 075	10 403	8 597
Kunnat	8 840	8 937	7 869	9 946	8 384
Yksityiset	9 188	9 807	8 334	10 018	7 879
Voittoa tavoitt.	9 886	9 886	-	11 861	8 909
Yhteensä	9 196	9 539	8 283	10 114	8 197

Taulukko 6. Reaaliansioindeksi 1975=100

	<i>Maatalous</i>			<i>Metsätalous</i>			<i>Teollisuus</i>			<i>Talonrakennus</i>		
	Yhteensä	Työntekijät	Toimihenkilöt	Yhteensä	Työntekijät	Toimihenkilöt	Yhteensä	Työntekijät	Toimihenkilöt	Yhteensä	Työntekijät	Toimihenkilöt
1975	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1976	102,9	103,6	101,1	107,9	110,9	101,2	101,6	101,8	101,2	95,9	95,0	100,2
1977	102,0	104,6	94,9	107,4	112,2	96,7	98,4	99,1	97,0	90,5	89,5	95,6
1978	101,8	105,6	92,1	106,7	111,8	95,7	97,8	98,8	96,0	89,0	88,0	94,5
1979	105,6	108,7	96,9	106,7	110,8	98,0	100,7	101,9	98,6	90,5	89,3	96,8
1980	105,5	108,1	98,5	109,7	115,2	98,1	101,4	102,7	98,8	89,5	88,2	96,1
1981	106,7	108,3	102,1	107,6	111,3	99,5	102,5	103,6	100,4	90,4	89,1	96,8
1982	108,8	111,1	102,4	107,2	110,1	100,9	104,0	105,1	101,9	90,8	89,5	97,5
1983	108,1	110,5	101,5	106,6	108,6	101,9	105,3	106,1	103,5	93,0	91,8	98,4
1984	111,3	116,1	100,8	106,9	108,6	102,5	107,3	108,3	105,2	95,8	95,1	100,0
1985	113,5	118,6	102,3	106,4	107,4	103,4	109,1	110,0	107,1	99,8	99,4	102,6
1986	119,1	125,6	105,2	108,3	108,7	106,4	111,9	112,8	110,2	102,4	101,7	106,4
1987	122,3	128,1	109,6	110,4	110,1	109,5	115,3	116,3	113,1	106,6	106,2	109,4
1988	123,5	128,5	115,7	114,1	114,0	113,1	118,7	120,4	115,5	110,0	109,7	112,2
1989	130,6	137,0	117,4	118,0	118,3	115,3	121,8	123,1	118,9	113,7	113,1	116,8
1990	132,3	137,6	123,9	122,3	122,0	121,6	126,0	128,3	121,7	117,1	116,8	119,3
1991	140,2	147,2	123,7	124,1	123,7	123,2	128,3	131,1	123,1	112,5	110,4	120,7
1990	I	133,0	138,9	121,2	121,5	122,4	117,1	122,6	125,0	118,2	115,4	116,2
	II	129,9	134,6	124,4	122,5	121,7	122,9	126,7	128,9	122,5	117,0	120,1
	III	129,2	134,1	123,6	122,1	121,6	122,1	125,1	126,8	121,6	116,1	119,1
	IV	136,3	142,4	125,7	122,5	121,5	123,7	128,8	131,6	123,8	119,3	121,0
1991	I	142,8	150,3	123,6	125,3	125,7	122,1	127,6	130,6	122,2	119,2	119,7
	II	139,1	145,8	123,9	123,5	122,8	123,7	128,6	131,4	123,5	117,8	122,5
	III	138,8	145,4	124,2	125,0	124,8	124,1	128,4	130,8	123,8	116,8	123,1
	IV	141,0	148,2	123,8	123,3	122,6	123,9	129,3	132,3	123,8	117,1	122,4
1992*	I	142,0	149,6	122,8	119,7	117,6	124,3	128,6	131,9	122,7	115,4	121,4
	II	137,8	144,5	122,3	124,3	124,0	123,6	128,2	131,5	122,3	113,6	120,8
	III	140,0	147,5	122,4	122,4	121,4	123,6	127,7	130,8	122,2	112,5	120,7

* Ennakkotieto

Taulukko 6. Reaaliansioindeksi 1975=100

	<i>Maa- ja vesirakennus</i>			<i>Tietoliikenne</i>			<i>Muu liikenne</i>			<i>Kauppa</i>	<i>Pankit</i>	<i>Vakuutus</i>	
	Yhteensä	Työntekijät	Toimihenkilöt	Yhteensä	Työntekijät	Toimihenkilöt	Yhteensä	Työntekijät	Toimihenkilöt	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä	
1975	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1976	99,6	99,1	101,7	102,8	103,1	102,7	101,6	100,3	104,1	101,8	97,7	103,2	
1977	95,6	94,9	98,0	99,1	100,2	98,5	96,8	95,5	99,4	99,1	97,6	103,2	
1978	92,3	91,3	95,9	96,7	96,8	96,6	95,0	93,7	97,6	100,7	97,6	102,4	
1979	93,7	92,9	97,4	100,0	99,9	100,0	98,5	97,4	100,5	106,7	105,0	106,5	
1980	93,1	92,3	96,4	100,7	98,7	101,5	99,7	99,1	100,9	108,8	108,2	106,7	
1981	92,6	91,7	96,1	101,8	100,3	102,4	99,9	100,0	99,7	109,9	107,5	109,8	
1982	93,0	92,0	97,0	102,5	101,8	102,9	100,5	100,6	100,2	110,8	107,5	110,7	
1983	94,8	94,1	98,6	104,9	103,8	105,2	101,7	101,1	102,1	112,4	110,8	113,5	
1984	96,0	96,3	98,9	105,3	106,3	105,3	103,5	103,2	103,8	115,4	115,6	116,2	
1985	98,5	99,9	100,7	106,8	108,3	106,8	106,6	106,7	106,3	119,6	120,3	120,8	
1986	101,1	102,4	103,4	110,1	111,7	110,0	109,5	109,7	109,2	124,7	125,3	124,0	
1987	104,9	106,4	107,2	115,0	116,0	115,1	114,0	114,5	113,3	130,3	129,2	128,3	
1988	109,3	110,9	111,6	120,7	119,7	120,9	118,9	120,3	117,3	134,0	134,1	135,9	
1989	111,4	112,8	113,9	120,9	123,0	120,9	123,0	125,8	120,3	140,4	137,1	140,1	
1990	114,7	117,2	116,3	123,5	129,1	123,2	126,6	128,6	124,4	144,0	141,4	142,3	
1991	116,1	118,0	118,3	125,4	132,4	124,9	129,2	131,6	126,8	147,0	149,0	141,7	
1990	I	113,8	117,5	114,5	121,8	128,0	121,4	123,9	126,1	121,6	141,8	136,0	141,6
	II	114,2	115,6	116,8	123,1	130,3	124,8	126,5	128,0	124,8	143,2	141,3	142,4
	III	113,3	114,9	115,5	123,0	125,3	122,9	126,6	128,9	124,4	142,1	143,6	141,2
	IV	116,7	120,3	117,7	125,4	132,2	124,9	128,6	130,8	126,3	147,7	143,6	143,2
1991	I	115,4	119,2	116,3	123,9	134,2	123,0	127,5	130,1	124,8	145,5	144,1	140,9
	II	116,0	116,6	119,1	125,3	133,1	124,7	128,9	130,5	127,2	147,2	150,8	142,1
	III	116,6	117,7	119,5	126,6	129,9	126,4	130,4	132,5	128,2	148,3	150,5	142,6
	IV	117,0	119,2	119,0	126,6	133,5	126,0	130,8	133,9	127,9	147,8	151,4	142,0
1992*	I	116,2	118,5	118,1	125,7	134,8	125,0	129,7	132,6	126,9	146,4	150,0	140,7
	II	115,1	116,6	117,6	125,0	132,5	124,5	129,2	132,2	126,3	145,6	149,1	140,0
	III	115,6	117,5	117,7	125,2	132,4	124,7	129,2	131,9	126,5	145,8	149,5	140,1

* Ennakkotieto

Taulukko 6. Reaaliaindiksi 1975=100

	Asunt. omistus	Julkinen hallinto			Opet. toim.	Terv. ja s. hoito	Muut palvel.	Valtio				
		Yh- teensä	Yh- teensä	Työn- tekijät				Toimi- henki- löt	Yh- teensä	Yh- teensä	Yh- teensä	Yh- teensä
1975	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1976	98,5	100,8	101,3	100,8	101,3	99,2	101,9	101,7	100,9	105,0	103,6	
1977	94,9	95,6	96,6	95,5	96,4	93,2	97,7	96,7	95,3	101,9	102,4	
1978	98,1	93,3	94,7	93,2	93,9	90,1	97,8	94,9	93,0	99,1	102,0	
1979	100,4	96,0	99,5	95,8	98,0	93,2	104,9	97,9	95,9	103,3	104,0	
1980	100,9	95,2	98,0	94,9	96,3	92,5	105,1	97,6	95,2	103,7	105,9	
1981	106,1	95,8	99,3	95,6	95,8	92,7	105,5	98,0	95,7	102,9	106,7	
1982	108,3	97,1	100,7	96,8	97,6	94,4	107,1	99,0	96,7	103,2	108,1	
1983	109,2	99,5	102,7	99,2	101,3	96,5	108,3	101,3	99,2	105,1	108,4	
1984	110,6	100,8	103,5	100,5	102,7	101,1	111,2	101,4	99,1	106,3	108,5	
1985	113,6	103,1	102,9	102,9	104,6	102,9	113,9	103,4	101,1	109,0	108,9	
1986	112,8	106,8	103,1	106,6	110,7	106,8	118,3	106,7	104,3	112,7	111,5	
1987	116,6	110,2	107,9	110,0	113,8	108,0	121,6	111,5	108,9	118,4	115,9	
1988	120,9	115,0	110,7	114,9	118,9	109,6	126,5	118,0	115,0	125,9	121,9	
1989	123,8	115,9	111,3	115,8	119,2	112,0	128,3	118,4	114,1	127,4	122,8	
1990	128,8	119,8	116,0	119,7	121,1	117,6	131,5	121,8	116,4	131,6	125,5	
1991	131,4	121,0	117,9	120,8	122,4	122,7	133,9	123,0	116,7	134,3	129,3	
1990	I	125,8	117,8	113,2	117,6	119,5	113,6	129,3	120,3	115,3	129,6	124,7
	II	130,9	120,1	115,7	119,9	121,2	118,3	132,1	121,7	116,6	131,6	124,9
	III	125,3	119,1	115,9	118,9	120,4	117,1	130,8	121,2	115,6	131,0	124,4
	IV	132,4	121,6	118,3	121,5	122,6	120,6	133,2	123,2	117,5	133,4	127,4
1991	I	131,4	119,8	118,1	119,6	120,9	119,4	131,8	121,6	115,5	131,6	129,0
	II	131,1	121,1	118,3	120,9	122,4	122,7	134,1	123,1	116,8	134,6	128,9
	III	129,8	122,0	117,3	121,9	123,7	125,0	135,4	124,2	117,7	136,1	129,8
	IV	134,2	121,7	118,6	121,5	123,3	124,6	135,1	123,8	117,4	135,7	130,2
1992*	I	134,2	120,7	117,1	120,5	122,4	123,7	133,7	122,9	116,4	134,7	130,3
	II	133,1	120,3	119,6	120,0	122,0	123,2	133,1	122,3	115,9	134,2	128,4
	III	132,4	120,4	117,7	120,2	122,1	123,4	133,5	122,6	116,0	134,7	129,4

* Ennakkotieto

Taulukko 6. Reaaliansioindeksi 1975=100

	<i>Kunnat</i>				<i>Yksityiset</i>			<i>Kalkki palkansaajat</i>			
	Yhteensä	Virka-suht.	Työs. kk-palkk.	Työs. tunti-palkk.	Yhteensä	Työn-tekijät	Toimi-henkilöt	Yhteensä	Työn-tekijät	Toimi-henkilöt	
1975	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1976	100,6	100,0	102,0	103,4	100,9	100,8	101,1	101,0	101,1	100,9	
1977	95,6	94,6	97,5	99,0	97,5	97,5	97,6	97,2	97,7	96,7	
1978	92,4	91,8	95,2	92,9	97,5	97,3	97,8	96,4	97,0	95,9	
1979	95,9	95,3	99,2	95,6	101,4	100,7	102,4	100,1	100,4	99,9	
1980	94,5	93,8	97,8	94,9	102,3	101,5	103,4	100,5	100,9	100,2	
1981	94,1	93,6	96,9	93,3	103,3	102,3	104,6	101,2	101,6	100,8	
1982	96,0	95,2	102,1	93,3	104,4	103,4	105,6	102,4	102,8	102,1	
1983	98,5	98,0	103,9	94,5	105,8	104,5	107,3	104,1	104,0	104,0	
1984	101,8	101,8	105,7	95,0	108,3	107,0	110,0	106,5	106,3	106,4	
1985	103,6	104,1	116,2	94,9	111,2	109,5	113,1	109,1	108,8	109,0	
1986	108,1	108,8	110,0	97,3	114,5	112,1	117,3	112,6	111,3	113,2	
1987	109,7	110,4	111,9	99,0	118,5	115,9	121,5	116,3	115,0	116,7	
1988	112,1	113,0	113,9	102,4	122,7	120,0	125,8	120,5	119,0	121,0	
1989	114,1	114,9	116,3	105,2	126,3	123,4	129,6	123,3	122,5	123,6	
1990	118,0	118,9	119,6	110,4	130,0	127,9	132,6	127,0	127,0	127,0	
1991	120,9	122,4	122,7	109,9	132,3	130,3	135,0	129,4	129,3	129,3	
1990	I	115,3	115,7	116,9	110,4	127,1	125,3	129,6	124,4	124,6	124,3
	II	118,4	119,3	120,1	109,5	130,3	128,1	132,9	127,3	127,2	127,3
	III	117,1	118,4	118,6	108,0	129,2	126,6	132,3	126,2	125,6	126,4
	IV	120,5	121,6	121,9	112,7	132,5	130,9	134,9	129,4	129,9	129,1
1991	I	119,1	120,2	120,6	111,6	131,5	130,6	133,4	128,2	129,6	127,5
	II	120,9	122,3	122,7	108,5	132,7	130,4	135,5	129,6	129,3	129,7
	III	122,3	124,1	124,3	108,4	132,8	130,1	136,1	130,2	129,0	130,6
	IV	122,2	123,7	123,9	112,0	133,2	131,2	135,8	130,3	130,3	130,3
*1992	I	121,4	122,8	123,0	111,6	132,0	130,0	134,7	129,3	129,1	129,2
	II	120,7	122,3	122,5	108,9	131,5	129,6	134,0	128,7	128,5	128,7
	III	121,0	122,5	122,7	110,8	131,2	128,8	134,2	128,6	127,9	128,8

* Ennakkotieto

Taulukko 7. Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985=100

	1. <i>Maa- ja metsä- talous</i>			11. <i>Maatalous</i>			12. <i>Metsätalous</i>			2. <i>Kaivostoiminta</i>			
	Yh- teensä	Työn- tekijät	Toimi- henki- löt	Yh- teensä	Työn- tekijät	Toimi- henki- löt	Yh- teensä	Työn- tekijät	Toimi- henki- löt	Yh- teensä	Työn- tekijät	Toimi- henki- löt	
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	106,6	106,6	106,4	107,8	108,0	106,2	105,9	105,7	106,5	107,8	108,6	106,4	
1987	112,9	112,7	113,9	115,1	115,2	114,4	111,6	110,9	113,8	113,9	114,3	113,2	
1988	121,8	121,2	124,4	122,9	122,3	126,9	121,1	120,4	123,6	122,6	123,1	121,7	
1989	135,2	135,3	134,7	138,5	138,7	137,0	133,3	132,9	134,0	133,7	134,0	133,1	
1990	147,1	146,2	150,7	148,4	147,7	153,3	146,4	145,2	149,9	138,3	135,1	144,0	
1991	158,5	158,4	158,8	164,2	164,9	159,7	155,0	153,8	158,5	144,6	140,5	151,9	
1988	I	113,8	112,6	118,5	114,2	113,4	119,9	113,5	112,0	118,1	115,7	115,9	115,4
	II	124,6	124,6	124,4	126,7	126,8	125,3	123,3	123,0	124,1	123,7	125,0	121,4
	III	125,2	124,9	126,5	126,2	125,6	130,2	124,6	124,4	125,4	124,6	124,6	124,5
	IV	123,7	122,6	128,0	124,5	123,3	132,1	123,2	122,0	126,7	126,2	126,7	125,4
1989	I	129,3	128,9	131,1	137,4	137,8	135,0	124,5	122,7	129,9	130,9	132,4	128,3
	II	136,0	136,2	135,1	137,3	137,4	136,7	135,2	135,4	134,6	133,1	132,5	134,2
	III	136,1	136,3	135,6	135,5	135,3	136,9	136,5	136,9	135,2	133,6	133,2	134,3
	IV	139,2	139,7	137,2	143,5	144,2	139,3	136,6	136,6	136,6	137,0	137,9	135,4
1990	I	144,6	144,9	143,5	146,9	146,8	147,7	143,2	143,5	142,1	140,1	141,2	138,0
	II	145,9	144,4	151,7	145,3	144,1	153,6	146,2	144,6	151,1	137,5	133,3	144,8
	III	146,8	145,5	152,1	146,1	145,0	154,0	147,3	145,9	151,6	135,3	129,8	145,1
	IV	151,2	150,1	155,5	155,2	154,8	157,8	148,8	146,8	154,8	140,5	136,2	147,9
1991	I	158,8	159,5	156,0	165,5	166,6	158,0	154,8	154,6	155,4	142,1	138,4	148,8
	II	157,3	156,8	159,1	162,7	163,1	159,8	154,0	152,4	158,9	144,5	140,1	152,2
	III	158,6	158,3	159,8	162,6	162,9	160,4	156,2	155,1	159,6	145,9	142,0	152,8
	IV	159,1	158,8	160,4	166,1	166,9	160,7	154,9	153,2	160,3	145,8	141,3	153,7
1992*	I	158,5	157,5	162,3	169,2	170,4	161,2	152,1	148,6	162,6	148,0	144,4	154,3
	II	161,5	161,2	162,6	165,4	165,9	161,7	159,1	157,9	162,9	149,3	145,9	155,1
	III	161,2	160,7	162,8	168,5	169,4	162,1	156,8	154,7	163,1	147,5	143,1	155,3

* Ennakkotieto

Taulukko 7. Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985=100

	3. <i>Teollisuus</i>			4. <i>Energia- ja vesihuolto</i>			5. <i>Rakentaminen</i>			51. <i>Talonrakentaminen</i>			
	Yh- teensä	Työn- tekijät	Toimi- henki- löt	Yh- teensä	Työn- tekijät	Toimi- henki- löt	Yh- teensä	Työn- tekijät	Toimi- henki- löt	Yh- teensä	Työn- tekijät	Toimi- henki- löt	
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	106,2	106,1	106,1	107,0	106,9	107,1	106,6	106,1	107,7	106,5	106,0	108,0	
1987	113,4	113,3	113,4	113,7	113,8	113,7	114,8	114,7	115,2	114,9	114,9	115,2	
1988	122,7	123,2	121,9	123,6	124,7	122,6	124,8	124,6	125,1	124,6	124,8	124,1	
1989	133,8	134,1	133,2	137,0	136,9	137,0	136,8	136,5	137,4	137,0	136,9	137,6	
1990	146,9	148,3	144,4	150,8	151,1	150,4	149,3	149,5	148,7	149,6	149,8	148,9	
1991	156,2	158,2	152,7	159,3	162,0	156,6	156,7	156,1	158,2	156,8	156,2	158,6	
1988	I	116,9	117,7	115,7	117,2	118,1	116,3	120,3	121,0	118,6	120,5	121,4	117,4
	II	123,4	124,4	121,7	124,2	126,0	122,2	124,4	124,0	125,2	123,9	123,9	123,9
	III	124,0	123,7	124,5	125,0	124,9	125,1	126,0	125,2	127,7	125,8	125,4	127,1
	IV	126,6	127,0	125,7	128,1	129,9	126,3	128,5	128,4	128,8	128,3	128,4	128,1
1989	I	129,4	129,8	128,6	132,4	132,9	131,9	133,3	133,8	132,2	133,3	133,8	131,7
	II	134,3	134,3	134,3	137,6	137,4	137,7	136,4	135,6	138,2	136,8	136,1	139,1
	III	134,3	134,2	134,5	137,0	135,9	138,1	136,9	136,0	138,8	137,2	136,5	139,2
	IV	137,2	138,1	135,5	141,0	141,5	140,5	140,5	140,6	140,4	140,9	141,1	140,4
1990	I	140,6	142,1	138,2	145,0	146,4	143,6	145,0	145,8	143,3	145,1	145,8	142,8
	II	147,4	148,7	145,1	150,8	150,4	151,1	148,7	148,4	149,2	149,1	149,0	149,5
	III	146,9	147,8	145,4	150,3	149,1	151,5	149,0	148,9	149,3	149,5	149,4	149,8
	IV	152,4	154,4	149,0	157,1	158,6	155,6	154,3	154,9	152,9	154,7	155,1	153,3
1991	I	153,7	155,9	149,8	157,8	159,7	155,9	156,6	157,8	153,9	157,4	158,3	154,3
	II	156,4	158,5	152,9	158,8	160,6	157,0	156,7	155,7	159,0	156,9	156,1	159,4
	III	156,4	158,0	153,7	158,7	161,0	156,4	156,2	154,5	159,9	155,8	154,4	160,4
	IV	158,3	160,5	154,4	162,0	166,9	157,1	157,5	156,3	160,0	157,1	156,1	160,4
1992*	I	159,3	161,9	154,9	161,2	164,8	157,6	157,2	155,6	160,5	156,5	155,1	160,9
	II	160,1	162,7	155,5	161,3	164,3	158,2	156,2	154,0	160,9	155,3	153,5	161,2
	III	159,4	161,6	155,5	164,2	170,0	158,4	155,2	152,6	161,1	153,8	151,6	161,2

* Ennakkotieto

Taulukko 7. Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985=100

	52. <i>Maa- ja vesi- rakentaminen</i>			6. <i>Kauppa, Ravitsem. ja majoitus</i>			61. <i>Tukku- ja väh. kaupp.</i>	62. <i>Moott. ajoneuv. kauppa ja huolto</i>			63. <i>Majoit. ja rav.</i>	
	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	Yh- teensä	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	Yh- teensä	
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	107,0	106,5	107,3	107,2	105,2	107,3	107,0	106,7	105,2	107,4	108,5	
1987	114,5	113,5	115,3	116,3	111,2	116,5	116,3	115,1	111,2	117,0	117,1	
1988	125,3	123,9	126,3	127,7	123,6	127,9	127,8	126,9	123,6	128,4	128,0	
1989	135,8	134,1	137,1	140,2	135,1	140,5	140,4	140,1	135,1	142,4	139,6	
1990	148,1	147,7	148,4	152,2	148,8	152,4	152,6	150,0	148,8	150,5	152,5	
1991	156,6	155,2	157,7	161,4	159,3	161,5	162,7	157,0	159,3	155,9	160,1	
1988	I	119,6	118,8	120,2	120,8	115,0	121,0	120,9	119,4	115,0	121,5	121,3
	II	125,9	124,5	127,0	128,8	125,4	129,0	128,9	128,4	125,4	129,8	129,0
	III	126,7	124,4	128,4	129,0	125,2	129,2	129,1	128,6	125,2	130,2	129,2
	IV	129,0	128,0	129,8	132,2	128,9	132,4	132,3	131,2	128,9	132,2	132,5
1989	I	133,0	133,4	132,8	134,0	131,0	134,1	134,1	133,0	131,0	133,9	134,3
	II	135,2	132,8	137,0	139,8	134,2	140,0	140,1	137,4	134,2	138,9	140,6
	III	135,9	132,7	138,3	141,4	135,0	141,7	141,5	141,7	135,0	144,8	140,6
	IV	139,2	137,7	140,0	144,3	140,2	144,5	144,4	144,5	140,2	146,4	143,2
1990	I	144,7	145,8	143,9	147,9	145,3	148,0	148,1	146,9	145,3	147,6	147,6
	II	147,3	145,4	148,7	151,7	149,6	151,8	151,5	149,9	149,6	150,1	154,0
	III	147,4	145,9	148,6	151,7	147,0	152,0	151,8	149,2	147,0	150,2	154,2
	IV	153,0	153,9	152,3	157,5	153,4	157,7	159,0	153,9	153,4	154,2	154,3
1991	I	154,1	155,1	153,3	157,8	153,7	158,0	159,3	154,2	153,7	154,5	154,3
	II	156,2	153,2	158,5	161,5	157,7	161,6	162,7	156,5	157,7	155,9	160,8
	III	157,4	154,9	159,3	163,0	161,0	163,1	164,2	157,9	161,0	156,5	162,7
	IV	158,7	157,6	159,5	163,4	164,9	163,3	164,5	159,3	164,9	156,7	162,7
1992*	I	159,4	158,5	160,1	163,4	157,8	163,7	164,8	157,4	157,8	157,1	163,1
	II	159,1	157,2	160,6	163,9	160,8	164,0	165,1	158,6	160,8	157,6	163,4
	III	159,8	158,5	160,9	164,4	166,5	164,3	165,5	160,7	166,5	158,0	163,6

* Ennakkotieto

Taulukko 7. Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985=100

	7. <i>Liikenne</i>			71. <i>Kuljetus</i>			72. <i>Tietoliikenne</i>			8. <i>Rahoitus, vakuut. ym. palvelut</i>			
	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	106,3	106,0	106,5	106,3	106,0	106,6	106,3	106,4	106,3	106,9	106,1	107,0	
1987	115,0	115,0	115,1	115,0	115,0	115,0	115,1	114,1	115,2	114,4	114,6	114,4	
1988	126,1	125,9	126,3	125,8	126,0	125,6	127,1	123,8	127,4	124,8	125,8	124,7	
1989	137,6	139,8	136,4	138,4	140,1	137,0	135,5	135,3	135,5	136,3	136,9	136,2	
1990	149,8	151,8	148,7	151,0	151,9	150,2	146,6	150,6	146,3	148,6	151,0	148,4	
1991	159,4	162,2	157,9	160,9	162,2	159,8	155,4	161,3	154,8	158,7	160,8	158,5	
1988	I	119,9	118,9	120,4	119,4	118,9	119,8	121,2	119,0	121,4	119,0	120,5	118,8
	II	126,3	125,6	126,7	125,8	125,6	126,0	127,5	125,5	127,7	125,0	128,1	124,7
	III	128,1	128,0	128,2	127,9	128,4	127,4	128,7	122,4	129,3	127,1	125,1	127,3
	IV	130,3	130,9	129,9	130,1	131,1	129,1	130,9	128,4	131,1	128,3	129,5	128,2
1989	I	133,5	134,8	132,8	134,1	135,0	133,3	133,2	133,4	133,2	131,7	134,3	131,4
	II	136,8	139,8	135,1	138,7	140,3	137,3	135,1	136,4	135,0	136,0	135,7	136,0
	III	137,9	139,7	136,9	138,8	140,2	137,6	135,4	132,1	135,7	138,1	135,5	138,3
	IV	141,0	144,6	139,0	142,2	144,9	139,7	138,1	139,3	138,0	139,5	142,0	139,2
1990	I	144,7	146,7	143,5	145,5	146,7	144,5	142,5	147,1	142,0	142,3	145,2	142,0
	II	149,3	150,9	148,3	150,6	150,9	150,3	145,8	151,6	145,3	148,8	153,1	148,4
	III	150,8	152,9	149,6	152,2	153,4	151,2	147,1	147,2	147,1	150,3	148,1	150,5
	IV	154,5	156,8	153,2	155,7	156,8	154,8	151,1	156,6	150,6	153,1	157,6	152,6
1991	I	155,7	159,0	153,8	157,1	158,8	155,6	151,9	161,6	151,0	154,6	159,1	154,1
	II	158,9	160,8	157,8	160,3	160,7	160,0	155,0	161,9	154,4	159,5	160,2	159,4
	III	160,9	163,1	159,7	162,5	163,5	161,6	156,9	158,2	156,8	159,8	158,9	159,8
	IV	162,2	165,8	160,1	163,9	166,0	162,0	157,7	163,4	157,1	161,1	165,1	160,7
1992*	I	162,7	166,3	160,6	164,3	166,3	162,6	158,5	166,9	157,6	161,8	167,0	161,3
	II	163,2	166,9	161,2	164,9	167,0	163,1	158,8	165,4	158,2	162,4	166,9	161,9
	III	163,4	166,7	161,5	165,0	166,8	163,4	159,1	165,3	158,5	162,7	166,2	162,4

* Ennakkotieto

Taulukko 7. Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985=100

	81.	82.	83.			9.			91.			92.	
	<i>Rahoi- tus</i>	<i>Vakuu- tus</i>	<i>Kiint. ja yrit. palvelut</i>			<i>Yhteiskunnalliset palvelut</i>			<i>Julkinen hallinto</i>			<i>Maan- puol.</i>	
	Yh- teensä	Yh- teensä	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	Yh- teensä	
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	107,8	106,9	106,4	106,1	106,5	107,6	106,0	107,6	107,0	105,2	107,0	106,6	
1987	115,2	114,5	114,0	114,6	113,8	114,2	114,2	114,2	114,4	114,2	114,4	115,1	
1988	125,5	125,2	124,4	125,8	124,1	124,5	126,8	124,5	125,2	126,4	125,2	128,5	
1989	136,5	139,2	135,5	136,9	135,3	133,8	137,4	133,8	134,4	135,2	134,3	137,0	
1990	149,3	149,8	148,0	151,0	147,4	146,2	151,1	146,2	147,2	149,3	147,2	150,0	
1991	164,2	155,8	156,4	160,8	155,7	156,0	160,0	156,0	155,6	158,4	155,5	156,3	
1988	I	120,5	119,9	117,9	120,5	117,4	119,1	122,0	119,0	119,7	121,7	119,6	122,4
	II	124,0	125,2	125,4	128,1	125,0	125,6	126,8	125,2	125,8	127,6	125,8	130,1
	III	128,5	126,9	126,3	125,1	126,6	126,2	128,0	126,2	126,8	127,7	126,8	129,9
	IV	128,9	129,0	127,8	129,5	127,5	127,8	129,9	127,8	128,5	128,4	128,5	131,8
1989	I	131,9	133,8	131,1	134,3	130,5	131,4	137,0	131,4	132,0	133,5	131,9	134,8
	II	135,2	139,3	135,6	135,7	135,6	133,2	136,2	133,2	133,7	133,6	133,7	136,7
	III	139,4	140,7	136,8	135,5	137,0	133,6	136,6	133,6	134,2	135,4	134,2	137,1
	IV	139,6	143,0	138,6	142,0	138,0	137,1	139,7	137,0	137,5	138,3	137,5	139,5
1990	I	141,5	146,9	141,7	145,2	141,0	141,0	146,2	141,0	142,4	143,5	142,4	145,7
	II	148,9	149,6	148,5	153,1	147,7	146,4	149,4	146,4	147,3	148,7	147,3	149,8
	III	152,8	149,8	149,1	148,1	149,3	146,5	151,6	146,4	147,4	150,3	147,3	150,4
	IV	154,0	153,0	152,6	157,6	151,7	151,0	157,1	150,9	151,8	154,6	151,8	154,1
1991	I	157,2	153,3	153,4	159,1	152,4	152,0	160,4	151,9	152,3	157,1	152,2	154,3
	II	166,0	155,9	156,8	160,2	156,2	155,9	159,4	155,9	155,5	158,7	155,5	156,3
	III	166,0	156,8	157,1	158,9	156,7	158,0	159,3	157,9	157,0	157,7	157,0	157,3
	IV	167,8	156,9	158,5	165,1	157,3	158,3	160,9	158,2	157,4	160,3	157,3	157,6
1992*	I	168,1	157,3	159,4	167,0	158,1	158,8	163,3	158,8	157,9	160,1	157,9	158,1
	II	168,4	157,6	160,2	166,9	159,0	159,4	162,7	159,4	158,6	164,8	158,4	158,6
	III	168,9	158,0	160,4	166,2	159,4	159,7	162,6	159,7	158,8	162,3	158,8	158,9

* Ennakkotieto

Taulukko 7. Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985=100

	93. <i>Koulutus ja tutkimus</i>			94. <i>Terveyspalvelu</i>			95. <i>Sosiaalipalvelu</i>			96. <i>Virkistys- ja kulttuuripalvelut</i>			
	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	108,8	106,5	108,8	107,4	106,7	107,4	107,3	108,3	107,2	107,3	106,5	107,4	
1987	116,0	113,9	116,0	112,5	112,8	112,5	112,8	115,0	112,8	114,4	114,4	114,4	
1988	127,8	119,0	127,8	120,0	122,6	120,0	120,9	129,1	120,9	128,0	129,6	128,0	
1989	136,7	118,8	136,7	130,5	134,7	130,4	129,9	138,0	129,9	136,8	144,8	136,5	
1990	147,2	130,4	147,3	145,2	150,6	145,2	142,5	148,2	142,5	147,4	158,8	147,0	
1991	154,8	135,1	154,9	158,2	162,7	158,2	154,1	158,5	154,0	157,3	167,8	156,9	
1988	I	122,0	120,6	122,0	115,4	118,1	115,4	116,1	123,9	116,0	121,3	122,8	121,2
	II	128,7	121,1	128,7	120,1	123,7	120,1	121,3	130,9	121,2	129,2	127,3	129,2
	III	129,3	118,7	129,3	121,5	121,1	121,5	122,3	133,8	122,3	129,8	132,5	129,6
	IV	130,0	115,6	131,1	123,1	127,4	123,1	123,9	127,7	123,9	131,9	135,8	131,7
1989	I	134,2	121,9	134,2	127,7	135,3	127,7	127,5	136,2	127,5	135,1	145,1	134,7
	II	135,9	117,7	136,0	129,8	133,9	129,8	129,2	137,6	129,2	136,6	144,0	136,3
	III	136,4	116,6	136,5	130,2	130,8	130,2	129,5	138,0	129,5	136,8	143,6	136,5
	IV	140,1	119,1	140,2	134,1	138,9	134,1	133,4	140,1	133,4	138,8	146,6	138,5
1990	I	143,3	125,7	143,4	138,1	147,6	138,1	136,7	141,8	136,7	143,0	154,8	142,5
	II	147,3	124,6	147,4	145,8	140,2	145,8	142,5	144,9	142,5	147,4	158,4	147,0
	III	147,2	137,7	147,2	145,7	149,7	145,7	142,8	149,1	142,8	147,6	157,1	147,2
	IV	151,0	133,7	151,1	151,1	165,0	151,1	148,0	157,1	148,0	151,7	164,7	151,2
1991	I	151,5	135,4	151,6	152,3	163,4	152,3	149,0	155,2	149,0	154,5	170,9	153,9
	II	154,8	138,4	154,9	157,9	159,9	157,9	154,0	159,2	153,9	157,1	165,3	156,8
	III	156,3	134,4	156,4	161,2	160,4	161,2	156,5	160,9	156,5	158,6	166,9	158,3
	IV	156,6	132,3	156,7	161,5	167,1	161,5	156,8	158,7	156,8	158,9	168,2	158,5
1992*	I	157,2	134,2	157,3	162,2	170,3	162,1	157,4	157,8	157,4	159,4	174,2	158,9
	II	157,8	136,8	157,8	162,8	162,2	162,8	158,0	157,6	158,0	159,5	167,6	159,2
	III	158,1	133,4	158,2	163,1	168,6	163,1	158,3	160,1	158,3	159,8	169,7	159,4

* Ennakkotieto

Taulukko 7. Palkansaajien ansiotasoindeksi 1985=100

	<i>Valtio</i>			<i>Kunta</i>			<i>Yksityinen</i>			<i>Voitt. tav.</i>	<i>Kalkki palkansaajat</i>			
	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	Yh- teensä	Yh- teensä	Tunti- palkat	Kk- palkat	
1985	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
1986	106,6	105,6	106,7	107,8	106,3	107,9	106,7	106,2	107,0	107,2	106,9	106,1	107,2	
1987	115,7	113,6	115,9	113,3	112,5	113,4	114,5	113,8	115,0	115,2	114,4	113,7	114,7	
1988	128,8	125,4	129,1	121,9	123,5	121,8	124,6	123,7	125,2	128,0	124,6	123,8	125,0	
1989	137,4	134,4	137,6	132,0	134,9	131,8	136,4	135,5	137,2	137,0	135,7	135,4	135,8	
1990	149,8	145,7	150,1	144,7	150,0	144,2	148,8	148,8	148,8	150,0	148,2	148,8	147,9	
1991	157,9	156,7	158,0	154,8	156,1	154,7	158,3	158,4	158,2	158,9	157,6	158,2	157,3	
1988	I	122,7	119,1	123,0	117,0	118,5	116,9	118,5	118,2	118,7	121,9	118,8	118,2	119,0
	II	130,0	127,5	130,2	122,1	123,8	122,0	125,2	124,6	125,6	129,3	125,2	124,6	125,5
	III	130,3	126,7	130,6	123,5	124,4	123,4	126,2	124,6	127,3	129,5	126,2	124,7	126,9
	IV	132,1	128,3	132,4	125,2	127,3	125,0	128,5	127,6	129,2	131,4	128,4	127,6	128,7
1989	I	135,0	133,1	135,2	129,6	134,8	129,1	131,6	131,2	131,9	134,8	131,7	131,4	131,8
	II	137,0	134,8	137,2	131,3	134,1	131,0	136,9	135,5	137,9	137,0	135,8	135,4	135,9
	III	137,5	133,4	137,9	131,5	133,1	131,4	137,3	135,5	138,6	137,1	136,2	136,3	136,6
	IV	140,0	136,5	140,3	135,8	137,7	135,6	140,1	139,8	140,3	139,2	139,2	139,6	139,0
1990	I	145,7	142,5	146,0	139,3	147,9	138,5	143,4	143,6	143,3	145,6	142,9	143,8	142,5
	II	149,4	144,7	149,8	144,9	148,5	144,6	148,8	148,8	148,9	150,1	148,2	148,7	147,9
	III	150,1	145,4	150,5	144,7	148,0	144,4	149,1	148,4	149,6	150,3	148,4	148,3	148,4
	IV	153,9	150,1	154,2	149,9	155,5	149,5	154,1	154,6	153,7	154,0	153,1	154,5	152,6
1991	I	154,5	154,7	154,5	150,9	156,8	150,3	155,6	156,9	154,6	154,3	154,5	156,9	153,5
	II	157,8	156,0	158,0	154,5	153,8	154,5	158,4	158,2	158,6	159,0	157,6	157,9	157,4
	III	159,5	157,3	159,7	156,6	153,9	156,8	158,9	158,0	159,5	161,0	158,6	157,8	158,9
	IV	159,9	158,6	160,0	157,3	159,7	157,1	160,1	160,3	160,0	161,4	159,6	160,2	159,3
1992*	I	160,5	160,5	160,5	158,0	161,0	157,7	160,6	160,6	160,5	161,8	160,1	160,6	159,8
	II	160,9	159,4	161,0	158,4	158,4	158,3	161,1	161,3	161,0	162,3	160,6	161,1	160,3
	III	161,4	160,7	161,4	158,9	161,2	158,7	160,8	160,3	161,2	162,6	160,6	160,4	160,6

*Ennakkotieto

Taulukko 8. Sopimuspalkkaindeksi 1985=100, prosenttimuutokset
(edellisestä vuodesta ja kukin vuoden viimeisestä neljänneksestä)

Vuosi ja neljänn.	Sektorit Valtio	Kunnat	Yksityinen	Voittoa tavoittelematon	Kaikki palkansaajat	
1986	5,8	6,2	3,6	5,8	4,4	
1987	7,4	5,1	4,4	7,4	5,0	
1988	10,5	7,4	5,8	10,4	6,8	
1989	5,4	7,1	5,3	5,8	5,7	
1990	7,4	6,7	4,6	7,5	5,5	
1991	4,2	5,0	3,7	4,4	4,0	
1986	I	3,6	3,8	0,6	3,6	1,7
	II	5,3	5,6	2,5	5,0	3,5
	III	5,5	6,1	3,1	5,4	4,0
	IV	5,5	6,7	3,7	5,5	4,5
1987	I	3,7	1,9	1,1	3,7	1,6
	II	7,9	4,6	3,6	7,9	4,4
	III	7,9	4,6	3,7	7,9	4,5
	IV	7,9	4,8	4,5	7,9	5,0
1988	I	4,7	2,2	0,6	4,5	1,6
	II	10,6	6,9	5,0	10,4	6,2
	III	10,6	8,0	5,7	10,5	6,9
	IV	11,9	9,2	6,7	12,0	8,0
1989	I	2,0	3,2	1,1	2,1	1,7
	II	3,0	4,1	3,4	3,2	3,5
	III	3,0	4,1	3,7	3,2	3,7
	IV	4,4	6,9	4,4	4,7	4,9
1990	I	3,7	1,7	1,1	3,7	1,6
	II	6,0	4,4	3,4	6,0	4,0
	III	6,0	4,4	3,5	6,0	4,1
	IV	8,4	7,2	5,5	8,5	6,3
1991	I	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1
	II	1,9	2,2	1,6	2,0	1,8
	III	2,9	3,2	2,2	3,0	2,5
	IV	2,9	3,2	2,4	3,0	2,6
1992	I	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	II	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	III	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	IV	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0

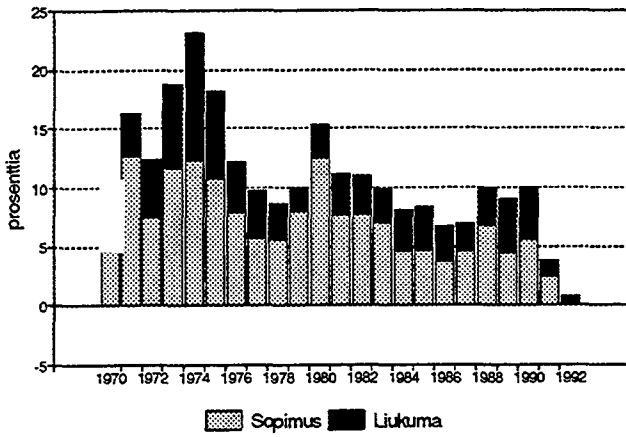
Taulukko 9. Ansiotason muutos, sopimusvaikutukset sekä liukuman ja rakennemuutoksen vaikutukset 1969-92
 Prosenttimuutokset 4:stä neljänneksestä 4:een neljännekseen

Vuosi	Sopimus	Kaikki palkansaajat			Yksityinen sektori		
		ansio- taso	sopi- muk- set	liukuma ja rak. muutos	ansio- taso	sopi- muk- set	liukuma ja rak. muutos
1969-70	Liinamaa II	9,2	4,9	4,3	10,6	4,8	5,8
1970-71	UKK-sopimus	14,9	12,4	2,5	16,3	12,6	3,7
1971-72	HL-sopimus	11,1	7,5	3,6	12,4	7,5	4,9
1972-73	Liittokohtainen	17,2	11,7	5,5	18,7	11,6	7,1
1973-74	Lindblom-sopimus I v.	22,6	13,5	9,1	23,1	12,3	10,8
1974-75	Tarkistus	19,6	12,3	7,3	18,2	10,7	7,5
1975-76	Miettusen välitys	11,2	7,8	3,4	12,1	7,8	4,3
1976-77	Liinamaan suositus I v.	9,3	6,0	3,3	9,8	5,7	4,1
1977-78	Liinamaan suositus II v.	8,3	5,9	2,4	8,6	5,6	3,0
1978-79	Somerto-Oivio sopimus	9,6	8,0	1,6	10,0	7,9	2,1
1979-80	Liittokohtainen	14,9	12,4	2,5	15,4	12,5	2,9
1980-81	Pekkassopimus I v.	10,9	8,2	2,7	11,2	7,6	3,6
1981-82	Pekkassopimus II v.	11,9	9,4	2,5	11,0	7,7	3,3
1982-83	Liittokohtainen	10,1	7,6	2,5	9,9	6,9	3,0
1983-84	Pekkassopimus (II) I v.	7,3	4,6	2,7	8,1	4,5	3,6
1984-85	Pekkassopimus (II) II v.	8,1	5,3	2,8	8,4	4,7	3,7
1985-86	Keskitetty	7,1	4,5	2,6	6,8	3,7	3,1
1986-87	Keskitetty	6,7	5,0	1,7	7,0	4,5	2,5
1987-88	Liittokohtainen	10,3	8,0	2,3	10,1	6,7	3,4
1988-89	Yhdistelmäratkaisu	8,4	4,9	3,5	9,0	4,4	4,6
1989-90	Kallio (II) I v.	10,1	6,3	3,8	10,0	5,5	4,5
1990-91	Kallio (II) II v.	4,1	2,6	1,5	3,9	2,4	1,5
1991-92	Tulopol. sopimus	1,0	0,0	1,0	0,8	0,1	0,7

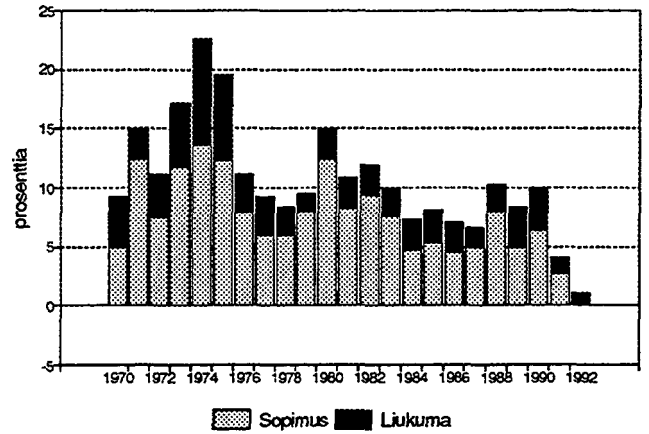
Taulukko 9. Ansiotason muutos, sopimusvaikutukset sekä liukuman ja rakennemuutoksen vaikutukset 1969-92
 Prosenttimuutokset 4:stä neljänneksestä 4:een neljännekseen

Vuosi	Sopimus	Valtio sektori			Kuntasektori		
		ansio- taso	sopi- muk- set	liukuma ja rak. muutos*	ansio- taso	sopi- muk- set	liukuma ja rak. muutos
1969-70	Liinamaa II	7,1	6,0	0,9	4,6	4,5	0,1
1970-71	UKK-sopimus	11,1	10,8	0,3	11,4	11,4	0,0
1971-72	HL-sopimus	7,1	7,1	0,0	8,1	7,6	0,5
1972-73	Liittokohtainen	14,1	11,6	2,5	12,0	13,1	-1,1
1973-74	Lindblom-sopimus I v.	23,0	22,0	1,0	19,6	19,8	-0,2
1974-75	Tarkistus	23,1	20,7	2,4	24,4	22,3	2,1
1975-76	Miettusen välitys	9,1	7,6	1,5	7,6	7,7	-0,1
1976-77	Liinamaan suositus I v.	8,1	7,8	0,3	7,6	6,5	1,1
1977-78	Liinamaan suositus II v.	7,9	6,9	1,0	7,4	7,4	0,0
1978-79	Somerto-Oivio sopimus	8,3	7,9	0,4	8,9	7,8	1,1
1979-80	Liittokohtainen	14,3	12,7	1,6	12,7	12,1	0,6
1980-81	Pekkassopimus I v.	10,3	9,4	0,9	10,0	9,8	0,2
1981-82	Pekkassopimus II v.	12,5	12,3	0,2	14,5	13,9	0,6
1982-83	Liittokohtainen	9,8	8,5	1,3	11,4	9,2	2,2
1983-84	Pekkassopimus (II) I v.	4,7	3,5	1,2	6,5	6,0	0,5
1984-85	Pekkassopimus (II) II v.	7,5	6,4	1,1	7,6	6,7	0,9
1985-86	Keskitetty	6,3	5,5	0,8	8,5	6,7	1,8
1986-87	Keskitetty	9,1	7,9	1,2	4,4	4,8	-0,4
1987-88	Liittokohtainen	12,8	11,9	0,9	9,5	9,2	0,3
1988-89	Yhdistelmäratkaisu	6,0	4,4	1,6	8,5	6,9	1,6
1989-90	Kallio (II) I v.	9,9	8,4	1,5	10,4	7,2	3,2
1990-91	Kallio (II) II v.	3,9	2,9	1,0	4,9	3,2	1,7
1991-92	Tulopol. sopimus	1,2	0,0	1,2	1,5	0,0	1,5

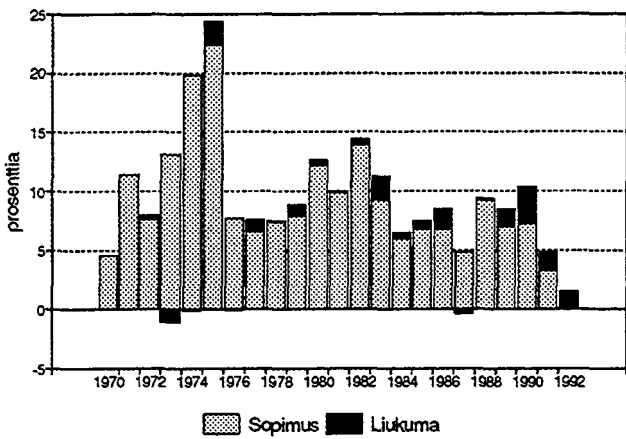
Yksityinen sektori

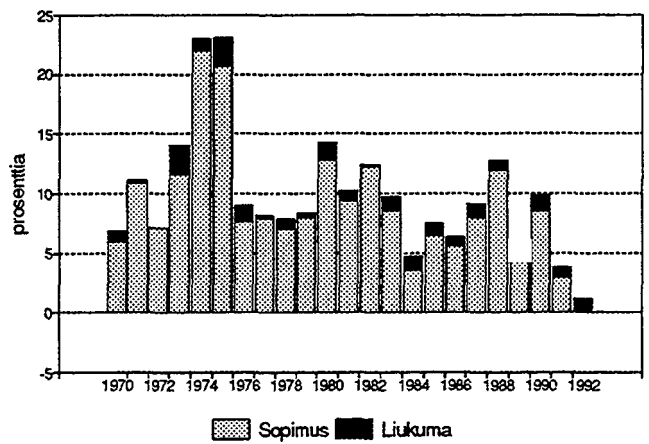
Kaikki palkansaajat

Kunta sektori

Valtio sektori

Identtisten ansiokehitys kuntasektorin kuukausipalkkaisilla 1975-1991

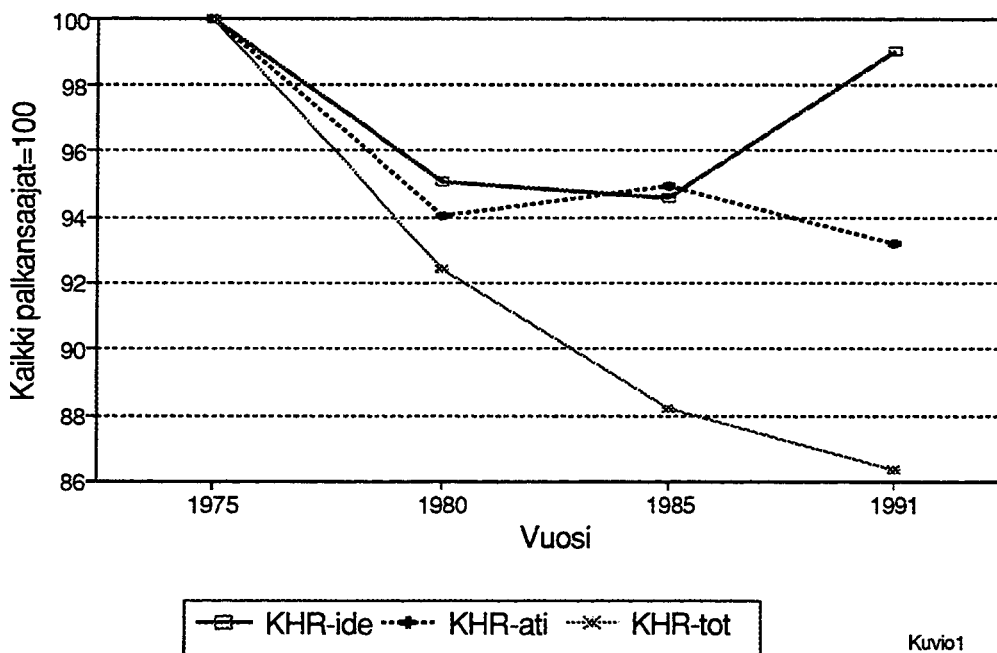
Yleinen ansiotasoindeksi kuvaa ansioiden keskimääräistä kehitystä sektoreittain ja toimialoittain. Rakennemuutoksen vaikutusta pyritään pienentämään käyttämällä kiinteitä perusvuoden toimiala-painoja.

Identtisten ansioiden muutos lasketaan vain niiden henkilöiden ansioiden perusteella, jotka ovat mukana sekä laskentavuoden että vertailuvuoden aineistoissa, jolloin saadaan ikäänkuin yksilöllinen ansiokehitys selville. Tämä tulee olemaan mielenkiintoisempaa nykyisin, kun erilaiset rakenteelliset tekijät saavat entistä suuremman merkityksen palkkojen pienten, jopa negatiivisten, sopimuskorotusten ja toisaalta henkilöstö-supistusten oloissa.

Oheisten laskelmien perusteena olivat kuntasektorin koko-aikaisten kuukausipalkkaisten identtiset aineistot vuosilta 1975 ja 1985, 1980 ja 1985 sekä 1985 ja 1991. Vuodesta 1985 on identtisten henkilöiden ansiokehitys laskettu myös vuosittain.

Oheisissa kuvioissa on identtisiä (lyhenne KHR-ide) verrattu kuntasektorin kaikkiin kokoaikaisiin kuukausipalkkaisiin ilman rakennekorjausta (KHR-tot) ja ansiotasoindeksiin kiinteäpainoisiin sarjoihin kuntasektorin ja kaikkien palkansaajien osalta (KHR-ati ja ATI).

Kuntasektorin suhteellinen ansiokehitys Säännöllinen ansio 1975=100

Kuvio1

On luonnollista, että identtisten ansiokehitys on ollut jatkuvasti vuodesta 1975 kuntasektorin keskimääräistä ansioiden kasvua nopeampaa, sillä kaikkien identtisten henkilöiden ansioihin sisältyy sekä työsuhteen pituuden että mahdollisen urakehityksen aiheuttama ansiolisä. Näin laskettuna näyttäisi kuntasektorin keskimääräinen ansiokehitys jääneen noin 13 % ja identtistenkin 1 % jälkeen kaikkien palkansaajien ansiokehityksestä. Keskimäärin identtisten henkilöiden ansiot kasvoivat vuosittain 1985-91 noin 1,6 % kuntasektorin keskimääräistä ansionnousua nopeammin.

Ansiokehityserot eivät ole läheskään yhtä dramaattisia, kun identtisiä verrataan ansiotasoindeksiin kiintein toimialapainoin korjattuun kuntasektorin sarjaan (KHR-ati). Periodilla 1980-1985 KHR:n kiinteäpainoinen sarja jopa ohittaa väliaikaisesti identtisten ansiokehityksen. Ilmeisesti kuntasektorin työvoiman rekrytointi on jo tuolloin kohdistunut entistä paremmin koulutettuun henkilöstöön ja toimirakennkehitys on ollut identtisten urakehitystä nopeampaa. Identtisten ansiotaso vuodelle 1985 on laskettu kymmenvuotisperiodin 1975 ja 1985 identtisten aineiston perusteella.

Laskettaessa identtisten ansiokehitys vuosittain vuodesta 1985 vuoteen 1991 ja erikseen identtisistä vuosina 1991 ja 1985, päästään aivan samaan tulokseen. Eli ilmeisesti vuosittain identtisten henkilöiden ansioiden kasvu on ainakin kuntasektorin kuukausipalkkaisilla rakenteeltaan samanlaisia kuin pidemmällä periodilla identtisten henkilöiden.

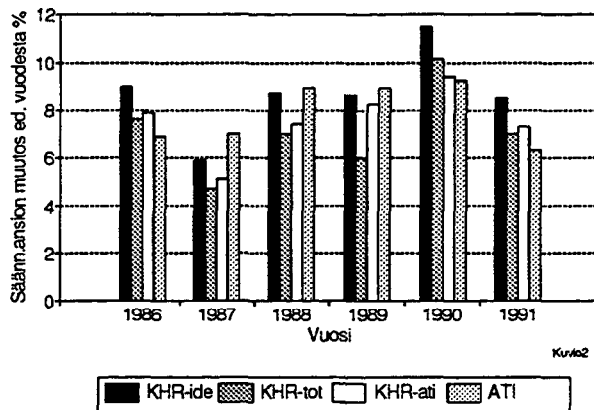
Kuntasektorin ansiokehitys on jäänyt jälkeen yleisestä ansiokehityksestä ajanjaksona 1975-91 laskettiinpa asia miten tahansa. Identtisten ansiokehitys on kuitenkin aivan viime vuosina noussut suunnilleen yleisen kehityksen tasolle.

Identtisten henkilöiden ansiokehityksessä naiset, opettajat sekä hallinnonaloittain tarkasteltuna yleishallinto ovat pärjanneet muita paremmin. Erityisesti tutkijakoulutuksen saaneet näyttäisivät jääneen eniten jälkeen.

(Katso seuraavan sivun taulukko)

Vuosittaiset ansiotasomuutokset

Kuntasektori ja kaikki palkansaajat

Kuvio2

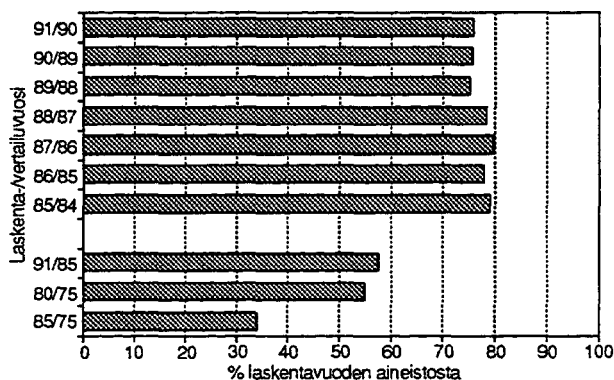
Identtisten lukumääräosuudet aineistoista ja henkilöstön vaihtuvuus

Oheisissa kuvioissa on ansiokehityksen lisäksi esitetty identtisten henkilöiden lukumääräosuuksia laskentavuoden koko rekisterin aineistosta, jolloin saadaan jonkinlainen kuva identtisten aineistojen edustavuudesta.

Henkilöstön vaihtuvuutta hallinnonaloittain sekä erikseen miesten ja naisten osalta on kuvattu alla olevissa kuvioissa, joissa vuosien 1985 ja 1991 identtisten lukumäärää on verrattu vertailuvuoden 1985 aineistoon.

Identtisten osuudet eri aineistoissa

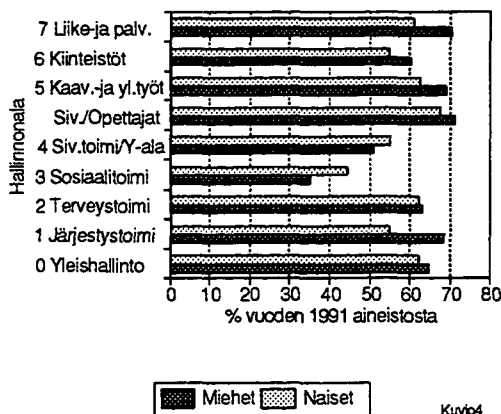
Kuntasektorin kuukausipalkkaiset

Kuvio3

Identtisten osuus hallinnonaloittain

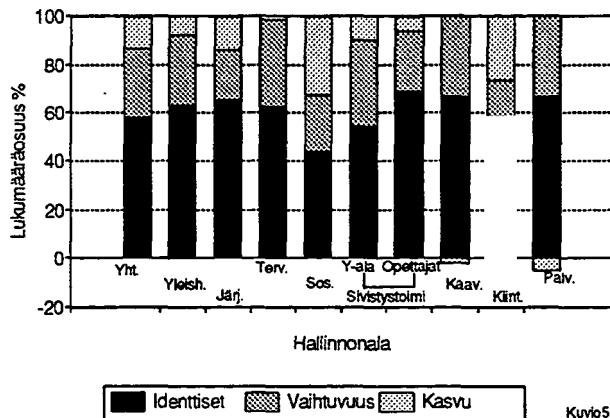
Kuntasektorin identtiset 1985 ja 1991

Kuvio4

Kuntasektorin henkilöstö 1991

verrattuna vuoteen 1985

Kuvio5

Kunnallinen henkilökisteri 1975-1991 ja identtiset aineistot 1985/1975, 1985/1980 ja 1991/1985

Hallinnonala Sopimusala Koulutusaste	Säännöllisen ansion kehitys 1975=100					Lukumäärien kehitys 1975=100					
	1980 Tot.ain.	1985 Ident./85	1985 Tot.-ain.	1991 Ident./75	1991 Tot.-ain.	1980 Ident./85	1980 Tot.-ain.	1985 Tot.-ain.	1985 Id/80 %	1991 Tot.-ain.	1991 Id/85 %
KOKOAIKAISET											
YHTEENSÄ	154,0	158,6	240,3	258,0	405,1	425,6	127,8	152,2	54,7	175,4	57,6
0 Yleishallinto	160,0	168,6	257,5	287,3	437,1	477,9	124,2	157,2	50,2	170,4	62,7
1 Järjestystoimi	153,4	160,2	228,2	251,2	375,8	411,2	102,2	128,9	59,4	150,0	65,1
2 Terveystoimi	152,9	151,5	241,2	249,8	406,2	412,2	126,5	146,9	54,2	149,7	62,1
3 Sosiaalitoimi	154,1	158,3	243,2	264,3	413,4	440,0	143,3	180,7	50,9	268,0	43,6
4 Sivustustoimi/Y-ala	169,6	170,1	257,7	271,0	416,9	431,5	153,0	157,0	60,8	174,7	54,2
Siv./Opettajat	159,3	163,4	244,1	257,3	408,0	431,3	112,6	140,0	57,5	149,1	68,8
5 Kaav.-ja yl.työt	153,7	156,9	233,6	250,9	383,6	402,6	134,2	145,2	53,0	142,5	66,3
6 Kiinteistöt	149,7	152,4	217,9	235,7	359,4	381,4	130,4	150,0	57,3	205,0	57,1
7 Liike-ja palvelut.	148,1	150,8	230,3	239,6	367,4	377,6	93,7	139,2	52,1	132,0	66,6
MIEHET											
0 Yleishallinto	159,9	168,0	257,8	287,0	431,5	471,6	121,8	154,6	53,8	170,6	64,6
1 Järjestystoimi	149,7	156,5	221,6	244,0	363,7	400,5	107,7	131,4	61,5	147,2	68,3
2 Terveystoimi	153,2	147,5	229,5	242,5	389,0	401,4	125,1	141,0	57,8	146,6	63,0
3 Sosiaalitoimi	149,9	150,8	215,7	237,3	382,0	402,2	151,4	233,2	43,6	393,0	35,2
4 Sivustustoimi/Yala	162,4	162,3	240,9	259,2	389,0	410,4	171,4	175,0	55,9	201,1	50,9
Siv./Opettajat	158,9	163,3	247,2	262,0	410,4	438,4	111,5	131,6	58,3	135,2	71,4
5 Kaav.-ja yl.työt	151,9	154,3	231,2	244,6	377,6	392,9	133,5	140,3	56,4	134,0	69,1
6 Kiinteistöt	149,9	152,9	219,7	239,8	360,0	385,9	117,7	111,8	56,6	150,6	60,2
7 Liike-ja palvelut.	152,1	150,0	232,1	239,4	364,6	374,1	82,8	127,3	48,7	118,0	70,4
NAISET											
0 Yleishallinto	161,3	167,2	259,0	278,7	437,1	463,1	125,1	158,3	48,8	170,3	62,0
1 Järjestystoimi	161,0	166,1	256,8	274,9	425,6	448,6	83,3	119,9	51,3	159,4	54,8
2 Terveystoimi	153,0	152,5	244,7	248,8	410,6	410,4	126,7	147,8	53,6	150,2	61,9
3 Sosiaalitoimi	154,3	158,6	245,0	265,0	415,3	440,5	142,8	177,4	51,6	260,1	44,4
4 Sivustustoimi/Y-ala	170,8	172,9	262,2	275,1	425,4	439,9	147,8	151,9	62,4	167,3	55,3
Siv./Opettajat	159,7	163,6	242,8	254,6	407,6	427,3	113,4	145,8	57,0	158,9	67,2
5 Kaav.-ja yl.työt	158,8	162,2	246,5	262,6	406,1	424,0	135,2	153,4	47,6	157,0	62,3
6 Kiinteistöt	157,3	156,1	241,4	250,5	397,2	411,8	149,1	206,5	57,8	285,1	54,7
7 Liike-ja palvelut.	153,7	158,3	243,4	257,0	393,8	415,4	116,8	164,3	57,7	161,4	60,7
SOPIMUSALA											
C-ALA	159,3	162,9	244,1	256,6	408,1	430,2	113,1	139,9	57,5	156,9	69,0
Y-ALA	152,4	156,8	237,6	254,6	397,7	417,2	132,1	160,7	54,3	181,0	57,3
Miehet											
C-ALA	158,9	162,6	247,2	261,3	410,6	437,4	111,9	131,6	58,3	141,1	71,6
Y-ALA	152,6	154,6	227,7	245,4	378,0	398,9	120,7	149,3	54,9	166,6	59,8
Naiset											
C-ALA	159,7	163,4	242,8	254,4	407,8	427,4	113,9	145,7	57,0	167,9	67,5
Y-ALA	153,9	157,3	243,4	257,4	407,3	423,7	135,4	164,0	54,1	185,2	56,6
KOULUTUSASTE											
Perusaste	150,5	156,3	232,4	249,7	387,2	409,8	98,9	109,8	59,1	85,3	52,6
Alempi keskiaste	150,6	156,9	233,9	251,4	372,8	396,3	144,6	185,5	54,7	268,9	54,2
Ylempi keskiaste	150,1	158,1	234,3	259,7	372,7	404,1	177,0	205,4	46,3	302,2	51,3
Alin korkea-aste	152,2	157,3	236,2	252,5	392,0	418,4	119,9	140,1	56,2	128,4	72,1
Alempi kand.aste	152,1	157,5	239,7	253,2	399,9	423,6	186,4	229,9	53,3	282,6	73,3
Ylempi kand.aste	146,8	153,0	221,2	239,3	362,0	393,6	151,0	204,7	53,0	299,4	62,9
Tutkijakoulutus	140,0	144,7	201,2	214,3	302,3	322,4	157,5	225,0	61,6	179,8	71,7
Miehet											
Perusaste	143,7	148,6	215,3	231,5	354,7	374,8	86,3	104,8	54,3	75,8	55,5
Alempi keskiaste	152,0	158,9	227,3	248,5	348,6	378,4	142,1	182,1	60,2	350,7	52,2
Ylempi keskiaste	152,8	161,3	228,8	253,7	362,7	396,8	182,0	221,8	51,0	281,6	56,4
Alin korkea-aste	160,5	163,0	254,8	265,0	410,6	430,5	105,7	104,3	62,3	90,2	77,4
Alempi kand.aste	148,3	155,5	233,6	250,9	395,8	429,1	192,4	229,9	53,2	238,7	83,3
Ylempi kand.aste	149,2	154,8	224,6	242,9	369,4	403,0	134,5	165,3	54,4	221,9	67,7
Tutkijakoulutus	140,1	145,7	199,2	211,1	300,2	319,3	150,4	213,2	61,7	158,4	73,9
Naiset											
Perusaste	154,8	159,6	240,2	256,9	402,0	425,2	102,8	111,4	60,6	88,3	51,8
Alempi keskiaste	150,4	156,0	235,0	251,2	375,6	397,2	144,9	186,0	53,9	257,3	54,6
Ylempi keskiaste	148,6	154,6	235,2	255,7	376,2	400,5	175,4	200,2	44,6	308,8	49,8
Alin korkea-aste	149,6	154,8	233,8	249,2	392,4	416,6	127,1	158,3	54,1	147,8	70,4
Alempi kand.aste	153,9	158,6	243,3	254,8	403,5	423,0	183,4	230,0	53,4	304,3	69,5
Ylempi kand.aste	147,4	153,8	225,8	242,8	368,5	398,3	170,5	251,4	52,0	391,5	59,6
Tutkijakoulutus	144,7	143,4	217,0	229,8	328,3	345,5	185,3	271,6	61,4	264,0	66,6

VII Keskiansiosarjat

Taulukoissa 10 - 11 on esitetty eri palkansaajaryhmien lukumääriä ja keskiansioiden kehitystä kuvaavia sarjoja vuosilta 1970 - 1991.

Koko kaudelta tietoja on saatavissa lähinnä yksityisen sektorin palkansaajista. STK on kerännyt keskitetysti teollisuuden työntekijöiden ansiotietoja vuodesta 1936.

STKn jäsenyritysten toimihenkilöistä ja palvelualan palkansaajista (LTK) on palkkatilastoa laadittu yhtäjaksoisesti vuodesta 1949 lähtien

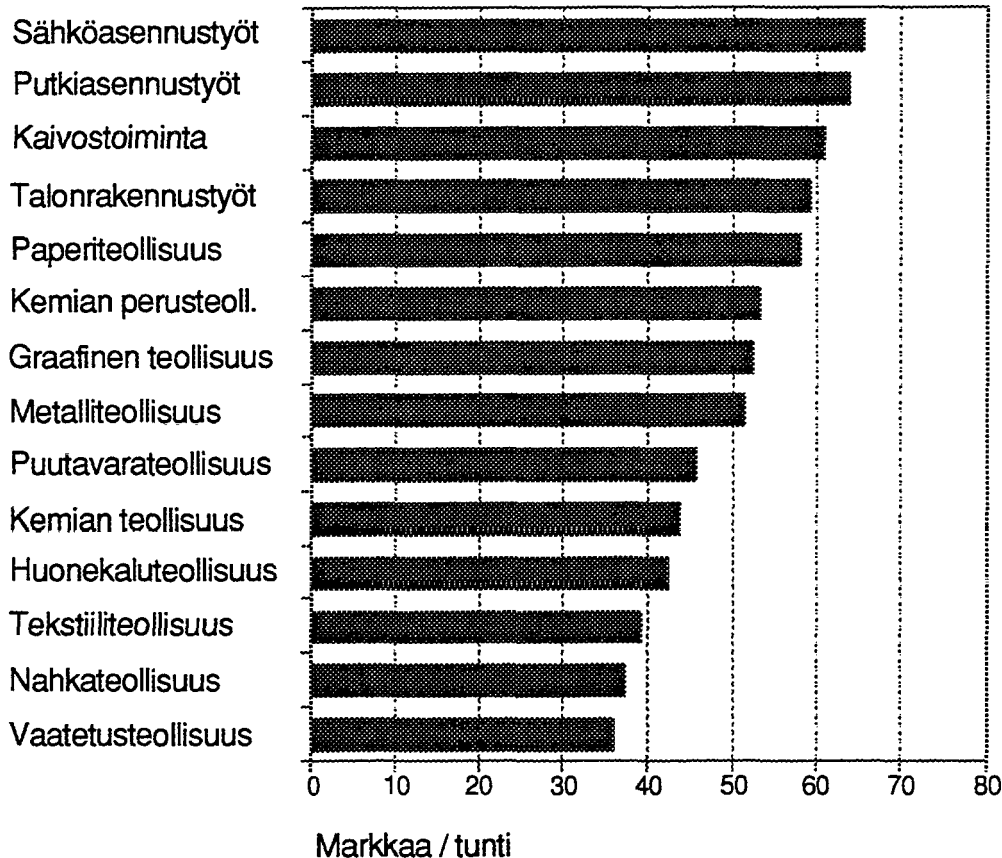
Muita vanhempia palkkatilastoaineistoja ovat vuodesta 1954 saakka laadittu maatalouden työntekijöiden palkkatilasto sekä metsäpalkkatilasto ja valtion tuntipalkkaisten työntekijöiden palkkatilasto, joiden yhtäjaksoinen laadinta alkoi jo 1930-luvulla.

Valtio ja kuntasektorin kuukausipalkkaisista palkansaajista voidaan yhtenäisiä aikasarjoja laatia hyvin rajoitetusti tilastopohjan vaihteluiden sekä luokitusten ja tilastointiperusteiden muutosten takia.

Henkilörekistereiden pohjalta on palkkatilastoa tuotettu valtion virkamiehistä vuodesta 1965, valtion työsuhteisista kuukausipalkkaisista vuodesta 1969 ja kuntien kuukausipalkkaisista vuodesta 1975 lähtien

Vertailuja tehtäessä on otettava huomioon, että sarjoissa ovat mukana mm. tilastopohjan laajennuksien, tilaston tuotantotavassa tehtyjen muutosten sekä erilaisten rakenne-
muutosten vaikutukset, joista vain tärkeimpiä on mainittu alaviitteissä.

Työntekijöiden kokonaistuntiansioita ansiotason mukaisessa järjestyksessä vuonna 1991

Taulukko 10. Työntekijöiden kokonaistuntiansioita ja lukumääriä vuosina 1970-1991

Vuosi	Teollisuus									
	talous	Maa- talous (päivä- ansio)	Kaivos- toiminta	Tekstiili- teolli- suus	Vaatet- teolli- suus	Nahka- teolli- suus	Puutav- teolli- suus	Huone- kaluteol- lisuus	Paperi- teolli- suus	
1970	mk/tunti	3,06	47,17	5,95	4,03	3,76	4,29	4,66	4,55	5,42
	miehet	3,24	..	5,95	5,07	4,89	4,99	5,11	4,96	5,66
	naiset	2,65	..	-	3,65	3,69	3,88	3,89	3,90	4,37
	lukum.	80 022	..	2 626	19 172	13 695	10 451	23 038	6 591	37 266
	miehet	65 613	..	2 626	5 139	831	3 985	8 361	4 013	30 376
	naiset	14 409	..	-	14 033	12 864	6 556	14 677	2 578	6 889
1975	mk/tunti	8,78	119,93	13,71	9,40	8,50	9,64	10,25	10,45	12,96
	miehet	9,17	..	13,71	11,70	10,14	11,28	11,01	11,24	13,48
	naiset	7,64	..	-	8,67	8,44	8,80	8,75	9,34	10,88
	lukum.	43 696	..	2 681	19 048	19 444	11 021	21 792	9 942	43 443
	miehet	36 845	..	2 681	4 566	785	3 741	14 502	5 785	34 700
	naiset	6 851	..	-	14 482	18 659	7 281	7 290	4 157	8 743
1980	mk/tunti	15,82	209,85	25,25	15,43	14,42	15,95	18,55	17,17	22,63
	miehet	16,75	..	25,25	18,73	16,33	17,88	19,46	17,97	23,49
	naiset	14,08	..	-	14,30	14,34	14,97	16,30	15,84	19,34
	lukum.	20 677	..	2 664	16 604	20 952	11 077	26 660	9 216	43 632
	miehet	15 320	..	2 664	4 240	797	3 721	19 059	5 779	34 568
	naiset	5 357	..	-	12 364	20 156	7 357	7 601	3 437	9 065
1985	mk/tunti	22,47	260,45	40,69						
	miehet	22,83	..	40,69	31,23	26,46	28,99	29,90	28,29	40,18
	naiset	21,45	..	-	24,10	23,81	24,23	26,09	25,26	33,00
	lukum.	33 112	14 626	2 349	12 246	17 128	10 675	19 104	8 841	37 542
	miehet	24 418	..	2 349	3 222	697	3 560	14 234	5 951	30 181
	naiset	8 694	..	-	9 024	16 432	7 115	4 869	2 890	7 361
1990	mk/tunti	33,21	391,90	58,01	36,69	32,68	*35,48	*43,54	39,61	*54,36
	miehet	34,37	..	59,44	44,33	36,94	40,87	44,62	41,07	56,19
	naiset	29,86	..	40,16	33,74	32,49	33,57	39,78	36,57	46,31
	lukum.	24 700	9 278	728	7 509	8 336	1 238	18 415	7 175	34 562
	miehet	17 881	..	673	2 037	358	330	14 090	4 807	27 927
	naiset	6 820	..	55	5 472	7 978	908	4 325	2 368	6 635
1991	mk/tunti	37,19	417,09	61,18	39,33	35,77	37,40	45,73	42,20	58,26
	miehet	38,10	..	62,54	46,33	40,86	42,53	46,76	43,59	60,08
	naiset	33,15	..	42,66	36,36	35,55	35,47	42,12	39,08	50,10
	lukum.	16 992	6 957	715	6 274	6 116	1 077	15 461	5 987	31 859
	miehet	13 735	..	664	1 784	235	287	11 848	4 058	25 849
	naiset	3 256	..	51	4 490	5 881	790	3 613	1 930	6 010

Vuosikeskiarvot on laskettu neljännesvuosittaisista keskiansioista työntekijöiden lukumäärillä painottaen lukuunottamatta ahtausalaa ja maataloutta (painoina tehdyt työtunnit) sekä metsätaloutta (työpäiväpainot).

Taulukko 10. Työntekijöiden kokonaistuntiansioita ja lukumääriä vuosina 1970-1991

Vuosi		Rakennusala								
		Graaf. teollisuus	Kemian teollisuus	Kemian perusteollisuus	Metalliteollisuus	Koko teollisuus Yht.	Talonrakenn. työt	Putki-asenn. työt	Sähköasenn. työt	Koko rakenn. ala
1970	mk/tunti	5,93	..	5,65	5,51	5,07	6,43	7,56	7,84	6,74
	miehet	6,81	..	6,07	5,79	5,64	6,61	7,56	7,84	6,88
	naiset	4,75	..	4,18	4,14	3,97	4,30	-	-	4,29
lukum.	miehet	9 539	..	6 184	69 965	226 759	28 585	4 579	3 854	40 992
	naiset	5 460	..	4 793	58 211	149 633	26 368	4 579	3 854	38 694
	naiset	4 079	..	1 391	11 754	77 126	2 217	-	-	2 298
1975	mk/tunti	12,37	..	12,80	12,56	11,62	14,97	16,71	17,87	15,67
	miehet	13,53	..	13,46	13,27	12,87	15,43	16,71	17,87	10,04
	naiset	10,86	..	10,23	9,97	9,34	10,31	..	..	10,33
lukum.	miehet	10 996	..	7 666	90 478	267 596	36 945	5 191	6 548	54 139
	naiset	6 206	..	6 095	71 186	172 538	33 573	5 187	6 539	50 581
	naiset	4 790	..	1 571	19 292	95 058	3 372	4	9	3 559
1980	mk/tunti	21,63	..	21,74	20,72	19,74	22,18	23,85	25,35	22,85
	miehet	23,30	..	22,79	21,60	21,51	22,56	23,88	25,38	23,16
	naiset	19,36	..	17,21	17,16	16,22	16,84	16,33	18,21	16,85
lukum.	miehet	13 407	..	7 474	104 150	283 586	27 667	4 645	5 008	39 799
	naiset	7 744	..	6 061	83 361	188 204	25 755	4 621	4 984	37 820
	naiset	5 658	..	1 413	20 789	95 382	1 912	24	25	1 979
1985	mk/tunti	36,34	28,07	36,11	32,66		38,93	37,93	41,42	38,99
	miehet	38,72	30,30	37,23	33,98	34,59	39,55	38,01	41,52	39,56
	naiset	33,06	25,14	27,91	27,04	26,58	28,29	25,45	29,30	28,28
lukum.	miehet	13 736	8 236	7 602	95 307	259 510	48 846	4 353	5 729	63 555
	naiset	7 960	4 671	6 185	77 162	175 921	45 920	4 322	5 673	60 365
	naiset	5 776	3 565	1 417	18 145	83 589	2 926	32	56	3 190
1990	mk/tunti	51,31	*42,11	*51,27	49,37	*47,65	57,28	61,00	63,57	**57,48
	miehet	54,92	45,17	53,67	51,72	51,07	58,24	61,09	63,69	58,34
	naiset	45,92	38,04	40,89	41,19	39,50	39,86	48,94	44,66	40,41
lukum.	miehet	12 739	8 095	5 013	79 311	231 613	41 440	3 291	5 645	60 042
	naiset	7 483	4 591	4 044	61 169	160 688	39 048	3 264	5 601	57 144
	naiset	5 257	3 505	969	18 142	70 925	2 392	27	44	2 898
1991	mk/tunti	52,53	43,67	53,47	51,47	50,69	59,38	63,97	65,51	59,27
	miehet	56,17	46,50	55,80	53,83	53,90	60,30	64,07	65,63	60,42
	naiset	47,01	39,84	42,89	43,22	42,09	42,83	49,59	46,78	43,10
lukum.	miehet	12 368	6 785	4 626	72 201	190 109	30 922	2 820	5 021	46 650
	naiset	7 307	3 875	3 743	55 792	136 327	29 125	2 800	4 986	44 460
	naiset	5 061	2 910	883	16 409	53 782	1 797	20	36	2 188

*)Tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien kanssa.

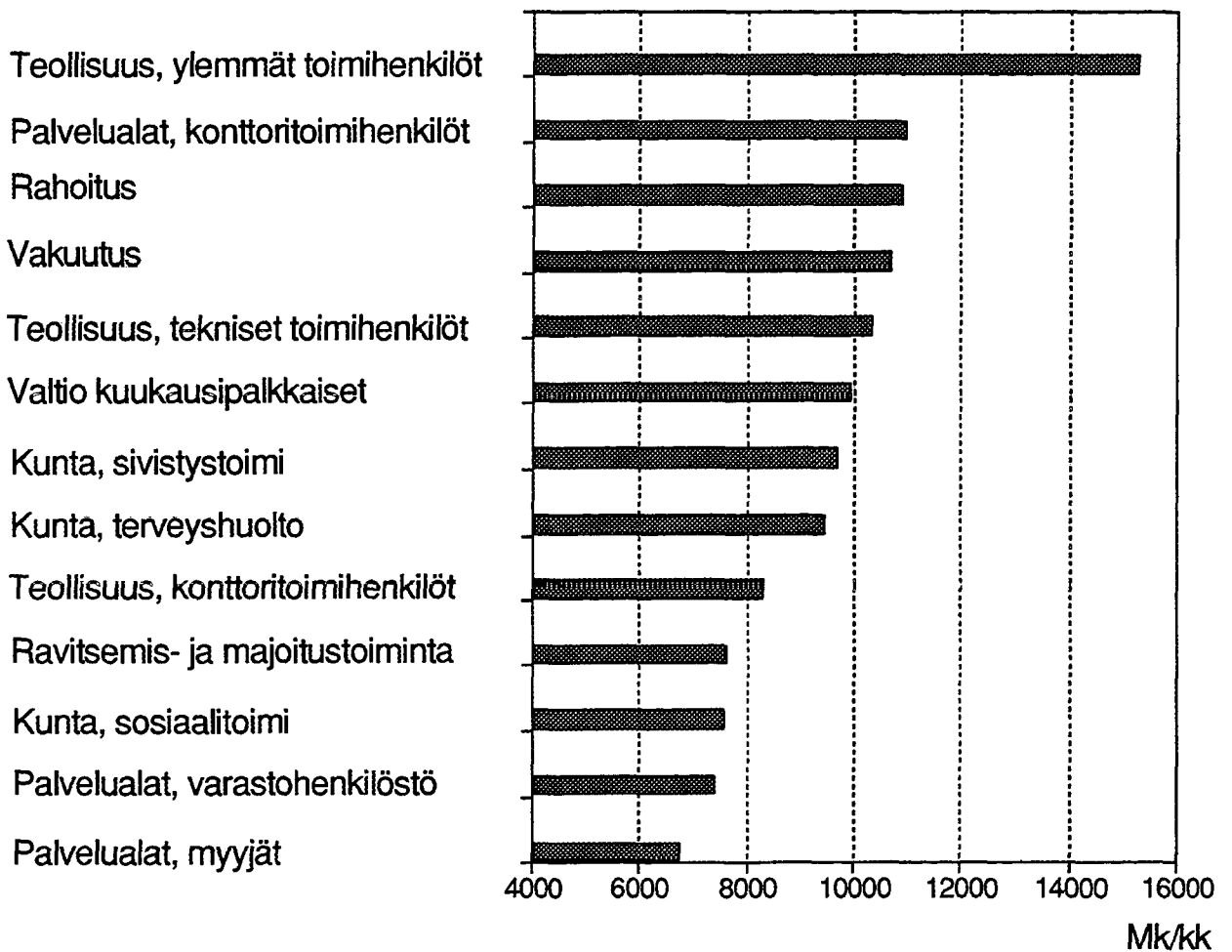
**) Tilasto laajentunut mukana myös maa- ja vesirakennusalan sekä lasitus- ja hiomoalan tiedot.

Taulukko 10. Työntekijöiden kokonaistuntiansioita ja lukumääriä vuosina 1970-1991

Vuosi	Kuljetus		Valtio			Kunta	
	Auto- liikenne	Ahtaus työt	Teolli- suus	Maa- ja vesira- kennus	Yh- teen- sä		
1970	mk/tunti	5,05	7,66	5,38	4,75	..	*6,15
	miehet	5,10	..	5,52	4,86	5,14	6,40
	naiset	3,31	..	4,17	3,75	3,88	4,53
	lukum.	18 072		9778	18876	..	22 191
	miehet	16 916		8681	16749	29631	19 203
	naiset	1 156		1097	2127	3694	2 988
1975	mk/tunti	11,58	13,08	11,75	10,37	..	*12,85
	miehet	11,73	..	12,09	10,69	11,42	13,41
	naiset	8,64	..	9,49	8,94	9,34	9,74
	lukum.	19 584		11970	13344	..	23 820
	miehet	18 546		10297	10688	24328	20 170
	naiset	1 038		1673	2696	4533	3 649
1980	mk/tuntu	19,30	21,56	19,47	16,17	..	19,97
	miehet	19,41	..	20,73	16,57	18,49	22,83
	naiset	16,26	..	16,20	14,38	15,17	16,27
	lukum.	19 039		5972	7165	..	36 187
	miehet	18 222		5046	5579	15216	30 285
	naiset	817		926	1586	3693	5 901
1985	yht. mk	30,95	35,71	31,82	29,28	..	30,55
	miehet	31,13	..	33,53	29,88	30,76	31,30
	naiset	26,50	..	26,08	24,06	25,01	25,70
	lukum.	20 539		3351	8333		34 032
	miehet	19 621		2588	7275	12478	28 974
	naiset	918		763	1058	2101	5 058
1990	mk/tunti	46,34	54,63	47,87	43,50	..	44,94
	miehet	46,55	..	50,67	44,38	45,76	45,92
	naiset	41,35	..	37,74	36,41	37,02	38,76
	lukum.	27 464		2494	4197	..	31 348
	miehet	26 145		1957	3616	7634	26 736
	naiset	1 319		537	581	1277	4 612
1991	mk/tunti	48,98	58,59	51,27	46,12	..	47,04
	miehet	49,19	..	55,95	46,89	48,90	47,88
	naiset	43,75	..	42,01	38,88	40,41	41,42
	lukum.	26 028		1921	3618	..	34 232
	miehet	24 840		1539	3159	6782	27 312
	naiset	1 188		382	459	977	4 419

* Vain kaupungit ja kauppalat

Toimihenkilöiden säännöllisen työajan kuukausikeskiansioita ansiotason mukaisessa järjestyksessä vuonna 1991

Taulukko 11. Yksityisen ja julkisen sektorin toimihenkilöiden lukumääriä ja säännöllisen työajan kuukausikeski-ansioita vuosina 1970-1991

Vuosi		Teollisuus				Palvelualat			
		Konttor. toimi-henkilöt	Tekniset toimi-henkilöt	Ylemmät toimi-henkilöt	Yhteensä	Konttor. toimi-henkilöt	Myyjät	Varasto-henki-löstö	Ravits. ja maj. toimint.
1970	mk/kk	1 008	1 414	2 570	1 421	933	594	738	644
	miehet	1 418	1 470	2 602	1 739	1 334	732	790	..
	naiset	827	896	1 863	854	760	565	605	..
	lukum.	35 971	30 083	13 098	79 152	33 587	58 462	12 151	27 211
	miehet	11 027	27 102	12 539	50 668	10 139	10 316	8 767	..
	naiset	29 944	2 981	559	28 484	23 448	48 146	3 384	..
1975	mk/kk	1 997	2 795	4 543	2 776	2 020	1 401	1 691	1 554
	miehet	2 593	2 905	4 621	3 295	2 653	1 704	1 782	..
	naiset	1 793	1 956	3 364	1 862	1 743	1 344	1 475	..
	lukum.	49 547	51 142	21 289	121 978	48 262	71 875	16 164	30 956
	miehet	12 641	45 241	19 971	77 853	14 670	11 368	11 375	..
	naiset	36 906	5 901	1 318	44 125	33 592	60 507	4 789	..
1980	Mk/kk	3 292	4 399	6 790	4 512	3 428	2 531	2 822	2 789
	miehet	4 113	4 573	6 982	5 276	4 423	2 844	2 910	..
	naiset	3 052	3 258	5 117	3 210	3 021	2 473	2 598	..
	lukum.	51 080	53 178	29 982	134 240	43 054	49 603	13 111	30 574
	miehet	11 527	46 145	26 905	84 577	12 515	7 810	9 412	..
	naiset	39 553	7 033	3 077	49 663	30 539	41 793	3 699	..
1985	mk/kk	5 495	6 919	10 504	7 344	6 533 ¹	4 086	4 666	4 723
	miehet	6 788	7 213	10 806	8 466	8 541	4 625	4 790	5 271
	naiset	5 129	5 287	8 381	5 439	5 227	3 952	4 330	4 615
	lukum.	51 913	54 674	37 736	144 323	55 239	51 622	13 728	31 742
	miehet	11 464	46 324	33 032	90 820	21 774	10 247	10 012	5 257
	naiset	40 449	8 350	4 704	53 503	33 465	41 375	3 716	26 485
1990	mk/kk	7 861	9 691	14 655	10 605	9 954	6 132	6 878	7 252
	miehet	9 735	10 107	15 125	12 117	12 846	7 118	7 080	7 887
	naiset	7 366	7 599	12 251	8 059	7 966	5 859	6 377	7 092
	lukum.	48 470	52 791	44 744	146 005	40 264	46 154	13 369	27 723
	miehet	10 119	44 030	37 439	91 588	16 395	10 015	9 532	5 588
	naiset	38 351	8 761	7 305	54 417	23 869	36 139	3 837	22 135
1991	mk/kk	8 291	10 309	15 270	11 208	10 978	6 775	7 421	7 615
	miehet	10 192	10 748	15 750	12 777	13 947	7 847	7 617	8 276
	naiset	7 798	8 158	12 858	8 564	8 737	6 447	6 955	7 441
	lukum.	46 179	50 847	44 493	141 619	42 509	43 765	13 085	26 433
	miehet	9 531	42 228	37 120	88 879	18 290	10 270	9 206	5 519
	naiset	36 748	8 619	7 373	52 740	24 219	33 495	3 879	20 914

Yksityisen sektorin palkansaajaryhmien ansiotiedot ovat kunkin vuoden elokuulta.

1) Mukana myös ylemmät toimihenkilöt

Taulukko 11. Yksityisen ja julkisen sektorin toimihenkilöiden lukumäärä ja säännöllisen työajan kuukausikeski-ansioita vuosina 1970-1991

Vuosi		Rahoitus Vakuutus		Valtio	Kunta-	Terv.	Sivistys-	Sosiaali-
				sektori	sektori			
				Yh-	Yh-	huolto	toimi	toimi
				teensä	teensä			
1970	mk/kk	928	1 063	1 345	1 215	..	..	..
	miehet	1 174	1 560	..	..	..	..	..
	naiset	892	910	..	..	..	..	..
	lukum.	18 463	8 643	125000	139 680	..	..	..
	miehet	2 378	2 035	..	38 412	..	..	..
	naiset	16 085	6 608	..	101 268	..	..	..
1975	mk/kk	2 127	2 160	2 747	2 434	2 440	2 560	2 033
	miehet	2 741	3 061	..	..	..	..	..
	naiset	2 042	1 879	..	..	..	..	..
	lukum.	26 281	11 899	145 800	179 574	64 381	53 794	31 452
	miehet	3 205	2 831	..	46 689	..	..	..
	naiset	23 076	9 068	..	132 885	..	..	..
1980	Mk/kk	3 635	3 759	4 115	3 747	3 731	4 050	3 133
	miehet	4 620	5 159	4 538	..	..	..	..
	naiset	3 514	3 326	3 484	..	..	..	..
	lukum.	26 674	14 707	163 707	226 412	81 430	65 986	45 074
	miehet	2 915	3 472	98 128	55 018	..	..	..
	naiset	23 759	11 235	65 579	171 394	..	..	..
1985	mk/kk	6 551	6 732	6 182	5 855	5 766	6 335	4 932
	miehet	9 636	9 364	6 796	7 082	7 780	7 006	5 687
	naiset	5 816	5 736	5 318	5 392	5 528	6 029	4 887
	lukum.	40 359	16 631	173 002	123 491	21 503	40 705	31 002
	miehet	7 755	4 568	101 099	33 823	2 272	12 749	1 736
	naiset	33 604	12 063	71 903	89 668	19 231	27 956	29 266
1990	mk/kk	10 030	10 204	9 372	8 345	8 593	9 130	6 960
	miehet	14 494	14 101	10 242	10 173	11 342	10 164	7 479
	naiset	8 830	8 683	8 183	7 803	8 166	8 639	6 918
	lukum.	44 279	17 609	169 444	304 725	96 110	81 922	80 897
	miehet	9 383	4 942	98 510	70 083	12 987	26 414	6 334
	naiset	34 896	12 667	70 934	234 642	83 123	55 508	74 563
1991	mk/kk	10 892	10 707	9 941	9 016	9 413	9 694	7 594
	miehet	15 802	14 452	10 790	10 733	12 105	10 690	7 943
	naiset	9 563	9 245	8 762	8 492	8 994	9 215	7 562
	lukum.	42 892	18 007	172 235	310 744	96 376	81 692	84 300
	miehet	9 140	5 059	100 095	71 900	13 096	26 418	7 357
	naiset	33 752	12 948	72 140	238 844	83 280	55 274	76 943

Valtion ja kuntien tiedot ovat v:lta 1975 marraskuulta, v:sta 1981 alkaen lokakuulta sekä v:sta 1988 lähtien syyskuulta.

VII Koulutus ja ansiot

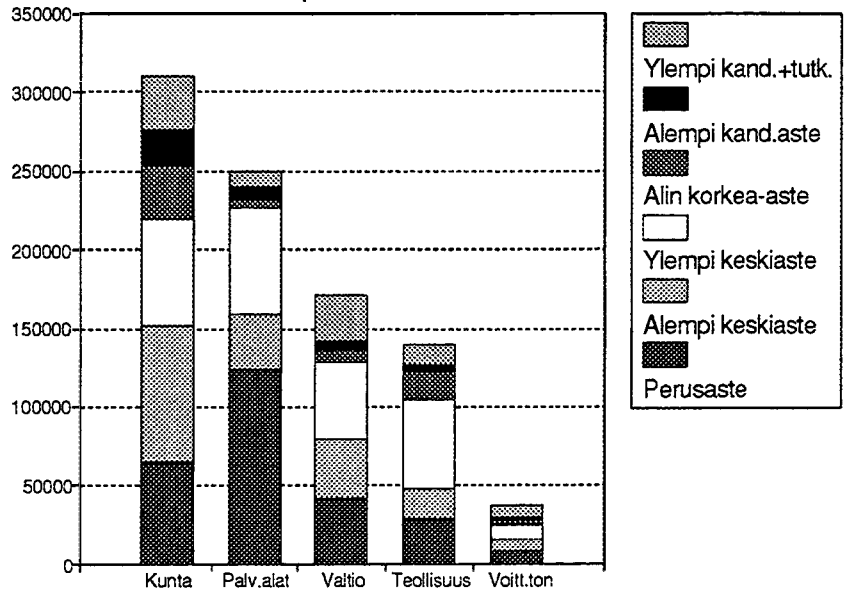
Palkkatilastoissa oli vuoden 1991 3:lla neljänneksellä noin 914 000 kokoaikaista kuukausipalkkaista palkansaajaa. Näistä oli valtion palveluksessa 172 000 (18%), kuntasektorilla 310 000 (34%), voittoja tavoittelemattomalla sekto-

rilla (valtionapulaitokset, järjestöt ja seurakunnat) 39 000 (4%), palvelualoilla 250 000 (27%) ja teollisuuden toimihenkilöitä 142 000 (16%).

Koulutusastejakautumat ovat varsin erilaisia eri kuukausipalkkatilastoissa johtuen aineistojen erilaisuudesta. Esimerkiksi teollisuuden osalta Tilastokeskus saa koulutustiedot vain toimihenkilöiltä kun taas palvelualojen aineistoissa on kuukausipalkkaista henkilöstöä konttoripäälliköistä kaupan myyjään. Julkisen sektorin aineistoissa on niinkään sekä työntekijöitä että toimihenkilöitä

Koko julkisella sektorilla on lähes 85 % tutkijoista ja 65 % vähintään ylemmän kand.asteen tutkinnon suorittaneista. Palvelualoilla lähes puolella ei ole ilmoitettu minkäänlaista peruskoulun jälkeistä tutkintoa. Teollisuuden toimihenkilöistä noin 80 %:lla on tutkinto.

Kuukausipalkkaiset koulutusasteittain

Kuukausipalkkaiset on luokiteltu koulutusasteisiin Tilastokeskuksen koulutusluokituksen mukaan. Koulutukseksi katsotaan kaikki koulutusjärjestelmän mukainen koulutus, jonka kesto on vähintään 400 tuntia. Koulutusasteet on perusasteen lisäksi jaettu 6 eri asteeseen.

Perusaste

Esim. kansakoulu, keskikoulu, peruskoulu

Alempi keskiaste (koulutusaika 10-11 vuotta)

Esim. merkanti, perushoitaja, alle 3-vuotinen ammattikoulu

Ylempi keskiaste (koulutusaika 12 vuotta)

Esim. ylioppilastutkinto, merkonomi, teknikko (-88), sairaanhoitaja, toimiupseerin tutkinto

Alin korkea-aste (koulutusaika 13-14 vuotta)

Esim. insinööri (-89), HSO-sihtööri, erikoissairaanhoitaja, agrologi, restonomi, kansakoulunopettaja

Alempi kand.aste (koulutusaika 15 vuotta)

Esim. hum.kand., peruskoulun luokan opettaja, ekonomi (alempi)

Ylempi kand.aste (koulutusaika 16 vuotta)

Esim. fil.kand., valtiotiet. kand., oikeustiet. kand., kauppätiet. kand., dipl. insinööri, lääketiet. lis., upseeri (1981-)

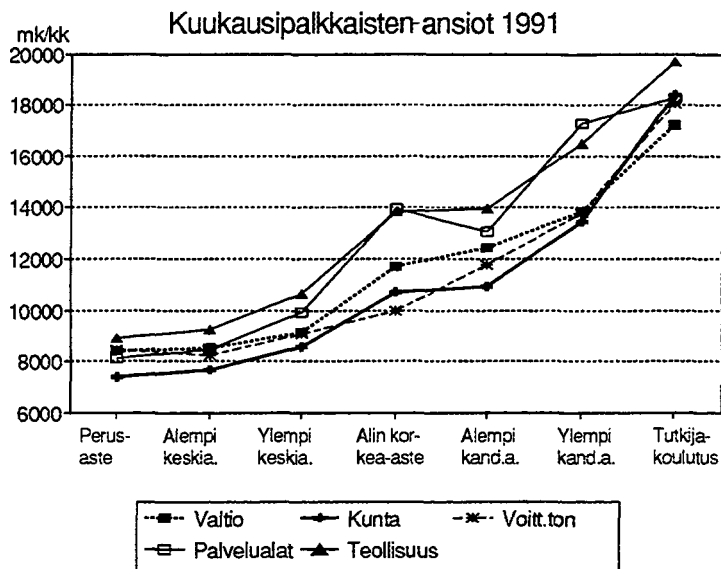
Tutkijakoulutus

Ylemmän kand.asteen jälkeen annettu koulutus esim. fil. lis. ja fil. tri.

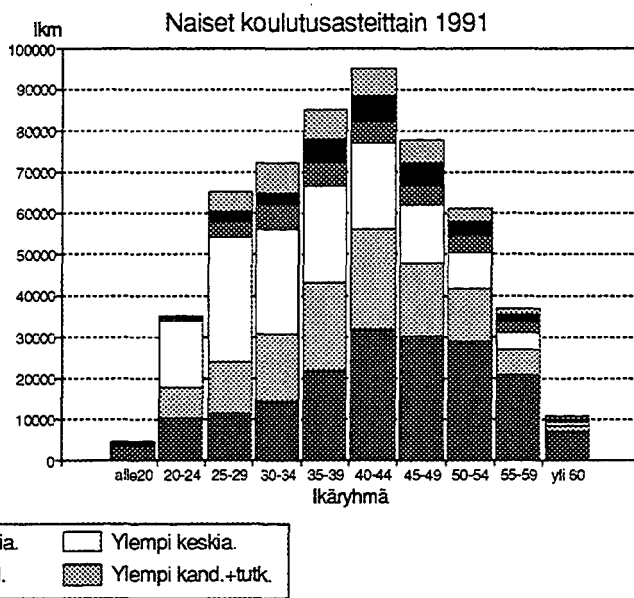
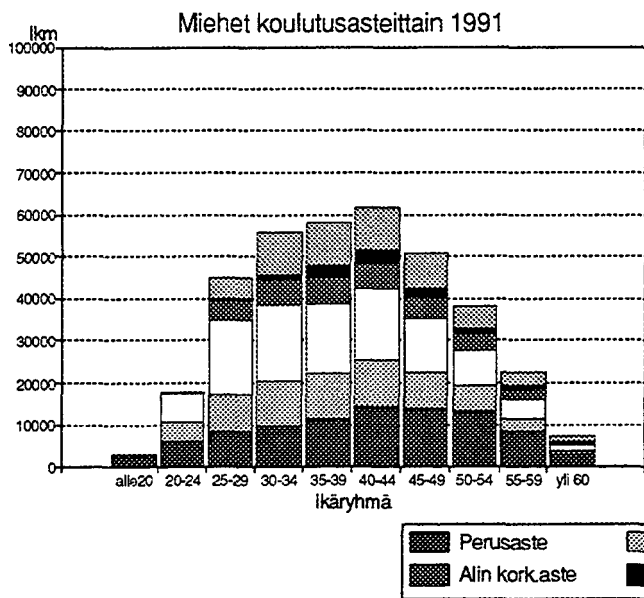
Ansiot koulutusasteen ja sektorin mukaan

Vertailussa on käytetty säännöllisen työajan kuukausikeskiansioita, joka on saatavissa kaikista tarkasteltavista aineistoista.

Ansiot nousevat varsin samansuuntaisesti kaikissa ryhmissä koulutusasteen kasvaessa, niin yksityisellä kuin julkisellakin sektorilla. Parhaimmillaan tutkijakoulutuksen saaneiden ansiot kasvavat teollisuudessa noin 205 %:iin yleisestä keskiansiosta ja 175 %:iin sektorin keskiansiosta; vastaavat prosentit kuntasektorilla olivat 190 % ja 205 % sekä valtiolla 178 % ja 172 %. Yliopistotutkijoille maksettaisiin siis suhteellisesti heikoiten.

Miesten ja naisten koulutusaste ja ikä

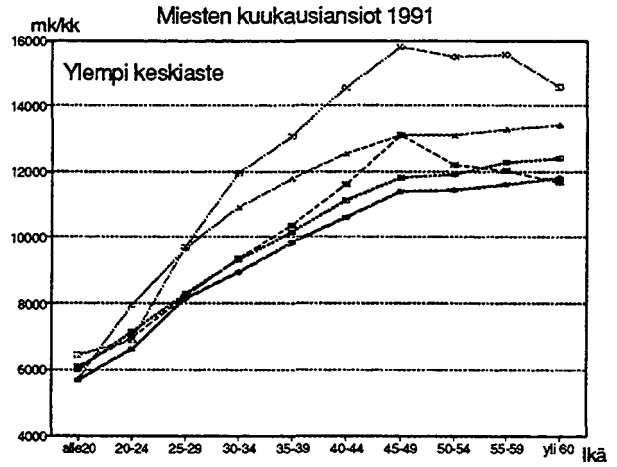
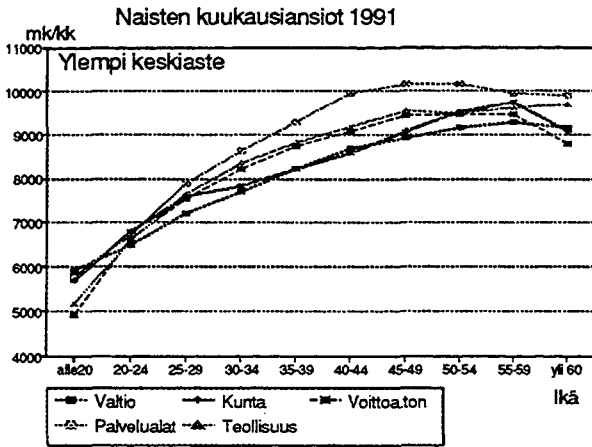
Kuukausipalkka-aineistossa on suhteellisesti enemmän naisia kuin koko palkansaajakunnassa, sillä tarkastelusta puuttuvat miesvaltaiset teollisuuden ja rakennusalan työntekijätilastot (n. 200 000 henkilöä) sekä julkisen sektorin tunti-palkkaisten työntekijöiden tilastot (n. 45 000). Siten miesten koulutusaste muodostuu kuukausipalkka-aineistossa keskimääräistä korkeammaksi. Palvelualojen ja voittoon tavoittelemattomien yhteisöjen aineistot ovat tässä suhteessa edustavampia.

Yksityisen ja julkisen sektorin palkkausjärjestelmät näyttävät näiden aineistojen valossa palkitsevan hyvin samalla tavalla myös kokemusta ja uskollisuutta, sillä ansiot nousevat

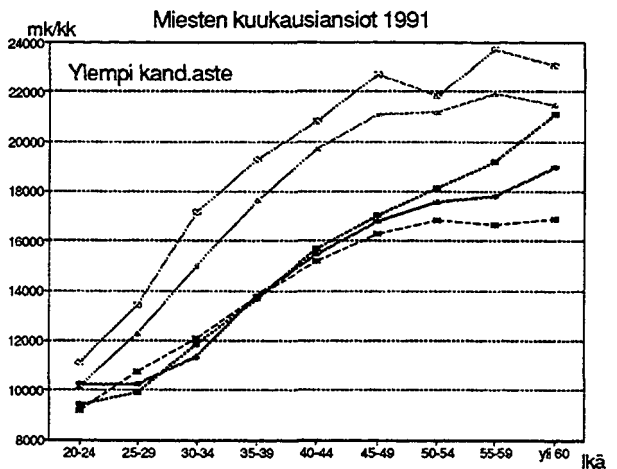
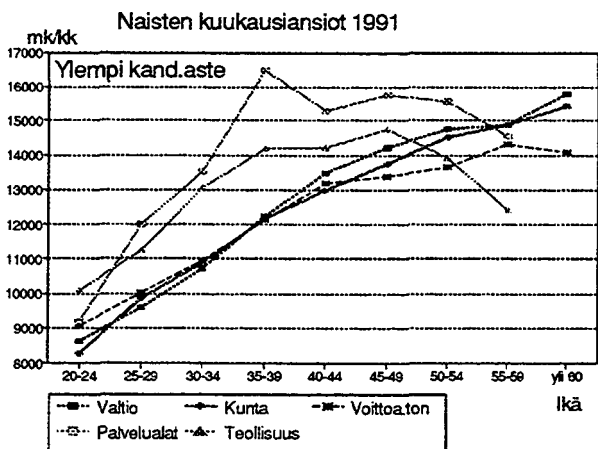
iän mukana kaikissa tilastoissa. Yleisesti kai uskotaan, että virkavuosista maksettaisiin vain julkisella sektorilla. Tosin yksityisellä puolella nousu pysähtyy 50 ikävuoden kohdalla, kun julkisella puolella nousee eläkeikään saakka, joskin hidastuen.

Jos iän vaikutusta tarkastellaan koulutusasteittain, jatkuu ansioiden nousu selvemmin. Tämä on luonnollista, sillä nuoremmat ikäpolvet ovat selvästi koulutetumpia: 25-30 vuotiaista tutkinto oli yli 80 %:lla ja yli 60 vuotiailla vain noin 45 %:lla.

Naisten ja miesten ansiot ylempällä keskiasteella

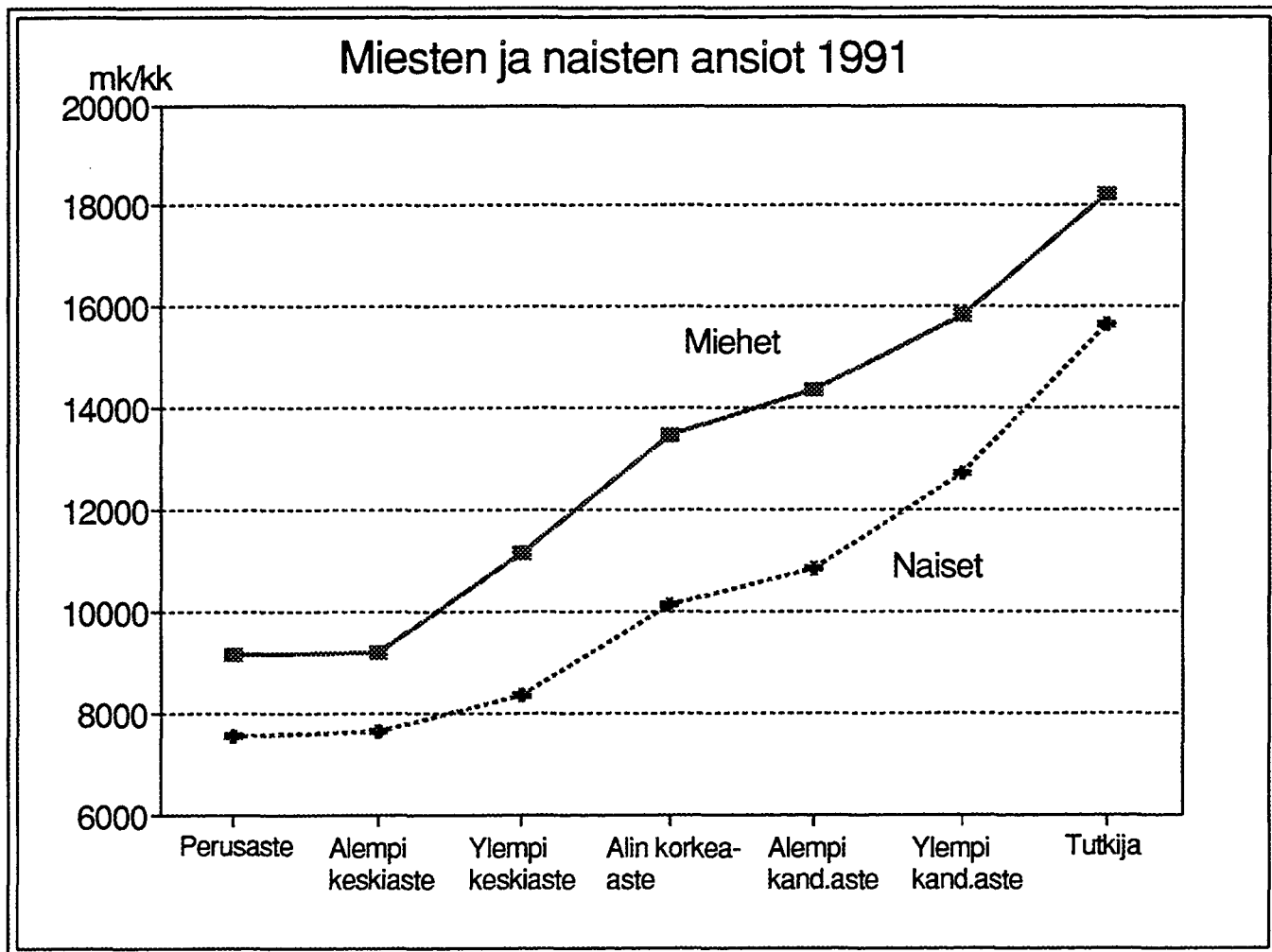
Naisten ja miesten ansiot ylempällä kand. asteella

Sukupuoli, koulutus ja ikä

Miesten ja naisten ansiot nousevat koulutusasteen mukaan suhteellisesti lähes samalla tavalla: miehillä perusasteen n. 9 000 markasta tutkijoiden 18 000 markkaan ja naisilla 7 500 markasta 15 500 markkaa, eli noin kaksinkertaiseksi.

Koulutusasteittain tarkastelu luonnollisesti pienentää sukupuolten palkkaeroja, sillä varsinkin vanhemmissa ikäryhmissä miesten koulutusaste on kuukausipalkkatilastoissa naisia korkeampi. Toisaalta vertailua vaikeuttaa miesten ja naisten erilaiset koulutusalat ja ammattirakenne.

Taulukko 12. Kuukausipalkkaiset toimihenkilöt koulutusasteen ja palkansaajaryhmän mukaan 3. neljännes 1991

Koulutusaste	Valtio	Kunta	Voitt.tav.	Teollisuus	Palvelualat	Yhteensä
Lukumäärä yhteensä	172 314	310 744	38 863	141 619	250 069	913608
Perusaste	42 581	64 549	8 775	26 518	81 674	224097
Alempi keskiaste	37 753	87 836	7 866	19 440	34 750	187 645
Ylempi keskiaste	48 891	67 397	9 285	56 844	68 175	250 592
Alin korkea-aste	8 135	34 381	3 819	17 925	5 275	69 535
Alempi kand.aste	5 846	22 897	1 861	4 377	8 580	43 561
Ylempi kand.aste	22 211	31 809	6 592	13 296	8 313	82 221
Tutkijakoulutus	6 665	1 873	579	595	335	10 047
Koulutus tunt.	232	2	85	2 624	42 967	45 910
Miehet	100 173	71 900	13 614	88 879	89 869	364 435
Perusaste	22 816	13 694	2 534	11 240	22 910	73 194
Alempi keskiaste	23 139	14 248	2 158	10 745	15 601	65 891
Ylempi keskiaste	26 803	15 282	2 737	35 971	24 606	105 399
Alin korkea-aste	5 653	8 145	1 364	16 731	3 786	35 679
Alempi kand.aste	2 352	6 409	605	1 670	2 528	13 564
Ylempi kand.aste	13 940	12 805	3 777	10 579	5 241	46 342
Tutkijakoulutus	5 340	1 316	426	506	246	7 834
Koulutus tunt.	130	1	13	1 437	14 951	16 532
Naiset	72 141	238 844	25 248	52 740	160 200	549 173
Perusaste	19 765	50 855	6 241	15 278	58 764	150 903
Alempi keskiaste	14 614	73 588	5 708	8 695	19 149	121 754
Ylempi keskiaste	22 088	52 115	6 548	20 873	43 569	145 193
Alin korkea-aste	2 482	26 236	2 455	1 194	1 489	33 856
Alempi kand.aste	3 494	16 488	1 256	2 707	6 052	29 997
Ylempi kand.aste	8 271	19 004	2 815	2 717	3 072	35 879
Tutkijakoulutus	1 325	557	153	89	89	2 213
Koulutus tunt.	102	1	72	1 187	28 016	29 378
Säännöllinen ansio yhteensä	9 940	9 020	9 915	11 208	9 346	9 660
Perusaste	8 362	7 379	8 465	8 865	8 157	8 068
Alempi keskiaste	8 494	7 646	8 248	9 258	8 582	8 182
Ylempi keskiaste	9 084	8 539	9 075	10 624	10 012	9 539
Alin korkea-aste	11 691	10 679	9 944	13 822	14 265	11 839
Alempi kand.aste	12 432	10 950	11 761	13 932	13 227	11 932
Ylempi kand.aste	13 833	13 432	13 786	16 448	17 552	14 473
Tutkijakoulutus	17 182	18 348	18 060	19 702	18 509	17 650
Koulutus tunt.	10 116	18 925	8 385	11 125	8 129	8 312
Miehet	10 787	10 750	11 773	12 777	11 243	11 415
Perusaste	8 829	8 209	9 837	10 511	9 311	9 157
Alempi keskiaste	9 077	8 072	9 049	10 547	9 459	9 189
Ylempi keskiaste	9 949	9 830	10 487	11 892	12 194	11 133
Alin korkea-aste	12 472	12 450	11 056	14 017	15 377	13 446
Alempi kand.aste	13 762	12 256	13 304	17 775	18 307	14 371
Ylempi kand.aste	14 608	14 845	14 788	17 279	19 272	15 825
Tutkijakoulutus	17 694	19 145	18 807	20 324	19 371	18 221
Koulutus tunt.	11 357	10 580	9 261	13 298	9 313	9 676
Naiset	8 763	8 499	8 913	8 564	8 282	8 496
Perusaste	7 822	7 156	7 908	7 655	7 707	7 539
Alempi keskiaste	7 572	7 563	7 945	7 664	7 868	7 637
Ylempi keskiaste	8 035	8 160	8 484	8 437	8 780	8 381
Alin korkea-aste	9 911	10 129	9 326	11 089	11 437	10 146
Alempi kand.aste	11 537	10 443	11 017	11 560	11 106	10 829
Ylempi kand.aste	12 526	12 479	12 440	13 215	14 618	12 726
Tutkijakoulutus	15 118	16 587	15 978	16 162	16 129	15 630
Koulutus tunt.	8 535	27 270	8 227	8 494	7 498	7 544

Taulukko 13. Kuukausipalkkaiset toimihenkilöt koulutusasteen ja ikäryhmän mukaan 3. neljännes 1991

Koulutusaste	Yhteensä	-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-
Lukumäärä yhteensä	913608	7 790	53691	111590	128977	143838	157652	129626	100353	60301	18575
Perusaste	224097	5018	10537	12608	17901	27086	39355	38537	37545	26217	8894
Alempi keskiaste	187645	953	11945	21544	27218	32479	35754	26620	19389	9393	2326
Ylempi keskiaste	250592	668	23232	48278	43881	40326	38051	27043	17613	8820	2478
Alin korkea-aste	69535	8	1092	8398	11989	11958	11250	10372	7915	5569	981
Alempi kand.aste	43561	-	688	3452	4271	8801	9619	7679	5190	2952	859
Ylempi kand.aste	82221	-	186	9959	16784	15496	15035	11904	7122	3991	1668
Tutkijakoulutus	10047	-	-	153	951	1827	2149	2175	1501	821	469
Koulutus tunt.	45910	1143	6011	7198	5982	5865	6439	5296	4078	2538	900
Miehet	364435	3077	18016	45711	56342	58251	62068	51187	38557	22878	7793
Perusaste	73194	1952	3962	5187	7130	8854	11952	11920	11740	7536	2668
Alempi keskiaste	65891	352	4292	8836	10765	11175	11451	8777	6289	3092	850
Ylempi keskiaste	105399	270	7016	17972	18291	16799	17083	12957	8666	4707	1568
Alin korkea-aste	35679	3	292	4752	6200	6068	5977	5196	3879	2691	618
Alempi kand.aste	13564	-	50	743	1269	2946	3296	2332	1579	1012	308
Ylempi kand.aste	46342	-	83	5040	9489	8821	8592	6581	4013	2494	1166
Tutkijakoulutus	7834	-	-	107	709	1385	1657	1691	1191	693	401
Koulutus tunt.	16532	500	2321	3074	2489	2203	2060	1733	1200	653	214
Naiset	549173	4713	35675	65879	72635	85587	95584	78439	61796	37423	10782
Perusaste	150903	3066	6575	7421	10771	18232	27403	26617	25805	18681	6226
Alempi keskiaste	121754	601	7653	12708	16453	21304	24303	17843	13100	6301	1476
Ylempi keskiaste	145193	398	16216	30306	25590	23527	20968	14086	8947	4113	910
Alin korkea-aste	33856	5	800	3646	5789	5890	5273	5176	4036	2878	363
Alempi kand.aste	29997	-	638	2709	3002	5855	6323	5347	3611	1940	551
Ylempi kand.aste	35879	-	103	4919	7295	6675	6443	5323	3109	1497	502
Tutkijakoulutus	2213	-	-	46	242	442	492	484	310	128	68
Koulutus tunt.	29378	643	3690	4124	3493	3662	4379	3563	2878	1885	686
Säännöllinen ansio yht.	9 660	5 698	6 768	8 257	9 348	9 894	10 274	10 644	10 361	10 276	10 541
Perusaste	8 068	5 598	6 428	7 248	7 822	8 145	8 246	8 472	8 411	8 255	8 210
Alempi keskiaste	8 182	5 771	6 631	7 329	7 810	8 195	8 519	8 778	8 812	8 917	8 973
Ylempi keskiaste	9 539	6 017	6 842	8 203	9 152	9 774	10 570	11 192	11 253	11 499	11 647
Alin korkea-aste	11 839	6 590	8 356	9 550	10 860	11 750	12 643	13 016	12 896	12 718	13 209
Alempi kand.aste	11 932	-	7 790	8 879	19 596	11 334	12 435	12 901	13 133	13 318	13 672
Ylempi kand.aste	14 473	-	9 299	10 749	12 598	14 328	15 448	16 312	16 796	17 366	18534
Tutkijakoulutus	17 650	-	-	11 403	13 567	15 364	17 338	18 577	19 727	20 869	21 729
Koulutus tunt.	8 312	5 884	6 863	7 849	8 649	8 843	8 855	9 112	8 680	8 450	8 029
Miehet	11 415	5 773	6 994	9 032	10 647	11 630	12 415	12 990	12 660	12 742	13 359
Perusaste	9 157	5 625	6 651	7 734	8 602	9 274	9 522	9 919	9 857	9 691	9 609
Alempi keskiaste	9 189	5 818	6 875	7 841	8 555	9 290	9 856	10 223	10 272	10 418	10 849
Ylempi keskiaste	11 133	6 434	7 086	9 106	10 538	11 340	12 333	13 076	12 945	13 060	12 961
Alin korkea-aste	13 446	6 785	8 655	10 131	12 145	13 488	14 618	15 178	14 890	14 451	14 471
Alempi kand.aste	14 371	-	8 170	10 642	12 466	12 924	14 487	15 660	16 231	16 495	18 145
Ylempi kand.aste	15 825	-	9 688	11 203	13 487	15 471	16 990	18 176	18 554	18 908	19 937
Tutkijakoulutus	18 221	-	-	11 654	13 823	15 623	17 900	19 150	20 382	21 318	22 356
Koulutus tunt.	9 676	5 957	7 195	8 475	9 973	10 444	10 919	11 627	11 252	11 146	10 190
Naiset	8 496	5 649	6 653	7 719	8 341	8 713	8 883	9 113	8 926	8 768	8 504
Perusaste	7 539	5 581	6 295	6 908	7 306	7 596	7 690	7 824	7 754	7 676	7 611
Alempi keskiaste	7 637	5 743	6 494	6 973	7 322	7 621	7 890	8 068	8 112	8 180	7 893
Ylempi keskiaste	8 381	5 734	6 737	7 667	8 162	8 656	9 133	9 459	9 615	9 713	9 384
Alin korkea-aste	10 146	6 473	8 247	8 793	9 483	9 960	10 404	10 845	10 979	11 096	11 061
Alempi kand.aste	10 829	-	7 761	8 396	9 805	10 534	11 366	11 698	11 779	11 660	11 172
Ylempi kand.aste	12 726	-	8 987	10 284	11 441	12 818	13 392	14 008	14 526	14 796	15 278
Ylempi kand.aste	15 630	-	-	10 821	12 817	14 552	15 447	16 572	17 212	18 439	18 031
Tutkijakoulutus	7 544	5 828	6 654	7 382	7 706	7 880	7 884	7 888	7 607	7 517	7 355
Koulutus tunt.											

VIII Tehtävät ja ansiot

Vuosiansiot ammateittain

Vuosiansioihin luetaan palkansaajan kaikki vuoden aikana saamat palkkatulot, jolloin eri aloilla toimivien ansiotason vertailu helpottuu. Toteutuneet vuosiansiot kohoavat usein erilaisista lisistä, mm. ylityökorvaukset, johtuen suuremmiksi kuin säännöllisen työajan ansioiden perusteella laskien. Toisaalta mm. lomautukset voivat laskea toteutuneita ansioita

Alla oleva taulukko perustuu tulonjakotilaston ennakkotietoihin vuodelta 1991. Kyseessä on otosaineisto, jonka ammattia ja työskentelyaikaa koskevat tiedot on kerätty haastatteluin. Vuosiansiotiedot perustuvat verotusaineistoon ja kuvaavat henkilön eri työsuhteista saaman yhteenlasketun veronalaisen palkkatulon määrää.

Taulukko 14. Kokopäiväisten palkansaajien keskimääräiset vuosiansiot eräissä ammateissa vuonna 1991

Ammatti	Henkilöitä		Vuosiansiot 1000 mk	Keskiarvon keskivirhe 1000 mk
	Otoksessa	Perusjoukossa 1000 kpl		
Rakennusinsinööri	41	5,9	180,2	8,9
Rakennusteknikko	87	15,3	154,3	4,3
Koneinsinööri	53	9,0	172,7	7,8
Koneteknikko	83	16,1	141,8	4,1
Laborantti	45	8,0	109,0	3,0
Koulun rehtori	46	4,9	224,9	9,8
Aineenopettaja				
- lukio ja peruskoulu	279	33,0	167,9	2,7
- ammatillinen oppilaitos	101	12,0	173,6	4,8
Luokanopettaja	45	7,8	141,0	4,1
Lastentarhanopettaja	55	10,2	113,0	3,0
Toimittaja	54	7,9	174,0	8,2
Yhteiskunnallisen alan tutkija	36	5,4	181,6	11,7
Lääkäri	113	9,5	269,3	6,6
Sairaalan osastonhoitaja	34	5,7	143,7	3,8
Sairaanhoitaja	87	13,4	131,8	2,0
Terveystenhoitaja	38	5,4	123,5	3,0
Perushoitaja	118	21,8	110,5	1,8
Sairaala-apulainen	60	12,8	93,3	1,8
Kodinhoitaja	41	7,4	101,9	3,4
Perhepäivähoitaja	125	19,7	78,7	2,0
Valtionhallinnon johtava virkamies	65	8,2	199,8	10,2
Liiketoiminnan johtaja	226	22,5	269,7	10,8
Kirjanpitiäjä	108	21,3	107,1	2,3
Sihtööri	198	39,8	107,2	1,6
Yleiskonttoristi	149	25,5	97,2	2,1
ATK-suunnittelija	79	13,3	176,0	4,6
Pankkitoimihenkilö	192	32,1	124,6	2,6
Markkinointipäällikkö	51	5,8	235,1	11,9
Myyntityön johtaja	122	17,4	200,5	6,1
Myyntiedustaja	51	9,1	136,1	5,5
Kaupan myyjä	281	49,2	89,5	1,7
Maataloustyöntekijä	59	9,3	88,6	2,7
Metsuri	40	4,9	94,5	4,3
Autonkuljettaja	238	43,6	110,5	1,7
Postinkantaja	60	11,2	100,7	3,1
Kirvesmies	85	13,4	124,4	4,0
Koneen- ja moottorin korjaaja	83	15,0	111,9	2,5
Levyseppä	57	10,0	115,3	2,7
Hitsaaja	50	9,6	115,9	2,7
Sähköasentaja	78	14,2	127,4	3,8
Paperityöntekijä	67	12,9	146,5	3,1
Varastomies	91	17,0	100,5	2,5
Poliisi	52	8,3	155,5	5,3
Kokki	114	18,7	94,6	1,9
Keittiöapulainen	71	14,3	91,4	1,6
Tarjoilija	56	11,4	107,0	4,8
Siivoaja	170	32,0	87,0	1,5
Upseeri	44	7,6	147,2	5,9

Kuukausikeskiansiot ammattiryhmän tai tilastonimikkeen mukaan.

Taulukoissa 15 - 18 on esitetty valtion, kuntien ja yksityisen sektorin eräiden alojen toimihenkilöiden lukumäärät ja keskiansiot vuosilta 1980 ja 1991 sukupuolen ja tehtävää kuvaavan luokituksen mukaan.

Nimikkeistömuutosten takia palvelualojen varhaisemmat tiedot ovat vuodelta 1981 (taulukko 18)

Valtio- ja kuntasektorilla on käytössä Tilastokeskuksen julkisen sektorin ammattiryhmitys. Ryhmityksessä ammatinimikkeet on luokiteltu kymmeneen pääryhmään, jotka jakautuvat tarkempiin ammattiryhmiin.

Pääryhmät on lueteltu viereisellä sarakkeella.

Yksityisellä sektorilla on toimihenkilöiden osalta käytössä STKn ja LTKn tilastonimikkeistöt. Tilastonimikkeet ovat väljiä eikä niillä ole juurikaan kytkentöjä julkisen sektorin ammattiryhmitykseen. Erilaiset luokitukset vaikeuttavat tietojen vertailua.

Taulukoihin on laskettu keskiansioiden muutosprosentteja yhdentoista vuoden jaksolta. Lukuja verrattaessa on huomioidava, että mm. palkansaajaryhmän rakenteessa tapahtuneet muutokset ovat voineet vaikuttaa keskiansioiden kehitykseen.

0	tekninen, luonnontieteellinen, lainopillinen, humanistinen ja taiteellinen työ
1	terveyden- ja sairaanhoitotyö, sosiaalihuoltoalaan kuuluva työ
2	hallinnollinen, tilinpidollinen ja konttoritekninen työ
3	kaupallinen työ
4	maa- ja metsätalous, kalastustyö
5	kaivos-, kivenlouhinta- ja öljynrikastustyö
6	kuljetus- ja liikennetyö
7/8	teollinen työ
9	palvelutyö
X	oppilaat ja harjoittelijat

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
0 TEKNINEN, LUONNONTIETEELLINEN, LAINOPIL- LINEN, HUMANISTINEN JA TAITEELLINEN TYÖ	Miehet	22603	25578	5299	12488	135.7
	Naiset	8622	14098	4331	10598	144.7
	Yhteensä	31225	39676	5032	11816	134.8
	N/M %			81.7	84.9	
00 TEKNIIKAN ALAAN KUULUVA TYÖ	Miehet	11639	11979	5086	11833	132.7
	Naiset	1598	2239	3847	9297	141.7
	Yhteensä	13237	14218	4936	11434	131.6
	N/M %			75.6	78.6	
003 Suunnittelu- ja tarkastustehtävissä toimivat insinöörit ja teknikot	Miehet	2046	1870	6385	14498	127.1
	Naiset	204	404	5952	12435	108.9
	Yhteensä	2250	2274	6346	14131	122.7
	N/M %			93.2	85.8	
0031 Suunnittelu- ja tarkastusinsinöörit	Miehet	1754	1709	6588	14884	125.9
	Naiset	189	343	6036	13292	120.2
	Yhteensä	1943	2052	6534	14618	123.7
	N/M %			91.6	89.3	
0032 Suunnittelu- ja tarkastusteknikot	Miehet	292	161	5164	10397	101.3
	Naiset	15	61	4901	7611	55.3
	Yhteensä	307	222	5151	9631	87.0
	N/M %			94.9	73.2	
004 Erityisalojen insinöörit ja teknikot	Miehet	8667	9090	4767	11381	138.7
	Naiset	242	489	4307	10143	135.5
	Yhteensä	8909	9579	4755	11318	138.0
	N/M %			90.4	89.1	
0041 Insinöörit	Miehet	1482	2270	6295	14129	124.4
	Naiset	68	139	5442	12652	132.5
	Yhteensä	1550	2409	6258	14044	124.4
	N/M %			86.4	89.5	
0042 Teknikot	Miehet	5142	5373	4703	10814	129.9
	Naiset	117	211	4011	9303	131.9
	Yhteensä	5259	5584	4688	10757	129.5
	N/M %			85.3	86.0	
0043 Työnjohtajat	Miehet	2143	1447	3818	9178	140.4
	Naiset	57	139	3564	8910	150.0
	Yhteensä	2200	1586	3811	9155	140.2
	N/M %			93.3	97.1	

Vuoden 1980 tiedot ovat marraskuulta, vuoden 1991 syyskuulta.

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTI-
RYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
009 Muut teknisen alan ammatit	Miehet	544	700	3870	8324	115.1
	Naiset	1115	1281	3291	7686	133.5
	Yhteensä	1659	1981	3481	7911	127.3
	N/M %			85.0	92.3	
0091 Mittausteknikot ja kartoittajat	Miehet	397	464	3966	8459	113.3
	Naiset	51	84	3683	8158	121.5
	Yhteensä	448	548	3934	8413	113.9
	N/M %			92.9	96.4	
0092 Piirtäjät, piirustus- ja mittausapu- laiset	Miehet	151	236	3514	8058	129.3
	Naiset	1064	1197	3273	7653	133.8
	Yhteensä	1215	1433	3303	7720	133.7
	N/M %			93.1	95.0	
01 KEMIAN JA FYSIIKAN ALAAN KUULUVA TYÖ	Miehet	1704	2125	4372	9536	118.1
	Naiset	1771	2157	3426	8004	133.6
	Yhteensä	3475	4282	3890	8764	125.3
	N/M %			78.4	83.9	
010 Kemistit ja fyysikot	Miehet	288	402	6435	13588	111.2
	Naiset	78	108	6016	12957	115.4
	Yhteensä	366	510	6346	13454	112.0
	N/M %			93.5	95.4	
012 Laborantit ja laboratorioapulaiset	Miehet	778	865	3781	8237	117.9
	Naiset	1077	1460	3233	7660	136.9
	Yhteensä	1855	2325	3463	7875	127.4
	N/M %			85.5	93.0	
02 BIOLOGIAN ALAAN KUULUVA TYÖ	Miehet	811	697	5265	10786	104.9
	Naiset	111	163	4115	9562	132.4
	Yhteensä	922	860	5127	10554	105.9
	N/M %			78.2	88.7	
022 Maatalousneuvojat ja maataloustutkijat	Miehet	170	296	4668	9207	97.2
	Naiset	40	126	4236	8768	107.0
	Yhteensä	210	422	4586	9076	97.9
	N/M %			90.7	95.2	
023 Metsätaloustutkijat ja neuvojat	Miehet	603	252	5482	13513	146.5
	Naiset	30	15	4062	12397	205.2
	Yhteensä	633	267	5415	13450	148.4
	N/M %			74.1	91.7	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTI-
RYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
0231 Metsätaloustutkimustyö ja metsätalouden talouden johtotyö	Miehet	581	190	5529	14685	165.6
	Naiset	25	12	4196	12980	209.3
	Yhteensä	606	202	5474	14584	166.4
	N/M %			75.9	88.4	
03 OPETUSALAAN KUULUVA TYÖ	Miehet	5719	7860	6001	13959	132.6
	Naiset	3517	6851	4988	11715	134.9
	Yhteensä	9236	14711	5615	12914	130.0
	N/M %			83.1	83.9	
030 YLIOPISTOJEN JA KORKEAKOULUJEN OPETTAJAT	Miehet	3623	4770	6314	14812	134.6
	Naiset	1408	2494	5258	12002	128.3
	Yhteensä	5031	7264	6018	13847	130.1
	N/M %			83.3	81.0	
0301 Professorit, rehtorit ja johtajat	Miehet	732	1029	9350	22827	144.1
	Naiset	53	121	22827	21853	-4.3
	Yhteensä	785	1150	10260	22725	121.5
	N/M %			244.1	95.7	
0302 Apulaisprofessorit	Miehet	545	671	7676	18547	141.6
	Naiset	63	147	7634	17927	134.8
	Yhteensä	608	818	7672	18436	140.3
	N/M %			99.5	96.7	
0303 Lehtorit ja opettajat	Miehet	658	979	6092	13940	128.8
	Naiset	501	876	5712	13144	130.1
	Yhteensä	1159	1855	5928	13564	128.8
	N/M %			93.8	94.3	
0304 Assistentit	Miehet	1642	1866	4649	10145	118.2
	Naiset	723	1030	4560	9826	115.5
	Yhteensä	2365	2896	4622	10032	117.0
	N/M %			98.1	96.9	
0305 Tuntiopettajat	Miehet	36	219	4715	9513	101.8
	Naiset	34	279	4429	9383	111.9
	Yhteensä	70	498	4576	9440	106.3
	N/M %			93.9	98.6	
032 KESKIASTEEN AMMATILLISTA KOULUTUSTA ANTAVAT OPETTAJAT	Miehet	1673	2454	5439	12470	129.3
	Naiset	1487	3325	4699	11256	139.5
	Yhteensä	3160	5779	5091	11772	131.2
	N/M %			86.4	90.3	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK			
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %	
0321	Rehtorit ja johtajat	Miehet	30	131	7729	18590	140.5
		Naiset	28	111	7231	16317	125.7
		Yhteensä	58	242	7489	17547	134.3
		N/M %			93.6	87.8	
0322	Lehtorit ja yliopettajat	Miehet	505	1668	6379	12566	97.0
		Naiset	106	1933	5811	11726	101.8
		Yhteensä	611	3601	6280	12115	92.9
		N/M %			91.1	93.3	
0323	Opettajat	Miehet	842	121	4738	11297	138.4
		Naiset	1194	180	4555	10764	136.3
		Yhteensä	2036	301	4631	10978	137.1
		N/M %			96.1	95.3	
0324	Tuntioopettajat	Miehet	256	532	5691	10933	92.1
		Naiset	156	1096	4614	10004	116.8
		Yhteensä	412	1628	5283	10308	95.1
		N/M %			81.1	91.5	
036	HARJOTTELUKOULUJEN OPETTAJAT	Miehet	258	317	5747	15012	161.2
		Naiset	339	487	5563	14466	160.0
		Yhteensä	597	804	5643	14681	160.2
		N/M %			96.8	96.4	
0362	Lehtorit	Miehet	167	225	5994	15079	151.6
		Naiset	247	351	5880	14885	153.1
		Yhteensä	414	576	5926	14961	152.5
		N/M %			98.1	98.7	
037	ERITYISKOULUJEN OPETTAJAT	Miehet	58	80	4992	11744	135.3
		Naiset	100	139	4423	11527	160.6
		Yhteensä	158	219	4632	11606	150.6
		N/M %			88.6	98.2	
0372	Opettajat	Miehet	37	41	4277	10505	145.6
		Naiset	92	59	4454	10981	146.5
		Yhteensä	129	100	4403	10786	145.0
		N/M %			104.1	104.5	
039	MUUT OPETUSALAAN KUULUVAT AMMATIT	Miehet	84	211	5234	11344	116.7
		Naiset	80	313	4645	10131	118.1
		Yhteensä	164	524	4947	10619	114.7
		N/M %			88.7	89.3	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
0391 Koulutuspäälliköt	Miehet	19	82	6782	15335	126.1
	Naiset	8	59	5949	13711	130.5
	Yhteensä	27	141	6535	14655	124.3
	N/M %			87.7	89.4	
04 USKONNON ALAAN KUULUVA TYÖ	Miehet	49	57	..	..	..
	Naiset	1	1	..	..	..
	Yhteensä	50	58	6543	15643	139.1
				..	..	
05 LAINOPILLINEN TYÖ	Miehet	2272	2147	5435	15004	176.1
	Naiset	749	1078	4767	13029	173.3
	Yhteensä	3021	3225	5269	14344	172.2
	N/M %			87.7	86.8	
051 Tuomioistuin- ja hallintolakimiehet	Miehet	825	878	7213	17991	149.4
	Naiset	268	532	6163	15234	147.2
	Yhteensä	1093	1410	6956	16951	143.7
	N/M %			85.4	84.7	
052 Syyttäjät ja poliisipäälliköt	Miehet	397	201	6677	17088	155.9
	Naiset	19	30	6671	14686	120.1
	Yhteensä	416	231	6677	16776	151.3
	N/M %			99.9	85.9	
054 Haastemiehet ja ulosottajat	Miehet	756	783	3302	12353	274.1
	Naiset	139	203	3260	12957	297.5
	Yhteensä	895	986	3295	12477	278.6
	N/M %			98.7	104.9	
06 KIRJALLINEN TOIMINTA, TOIMITTAJAN TYÖ	Miehet	68	100	5252	12213	132.5
	Naiset	121	296	4657	11286	142.3
	Yhteensä	189	396	4871	11520	136.5
	N/M %			88.7	92.4	
07 TAITEELLINEN JA VIIHTEELLINEN TYÖ	Miehet	45	87	4420	9723	120.0
	Naiset	12	57	3474	8524	145.4
	Yhteensä	57	144	4221	9248	119.1
	N/M %			78.6	87.7	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANRIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIANRIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
08 KIRJASTO-, ARKISTO- JA MUSEOALAN TYÖ	Miehet	242	477	4555	9449	107.4
	Naiset	677	1226	4057	9277	128.7
	Yhteensä	919	1703	4188	9325	122.7
	N/M %			89.1	98.2	
081 Kirjastonhoitajat ja muut kirjasto- työntekijät	Miehet	83	194	4047	8446	108.7
	Naiset	498	840	3999	9160	129.1
	Yhteensä	581	1034	4006	9026	125.3
	N/M %			98.8	108.5	
0811 Kirjastonhoitajat ja amanuenssit	Miehet	38	81	5136	10443	103.3
	Naiset	293	434	4627	10888	135.3
	Yhteensä	331	515	4685	10818	130.9
	N/M %			90.1	104.3	
0812 Muut kirjastotyöntekijät	Miehet	45	113	3128	7015	124.3
	Naiset	205	406	3103	7313	135.7
	Yhteensä	250	519	3108	7248	133.2
	N/M %			99.2	104.2	
082 Arkistonhoitajat ja muut arkisto- työntekijät	Miehet	55	58	4922	10621	115.8
	Naiset	82	65	3697	9824	165.7
	Yhteensä	137	123	4189	10200	143.5
	N/M %			75.1	92.5	
083 Museovirkailijat ja muut museo- työntekijät	Miehet	42	52	4694	11095	136.4
	Naiset	13	62	3830	9351	144.2
	Yhteensä	55	114	4490	10147	126.0
	N/M %			81.6	84.3	
1 TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOTYÖ, SOSIAALI- HUOLTOALAAN KUULUVA TYÖ YM	Miehet	2368	1039	5336	12326	131.0
	Naiset	860	2525	3765	9035	140.0
	Yhteensä	3228	3564	4917	9994	103.2
	N/M %			70.6	73.3	
10 TERVEYDEN- JA SAIRAUDENHOITOTYÖ	Miehet	459	476	5645	14449	156.0
	Naiset	1839	1621	3696	8884	140.4
	Yhteensä	2298	2097	4085	10147	148.4
	N/M %			65.5	61.5	
101 Lääkärit ja apulaislääkärit	Miehet	205	207	7795	21073	170.3
	Naiset	38	58	7140	19209	169.0
	Yhteensä	243	265	7693	20665	168.6
	N/M %			91.6	91.2	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK			
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %	
103	Hoitohenkilökunta	Miehet	219	228	4039	9753	141.5
		Naiset	1141	967	3944	9363	137.4
		Yhteensä	1360	1195	3959	9437	138.4
		N/M %			97.6	96.0	
1031	Osastonhoitajat ja muut johtavat	Miehet	45	6	3924	10911	178.1
		Naiset	213	181	4196	10641	153.6
		Yhteensä	258	187	4149	10650	156.7
		N/M %			109.6	97.5	
1032	Apulaisosastonhoitajat ja muu erikoistunut hoitohenkilöstö	Miehet	4	11	..	9507	..
		Naiset	290	237	..	9459	..
		Yhteensä	294	248	4009	9461	119.4
		N/M %			..	99.5	
1033	Pidemmän koulutuksen saanut hoitohenkilökunta	Miehet	4	11	..	9572	..
		Naiset	261	234	..	8889	..
		Yhteensä	265	245	3700	8920	141.1
		N/M %			..	92.9	
1034	Laboratorionhoitajat	Miehet	3	18	..	9015	..
		Naiset	66	74	..	8024	..
		Yhteensä	69	92	3363	8217	144.3
		N/M %			..	89.0	
1036	Mielisairaanhoitajat	Miehet	127	142	4234	9827	132.1
		Naiset	98	93	4283	9947	132.2
		Yhteensä	225	235	4255	9874	132.0
		N/M %			101.2	101.2	
1037	Perushoitajat	Miehet	31	39	3605	9665	168.1
		Naiset	155	142	3655	8580	134.7
		Yhteensä	186	181	3647	8814	141.7
		N/M %			101.4	88.8	
1042	Tutkimustekninen ja avustava	Miehet	-	16	-	7565	-
		Naiset	525	581	3122	6984	123.7
		Yhteensä	525	597	3122	7000	124.2
		N/M %			-	92.3	
12	HAMMASHOITOALAN TYÖ	Miehet	42	91	6209	13296	114.1
		Naiset	71	131	3302	9040	173.8
		Yhteensä	113	222	4382	10785	146.1
		N/M %			53.2	68.0	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTI-
RYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTI- RYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK			
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %	
121	Hammaslääkärit	Miehet	36	78	6600	13979	111.8
		Naiset	8	40	5688	12699	123.3
		Yhteensä	44	118	6434	13545	110.5
		N/M %			86.2	90.8	
122	Hammashoitajat	Miehet	-	-	-	-	-
		Naiset	62	88	2992	7413	147.8
		Yhteensä	62	88	2992	7413	147.8
		N/M %			-	-	
14	ELÄINLÄÄKETIETEELLINEN TYÖ	Miehet	65	50	6022	15757	161.7
		Naiset	18	43	5736	13508	135.5
		Yhteensä	83	93	5960	14717	146.9
		N/M %			95.3	85.7	
15	SOSIAALIALAN TYÖ	Miehet	119	279	3834	8192	113.7
		Naiset	231	419	3626	8234	127.1
		Yhteensä	350	698	3697	8217	122.3
		N/M %			94.6	100.5	
16	YMPÄRISTÖN JA TERVEYDEN SUOJELUTYÖ	Miehet	85	59	5433	11878	118.6
		Naiset	57	40	4651	10098	117.1
		Yhteensä	142	99	5119	11159	118.0
		N/M %			85.6	85.0	
161	Ammattientarkastajat, terveystarkast.	Miehet	58	42	5592	12217	118.5
		Naiset	31	20	5280	10722	103.1
		Yhteensä	89	62	5483	11735	114.0
		N/M %			94.4	87.8	
17	PSYKOLOGIT	Miehet	74	71	4761	11410	139.7
		Naiset	120	199	4637	10760	132.0
		Yhteensä	194	270	4684	10931	133.4
		N/M %			97.4	94.3	
2	HALLINNOLLINEN, TILINPIDOLLINEN JA KONTTORITEKNINEN TYÖ	Miehet	11617	16332	5292	12449	135.2
		Naiset	27976	34400	3492	8700	149.1
		Yhteensä	39593	50732	4020	9907	146.4
		N/M %			66.0	69.9	
20	YHTEISKUNNALLIS-HALLINNOLLINEN TYÖ	Miehet	4364	5373	6757	16443	143.3
		Naiset	1591	3139	5405	13269	145.5
		Yhteensä	5955	8512	6396	15273	138.8
		N/M %			80.0	80.7	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
201 VALTION HALLINNON johtavat toimihenkilöt	Miehet	4300	5308	6790	16514	143.2
	Naiset	1570	3096	5426	13316	145.4
	Yhteensä	5870	8404	6425	15336	138.7
	N/M %			79.9	80.6	
2011 Keskushallinnon ylin johto	Miehet	1053	1578	8714	20828	139.0
	Naiset	152	632	7024	16726	138.1
	Yhteensä	1205	2210	8501	19655	131.2
	N/M %			80.6	80.3	
2012 Piiri- ja paikallishallinnon ylin johtohenkilöstö	Miehet	1218	1546	6890	16972	146.3
	Naiset	286	625	5995	14578	143.2
	Yhteensä	1504	2171	6720	16283	142.3
	N/M %			87.0	85.9	
2013 Muut johtohenkilöt	Miehet	1729	1870	5856	13339	127.8
	Naiset	797	1374	5161	11941	131.4
	Yhteensä	2526	3244	5637	12747	126.1
	N/M %			88.1	89.5	
2014 Esittelijät ja valmistelijat	Miehet	300	314	4995	11480	129.8
	Naiset	335	465	4846	11048	128.0
	Yhteensä	635	779	4916	11222	128.3
	N/M %			97.0	96.2	
22 HENKILÖSTÖASIOIDEN HOITO	Miehet	295	454	4235	8556	102.0
	Naiset	561	1452	3398	7972	134.6
	Yhteensä	856	1906	3686	8111	120.0
	N/M %			80.2	93.2	
221 Henkilöstöhallinnon hoitajat	Miehet	125	70	5551	12229	120.3
	Naiset	29	133	4987	10096	102.4
	Yhteensä	154	203	5445	10832	98.9
	N/M %			89.8	82.6	
222 Työnvälitysvirkailijat	Miehet	161	349	3215	7719	140.1
	Naiset	525	1239	3312	7699	132.5
	Yhteensä	686	1588	3289	7703	134.2
	N/M %			103.0	99.7	
2222 Muut työnvälitysvirkailijat	Miehet	161	260	3215	7338	128.2
	Naiset	525	1037	3312	7477	125.8
	Yhteensä	686	1297	3289	7449	126.5
	N/M %			103.0	101.9	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
23 TALOUS- JA TILINPITOTYÖ	Miehet	250	170	4393	10121	130.4
	Naiset	1462	1131	3710	8983	142.1
	Yhteensä	1712	1301	3810	9132	139.7
	N/M %			84.5	88.8	
232 Tilinpitohenkilökunta	Miehet	205	134	4478	9783	118.5
	Naiset	1267	882	3718	8980	141.5
	Yhteensä	1472	1016	3824	9086	137.6
	N/M %			83.0	91.8	
2321 Kirjanpitokamreerit	Miehet	150	117	4758	10043	111.1
	Naiset	313	425	4587	10143	121.1
	Yhteensä	463	542	4642	10121	118.0
	N/M %			96.4	101.0	
2322 Muut kirjanpitäjät	Miehet	35	12	3416	7277	113.0
	Naiset	676	378	3450	7722	123.8
	Yhteensä	711	390	3448	7708	123.5
	N/M %			101.0	106.1	
2323 Kassanhoitajat	Miehet	-	-	-	-	-
	Naiset	254	64	3363	8603	155.8
	Yhteensä	263	64	3363	8603	155.8
	N/M %			-	-	
24 SIHTEERI-, KONEKIRJOITUSTYÖ JA MUUT TOIMISTOPALVELUT	Miehet	2583	2800	3572	7933	122.1
	Naiset	19846	21384	3229	7767	140.5
	Yhteensä	22429	24184	3269	7786	138.2
	N/M %			90.4	97.9	
241 Osasto- ja toimistosihteerit	Miehet	504	853	4440	8657	95.0
	Naiset	3512	12657	3830	8197	114.0
	Yhteensä	4016	13510	3907	8226	110.6
	N/M %			86.3	94.7	
242 Toimistovirkkailijat	Miehet	677	518	3174	6632	108.9
	Naiset	12795	6742	3023	6881	127.6
	Yhteensä	13472	7260	3031	6863	126.5
	N/M %			95.2	103.8	
243 Tekstinkäsittelijät	Miehet	2	5	..	..	..
	Naiset	1512	592	..	..	..
	Yhteensä	1514	866	3269	7585	132.0
	N/M%			..	..	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
244 Toimistopalveluja suorittavat henkilöt	Miehet	1400	1424	3454	7974	130.9
	Naiset	2027	1393	3464	8231	137.6
	Yhteensä	3427	2817	3460	8101	134.1
	N/M %			100.3	103.2	
2441 Toimistopalvelujen esimiehet	Miehet	425	504	3974	8982	126.0
	Naiset	968	639	3887	8863	128.0
	Yhteensä	1393	1143	3914	8915	127.8
	N/M %			97.8	98.7	
2442 Palkanlaskijat	Miehet	19	3	3428	..	..
	Naiset	119	65	3413	..	..
	Yhteensä	179	68	3415	8972	162.7
	N/M%			99.6	..	
2445 Vahtimestarit	Miehet	800	844	3251	7352	126.1
	Naiset	354	348	3156	7306	131.5
	Yhteensä	1154	1192	3222	7339	127.8
	N/M %			97.1	99.4	
25 ATK-ALAAAN KUULUVA TYÖ	Miehet	773	1530	4977	12323	147.6
	Naiset	913	1115	3747	10351	176.2
	Yhteensä	1686	2645	4311	11492	166.6
	N/M %			75.3	84.0	
252 Atk-suunnittelijat ja atk-ohjelmoijat	Miehet	530	1182	5041	12495	147.9
	Naiset	289	609	4593	11672	154.1
	Yhteensä	819	1791	4883	12215	150.2
	N/M %			91.1	93.4	
2521 Esimiestehtävissä toimivat suunnittelijat ja ohjelmoijat	Miehet	374	1137	5402	12646	134.1
	Naiset	169	558	4961	11921	140.3
	Yhteensä	543	1695	5265	12407	135.7
	N/M %			91.8	94.3	
2522 Muut suunnittelijat ja ohjelmoijat	Miehet	116	45	3988	8690	117.9
	Naiset	104	51	3971	8943	125.2
	Yhteensä	220	96	3980	8824	121.7
	N/M %			99.6	102.9	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK			
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %	
253	Tietokoneiden käyttötehtävissä toimivat henkilöt	Miehet	218	241	4728	10379	119.5
		Naiset	603	409	3334	8437	153.1
		Yhteensä	821	650	3704	9157	147.2
		N/M %			70.5	81.3	
2532	Operaattorit	Miehet	136	149	4201	9266	120.6
		Naiset	158	231	3514	8534	142.9
		Yhteensä	294	380	3832	8821	130.2
		N/M %			83.6	92.1	
2533	Atk-kirjoittajat	Miehet	2	2	..	..	..
		Naiset	421	112	..	..	..
		Yhteensä	424	114	3206	7589	136.7
		N/M %			..	..	
26	YHTEISKUNTATIEETEELLINEN SELVITYSTYÖ	Miehet	1721	4005	5734	12275	114.1
		Naiset	928	2667	4733	10969	131.8
		Yhteensä	2649	6672	5383	11753	118.3
		N/M %			82.5	89.4	
261	Talous- ja tilastoalan tutkijat ja suunnittelijat	Miehet	1588	3559	5898	12818	117.3
		Naiset	681	2244	5144	11473	123.0
		Yhteensä	2269	5803	5672	12298	116.8
		N/M %			87.2	89.5	
29	MUU HALLINNOLLINEN, TILINPIDOLLINEN JA KONTTORITEKNINEN TYÖ	Miehet	1631	2000	4103	9572	133.3
		Naiset	2675	3512	3689	8260	123.9
		Yhteensä	4306	5512	3846	8736	127.2
		N/M %			89.9	86.3	
295	Verotustehtävät/verovirkailijat	Miehet	684	1108	4589	10362	125.8
		Naiset	2576	3337	3703	8282	123.7
		Yhteensä	3260	4445	3889	8800	126.3
		N/M %			80.7	79.9	
2951	Verotarkastajat	Miehet	164	393	6067	12951	113.5
		Naiset	71	223	4679	11744	151.0
		Yhteensä	235	616	5648	12514	121.6
		N/M %			77.1	90.7	
2952	Verovalmistelijat ym	Miehet	283	349	4188	7526	79.7
		Naiset	2028	2701	3608	7770	115.4
		Yhteensä	2311	3050	3679	7742	110.4
		N/M %			86.2	103.2	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
2953 Tulliverovirkailijat	Miehet	237	366	4735	10285	117.2
	Naiset	477	413	3962	9755	146.2
	Yhteensä	714	779	4219	10004	137.1
	N/M %			83.7	94.8	
298 Varastonhoitajat	Miehet	709	655	3559	8195	130.3
	Naiset	91	146	3281	7822	138.4
	Yhteensä	800	801	3527	8127	130.4
	N/M %			92.2	95.4	
3 KAUPALLINEN TYÖ	Miehet	86	309	5204	11839	127.5
	Naiset	113	766	2928	8269	182.4
	Yhteensä	199	1075	3912	9295	137.6
	N/M %			56.3	69.8	
4 MAA- JA METSÄTALOUS, KALASTUSTYÖ	Miehet	769	974	3797	7850	106.7
	Naiset	237	356	3095	7455	140.9
	Yhteensä	1006	1330	3632	7744	113.2
	N/M %			81.5	95.0	
40 MAATILATALOUS JA ELÄINTENHOITO	Miehet	155	151	3460	7778	124.8
	Naiset	180	197	3080	7558	145.4
	Yhteensä	335	348	3256	7653	135.1
	N/M %			89.0	97.2	
402 Maatal.työntekijät ja eläintenhoitajat	Miehet	101	105	3172	7525	137.2
	Naiset	179	195	3073	7496	143.9
	Yhteensä	280	300	3109	7506	141.5
	N/M %			96.9	99.6	
6 KULJETUS- JA LIIKENNETYÖ	Miehet	29168	24457	3962	9137	130.6
	Naiset	15438	9947	3194	7793	144.0
	Yhteensä	44606	34404	3696	8748	136.7
	N/M %			80.6	85.3	
60 MERIPÄÄLLYSTYÖ	Miehet	855	860	..	..	..
	Naiset	1	1	..	..	..
	Yhteensä	856	861	6305	14455	129.3
	N/M %			..	..	
601 Kansipäällystö	Miehet	103	127	5561	..	..
	Naiset	-	1	-	..	..
	Yhteensä	103	128	5561	13841	148.9

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANRIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIANRIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
602 Luotsit. Luotsauspäälliköt	Miehet	568	536	..	..	..
	Naiset	1	-	..	-	..
	Yhteensä	568	536	6946	15502	123,2
				-	..	
6022 Luotsit	Miehet	514	503	6892	..	..
	Naiset	-	-	-	-	-
	Yhteensä	514	503	6892	15336	122,5
				-	..	
603 Konepäällystö	Miehet	184	197	4751	12005	152,7
	Naiset	1	-	..	-	..
	Yhteensä	185	197	4751	12005	152,7
				..	..	
61 KANSI- JA KONEMIEHISTÖTYÖ	Miehet	442	599	..	..	..
	Naiset	5	4	..	..	..
	Yhteensä	447	603	3777	8829	133,8
				..	..	
612 Konemiehistö	Miehet	410	370	..	..	..
	Naiset	5	4	..	..	..
	Yhteensä	415	374	3744	8574	129,0
				..	..	
63 VETURIN- JA MOOTTORIVAUNUKULJETUSTYÖ	Miehet	3422	2658	..	11051	..
	Naiset	3	-	..	-	..
	Yhteensä	3425	2658	4729	11051	133,7
				..	..	
631 Veturinkuljettajat (mukaan lukien metrojunankuljettajat)	Miehet	1757	1710	..	11995	..
	Naiset	1	-	..	-	..
	Yhteensä	1758	1710	5375	11995	123,2
				..	..	
639 Muut veturin- ja moottorivaunun- kuljetustyöt	Miehet	1665	948	..	9348	..
	Naiset	2	-	..	-	..
	Yhteensä	1667	948	4047	9348	131,0
				..	-	
64 TIELIIKENNETYÖ	Miehet	4268	4318	3916	8180	108,9
	Naiset	13	47	3732	7244	94,1
	Yhteensä	4281	4365	3915	8170	108,7
	N/M%			95,3	88,6	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK			
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %	
641	Moottoriajoneuvon- ja raitiovaunun- kuljettaja	Miehet	4264	4258	3917	8188	109.0
		Naiset	13	46	3732	7268	94.7
		Yhteensä	4277	4304	3916	8178	108.8
		N/M %			95.3	88.8	
652	Ilmaliikenteen johto	Miehet	189	243	6177	20532	232.4
		Naiset	38	147	4643	11801	154.2
		Yhteensä	227	390	5920	17241	191.2
		N/M %			75.2	57.5	
654	Rautatieliikenteen johto	Miehet	795	1080	5087	11088	118.0
		Naiset	154	244	4700	10685	127.3
		Yhteensä	949	1324	5024	11014	119.2
		N/M %			92.4	96.4	
6541	Asemapäälliköt ym	Miehet	572	481	5325	11982	125.0
		Naiset	107	170	4894	10917	123.1
		Yhteensä	679	651	5257	11704	122.6
		N/M %			91.9	91.1	
6542	Liikenneohjaajat ym	Miehet	223	599	4478	10371	131.6
		Naiset	47	74	4259	10152	138.4
		Yhteensä	270	673	4440	10347	133.0
		N/M %			95.1	97.9	
655	Juna- ja asemamiehet	Miehet	7971	4851	3861	9313	141.2
		Naiset	276	131	3548	8458	138.4
		Yhteensä	8247	4982	3851	9291	141.3
		N/M %			91.9	90.8	
6551	Konduktöörit ym	Miehet	2060	2257	4390	9612	119.0
		Naiset	56	61	3681	8787	138.7
		Yhteensä	2116	2318	4371	9590	119.4
		N/M %			83.8	91.4	
6552	Asemamiehet ym	Miehet	5911	2594	3677	9053	146.2
		Naiset	220	70	3514	8172	132.6
		Yhteensä	6131	2664	3671	9030	146.0
		N/M %			95.6	90.3	
66	POSTI- JA TIETOLIIKENNETYÖ	Miehet	2813	1398	3849	9098	136.4
		Naiset	10848	6234	3359	7908	135.4
		Yhteensä	13661	7632	3460	8126	134.9
		N/M %			87.3	86.9	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
661 Postiasemanhoitajat	Miehet	252	198	4596	9189	99.9
	Naiset	1815	1225	2952	8282	180.6
	Yhteensä	2067	1423	3152	8408	166.7
	N/M %			64.2	90.1	
662 Posti- ja teleliikenteen muut virkamiehet	Miehet	1728	1137	4237	8989	112.2
	Naiset	5262	3750	3603	7719	114.2
	Yhteensä	6990	4887	3760	8014	113.2
	N/M %			85.0	85.9	
663 Puhelinvaihteen hoitajat	Miehet	5	9	..	7121	..
	Naiset	1745	821	3607	7896	118.9
	Yhteensä	1750	830	3605	7888	118.8
	N/M %			..	110.9	
664 Sähköttäjät	Miehet	117	47	4712	11366	141.2
	Naiset	870	305	3649	8463	131.9
	Yhteensä	987	352	3775	8851	134.5
	N/M %			77.4	74.5	
669 Muut posti- ja tietoliikennetyön ammatit	Miehet	711	7	2507	11557	..
	Naiset	1157	133	2296	8610	275.0
	Yhteensä	1868	140	2376	8757	268.6
	N/M %			91.6	74.5	
67 POSTINKANTAJAT JA LEHDENJAKAJAT	Miehet	7853	7839	3346	7680	129.5
	Naiset	4058	3067	2647	7090	167.9
	Yhteensä	11911	10906	3108	7514	141.8
	N/M %			79.1	92.3	
671 Postinkantajat ja lajittelijat	Miehet	7228	7808	3419	7686	124.8
	Naiset	3535	3023	2678	7099	165.1
	Yhteensä	10763	10831	3176	7522	136.9
	N/M %			78.3	92.4	
672 Lehdenjakajat ja sähkösanoman kantajat	Miehet	493	9	2637	7658	190.4
	Naiset	420	3	2496	..	..
	Yhteensä	913	12	2572	8223	219.7
	N/M %			94.7	..	..
69 MUU KULJETUS- JA LIIKENNETYÖ	Miehet	483	514	4313	9318	116.0
	Naiset	32	36	3705	8085	118.2
	Yhteensä	515	550	4275	9237	116.1
	N/M %			85.9	86.8	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
692 Kanavan- ja lossinhoitajat, satamavartijat	Miehet	428	359	4310	9509	120.6
	Naiset	26	20	3906	8997	130.3
	Yhteensä	454	379	4287	9482	121.2
	N/M %			90.6	94.6	
7/8 TEOLLINEN TYÖ	Miehet	7633	6320	3774	8586	127.5
	Naiset	347	244	3081	7022	127.9
	Yhteensä	7980	6564	3744	8528	127.8
	N/M %			81.6	81.8	
75 KONEPAJA- JA RAKENNUSMETALLITYÖ	Miehet	2576	2997	3954	8992	127.4
	Naiset	23	96	3194	7084	121.8
	Yhteensä	2599	3093	3947	8933	126.3
	N/M %			80.8	78.8	
752 Koneenasentajat ym	Miehet	921	1503	4025	9068	125.3
	Naiset	-	4	-	..	..
	Yhteensä	921	1507	4025	9062	125.1
	N/M %			-	..	
753 Koneen- ja moottorinkorjaajat	Miehet	1203	1057	3895	8943	129.6
	Naiset	21	86	3244	6894	112.5
	Yhteensä	1224	1143	3884	8789	126.3
	N/M %			83.3	77.1	
76 SÄHKÖTYÖ	Miehet	922	1024	4081	9613	135.6
	Naiset	5	64	..	7178	..
	Yhteensä	927	1088	4078	9470	132.2
	N/M %			..	74.7	
761 Sähköasentajat	Miehet	676	711	4062	9861	142.8
	Naiset	3	9	..	8480	..
	Yhteensä	679	720	4058	9843	142.6
	N/M %			..	86.0	
79 RAKENNUSTYÖ	Miehet	1928	2054	3463	7502	116.6
	Naiset	18	41	3011	6668	121.5
	Yhteensä	1946	2095	3459	7486	116.4
	N/M %			86.9	88.9	
791 Radanrakennus ja kunnossapitotyö	Miehet	827	550	..	8764	..
	Naiset	1	2	..	..	..
	Yhteensä	828	552	3700	8762	136.8
	N/M %			..	..	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
792 Muu maa- ja vesirakennus ja kunnossapitotyö	Miehet	930	1274	3274	6904	110.9
	Naiset	16	31	3034	6751	122.5
	Yhteensä	946	1305	3270	6900	111.0
	N/M %			92.7	97.8	
80 GRAAFINEN TYÖ	Miehet	60	73	3900	8719	123.6
	Naiset	60	88	3247	7836	141.3
	Yhteensä	120	161	3574	8236	130.5
	N/M %			83.3	89.9	
87 TYÖKONEIDEN KÄYTTÖ	Miehet	1444	1173	3877	8556	..
	Naiset	-	-	-	-	-
	Yhteensä	1444	1173	3877	8556	120,7
	N/M %			-	-	
872 Rakennuskoneiden kuljettajat	Miehet	1223	950	3919	8586	..
	Naiset	-	-	-	-	-
	Yhteensä	1223	950	3919	8586	119.1
	N/M %			-	-	
88 PAKKAUS-, VARASTO- JA KUORMAUSTYÖ	Miehet	402	707	3304	7149	116.4
	Naiset	145	303	3112	6990	124.6
	Yhteensä	547	1010	3253	7101	118.3
	N/M %			94.2	97.8	
882 Varastotyöntekijät	Miehet	384	699	3325	7152	115.1
	Naiset	130	284	3135	6978	122.6
	Yhteensä	514	983	3277	7102	116.7
	N/M %			94.3	97.6	
9 PALVELUTYÖ	Miehet	22810	23056	4409	10373	135.3
	Naiset	8376	9385	3056	7391	141.9
	Yhteensä	31186	32441	4046	9510	135.1
	N/M %			69.3	71.3	
90 SIVIILIVARTIOINTI- JA SUOJELUTYÖ	Miehet	11857	11769	4351	10595	143.5
	Naiset	361	755	3695	8777	137.5
	Yhteensä	12218	12524	4332	10485	142.1
	N/M %			84.9	82.8	
903 Poliisit	Miehet	7272	7358	4623	11284	144.1
	Naiset	147	354	4127	9404	127.9
	Yhteensä	7419	7712	4613	11198	142.7
	N/M %			89.3	83.3	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANRIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIANRIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
9031 Komisarriot	Miehet	342	455	..	..	..
	Naiset	1	1	..	..	..
	Yhteensä	343	456	5921	15020	153,7
	N/M %			..	..	
9032 Muut poliisit	Miehet	6930	6903	4559	11037	142.1
	Naiset	146	353	4116	9388	128.1
	Yhteensä	7076	7256	4550	10957	140.8
	N/M %			90.3	85.1	
904 Tullivartijat ja rajavartijat	Miehet	2890	2661	3940	9429	139.3
	Naiset	60	219	3399	7704	126.7
	Yhteensä	2950	2880	3929	9298	136.6
	N/M %			86.3	81.7	
9042 Tullivartijat	Miehet	1037	786	3960	9659	143.9
	Naiset	57	215	3373	7622	126.0
	Yhteensä	1094	1001	3929	9221	134.7
	N/M %			85.2	78.9	
9043 Raja- ja merivartijat	Miehet	1732	1755	3872	9183	137.2
	Naiset	3	-	..	-	..
	Yhteensä	1735	1755	3872	9183	137,2
	N/M %			..	-	
905 Vanginvartijat	Miehet	1338	1321	3868	9548	146.8
	Naiset	65	135	3783	8989	137.6
	Yhteensä	1403	1456	3864	9496	145.8
	N/M %			97.8	94.1	
906 Muut vartijat (siviilitehtävät)	Miehet	284	368	3824	8964	134.4
	Naiset	38	38	3293	8268	151.1
	Yhteensä	322	406	3761	8899	136.6
	N/M %			86.1	92.2	
91 HOTELLI-, RAVINTOLA- JA SUURTALOUSTYÖ	Miehet	57	172	3316	7489	125.8
	Naiset	2487	3469	3058	7284	138.2
	Yhteensä	2544	3641	3064	7294	138.1
	N/M %			92.2	97.3	
911 Suurtalouksien hoitajat	Miehet	5	23	..	8109	..
	Naiset	685	918	3217	7899	145.5
	Yhteensä	690	941	3214	7904	145.9
	N/M %			..	97,4	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANRIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIANRIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
912 Kokit, keittäjät ja kylmäköt	Miehet	19	62	3548	7939	123.8
	Naiset	504	822	3175	7513	136.6
	Yhteensä	523	884	3189	7543	136.6
	N/M %			89.5	94.6	
913 Keittiöapulaiset ym	Miehet	20	67	2768	6376	130.3
	Naiset	1271	1560	2920	6733	130.6
	Yhteensä	1291	1627	2918	6718	130.3
	N/M %			105.5	105.6	
93 KIINTEISTÖNHOITO JA SIIVOUSTYÖ	Miehet	1238	1447	3510	7595	116.4
	Naiset	4876	4689	2939	7095	141.4
	Yhteensä	6114	6136	3055	7213	136.1
	N/M %			83.7	93.4	
931 Kiinteistötyöntekijät	Miehet	1152	1380	3521	7637	116.9
	Naiset	149	108	2918	7266	149.0
	Yhteensä	1301	1488	3452	7610	120.5
	N/M %			82.9	95.1	
932 Siivoojat ja siivoustyönjohtajat	Miehet	21	67	2802	6724	140.0
	Naiset	4720	4581	2939	7091	141.3
	Yhteensä	4741	4648	2938	7086	141.1
	N/M %			104.9	105.5	
9321 Siivoustyönjohtajat	Miehet	4	20	..	7507	..
	Naiset	118	560	3501	7504	114.3
	Yhteensä	122	580	3525	7504	112.9
	N/M %			..	100.0	
9322 Siivoojat	Miehet	17	47	2469	6391	158.8
	Naiset	4602	4021	2925	7034	140.5
	Yhteensä	4619	4068	2923	7027	140.4
	N/M %			118.5	110.1	
95 PESU- JA SILITYSTYÖ	Miehet	9	16	3556	6825	91.9
	Naiset	92	98	2991	6866	129.6
	Yhteensä	101	114	3041	6860	125.6
	N/M %			84.1	100.6	
951 Pesulatyöntekijät	Miehet	3	10	..	7076	..
	Naiset	69	86	2943	6828	132.0
	Yhteensä	72	96	2963	6854	131.3
	N/M %			..	96.5	

TAULUKKO 15. VALTIOSEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ	LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK			
	1980	1991	1980	1991	MUUTOS %	
97 SOTILASTYÖ	Miehet	9625	9629	4602	10578	129.9
	Naiset	538	365	3685	9447	156.4
	Yhteensä	10163	9994	4553	10537	131.4
	N/M %			80.1	89.3	
971 Upseerit ja ylemmät toimiupseerit sekä virka-asemaltaan heihin rinnastettavat	Miehet	3023	3533	5436	12751	134.6
	Naiset	-	-	-	-	-
	Yhteensä	3023	3533	5436	12751	134.6
	N/M %			-	-	
9712 Esiupseerit	Miehet	852	1047	6872	16415	138.9
	Naiset	-	-	-	-	-
	Yhteensä	852	1047	6872	16415	138.9
	N/M %			-	-	
9713 Ylemmät toimiupseerit	Miehet	2152	2467	4820	11080	129.9
	Naiset	-	-	-	-	-
	Yhteensä	2152	2467	4820	11080	129.9
	N/M %			-	-	
972 Alemmat toimiupseerit	Miehet	5274	4354	4091	8790	114.9
	Naiset	-	-	-	-	-
	Yhteensä	5274	4354	4091	8790	114.9
	N/M %			-	-	
973 Värvät	Miehet	664	922	3733	8570	129.6
	Naiset	537	365	3687	9447	156.2
	Yhteensä	1201	1287	3712	8819	137.5
	N/M %			98.8	110.2	
974 Sotilastekninen henkilöstö	Miehet	663	817	5743	12987	126.1
	Naiset	-	-	-	-	-
	Yhteensä	663	817	5743	12987	126.1
	N/M %			-	-	
Valtiosektori	Miehet	96104	100095	4536	10790	137.9
	Naiset	63578	72140	3480	8762	151.8
	Yhteensä	159682	172235	4116	9941	141.5
	N/M %			76.7	81.2	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
0 TEKNINEN, LUONNONTIETEELLINEN, LAINOPIL- LINEN, HUMANISTINEN JA TAITEELLINEN TYÖ	Miehet	25757	30461	4818	11628	141.3
	Naiset	32570	46534	4203	10094	140.2
	Yhteensä	58327	76995	4475	10701	139.1
	N/M %			87.2	86.8	
00 TEKNIIKAN ALAAN KUULUVA TYÖ	Miehet	7744	8656	4895	11739	139.8
	Naiset	1513	2151	3592	8975	149.9
	Yhteensä	9257	10807	4682	11189	139.0
	N/M %			73.4	76.5	
003 Suunnittelu- ja tarkastustehtävissä toimivat insinöörit ja teknikot	Miehet	1317	1677	5123	12232	138.8
	Naiset	57	297	4653	9482	103.8
	Yhteensä	1374	1974	5104	11818	131.6
	N/M %			90.8	77.5	
0031 Suunnittelu- ja tarkastusinsinöörit	Miehet	837	939	5410	13351	146.8
	Naiset	39	120	4900	12471	154.5
	Yhteensä	876	1059	5387	13251	146.0
	N/M %			90.6	93.4	
0032 Suunnittelu- ja tarkastusteknikot	Miehet	452	738	4631	10807	133.4
	Naiset	16	177	4207	7455	77.2
	Yhteensä	468	915	4617	10159	120.0
	N/M %			90.8	69.0	
004 Erityisalojen insinöörit ja teknikot	Miehet	5404	5830	4666	11210	140.2
	Naiset	216	446	3964	9975	151.6
	Yhteensä	5620	6276	4639	11122	139.8
	N/M %			85.0	89.0	
0041 Insinöörit	Miehet	679	805	6310	14515	130.0
	Naiset	38	92	4876	13136	169.4
	Yhteensä	717	897	6234	14374	130.6
	N/M %			77.3	90.5	
0042 Teknikot	Miehet	3662	3661	4533	11166	146.3
	Naiset	131	200	3916	10020	155.9
	Yhteensä	3793	3861	4512	11107	146.2
	N/M %			86.4	89.7	
0043 Työnjohtajat	Miehet	1063	1364	4074	9377	130.2
	Naiset	47	154	3360	8030	139.0
	Yhteensä	1110	1518	4044	9240	128.5
	N/M %			82.5	85.6	

Vuoden 1980 tiedot ovat marraskuulta, vuoden 1991 syyskuulta.

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTI-
RYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
009 Muut teknisen alan ammatit	Miehet	389	365	3758	8101	115.6
	Naiset	1081	1190	3062	7385	141.2
	Yhteensä	1470	1555	3246	7553	132.7
	N/M %			81.5	91.2	
0091 Mittausteknikot ja kartoittajat	Miehet	279	261	3867	8490	119.6
	Naiset	6	44	3603	7817	117.0
	Yhteensä	285	305	3861	8393	117.4
	N/M %			93.2	92.1	
0092 Piirtäjät, piirustus- ja mittausapu- laiset	Miehet	110	104	3479	7127	104.9
	Naiset	1075	1146	3059	7368	140.9
	Yhteensä	1185	1250	3098	7348	137.2
	N/M %			87.9	103.4	
01 KEMIAN JA FYSIIKAN ALAAN KUULUVA TYÖ	Miehet	201	307	5591	14348	156.6
	Naiset	905	781	3293	8591	160.9
	Yhteensä	1106	1088	3711	10215	175.3
	N/M %			58.9	59.9	
010 Kemistit ja fyysikot	Miehet	124	160	6541	15334	134.4
	Naiset	75	123	6107	14977	145.2
	Yhteensä	199	283	6377	15179	138.0
	N/M %			93.4	97.7	
012 Laborantit ja laboratorioapulaiset	Miehet	44	49	3501	8497	142.7
	Naiset	468	393	3133	7539	140.6
	Yhteensä	512	442	3165	7645	141.6
	N/M %			89.5	88.7	
02 BIOLOGIAN ALAAN KUULUVA TYÖ	Miehet	47	79	5080	10765	111.9
	Naiset	31	66	3554	10507	195.6
	Yhteensä	78	145	4474	10648	138.0
	N/M %			70.0	97.6	
03 OPETUSALAAN KUULUVA TYÖ	Miehet	16258	19337	4828	11738	143.1
	Naiset	27043	38912	4361	10393	138.3
	Yhteensä	43301	58249	4536	10840	138.9
	N/M %			90.3	88.5	
032 KESKIASTEEN AMMATILLISTA KOULUTUSTA ANTAVAT OPETTAJAT	Miehet	2358	4005	5044	11630	130.6
	Naiset	1520	3771	4668	11026	136.2
	Yhteensä	3878	7776	4897	11337	131.5
	N/M %			92.5	94.8	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
0321 Rehtorit ja johtajat	Miehet	158	275	7174	18605	159.3
	Naiset	15	108	5854	15640	167.2
	Yhteensä	173	383	7060	17769	151.7
	N/M %			81.6	84.1	
0322 Lehtorit ja yliopettajat	Miehet	241	2220	5970	11380	90.6
	Naiset	210	2198	5435	11336	108.6
	Yhteensä	451	4418	5721	11358	98.5
	N/M %			91.0	99.6	
0323 Opettajat	Miehet	1676	606	4680	12075	158.0
	Naiset	897	391	4471	11472	156.6
	Yhteensä	2573	997	4607	11839	157.0
	N/M %			95.5	95.0	
0324 Tuntiopettajat	Miehet	260	868	5276	9687	83.6
	Naiset	392	1053	4655	9777	110.0
	Yhteensä	652	1921	4903	9736	98.6
	N/M %			88.2	100.9	
033 ESIASTEEN KOULUJEN JOHTAJAT JA	Miehet	111	268	3127	7970	154.9
	Naiset	2998	6241	3212	8153	153.8
	Yhteensä	3109	6509	3209	8145	153.8
	N/M %			102.7	102.3	
0332 Lastentarhanopettajat	Miehet	98	266	3077	7954	158.5
	Naiset	2815	6200	3184	8145	155.8
	Yhteensä	2913	6466	3180	8137	155.9
	N/M %			103.5	102.4	
034 PERUSKOULUN OPETTAJAT	Miehet	10623	11521	4686	11487	145.1
	Naiset	18546	22127	4431	10700	141.5
	Yhteensä	29169	33648	4524	10969	142.5
	N/M %			94.6	93.1	
0341 Peruskoulun rehtorit	Miehet	1016	1689	5694	14884	161.4
	Naiset	151	486	5637	14768	162.0
	Yhteensä	1167	2175	5687	14858	161.3
	N/M %			99.0	99.2	
0342 Peruskoulun lehtorit	Miehet	1866	3357	4708	11594	146.3
	Naiset	4329	8071	4767	11614	143.6
	Yhteensä	6195	11428	4749	11608	144.4
	N/M %			101.3	100.2	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ	LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK			
	1980	1991	1980	1991	MUUTOS %	
0343 Peruskoulun luokanopettajat	Miehet	3994	4724	4503	10573	134.8
	Naiset	8080	9790	4309	9878	129.2
	Yhteensä	12074	14514	4373	10104	131.0
	N/M %			95.7	93.4	
0344 Peruskoulun aineenopettajat	Miehet	678	326	4621	11675	152.7
	Naiset	1283	818	4470	11342	153.7
	Yhteensä	1961	1144	4522	11437	152.9
	N/M %			96.7	97.1	
0345 Peruskoulun tuntiohettajat	Miehet	473	578	3994	9015	125.7
	Naiset	1293	1280	4000	9165	129.1
	Yhteensä	1766	1858	3998	9118	128.1
	N/M %			100.2	101.7	
0349 Peruskoulun muut ohettajat	Miehet	2596	847	4698	11008	134.3
	Naiset	3410	1682	4392	10777	145.4
	Yhteensä	6006	2529	4524	10854	139.9
	N/M %			93.5	97.9	
035 OPPIKOULUJEN OPETTAJAT	Miehet	2461	2483	5354	13835	158.4
	Naiset	2973	4352	5093	12382	143.1
	Yhteensä	5434	6835	5211	12910	147.7
	N/M %			95.1	89.5	
0351 Oppikoulujen rehtorit	Miehet	303	375	6789	18955	179.2
	Naiset	53	101	6738	17998	167.1
	Yhteensä	356	476	6781	18752	176.5
	N/M %			99.2	95.0	
0352 Oppikoulujen lehtorit	Miehet	1274	1559	5479	14091	157.2
	Naiset	2012	2727	5412	13654	152.3
	Yhteensä	3286	4286	5438	13813	154.0
	N/M %			98.8	96.9	
0353 Oppikoulujen tuntiohettajat	Miehet	632	182	4700	9385	99.7
	Naiset	553	498	4109	10020	143.9
	Yhteensä	1185	680	4424	9850	122.6
	N/M %			87.4	106.8	
0359 Oppikoulujen muut ohettajat	Miehet	252	369	4642	9775	110.6
	Naiset	355	1026	4570	9593	109.9
	Yhteensä	607	1395	4600	9641	109.6
	N/M %			98.4	98.1	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
037 ERITYISKOULUJEN OPETTAJAT	Miehet	14	261	5149	10510	104.1
	Naiset	43	917	4548	8155	79.3
	Yhteensä	57	1178	4696	8677	84.8
	N/M %			88.3	77.6	
0372 Opettajat	Miehet	10	123	4730	11379	140.6
	Naiset	36	375	4568	10215	123.6
	Yhteensä	46	498	4603	10502	128.2
	N/M %			96.6	89.8	
038 AIKUISOPPILAITOSTEN OPETTAJAT	Miehet	215	414	5292	11877	124.4
	Naiset	291	636	4389	10262	133.8
	Yhteensä	506	1050	4773	10899	128.4
	N/M %			82.9	86.4	
0382 Opettajat	Miehet	88	252	4609	9841	113.5
	Naiset	178	509	4139	9338	125.6
	Yhteensä	266	761	4294	9505	121.3
	N/M %			89.8	94.9	
039 MUUT OPETUSALAAAN KUULUVAT AMMATIT	Miehet	386	385	4427	10112	128.4
	Naiset	456	868	3620	8407	132.2
	Yhteensä	842	1253	3990	8931	123.8
	N/M %			81.8	83.1	
0393 Muut opettajat	Miehet	295	286	4521	10807	139.0
	Naiset	228	341	4224	9784	131.6
	Yhteensä	523	627	4392	10251	133.4
	N/M %			93.4	90.5	
05 LAINOPILLINEN TYÖ	Miehet	222	281	6194	13556	118.9
	Naiset	107	212	5164	12599	144.0
	Yhteensä	329	493	5859	13144	124.3
	N/M %			83.4	92.9	
053 Lainopilliset asiamiehet ja muut lainopillisen alan ja sitä tukevat ammatit	Miehet	103	123	6028	12260	103.4
	Naiset	65	109	4926	11116	125.7
	Yhteensä	168	232	5602	11723	109.3
	N/M %			81.7	90.7	
06 KIRJALLINEN TOIMINTA, TOIMITTAJAN TYÖ	Miehet	35	80	5109	12241	139.6
	Naiset	76	182	4128	10198	147.0
	Yhteensä	111	262	4437	10822	143.9
	N/M %			80.8	83.3	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTI-
RYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTI- RYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
07 TAITEELLINEN JA VIIHTEELLINEN TYÖ	Miehet	836	1092	4002	9873	146.7
	Naiset	529	946	3631	8864	144.1
	Yhteensä	1365	2038	3858	9405	143.8
	N/M %			90.7	89.8	
075 Näyttämötaiteilijat	Miehet	116	98	4412	10077	128.4
	Naiset	87	90	4391	9780	122.7
	Yhteensä	203	188	4403	9935	125.6
	N/M %			99.5	97.1	
076 Muusikot	Miehet	349	413	4196	10490	150.0
	Naiset	66	116	3875	9405	142.7
	Yhteensä	415	529	4145	10252	147.3
	N/M %			92.3	89.7	
077 Ohjaajat, teatteriesimiehet	Miehet	244	324	3563	9374	163.1
	Naiset	340	635	3407	8660	154.2
	Yhteensä	584	959	3472	8901	156.4
	N/M %			95.6	92.4	
08 KIRJASTO-, ARKISTO- JA MUSEOALAN TYÖ	Miehet	400	596	3420	7603	122.3
	Naiset	2355	3277	3243	7829	141.4
	Yhteensä	2755	3873	3269	7794	138.5
	N/M %			94.8	103.0	
081 Kirjastonhoitajat ja muut kirjasto- työntekijät	Miehet	328	451	3220	7314	127.1
	Naiset	2104	2782	3228	7772	140.8
	Yhteensä	2432	3233	3227	7708	138.9
	N/M %			100.2	106.3	
0811 Kirjastonhoitajat ja amanuenssit	Miehet	174	137	3384	8907	163.2
	Naiset	1163	1086	3606	9152	153.8
	Yhteensä	1337	1223	3577	9125	155.1
	N/M %			106.6	102.8	
0812 Muut kirjastotyöntekijät	Miehet	154	314	3034	6619	118.2
	Naiset	941	1696	2762	6888	149.4
	Yhteensä	1095	2010	2800	6846	144.5
	N/M %			91.0	104.1	
082 Arkistonhoitajat ja muut arkisto- työntekijät	Miehet	20	38	3968	8228	107.4
	Naiset	179	293	3244	7873	142.7
	Yhteensä	199	331	3317	7914	138.6
	N/M %			81.8	95.7	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
083 Museovirkailijat ja muut museotyöntekijät	Miehet	51	103	4546	8596	89.1
	Naiset	71	192	3709	8568	131.0
	Yhteensä	122	295	4059	8578	111.3
	N/M %			81.6	99.7	
1 TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOTYÖ, SOSIAALIHUOLTOALAAN KUULUVA TYÖ YM	Miehet	9662	12834	5530	12042	117.8
	Naiset	81239	116639	3468	8609	148.2
	Yhteensä	90901	129473	3687	8949	142.7
	N/M %			62.7	71.5	
10 TERVEYDEN- JA SAIRAUDENHOITOTYÖ	Miehet	5928	7528	6393	13899	117.4
	Naiset	55788	65553	3573	9292	160.1
	Yhteensä	61716	73081	3844	9767	154.1
	N/M %			55.9	66.9	
101 Lääkärit	Miehet	3410	3854	8438	18300	116.9
	Naiset	1713	2788	7132	15711	120.3
	Yhteensä	5123	6642	8001	17213	115.1
	N/M %			84.5	85.9	
1011 Ylilääkärit	Miehet	850	1326	10465	22405	114.1
	Naiset	152	330	9459	20807	120.0
	Yhteensä	1002	1656	10312	22087	114.2
	N/M %			90.4	92.9	
1012 Erikois-, osaston- ja terveyskeskuslääkärit	Miehet	1924	1948	8054	17380	115.8
	Naiset	1153	1785	7294	16241	122.7
	Yhteensä	3077	3733	7769	16835	116.7
	N/M %			90.6	93.4	
102 Ylihoitajat	Miehet	18	36	4952	13938	181.5
	Naiset	691	690	4616	12876	178.9
	Yhteensä	709	726	4625	12929	179.6
	N/M %			93.2	92.4	
103 Hoitohenkilökunta	Miehet	1877	2702	3737	9680	159.0
	Naiset	37375	47571	3624	9464	161.1
	Yhteensä	39252	50273	3629	9476	161.1
	N/M %			97.0	97.8	
1031 Osastonhoitajat ja muut johtavat hoitajat	Miehet	119	149	3992	11291	182.8
	Naiset	4370	4083	4044	11121	175.0
	Yhteensä	4489	4232	4043	11127	175.2
	N/M %			101.3	98.5	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
1032 Apulaisosastonhoitajat ja muu erikoistunut hoitohenkilöstö	Miehet	79	200	3452	10346	199.7
	Naiset	6331	8972	3723	9954	167.4
	Yhteensä	6410	9172	3720	9963	167.8
	N/M %			107.9	96.2	
1033 Pidemmän koulutuksen saanut hoitohenkilökunta	Miehet	215	456	3418	9637	181.9
	Naiset	9069	10990	3611	9673	167.9
	Yhteensä	9284	11446	3607	9672	168.2
	N/M %			105.6	100.4	
1034 Laboratorionhoitajat	Miehet	33	41	3433	8984	161.7
	Naiset	1751	2276	3334	8959	168.7
	Yhteensä	1784	2317	3336	8959	168.6
	N/M %			97.1	99.7	
1036 Mielisairaanhoitajat	Miehet	1299	1533	3852	9756	153.3
	Naiset	3042	3361	3861	9340	141.9
	Yhteensä	4341	4894	3858	9470	145.5
	N/M %			100.2	95.7	
1037 Perushoitajat	Miehet	98	240	3272	8724	166.6
	Naiset	12243	15510	3443	8847	157.0
	Yhteensä	12341	15750	3442	8845	157.0
	N/M %			105.2	101.4	
1038 Kuntohoitajat	Miehet	33	75	2768	6998	152.8
	Naiset	354	798	2694	7424	175.6
	Yhteensä	387	873	2700	7387	173.6
	N/M %			97.3	106.1	
104 Muu hoitoalan henkilöstö	Miehet	607	897	3243	8020	147.3
	Naiset	11680	11129	3047	7239	137.6
	Yhteensä	12287	12026	3057	7297	138.7
	N/M %			94.0	90.3	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
1041 Lääkintävahtimestarit ja sairaan- kuljetushenkilöstö	Miehet	429	590	3345	8721	160.7
	Naiset	48	101	3236	8342	157.8
	Yhteensä	477	691	3334	8666	159.9
	N/M %			96.7	95.7	
1042 Tutkimustekninen ja avustava	Miehet	178	307	2997	6672	122.6
	Naiset	11632	11028	3046	7229	137.3
	Yhteensä	11810	11335	3045	7214	136.9
	N/M %			101.6	108.3	
109 Muut terveyden- ja sairaanhoitotyön ammattit	Miehet	16	39	3104	6565	111.5
	Naiset	4329	3375	2986	7589	154.2
	Yhteensä	4345	3414	2986	7577	153.7
	N/M %			96.2	115.6	
11 LIIKUNTA- JA TYÖTERAPIATYÖ	Miehet	206	340	3280	7727	135.6
	Naiset	1302	2108	3204	8271	158.1
	Yhteensä	1508	2448	3214	8195	155.0
	N/M %			97.7	107.0	
111 liikuntaterapia työ	Miehet	43	49	2936	7754	164.1
	Naiset	746	887	2049	8283	304.2
	Yhteensä	789	936	2097	8255	293.6
	N/M %			69.8	106.8	
112 Työ- ja toimintaterapeutit	Miehet	163	287	3371	7686	128.0
	Naiset	556	966	3411	7656	124.5
	Yhteensä	719	1253	3402	7663	125.3
	N/M %			101.2	99.6	
12 HAMMASHOITOALAN TYÖ	Miehet	347	454	6325	16521	161.2
	Naiset	2389	3355	4153	10342	149.0
	Yhteensä	2736	3809	4428	11078	150.2
	N/M %			65.7	62.6	
121 Hammaslääkärit	Miehet	338	436	6414	16894	163.4
	Naiset	905	1140	6359	15842	149.1
	Yhteensä	1243	1576	6374	16133	153.1
	N/M %			99.1	93.8	
1212 Terveyskeskus- ja erkois- hammaslääkärit	Miehet	303	356	6343	16325	157.4
	Naiset	864	1042	6312	15637	147.7
	Yhteensä	1167	1398	6320	15812	150.2
	N/M %			99.5	95.8	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ	LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK			
	1980	1991	1980	1991	MUUTOS %	
122 Hammashoitajat	Miehet	7	16	2729	7122	161.0
	Naiset	1484	2214	2808	7511	167.5
	Yhteensä	1491	2230	2808	7508	167.4
	N/M %			102.9	105.5	
13 APTEEKKIALAAN KUULUVA TYÖ	Miehet	209	15	6920	12308	77.9
	Naiset	266	382	4019	9412	134.2
	Yhteensä	475	397	5295	9521	79.8
	N/M %			58.1	76.5	
14 ELÄINLÄÄKETIETEELLINEN TYÖ	Miehet	285	249	4122	9146	121.9
	Naiset	55	106	3854	9375	143.3
	Yhteensä	340	355	4079	9214	125.9
	N/M %			93.5	102.5	
15 SOSIAALIALAN TYÖ	Miehet	870	1738	3913	9180	134.6
	Naiset	20523	42276	3090	7392	139.2
	Yhteensä	21393	44014	3123	7463	138.9
	N/M %			79.0	80.5	
151 Johto- ja hallintotehtävissä toimivat sosiaalityöntekijät	Miehet	354	570	4672	11616	148.6
	Naiset	2321	3759	3872	10181	162.9
	Yhteensä	2675	4329	3978	10370	160.7
	N/M %			82.9	87.6	
152 Sosiaalialan erityistyöntekijät	Miehet	296	457	3407	8696	155.2
	Naiset	2013	4766	3391	8345	146.1
	Yhteensä	2309	5223	3393	8376	146.8
	N/M %			99.5	96.0	
154 Lastenhoitajat ja muu lastenhoitohenkilöstö	Miehet	22	211	3027	7407	144.7
	Naiset	7612	10698	2916	7108	143.8
	Yhteensä	7634	10909	2916	7114	143.9
	N/M %			96.3	96.0	
157 Kodinhoitajat, kotiaavustajat	Miehet	13	113	2572	6198	141.0
	Naiset	6415	10316	2806	7117	153.6
	Yhteensä	6428	10429	2806	7107	153.3
	N/M %			109.1	114.8	
16 YMPÄRISTÖN JA TERVEYDEN SUOJELUTYÖ	Miehet	580	454	3814	10117	165.3
	Naiset	256	439	3521	9693	175.3
	Yhteensä	836	893	3724	9909	166.1
	N/M %			92.3	95.8	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
161 Ammattientarkastajat, terveystarkast.	Miehet	551	286	3726	9431	153.1
	Naiset	197	231	3529	9016	155.5
	Yhteensä	748	517	3674	9246	151.6
	N/M %			94.7	95.6	
1611 Terveys- ja työsuojelutarkastajat	Miehet	549	286	3723	9431	153.3
	Naiset	197	229	3529	8996	154.9
	Yhteensä	746	515	3672	9238	151.6
	N/M %			94.8	95.4	
17 PSYKOLOGIT	Miehet	150	206	4483	11563	157.9
	Naiset	554	802	4537	11520	153.9
	Yhteensä	704	1008	4525	11529	154.8
	N/M %			101.2	99.6	
18 VAPAA-AIKATOIMI	Miehet	1086	1850	3454	7780	125.2
	Naiset	706	1616	3191	7624	138.9
	Yhteensä	1792	3466	3350	7707	130.0
	N/M %			92.4	98.0	
181 Nourisotyö	Miehet	316	471	3528	7611	115.7
	Naiset	341	710	3229	7462	131.1
	Yhteensä	657	1181	3373	7521	123.0
	N/M %			91.5	98.0	
182 Raittiustyö	Miehet	72	50	3495	7889	125.7
	Naiset	47	98	3343	8066	141.3
	Yhteensä	119	148	3435	8006	133.1
	N/M %			95.7	102.2	
183 Urheilu- ja liikuntatyö	Miehet	607	1097	3394	7762	128.7
	Naiset	210	343	3125	7447	138.3
	Yhteensä	817	1440	3325	7687	131.2
	N/M %			92.1	95.9	
184 Loma- ja virkistystoimi	Miehet	82	132	3532	7346	108.0
	Naiset	103	274	3127	7476	139.1
	Yhteensä	185	406	3307	7434	124.8
	N/M %			88.5	101.8	
2 HALLINNOLLINEN, TILINPIDOLLINEN JA KONTTORITEKNINEN TYÖ	Miehet	6296	7572	5105	12265	140.3
	Naiset	23425	32726	3127	7820	150.1
	Yhteensä	29721	40298	3546	8655	144.1
	N/M %			61.3	63.8	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
20 YHTEISKUNNALLIS-HALLINNOLLINEN TYÖ	Miehet	3456	3695	6047	15565	157.4
	Naiset	1031	2444	4725	11501	143.4
	Yhteensä	4487	6139	5743	13947	142.8
	N/M %			78.1	73.9	
202 KUNNALLISHALLINNON johtavat toimihenkilöt	Miehet	3430	3693	6031	15569	158.1
	Naiset	1028	2421	4728	11520	143.7
	Yhteensä	4458	6114	5731	13966	143.7
	N/M %			78.4	74.0	
2022 Laitosten ja virastojen johtajat	Miehet	173	303	6903	16583	140.2
	Naiset	40	133	4861	12256	152.1
	Yhteensä	213	436	6520	15263	134.1
	N/M %			70.4	73.9	
2023 Hallinnollisissa yleisjohtotehtävissä toimiva henkilöstö	Miehet	1075	1150	6305	16197	156.9
	Naiset	293	801	5041	12324	144.5
	Yhteensä	1368	1951	6034	14607	142.1
	N/M %			80.0	76.1	
2024 Talousjohto	Miehet	623	548	5342	14030	162.6
	Naiset	281	581	4725	11806	149.9
	Yhteensä	904	1129	5150	12885	150.2
	N/M %			88.5	84.1	
2025 Elinkeino- ja suunnittelutoiminta	Miehet	725	673	4393	11423	160.0
	Naiset	160	321	4226	10080	138.5
	Yhteensä	885	994	4363	10989	151.9
	N/M %			96.2	88.2	
2026 Muu hallinnollinen erityishenkilöstö	Miehet	335	474	5360	12882	140.3
	Naiset	245	550	4614	10307	123.4
	Yhteensä	580	1024	5045	11499	127.9
	N/M %			86.1	80.0	
22 HENKILÖSTÖASIOIDEN HOITO	Miehet	107	152	5292	13635	157.7
	Naiset	60	266	4415	10574	139.5
	Yhteensä	167	418	4977	11687	134.8
	N/M %			83.4	77.6	
221 Henkilöstöhallinnon hoitajat	Miehet	96	139	5369	13993	160.6
	Naiset	55	231	4459	10916	144.8
	Yhteensä	151	370	5038	12072	139.6
	N/M %			83.1	78.0	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
23 TALOUS- JA TILINPITOTYÖ	Miehet	249	193	5551	12073	117.5
	Naiset	1966	2293	3380	7951	135.2
	Yhteensä	2215	2486	3624	8271	128.2
	N/M %			60.9	65.9	
232 Tilinpitohenkilökunta	Miehet	170	119	5416	11926	120.2
	Naiset	1853	2068	3357	7869	134.4
	Yhteensä	2023	2187	3530	8090	129.2
	N/M %			62.0	66.0	
2321 Kirjanpitokamreerit	Miehet	122	73	6185	14391	132.7
	Naiset	185	266	3972	8908	124.3
	Yhteensä	307	339	4851	10089	108.0
	N/M %			64.2	61.9	
2322 Muut kirjanpitäjät	Miehet	25	34	3109	7675	146.9
	Naiset	1237	1388	3316	7755	133.9
	Yhteensä	1262	1422	3312	7753	134.1
	N/M %			106.7	101.0	
2323 Kassanhoitajat	Miehet	22	12	3876	8982	131.7
	Naiset	414	401	3212	7592	136.4
	Yhteensä	436	413	3246	7632	135.2
	N/M %			82.9	84.5	
24 SIHTEERI-, KONEKIRJOITUSTYÖ JA MUUT TOIMISTOPALVELUT	Miehet	1492	1864	3426	7403	116.1
	Naiset	19745	26633	3001	7385	146.1
	Yhteensä	21237	28497	3031	7386	143.7
	N/M %			87.6	99.8	
241 Osasto- ja toimistosihteerit	Miehet	284	275	4454	10516	136.1
	Naiset	883	4427	3832	7954	107.6
	Yhteensä	1167	4702	3983	8104	103.4
	N/M %			86.0	75.6	
242 Toimistovirkailijat	Miehet	196	413	2661	6314	137.3
	Naiset	12552	14390	2929	7119	143.1
	Yhteensä	12748	14803	2925	7097	142.6
	N/M %			110.1	112.7	
244 Toimistopalveluja suorittavat henkilöt	Miehet	1008	1158	3286	7067	115.1
	Naiset	5101	6557	3043	7630	150.7
	Yhteensä	6109	7715	3083	7545	144.7
	N/M %			92.6	108.0	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANRIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIANRIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
2441 Toimistopalvelujen esimiehet	Miehet	56	102	3735	8057	115.7
	Naiset	686	1172	3523	8156	131.5
	Yhteensä	742	1274	3539	8148	130.2
	N/M %			94.3	101.2	
2442 Palkanlaskijat	Miehet	51	55	3699	7764	109.9
	Naiset	923	1505	3123	7631	144.3
	Yhteensä	974	1560	3153	7636	142.2
	N/M %			84.4	98.3	
2444 Muut toimistopalvelua suorittavat henkilöt	Miehet	66	67	3030	6357	109.8
	Naiset	2934	3241	2893	7550	161.0
	Yhteensä	3000	3308	2896	7526	159.9
	N/M %			95.5	118.8	
2445 Vahtimestarit	Miehet	830	933	3251	6968	114.3
	Naiset	395	526	3090	6969	125.5
	Yhteensä	1225	1459	3199	6968	117.8
	N/M %			95.0	100.0	
25 ATK-ALAAAN KUULUVA TYÖ	Miehet	346	938	5133	11473	123.5
	Naiset	233	591	3535	9932	181.0
	Yhteensä	579	1529	4490	10877	142.3
	N/M %			68.9	86.6	
252 Atk-suunnittelijat ja atk-ohjelmoijat	Miehet	117	415	5190	11319	118.1
	Naiset	65	307	4569	11240	146.0
	Yhteensä	182	722	4968	11285	127.2
	N/M %			88.0	99.3	
2521 Johtavat esimiestehtät, suunnittelijat ja ohjelmoijat	Miehet	75	386	5308	11439	115.5
	Naiset	33	269	4893	11452	134.0
	Yhteensä	108	655	5181	11444	120.9
	N/M %			92.2	100.1	
253 Tietokoneiden käyttötehtävissä toimivat henkilöt	Miehet	195	340	4875	10152	108.2
	Naiset	155	160	3036	7592	150.1
	Yhteensä	350	500	4061	9333	129.8
	N/M %			62.3	74.8	
2532 Operaattorit	Miehet	158	238	4665	9278	98.9
	Naiset	35	94	3378	7731	128.9
	Yhteensä	193	332	4432	8840	99.5
	N/M %			72.4	83.3	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
2533 Atk-kirjoittajat	Miehet	1	3	..	..	..
	Naiset	113	52	..	..	..
	Yhteensä	114	55	3206	6910	115.5
	N/M %			..	..	
26 YHTEISKUNTATIEEELLINEN SELVITYSTYÖ	Miehet	55	48	4676	11498	145.9
	Naiset	104	128	3763	8751	132.6
	Yhteensä	159	176	4079	9500	132.9
	N/M %			80.5	76.1	
261 Talous- ja tilastoalan tutkijat ja suunnittelijat	Miehet	47	42	4872	12022	146.8
	Naiset	57	86	4305	9203	113.8
	Yhteensä	104	128	4561	10128	122.0
	N/M %			88.4	76.6	
29 MUU HALLINNOLLINEN, TILINPIDOLLINEN JA KONTTORITEKNINEN TYÖ	Miehet	591	682	3640	8563	135.2
	Naiset	286	371	3483	8349	139.7
	Yhteensä	877	1053	3589	8488	136.5
	N/M %			95.7	97.5	
298 Varastonhoitajat	Miehet	480	512	3468	7866	126.8
	Naiset	262	322	3476	8246	137.2
	Yhteensä	742	834	3471	8013	130.9
	N/M %			100.2	104.8	
3 KAUPALLINEN TYÖ	Miehet	21	65	4356	9666	121.9
	Naiset	70	147	3143	7518	139.2
	Yhteensä	91	212	3423	8177	138.9
	N/M %			72.2	77.8	
4 MAA- JA METSÄTALOUS, KALASTUSTYÖ	Miehet	535	3475	3808	7182	88.6
	Naiset	513	3933	2738	7028	156.7
	Yhteensä	1048	7408	3284	7100	116.2
	N/M %			71.9	97.9	
40 MAATILATALOUS JA ELÄINTENHOITO	Miehet	136	3074	3017	6852	127.1
	Naiset	453	3821	3667	7000	90.9
	Yhteensä	589	6895	3517	6934	97.2
	N/M %			121.5	102.2	
402 Maatal.työntekijät ja eläintenhoitajat	Miehet	102	3029	2751	6821	147.9
	Naiset	445	3799	2647	6991	164.1
	Yhteensä	547	6828	2666	6916	159.4
	N/M %			96.2	102.5	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
41 PUUTARHA- JA PUISTOTYÖ	Miehet	264	266	3956	9365	136.7
	Naiset	54	110	3257	7979	145.0
	Yhteensä	318	376	3837	8960	133.5
	N/M %			82.3	85.2	
6 KULJETUS- JA LIIKENNETYÖ	Miehet	2239	3402	3869	9009	132.9
	Naiset	1670	1764	2690	7184	167.1
	Yhteensä	3909	5166	3365	8386	149.2
	N/M %			69.5	79.7	
61 KANSI- JA KONEMIEHISTÖTYÖ	Miehet	693	464	3520	7069	100.8
	Naiset	18	17	3015	6678	121.5
	Yhteensä	711	481	3507	7055	101.2
				85.7	94.5	
612 Konemiehistö	Miehet	665	451	3516	7051	100.5
	Naiset	18	16	3015	6797	125.4
	Yhteensä	683	467	3503	7042	101.0
			85.8	96.4		
64 TIELIIKENNETYÖ	Miehet	645	2028	3732	9221	147.1
	Naiset	22	192	3585	9281	158.9
	Yhteensä	667	2220	3727	9226	132.1
				96.1	100.7	
641 Moottoriajoneuvon- ja raitiovaunun- kuljettaja	Miehet	628	2015	3746	9239	146.6
	Naiset	21	191	3602	9303	158.3
	Yhteensä	649	2206	3741	9245	147.1
	N/M %			96.2	100.7	
65 LIIKENTEEN JOHTO- JA LIIKENNETÄ	Miehet	516	562	4546	10366	128.0
	Naiset	41	108	4024	9479	135.6
	Yhteensä	557	670	4508	10223	126.8
	N/M %			88.5	91.4	
651 Satamaliikenteen johto	Miehet	289	214	..	10518	..
	Naiset	1	-	..	-	..
	Yhteensä	290	214	4579	10518	129.7
	N/M %			..	..	
66 POSTI- JA TIETOLIIKENNETYÖ	Miehet	47	43	3703	8734	135.9
	Naiset	901	975	3068	7361	139.9
	Yhteensä	948	1018	3099	7419	139.4
	N/M %			82.9	84.3	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANRIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIANRIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
663 Puhelinvaihteen hoitajat	Miehet	11	7	3154	..	..
	Naiset	863	902	3055	..	..
	Yhteensä	874	909	3056	7256	137,4
	N/M %			96,9	..	
67 POSTINKANTAJAT JA LEHDENJAKAJAT	Miehet	119	149	2045	5216	155,1
	Naiset	687	463	2077	5318	156,0
	Yhteensä	806	612	2072	5293	155,4
	N/M %			101,6	102,0	
75 KONEPAJA- JA RAKENNUSMETALLITYÖ	Miehet	420	561	4024	8805	118,8
	Naiset	16	13	3277	7939	142,3
	Yhteensä	436	574	3997	8785	119,8
	N/M %			81,4	90,2	
753 Koneen- ja moottorinkorjaajat	Miehet	193	206	4006	..	..
	Naiset	8	5	3764	..	..
	Yhteensä	201	211	3997	8655	116,5
	N/M %			94,0	..	
76 SÄHKÖTYÖ	Miehet	283	478	4049	8771	116,6
	Naiset	7	18	3118	7768	149,1
	Yhteensä	290	496	4027	8735	116,9
	N/M %			77,0	88,6	
761 Sähköasentajat	Miehet	222	338	..	8800	..
	Naiset	3	11	..	8225	..
	Yhteensä	225	349	3992	8782	120,0
	N/M %			..	93,5	
80 GRAAFINEN TYÖ	Miehet	54	80	3327	7890	137,2
	Naiset	253	274	2939	7123	142,4
	Yhteensä	307	354	3007	7296	142,6
	N/M %			88,3	90,3	
805 Valokuvauslaboratoriotyöntekijät	Miehet	14	14	3506	7702	119,7
	Naiset	155	136	2963	7011	136,6
	Yhteensä	169	150	3008	7075	135,2
	N/M %			84,5	91,0	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
86 KIINTEIDEN KONEIDEN KÄYTTÖTYÖ (energia ja vesihuolto ym)	Miehet	270	372	..	8969	..
	Naiset	2	11	..	8159	..
	Yhteensä	272	383	3797	8945	135.6
	N/M %			..	91.0	
87 TYÖKONEIDEN KÄYTTÖ	Miehet	395	282	..	..	..
	Naiset	1	4	..	..	..
	Yhteensä	396	286	3901	8775	124.9
	N/M %			..	..	
88 PAKKAUS-, VARASTO- JA KUORMAUSTYÖ	Miehet	132	247	3063	6601	115.5
	Naiset	340	381	2890	6741	133.3
	Yhteensä	472	628	2938	6686	127.5
	N/M %			94.4	102.1	
9 PALVELUTYÖ	Miehet	7449	10102	3607	8105	124.7
	Naiset	28886	35512	2919	6962	138.5
	Yhteensä	36335	45614	3060	7215	135.8
	N/M %			80.9	85.9	
90 SIVIILIVARTIOINTI- JA SUOJELUTYÖ	Miehet	3262	4439	4079	9161	124.6
	Naiset	447	598	3235	8060	149.1
	Yhteensä	3709	5037	3977	9030	127.0
	N/M %			79.3	88.0	
901 Palomiehet	Miehet	2892	4072	4138	..	..
	Naiset	14	3	3320	..	..
	Yhteensä	2906	4075	4134	9209	122.8
	N/M			80,2		..
9011 Palopäälliköt	Miehet	352	420	..	10588	..
	Naiset	1	-	..	-	..
	Yhteensä	353	420	4362	10588	142.7
	N/M %			..	..	
9012 Palomestarit ja piiritarkastajat	Miehet	309	409	4446	..	..
	Naiset	10	2	3225	..	..
	Yhteensä	319	411	4408	10196	131.3
	N/M%			72.5	..	

TAULUKKO 16. KUNTASEKTORIN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO AMMATTIRYHMÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

AMMATTIRYHMÄ		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
906 Muut vartijat (siviilitehtävät)	Miehet	61	75	3593	9348	160.2
	Naiset	48	70	2720	6694	146.1
	Yhteensä	109	145	3209	8067	151.4
	N/M %			75.7	71.6	
91 HOTELLI-, RAVINTOLA- JA SUURTALOUSTYÖ	Miehet	81	470	2667	7385	176.9
	Naiset	17704	22947	3001	7119	137.2
	Yhteensä	17785	23417	2999	7124	137.5
	N/M %			112.5	96.4	
911 Suurtalouksien hoitajat	Miehet	10	98	3101	10227	229.8
	Naiset	1940	2236	3418	7843	129.5
	Yhteensä	1950	2334	3416	7943	132.5
	N/M %			110.2	76.7	
912 Kokit, keittäjät ja kylmäköt	Miehet	23	65	2786	7533	170.4
	Naiset	4737	5317	3051	7406	142.7
	Yhteensä	4760	5382	3050	7408	142.9
	N/M %			109.5	98.3	
913 Keittiöapulaiset ym	Miehet	48	289	2519	6262	148.6
	Naiset	10668	14872	2901	6900	137.8
	Yhteensä	10716	15161	2899	6888	137.6
	N/M %			115.2	110.2	
93 KIINTEISTÖNHOITO JA SIIVOUSTYÖ	Miehet	4082	5165	3251	7270	123.6
	Naiset	9592	11152	2763	6605	139.1
	Yhteensä	13674	16317	2909	6815	134.3
	N/M %			85.0	90.9	
931 Kiinteistötyöntekijät	Miehet	3913	4781	3254	7294	124.2
	Naiset	536	493	2963	6795	129.3
	Yhteensä	4449	5274	3219	7247	125.1
	N/M %			91.1	93.2	
KUNTASEKTORI	Yhteensä	226408	310744	3747	9020	140.7
	Miehet	54952	71900	..	10750	..
	Naiset	171456	238844	..	8499	..

TAULUKKO 17. TEOLLISUUSLAITOSTEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO TILASTONIMIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

TILASTONIMIKE	LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK			
	1980	1991	1980	1991	MUUTOS %	
TUTKIMUS- JA TUOTEKEHITYSTYÖN JOHTO						
Tutkimus- ja tuotekeh.työn johto- ja valvontatyö	Miehet	933	1090	8992	20688	130.1
	Naiset	53	101	6509	16039	146.4
	Yhteensä	986	1191	8859	20294	129.1
	N/M %			72.4	77.5	
TUOTESUUNNITTELU						
Tuotesuunnittelutyö, vaativa	Miehet	2287	3612	7071	16716	136.4
	Naiset	144	300	5552	13833	149.2
	Yhteensä	2431	3912	6981	16495	136.3
	N/M %			78.5	82.8	
Tuotesuunnittelutyö	Miehet	4741	7337	5577	12807	129.6
	Naiset	397	868	4781	11663	143.9
	Yhteensä	5138	8205	5515	12686	130.0
	N/M %			85.7	91.1	
Osasuunnittelutyö	Miehet	4930	7069	4688	10851	131.5
	Naiset	549	1169	4033	10130	151.2
	Yhteensä	5479	8238	4622	10749	132.5
	N/M %			86.0	93.4	
Suunnittelutyö, avustava ja piirtämistyö	Miehet	1737	1501	3882	8943	130.4
	Naiset	2392	2590	3000	7513	150.4
	Yhteensä	4129	4091	3371	8038	138.4
	N/M %			77.3	84.0	
LAADUNOHJAUS JA LAADUNVALVONTA						
Laadunvalvonta ja työntarkastustyö	Miehet	928	1044	5207	12499	140.0
	Naiset	268	365	4172	10347	148.0
	Yhteensä	1196	1409	4975	11942	140.0
	N/M %			80.1	82.8	
Laadunvalvonta ja työntarkastustyö avustava	Miehet	1720	1522	3999	9699	142.5
	Naiset	1550	1715	3198	7838	145.1
	Yhteensä	3270	3237	3619	8713	140.7
	N/M %			80.0	80.8	

Tiedot ovat elokuulta.

TAULUKKO 17. TEOLLISUUSLAITOSTEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO TILASTONIMIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

TILASTONIMIKE	LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK			
	1980	1991	1980	1991	MUUTOS %	
TUTKIMUS- JA SELVITTELYTYÖ						
Tutkimus- ja suunnittelutyö	Miehet	654	929	7323	16528	125.7
	Naiset	70	192	5892	14212	141.2
	Yhteensä	724	1121	7185	16131	124.5
	N/M %			80.5	86.0	
Tutkimus- ja selvittelytyö	Miehet	944	1398	5659	13445	137.6
	Naiset	278	596	4240	11492	171.0
	Yhteensä	1222	1994	5336	12861	141.0
	N/M %			74.9	85.5	
Tutkimus- ja selvittelytyö avustava	Miehet	646	701	4034	9821	143.5
	Naiset	456	724	3272	8174	149.8
	Yhteensä	1102	1425	3719	8984	141.6
	N/M %			81.1	83.2	
TUOTANTO-, ASENNUS- JA KUNNOSSA- PITOTYÖN JOHTO						
Tuotannon johtotyö	Miehet	2081	2437	8220	18982	130.9
	Naiset	23	37	4541	14304	215.0
	Yhteensä	2104	2474	8180	18912	131.2
	N/M %			55.2	75.4	
Käytön johtotyö	Miehet	3860	4497	6337	14660	131.3
	Naiset	60	97	4965	13097	163.8
	Yhteensä	3920	4594	6316	14627	131.6
	N/M %			78.3	89.3	
Käytön valvontatyö	Miehet	3112	3291	5565	12608	126.6
	Naiset	46	94	4631	11336	144.8
	Yhteensä	3158	3385	5551	12573	126.5
	N/M %			83.2	89.9	
Välillinen työnjohtotyö	Miehet	3115	2610	5313	12271	131.0
	Naiset	81	96	4022	11718	191.3
	Yhteensä	3196	2706	5280	12251	132.0
	N/M %			75.7	95.5	
Välitön työnjohtotyö	Miehet	15569	13508	4568	10700	134.2
	Naiset	1049	1224	3395	8585	152.9
	Yhteensä	16618	14732	4494	10524	134.2
	N/M %			74.3	80.2	

TAULUKKO 17. TEOLLISUUSLAITOSTEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO TILASTONIMIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		MUUTOS %
		1980	1991	1980	1991	
Työnjohtotyö, avustava	Miehet	1975	1210	3963	9608	142.4
	Naiset	397	231	3262	7914	142.6
	Yhteensä	2372	1441	3846	9336	142.8
	N/M %			82.3	82.4	
TUOTANTOA PALVELEVA SUUNNITTELU- JA HUOLTOTYÖ						
Suunnittelun johto- ja valvontatyö	Miehet	847	1004	7026	16353	132.7
	Naiset	15	44	4969	12428	150.1
	Yhteensä	862	1048	6990	16188	131.6
	N/M %			70.7	76.0	
Materiaali- ja kapasiteettisuunnittelutyö	Miehet	1160	1083	5467	12921	136.3
	Naiset	72	137	4095	10193	148.9
	Yhteensä	1232	1220	5387	12615	134.2
	N/M %			74.9	78.9	
Tuotantotekninen suunnittelutyö ja vaativa huoltotyö	Miehet	2565	2870	4869	11565	137.5
	Naiset	106	202	3757	9547	154.1
	Yhteensä	2671	3072	4825	11432	136.9
	N/M %			77.2	82.6	
Työn tekninen suunnittelutyö ja huoltotyö	Miehet	4127	3588	4344	10220	135.3
	Naiset	342	387	3424	8574	150.4
	Yhteensä	4469	3975	4274	10060	135.4
	N/M %			78.8	83.9	
Työnjärjestelytyö ja avustava huoltotyö	Miehet	1024	742	3970	9745	145.5
	Naiset	720	527	2857	7910	176.9
	Yhteensä	1744	1269	3511	8983	155.9
	N/M %			72.0	81.2	
MATERIAALI- JA KULJETUSTYÖ						
Varasto- ja kuljetushallinnon johtotyö	Miehet	427	449	6239	15093	141.9
	Naiset	7	17	..	12580	..
	Yhteensä	434	466	..	15001	..
	N/M %			..	83.3	
Varasto- ja kuljetustoimintojen esimiestyö	Miehet	1718	1449	4285	10438	143.6
	Naiset	77	99	3507	8800	150.9
	Yhteensä	1795	1548	4252	10333	143.0
	N/M %			81.8	84.3	

TAULUKKO 17. TEOLLISUUSLAITOSTEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO TILASTONIMIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %
Vientimyyntityö	Miehet	810	944	6700	15635	133.4
	Naiset	187	338	4175	11295	170.5
	Yhteensä	997	1282	6226	14491	132.7
	N/M %			62.3	72.2	
Myyntityö	Miehet	3837	4478	4928	12255	148.7
	Naiset	364	1132	3945	9770	147.7
	Yhteensä	4201	5610	4843	11754	142.7
	N/M %			80.1	79.7	
Toimistomyyntityö ja avustava myyntityö	Miehet	766	761	3981	9557	140.1
	Naiset	1776	2519	3178	7810	145.8
	Yhteensä	2542	3280	3420	8215	140.2
	N/M %			79.8	81.7	
Tuote-esittelytyö ja asiakaspalvelutyö	Miehet	419	538	4037	9555	136.7
	Naiset	1538	1573	3014	7594	152.0
	Yhteensä	1957	2111	3233	8094	150.3
	N/M %			74.7	79.5	
MENEKINEDISTÄMINEN						
Menekinedistämis toimintojen johtotyö	Miehet	210	178	7582	19285	154.4
	Naiset	31	70	5330	15458	190.0
	Yhteensä	241	248	7292	18205	149.6
	N/M %			70.3	80.2	
Menekinedistämistyö	Miehet	406	347	4952	12651	155.5
	Naiset	238	371	3722	10094	171.2
	Yhteensä	644	718	4497	11330	151.9
	N/M %			75.2	79.8	
TUOTANNON JA MARKKINOINNIN VÄLINEN TUOTEVASTUULLINEN TYÖ						
Tuotannon ja markkinoinnin yhteistyö	Miehet	575	787	6538	15613	138.8
	Naiset	110	280	4748	12125	155.4
	Yhteensä	685	1067	6251	14698	135.1
	N/M %			72.6	77.7	

TAULUKKO 17. TEOLLISUUSLAITOSTEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO TILASTONIMIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

TILASTONIMIKE	LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK			
	1980	1991	1980	1991	MUUTOS %	
TIEDOTUSTOIMINTA JA TOIMITUSTYÖ						
Tiedotustoiminnan ja toimitus- työn johtotyö	Miehet	102	100	7771	19086	145.6
	Naiset	46	98	6079	15460	154.3
	Yhteensä	148	198	7245	17291	138.7
	N/M %			78.2	81.0	
Tiedotus- ja suhdetoimintatyö, erikoistoimitustyö	Miehet	112	100	5752	13531	135.2
	Naiset	170	269	4618	11454	148.0
	Yhteensä	282	369	5068	12017	137.1
	N/M %			80.3	84.7	
Toimitustyö	Miehet	79	85	4282	10732	150.6
	Naiset	281	306	3628	9336	157.3
	Yhteensä	360	391	3772	9639	155.6
	N/M %			84.7	87.0	
TIETOJENKÄSITTELY						
Automaattisen tietojenkäsitte- lyn johtotyö	Miehet	315	498	7463	17552	135.2
	Naiset	38	71	5307	14506	173.3
	Yhteensä	353	569	7231	17172	137.5
	N/M %			71.1	82.6	
Informaattikotyö ja vaativa kirjastonhoitotyö	Miehet	184	298	4805	12846	167.3
	Naiset	120	209	4548	11480	152.4
	Yhteensä	304	507	4704	12283	161.1
	N/M %			94.7	89.4	
Operointityö	Miehet	511	591	3752	9869	163.0
	Naiset	414	543	3168	8197	158.7
	Yhteensä	925	1134	3491	9068	159.8
	N/M %			84.4	83.1	
Rekisterien ylläpitotyö	Miehet	157	109	3496	8567	145.1
	Naiset	3279	1653	2753	7006	154.5
	Yhteensä	3436	1762	2787	7103	154.9
	N/M %			78.7	81.8	

TAULUKKO 17. TEOLLISUUSLAITOSTEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO TILASTONIMIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

TILASTONIMIKE	LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK			
	1980	1991	1980	1991	MUUTOS %	
YRITYSJOHTOA AVUSTAVA ERIKOISTYÖ						
Laki- ja verotusasioiden hoito- työ, sisäinen tarkastustyö	Miehet	315	309	8200	20198	146.3
	Naiset	32	105	5683	15620	174.9
	Yhteensä	347	414	7968	19037	138.9
	N/M %			69.3	77.3	
TALOUSHALLINNOLLISTEN JA YLEISTEN KONTTORITOIMINTOJEN JOHTOTYÖ						
Konttorihallinnon johtotyö	Miehet	1004	888	7859	19416	147.1
	Naiset	231	504	5730	15463	169.9
	Yhteensä	1235	1392	7461	17985	141.1
	N/M %			72.9	79.6	
Konttoritoimintojen esimiestyö	Miehet	696	473	5575	14222	155.1
	Naiset	539	744	4541	11520	153.7
	Yhteensä	1235	1217	5124	12570	145.3
	N/M %			81.5	81.0	
KASSATOIMINNOT						
Kassanhoitotyö, vastuullinen	Miehet	20	48	4694	12094	157.6
	Naiset	1066	865	3629	8765	141.5
	Yhteensä	1086	913	3649	8940	145.0
	N/M %			77.3	72.5	
Kassanhoitotyö, avustava huoltokontt. ja laskutustyö	Miehet	46	69	3319	7786	134.6
	Naiset	2360	1912	2915	7306	150.6
	Yhteensä	2406	1981	2923	7323	150.5
	N/M %			87.8	93.8	
KIRJANPITO						
Kirjanpityö	Miehet	140	113	4235	10686	152.3
	Naiset	1567	1823	3615	9011	149.3
	Yhteensä	1707	1936	3666	9109	148.5
	N/M %			85.4	84.3	
Reskontranhoitotyö ja varasto- kirjanpityö	Miehet	158	120	3324	8301	149.7
	Naiset	2522	2270	2903	7340	152.8
	Yhteensä	2680	2390	2928	7388	152.3
	N/M %			87.3	88.4	

TAULUKKO 17. TEOLLISUUSLAITOSTEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄ JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIO TILASTONIMIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

TILASTONIMIKE	LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK			
	1980	1991	1980	1991	MUUTOS %	
LASKENTA						
Hinnoittelu- ja tarjous- laskentatyö	Miehet	437	439	5501	13524	145.8
	Naiset	105	153	3983	10958	175.1
	Yhteensä	542	592	5207	12861	147.0
	N/M %			72.4	81.0	
Laskentatyö	Miehet	764	763	4571	11436	150.2
	Naiset	606	837	3427	9188	168.1
	Yhteensä	1370	1600	4065	10260	152.4
	N/M %			75.0	80.3	
Raportointityö	Miehet	230	136	3607	9091	152.0
	Naiset	1953	1099	2823	7207	155.3
	Yhteensä	2183	1235	2906	7414	155.2
	N/M %			78.3	79.3	
SIHTEERITOIMINNOT						
Johdon sihteerityö	Miehet	7	4	..	..	..
	Naiset	1358	1638	4203	10250	143.9
	Yhteensä	1365	1642	..	..	..
	N/M %			..	..	
Kielenkääntämis-, tulkinta- ja kirjeenvaihtotyö	Miehet	116	63	4445	10664	139.9
	Naiset	1050	961	3675	9016	145.3
	Yhteensä	1166	1024	3752	9117	143.0
	N/M %			82.7	84.5	
Osastosihteerityö	Miehet	15	21	3677	8941	143.2
	Naiset	2899	4364	3249	8018	146.8
	Yhteensä	2914	4385	3251	8022	146.8
	N/M %			88.4	89.7	
Konekirjoitus- ja kauko- kirjoitustyö	Miehet	9	3	..	..	..
	Naiset	2139	1225	2782	7157	157.3
	Yhteensä	2148	1228	..	..	..
	N/M %			..	..	
KONTTORIPALVELU						
Vahtimestarityö	Miehet	314	200	3399	8436	148.2
	Naiset	97	130	2821	7027	149.1
	Yhteensä	411	330	3263	7881	141.6
	N/M %			83.0	83.3	

TAULUKKO 17. TEOLLISUUSLAITOSTEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT TILASTONIMIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIANSIO MK/KK				
		1980	1991	1980	1991	MUUTOS %		
Varastonhoitotyö ja kuljetusten järjestelytyö	Miehet	2381	1758	3636	8868	143.9		
	Naiset	536	488	2874	7384	156.9		
	Yhteensä	2917	2246	3496	8546	144.4		
	N/M %			79.0	83.3			
HANKINNAT	Hankintojen johtotyö	Miehet	597	660	7087	16435	131.9	
		Naiset	13	58	5479	12878	135.0	
		Yhteensä	610	718	7053	16148	129.0	
		N/M %			77.3	78.4		
	Ostotyö	Miehet	1171	1270	4575	11294	146.9	
		Naiset	214	455	3721	9006	142.0	
		Yhteensä	1385	1725	4443	10690	140.6	
		N/M %			81.3	79.7		
	Avustava ostotyö	Miehet	215	121	3644	9266	154.3	
		Naiset	965	872	2894	7323	153.0	
		Yhteensä	1180	993	3031	7560	149.4	
		N/M %			79.4	79.0		
HUOLINTA	Huolintatyö	Miehet	201	147	4768	10725	124.9	
		Naiset	230	308	3541	8677	145.0	
		Yhteensä	431	455	4113	9339	127.0	
		N/M %			74.3	80.9		
	Avustava huolintatyö	Miehet	71	64	3634	8495	133.8	
		Naiset	365	346	3011	7463	147.9	
		Yhteensä	436	410	3112	7624	145.0	
		N/M %			82.9	87.9		
	MYyntI	Myyntin johtotyö	Miehet	1432	1781	8785	20356	131.7
			Naiset	37	138	5935	15405	159.6
			Yhteensä	1469	1919	8713	20000	129.5
			N/M %			67.6	75.7	
Erikoismyyntityö ja välillinen myyntityö		Miehet	2324	2848	6630	15936	140.4	
		Naiset	129	431	5008	13477	169.1	
		Yhteensä	2453	3279	6545	15613	138.6	
		N/M %			75.5	84.6		

TAULUKKO 17. TEOLLISUUSLAITOSTEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIOT TILASTONIMIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1980 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIO MK/KK		MUUTOS %
		1980	1991	1980	1991	
Puhelinvaihteenhoitotyö	Miehet	4	10	..	7849	..
	Naiset	1614	1496	2668	6687	150.6
	Yhteensä	1618	1506	2668	6695	150.9
	N/M %			..	85,2	
Kopiointi- ja postitustyö	Miehet	81	73	2974	7376	148.0
	Naiset	1238	908	2485	6422	158.4
	Yhteensä	1319	981	2515	6493	158.2
	N/M %			83.6	87.1	
Lähettityö	Miehet	127	149	2425	6027	148.5
	Naiset	817	641	2229	5575	150.1
	Yhteensä	944	790	2255	5660	151.0
	N/M %			91.9	92.5	
PIENTOIMIPAikkojen KONTTORITYÖ						
Pientoimipaikkojen konttorityö	Miehet	103	85	3210	7966	148.2
	Naiset	2221	2486	2826	7102	151.3
	Yhteensä	2324	2571	2843	7131	150.8
	N/M %			88.0	89.2	
HENKILÖSTÖHALLINNOLLISTEN TOIMINTOJEN SUUNNITTELU JA JOHTAMINEN						
Henkilöstöhallinnon suunnittelu ja johtotyö	Miehet	388	301	8185	20721	153.2
	Naiset	48	101	6032	15816	162.2
	Yhteensä	436	402	7948	19489	145.2
	N/M %			73.7	76.3	
KOULUTUS						
Koulutus- ja opetustyö	Miehet	245	255	5818	13500	132.0
	Naiset	39	145	4748	12040	153.6
	Yhteensä	284	400	5671	12971	128.7
	N/M %			81.6	89.2	
Työnopastustyö	Miehet	149	86	4517	11199	147.9
	Naiset	120	96	2995	8365	179.3
	Yhteensä	269	182	3838	9704	152.8
	N/M %			66.3	74.7	

TAULUKKO 17. TEOLLISUUSLAITOSTEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT TILASTONIMIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSISNA 1980 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIANSIIO MK/KK		MUUTOS %
		1980	1991	1980	1991	
TYÖVOIMA-ASIAI						
Työsuhdeasiain hoitotyö	Miehet	225	161	6377	15003	135.3
	Naiset	34	55	4776	13045	173.1
	Yhteensä	259	216	6167	14504	135.2
	N/M %			74.9	86.9	
Työhönottotyö	Miehet	128	72	4892	11055	126.0
	Naiset	72	78	3545	9292	162.1
	Yhteensä	200	150	4407	10138	130.0
	N/M %			72.5	84.1	
PALKANLASKENTA						
Palkanlaskentatyö, vastaava	Miehet	90	54	4913	10907	122.0
	Naiset	722	751	3463	8790	153.8
	Yhteensä	812	805	3624	8932	146.5
	N/M %			70.5	80.6	
Palkanlaskentatyö	Miehet	65	33	3118	7895	153.2
	Naiset	2705	1918	2934	7540	157.0
	Yhteensä	2770	1951	2938	7546	156.8
	N/M %			94.1	95.5	
SUOJELU JA TYÖTERVEYSHUOLTO						
Suojelun johto, valvonta- ja suunnittelutyö	Miehet	400	324	5792	14070	142.9
	Naiset	13	15	5600	14296	155.3
	Yhteensä	413	339	5786	14080	143.3
	N/M %			96.7	101.6	
Työlääketieteellinentyö	Miehet	111	77	12361	27052	118.9
	Naiset	13	7	10551	..	
	Yhteensä	124	84	12171	..	..
	N/M %			85.4	..	
Työterveyshuoltotyö	Miehet	36	27	4371	10799	147.1
	Naiset	525	444	3661	9517	160.0
	Yhteensä	561	471	3707	9590	158.7
	N/M %			83.8	88.1	
HENKILÖSTÖPALVELU						
Henkilöstöpalvelutyö	Miehet	179	119	4325	10871	151.4
	Naiset	725	629	3139	7895	151.5
	Yhteensä	904	748	3374	8368	148.0
	N/M %			72.6	72.6	
TEOLLISUUS YHTEENSÄ						
	Miehet	84577	88879	5276	12777	142.2
	Naiset	49663	52740	3210	8564	166.8
	Yhteensä	134240	141619	4512	11208	148.4
				60.8	67.0	

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT TILASTONIMIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIANSIOT MK/KK		
		1981	1991	1981	1991	MUUTOS %
SUORITTAVAT TEHTÄVÄT						
KAUPAN KONTTORIHENKILÖSTÖ						
OSTO, MYYNTI JA MARKKINOINTI						
Osto	Miehet	446	512	4884	11092	127.1
	Naiset	385	597	3884	9352	140.8
	Yhteensä	831	1109	4421	10155	129.7
	N/M %			79.5	84.3	
Tukkumyynti	Miehet	4212	2738	4969	11229	126.0
	Naiset	1040	1280	3906	9600	145.8
	Yhteensä	5252	4018	4759	10710	125.1
	N/M %			78.6	85.5	
Kenttämyynti	Miehet	3894	3479	5345	12202	128.3
	Naiset	605	669	3692	10294	178.8
	Yhteensä	4499	4148	5123	11894	132.2
	N/M %			69.1	84.4	
Tilausten vastaanotto	Miehet	368	482	4016	9865	145.6
	Naiset	1482	1111	3394	7995	135.6
	Yhteensä	1850	1593	3518	8561	143.4
	N/M %			84.5	81.0	
Markkinointi	Miehet	209	222	4935	12188	147.0
	Naiset	262	478	3739	8636	131.0
	Yhteensä	471	700	4270	9762	128.6
	N/M %			75.8	70.9	
Mainonta	Miehet	244	139	4193	10561	151.9
	Naiset	284	300	3517	8687	147.0
	Yhteensä	528	439	3829	9280	142.3
	N/M %			83.9	82.3	
Somistus	Miehet	181	56	3193	7690	140.8
	Naiset	530	424	2849	6647	133.3
	Yhteensä	711	480	2937	6769	130.5
	N/M %			89.2	86.4	

Tiedot ovat elokuulta

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT TILASTONIMIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE	LUKUMÄÄRÄ		KESKIANSIOT MK/KK			
	1981	1991	1981	1991	MUUTOS %	
LASKENTATOIMI						
Kirjanpito	Miehet	157	261	4012	8643	115.4
	Naiset	2222	2397	3663	8603	134.9
	Yhteensä	2379	2658	3686	8607	133.5
	N/M %			91.3	99.5	
Reskontra	Miehet	48	25	3781	8496	124.7
	Naiset	1642	1461	3268	7693	135.4
	Yhteensä	1690	1486	3283	7707	134.8
	N/M %			86.4	90.5	
Kassanhoito	Miehet	32	19	3481	7954	128.5
	Naiset	1982	1217	3509	8089	130.5
	Yhteensä	2014	1236	3509	8087	130.5
	N/M %			100.8	101.7	
Sisäinen laskenta	Miehet	94	128	4642	11345	144.4
	Naiset	550	358	3391	8582	153.1
	Yhteensä	644	486	3574	9310	160.5
	N/M %			73.1	75.6	
Laskutus	Miehet	73	70	3674	7804	112.4
	Naiset	2695	1914	3106	7258	133.7
	Yhteensä	2768	1984	3121	7277	133.2
	N/M %			84.5	93.0	
Hinnoittelu	Miehet	114	46	3670	7893	115.1
	Naiset	592	229	3188	7383	131.6
	Yhteensä	706	275	3266	7468	128.7
	N/M %			86.9	93.5	
Avustavat laskentatehtävät	Miehet	104	40	3081	7403	140.3
	Naiset	3007	1289	2972	7033	136.6
	Yhteensä	3111	1329	2976	7044	136.7
	N/M %			96.5	95.0	
ATK						
Systemisuunnittelu	Miehet	225	1115	6638	14984	125.7
	Naiset	87	360	5924	13501	127.9
	Yhteensä	312	1475	6439	14622	127.1
	N/M %			89.2	90.1	

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT TILASTONIMI-
MIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIANSIOT MK/KK		
		1981	1991	1981	1991	MUUTOS %
ATK-suunnittelu	Miehet	210	1315	5678	12575	121.5
	Naiset	120	597	5453	11708	114.7
	Yhteensä	330	1912	5596	12304	119.9
	N/M %			96.0	93.1	
Operointi	Miehet	272	442	4255	10088	137.1
	Naiset	252	253	3645	8774	140.7
	Yhteensä	524	695	3962	9610	142.6
	N/M %			85.7	87.0	
Avustavat tehtävät	Miehet	154	110	4062	9311	129.2
	Naiset	1581	769	3215	7655	138.1
	Yhteensä	1735	879	3290	7862	139.0
	N/M %			79.1	82.2	
HENKILÖSTÖHALLINTO						
Henkilöstötehtävät	Miehet	33	25	3987	9121	128.8
	Naiset	886	835	3570	8649	142.3
	Yhteensä	919	860	3585	8663	141.6
	N/M %			89.5	94.8	
Pienyritysten konttoritehtävät	Miehet	49	154	3641	9178	152.1
	Naiset	975	2912	3202	7420	131.7
	Yhteensä	1024	3066	3223	7508	133.0
	N/M %			87.9	80.8	
YLEISHALLINTO						
Sihteerit	Miehet	48	29	4334	8879	104.9
	Naiset	3175	4615	3808	8722	129.0
	Yhteensä	3223	4644	3816	8723	128.6
	N/M %			87.9	98.2	
Kone- ja kaukokirjoitus	Miehet	13	9	3337	..	..
	Naiset	939	396	3157	7394	134.2
	Yhteensä	952	405	3159	..	..
	N/M %			94.6	..	
Puhelinvaihteen hoito	Miehet	13	44	3185	7422	133.0
	Naiset	1456	1172	2975	7024	136.1
	Yhteensä	1469	1216	2977	7038	136.4
	N/M %			93.4	94.6	

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT TILASTONIMIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE	LUKUMÄÄRÄ		KESKIANSIOT MK/KK			
	1981	1991	1981	1991	MUUTOS %	
Postitus, monistus ja kopiointi	Miehet	61	51	3175	7071	122.7
	Naiset	578	392	2802	6763	141.4
	Yhteensä	639	443	2838	6798	139.6
	N/M %			88.3	95.6	
Lähetit	Miehet	142	122	2389	6266	162.3
	Naiset	397	174	2350	5769	145.5
	Yhteensä	539	296	2360	5974	153.1
	N/M %			98.4	92.1	
Kortisto, arkisto ja kirjasto	Miehet	40	25	3506	7497	113.8
	Naiset	969	456	3163	7502	137.2
	Yhteensä	1009	481	3177	7502	136.2
	N/M %			90.2	100.1	
MATERIAALIHALLINTO						
Varasto- ja kuljetuskonttoristi	Miehet	172	219	3469	8529	145.9
	Naiset	703	450	3139	7423	136.5
	Yhteensä	875	669	3204	7785	143.0
	N/M %			90.5	87.0	
LAIVAUS-JA HUOLINTA-ALAN HENKILÖSTÖ						
Huolitsija	Miehet	348	261	4355	9112	109.2
	Naiset	347	618	3743	8683	132.0
	Yhteensä	695	879	4049	8810	117.6
	N/M %			85.9	95.3	
Huolitsijan apulainen	Miehet	52	72	3060	6714	119.4
	Naiset	452	309	2998	7050	135.2
	Yhteensä	504	381	3004	6987	132.5
	N/M %			98.0	105.0	

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIOT TILASTONIMI-
MIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIOT MK/KK		
		1981	1991	1981	1991	MUUTOS %
TULLAAJAT JA HUOLINTATYÖNJOHTAJAT						
0-3 vuotta alalla	Miehet	60	26	3851	10909	183,3
	Naiset	3	2	..	..	..
	Yhteensä	63	28	..	..	..
	N/M %			..	..	
4-6 vuotta alalla	Miehet	57	32	3876	7910	104,1
	Naiset	-	2	-	..	..
	Yhteensä	57	34	..	..	..
	N/M %			-	..	
7-9 vuotta alalla	Miehet	53	29	3794	8529	124,8
	Naiset	-	3	-	..	..
	Yhteensä	53	32	3794	..	..
	N/M %			-	..	
10-12 vuotta alalla	Miehet	47	20	4046	9044	123,5
	Naiset	-	5	-	..	..
	Yhteensä	47	25	4046	..	..
	N/M %			-	..	
13-15 vuotta alalla	Miehet	39	34	4136	9711	134,8
	Naiset	2	-	..	-	-
	Yhteensä	41	34	..	9711	..
	N/M %			..	-	
Yli 16 vuotta alalla	Miehet	-	86	-	11171	-
	Naiset	-	4	-	..	-
	Yhteensä	-	90	-	..	-
	N/M %			-	..	
MYYMÄLÄN- JA OSASTONHOITAJAT SEKÄ HUOLTO- JA JAKELUASEMIEN HOITAJAT						
Myyvälän/osastonhoitaja, myymäläpäällikkö	Miehet	3921	2334	4364	10477	140,1
	Naiset	4304	4156	3670	8732	137,9
	Yhteensä	8225	6490	4001	9360	133,9
	N/M %			84,1	83,3	

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT TILASTONIMI-
MIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE	LUKUMÄÄRÄ		KESKIANSIOT MK/KK			
	1981	1991	1981	1991	MUUTOS %	
I MYYJÄRYHMÄ						
Elintarvikemyyjä	Miehet	616	882	2867	6848	138.9
	Naiset	8256	7718	2703	6375	135.8
	Yhteensä	8872	8600	2714	6424	136.6
	N/M %			94.3	93.1	
Kangasmyyjä	Miehet	4	3	..	..	..
	Naiset	1218	1032	2747	6013	118.9
	Yhteensä	1222	1035	..	..	..
	N/M %			..	..	
Asustemyyjä	Miehet	66	121	2992	6964	132.8
	Naiset	3341	4799	2718	6302	131.9
	Yhteensä	3407	4920	2723	6318	132.0
	N/M %			90.8	90.5	
Jalkine- ja leikkemyyjä	Miehet	29	47	2790	6311	126.2
	Naiset	1457	1333	2797	6376	128.0
	Yhteensä	1486	1380	2797	6374	127.9
	N/M %			100.3	101.0	
Liha- ja leikkelemyyjä	Miehet	929	522	3286	7438	126.4
	Naiset	4135	1912	2821	6530	131.5
	Yhteensä	5064	2434	2906	6725	131.4
	N/M %			85.8	87.8	
Huonekalu- ja mattomyyjä	Miehet	628	612	3435	7863	128.9
	Naiset	324	384	3144	6933	120.5
	Yhteensä	952	996	3336	7504	125.0
	N/M %			91.5	88.2	
Sähkölaite, TV- ja radiomyyjä	Miehet	629	652	3205	7310	128.1
	Naiset	193	214	2860	7055	146.7
	Yhteensä	822	866	3124	7247	132.0
	N/M %			89.2	96.5	
Myymäläkassanhoitaja	Miehet	45	84	2656	6388	140.5
	Naiset	5399	5358	2768	6283	127.0
	Yhteensä	5444	5442	2767	6285	127.1
	N/M %			104.2	98.4	

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT TILASTONIMI-
MIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIANSIOT MK/KK		
		1981	1991	1981	1991	MUUTOS %
Kirjakaupan myyjä	Miehet	46	86	2882	6478	124.8
	Naiset	891	828	2778	6547	135.7
	Yhteensä	937	914	2783	6541	135.0
	N/M %			96.4	101.1	
Kioskimyyjä	Miehet	10	71	..	6908	..
	Naiset	2161	1878	2851	6863	90.1
	Yhteensä	2171	1948	2851	6865	140.8
	N/M %			..	108.0	
Muut I-ryhmän myyjät	Miehet	3464	1494	3031	7796	157.2
	Naiset	5149	2978	2788	6344	127.5
	Yhteensä	8613	4472	2886	6829	136.7
	N/M %			92.0	81.4	
Konttorin, myymälän ja varaston siivoojat	Miehet	28	30	2501	7236	189.3
	Naiset	1897	1246	2623	6768	158.0
	Yhteensä	1925	1276	2621	6779	158.6
	N/M %			104.9	93.5	
II MYYJÄRYHMÄN myyjät, elintarvike- liikkeessä	Miehet	-	433	-	8530	-
	Naiset	-	466	-	7311	-
	Yhteensä	-	899	-	7897	-
	N/M %			-	85.7	
rauta- ja rakennus- tarvikeliikkeessä	Miehet	-	1290	-	8457	-
	Naiset	-	228	-	7063	-
	Yhteensä	-	1518	-	8248	-
	N/M %			-	83.5	
muut II ryhmän myyjät	Miehet	-	1207	-	9607	-
	Naiset	-	985	-	7311	-
	Yhteensä	-	2192	-	8576	-
	N/M %			-	76.1	
VARASTOTYÖNTEKIJÄT						
1 vuosi alalla	Miehet	1793	1558	2934	6433	119.3
	Naiset	452	391	2754	6047	119.6
	Yhteensä	2245	1949	2898	6356	119.3
	N/M %			93.9	94.0	

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT TILASTONIMIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIANSIOT MK/KK		
		1981	1991	1981	1991	MUUTOS %
3 vuotta alalla	Miehet	456	1255	2885	6838	137.0
	Naiset	126	441	2757	6443	133.7
	Yhteensä	582	1696	2857	6735	135.7
	N/M %			95.6	94.2	
8 vuotta alalla	Miehet	3225	1209	3281	7439	126.7
	Naiset	2294	721	3043	6981	129.4
	Yhteensä	5519	1930	3182	7268	128.4
	N/M %			92.7	93.8	
VARASTOESIMIEHET						
Varastoesimies johtaa ilman alaisia työnjohtajia	Miehet	1756	1337	3981	9168	130.3
	Naiset	166	176	3616	8459	133.9
	Yhteensä	1922	1513	3949	9086	130.0
	N/M %			90.8	92.3	
Varastoesimiesjohtaa työnjohtajia/työntekijöitä	Miehet	289	198	4323	10853	151.1
	Naiset	29	25	3587	8186	128.2
	Yhteensä	318	223	4256	10554	148.0
	N/M %			83.0	75.4	
Keskusvarastonhoitaja	Miehet	236	110	4143	9041	132.1
	Naiset	12	8	3826	8186	114.0
	Yhteensä	248	118	4128	..	..
	N/M %			92,3	..	
Johtaa työtä välillisesti alaistensa esimiesten esimiehenä	Miehet	97	41	4619	11254	143.6
	Naiset	3	2	..	..	..
	Yhteensä	100	43	..	..	..
	N/M %			..	..	
KULJETUSHENKILÖSTÖ						
Henkilö- ja pakettiautonkuljettajat						
Alle 4-vuotta alalla	Miehet	223	544	2938	6620	125.3
	Naiset	7	23	..	6223	..
	Yhteensä	230	567	2931	6604	125.3
	N/M %			..	94.0	
4-8 vuotta alalla	Miehet	377	234	3135	7571	141.5
	Naiset	15	3	2928	..	..
	Yhteensä	392	237	3126	..	..
	N/M %			93,4	..	
8-10 vuotta alalla	Miehet	189	84	3361	7563	125.0
	Naiset	7	1	..	..	..
	Yhteensä	196	85	3352	..	..
	N/M %			..	..	

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIOT TILASTONIMIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIOT MK/KK		
		1981	1991	1981	1991	MUUTOS %
Yli 10 vuotta alalla	Miehet	376	373	3545	8225	132,0
	Naiset	6	16	..	7171	..
	Yhteensä	382	389	..	8183	..
	N/M %			..	87,2	
Kuorma-autonkuljettajat Alle 4-vuotta alalla	Miehet	162	630	3087	7394	139,5
	Naiset	-	4	-	..	-
	Yhteensä	162	634	3087	..	..
	N/M %			-	..	
4-8 vuotta alalla	Miehet	319	221	..	7816	..
	Naiset	1	4	..	..	..
	Yhteensä	320	225	3415	..	..
	N/M %			..	..	
8-10 vuotta alalla	Miehet	209	138	3412	7098	108,0
	Naiset	3	9	..	..	..
	Yhteensä	212	147	3403	..	..
	N/M %			..	..	
Yli 10 vuotta alalla	Miehet	639	726	3480	7899	127,0
	Naiset	2	8	..	..	..
	Yhteensä	641	734	..	..	..
	N/M %			..	..	
AUTOALAN MYYNTI- JA VARASTOHENKILÖKUNTA						
Henkilöautomyyjä	Miehet	1263	1558	5307	11373	114,3
	Naiset	10	31	..	12052	..
	Yhteensä	1273	1589	5304	11386	114,7
	N/M %			..	106,0	
Varaosa- ja tarvikemyyjä	Miehet	1579	1724	3326	7663	130,4
	Naiset	10	18	..	6990	..
	Yhteensä	1589	1742	3325	7656	130,3
	N/M %			..	91,4	
HUOLTOASEMIEN HENKILÖKUNTA						
Huoltoaseman kassa	Miehet	111	1699	2953	6865	132,5
	Naiset	419	1717	2800	6661	137,9
	Yhteensä	530	3416	2832	6762	138,8
	N/M %			94,8	97,0	

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIOT TILASTONIMI-
MIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIOT MK/KK		
		1981	1991	1981	1991	MUUTOS %
Huoltoasentaja	Miehet	1169	1412	3137	7305	132,9
	Naiset	9	4	..	5894	..
	Yhteensä	1178	1416	..	..	..
	N/M %			..	..	
APTEEKKIHENKILÖKUNTA						
Farmaseutit						
1-3 vuotta alalla	Miehet	18	21	3475	8747	151,7
	Naiset	204	297	3246	8154	151,2
	Yhteensä	222	318	3265	8193	151,0
	N/M %			93,4	93,2	
4-6 vuotta alalla	Miehet	5	9	..	..	..
	Naiset	126	289	3307	8371	153,1
	Yhteensä	131	298	..	..	..
	N/M %			..	..	
7-9 vuotta alalla	Miehet	-	5	-	..	-
	Naiset	136	184	3407	8669	154,5
	Yhteensä	136	149	3407	..	..
	N/M %			-	..	
10-12 vuotta alalla	Miehet	3	3	..	..	..
	Naiset	168	145	3484	9082	160,7
	Yhteensä	171	148	..	..	..
	N/M %			..	..	
13-15 vuotta alalla	Miehet	2	3	..	..	..
	Naiset	258	153	3622	9477	161,7
	Yhteensä	260	156	..	..	..
	N/M %			..	..	
Yli 16-vuotta alalla	Miehet	27	14	4193	10241	144,2
	Naiset	1352	1405	3821	9996	161,6
	Yhteensä	1352	1419	3828	9998	161,2
	N/M %			91,1	97,6	

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT TILASTONIMI-
MIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIANSIOT MK/KK		
		1981	1991	1981	1991	MUUTOS %
RAVITSEMIS- JA MAJOITUSLIIKKEIDEN TYÖNTEKIJÄT						
Majoitusliikkeen vastaanottaja portieeri	Miehet	365	317	3161	7688	143.2
	Naiset	401	711	3134	7388	135.7
	Yhteensä	766	1028	3147	7481	137.7
	N/M %			99.1	96.1	
Ravintolan paistaja, keittäjä kylmäkkö	Miehet	129	88	3102	7380	137.9
	Naiset	2564	1659	3067	7249	136.4
	Yhteensä	2693	1747	3069	7256	136.4
	N/M %			98.9	98.2	
Ruokalan paistaja, keittäjä, kylmäkkö	Miehet	10	26	..	7135	..
	Naiset	459	639	2977	7369	147.5
	Yhteensä	469	665	2976	7360	147.3
	N/M %			..	103.3	
Kahvilan keittäjä	Miehet	19	11	2654	6520	145.7
	Naiset	635	412	2647	6522	146.4
	Yhteensä	654	423	2647	6522	146.4
	N/M %			99.7	100.0	
Työpaikkaruokalan keittäjä	Miehet	4	43	..	7440	..
	Naiset	483	757	2940	7018	138.7
	Yhteensä	487	800	2937	7041	139.7
	N/M %			..	94.3	
Kahvilan tarjoilija, annoste- lija ja kahvinkeittäjä	Miehet	48	84	2580	6481	151.2
	Naiset	3515	2325	2544	6362	150.1
	Yhteensä	3563	2409	2544	6366	150.2
	N/M %			98.6	98.2	
Kokki	Miehet	764	1343	3330	7760	133.0
	Naiset	20	445	3243	7422	128.9
	Yhteensä	784	1788	3328	7676	130.7
	N/M %			97.4	95.6	
Aputyöntekijät (keittiö, kylmälä ym)	Miehet	272	423	2611	6380	144.4
	Naiset	3122	2285	2576	6425	149.4
	Yhteensä	3394	2708	2579	6418	148.9
	N/M %			98.7	100.7	

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIAANSIOT TILASTONIMI-
MIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIAANSIOT MK/KK		
		1981	1991	1981	1991	MUUTOS %
Tarkkailu- ja paragonkassan- hoitaja	Miehet	77	85	3352	7897	135.6
	Naiset	1840	751	3171	7625	140.5
	Yhteensä	1917	836	3178	7653	140.8
	N/M %			94.6	96.6	
Tarjoilija (kiinteäpalkk.)	Miehet	199	975	3223	8008	148.5
	Naiset	2114	4941	3071	7741	152.1
	Yhteensä	2313	5916	3084	7785	152.4
	N/M %			95.3	96.7	
Tarjoilija (palvelurahapalkk.)	Miehet	577	237	4357	9256	112.4
	Naiset	3124	819	3999	8681	117.1
	Yhteensä	3701	1056	4055	8810	117.3
	N/M %			91.8	93.8	
Siivooja	Miehet	5	6	..	..	..
	Naiset	761	396	2558	6369	149.0
	Yhteensä	766	402	..	..	..
	N/M %			..	..	
Kerroskassanhoitaja	Miehet	2	15	..	6508	..
	Naiset	888	985	2786	6511	133.7
	Yhteensä	891	1000	2785	6511	133.7
	N/M %			..	100.1	
RAVITSEMIS- JA MAJOITUS- LIIKKEIDEN PÄÄLLIKÖT JA ESIMIEHET						
Ravintolapäällikkö	Miehet	189	301	4775	11350	137.7
	Naiset	213	591	4412	10532	138.7
	Yhteensä	402	892	4583	10808	135.8
	N/M %			92.4	92.8	
Hovimestari	Miehet	237	169	3857	9212	138.8
	Naiset	479	374	3682	9001	144.5
	Yhteensä	716	543	3740	9067	142.4
	N/M %			95.5	97.7	
Baarimestari	Miehet	145	226	3964	9102	129.6
	Naiset	194	319	3676	8741	137.8
	Yhteensä	339	545	3799	8891	134.0
	N/M %			92.7	96.0	

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT TILASTONIMI-
MIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIANSIOT MK/KK			
		1981	1991	1981	1991	MUUTOS %	
Kahvilaemäntä, ruokalaemäntä, matkustajakodin emäntä	Miehet	11	24	3091	9172	196.7	
	Naiset	905	1010	3343	8207	145.5	
	Yhteensä	916	1034	3340	8229	146.4	
	N/M %			108.2	89.5		
PANKKIEN TOIMIHENKILÖT							
ATK	ATK-suunnittelu	Miehet	136	433	6482	14140	118.1
		Naiset	76	415	6095	13498	121.5
		Yhteensä	212	848	6343	13826	118.0
		N/M %			94.0	95.5	
	Operointi	Miehet	169	266	5278	11778	123.2
		Naiset	35	78	4001	10020	150.4
		Yhteensä	204	344	5059	11379	124.9
		N/M %			75.8	85.1	
	Avustavat tehtävät	Miehet	124	81	4798	10350	115.7
		Naiset	702	318	3830	9477	147.4
		Yhteensä	826	399	3975	9654	142.9
		N/M %			79.8	91.6	
	Yritys- ja pankkitutkimus	Miehet	159	342	7327	16152	120.4
		Naiset	62	290	5479	12357	125.5
		Yhteensä	221	632	6809	14411	111.7
		N/M %			74.8	76.5	
	Sihteerit	Miehet	13	11	6858	11666	70.1
		Naiset	620	1198	4568	10167	122.6
		Yhteensä	633	1209	4615	10181	120.6
		N/M %			66.6	87.2	
	Postitus, monistus, kopiointi ja puhelinvaihteen hoito	Miehet	93	124	4100	9011	119.8
		Naiset	397	611	3387	8255	143.7
		Yhteensä	490	735	3522	8383	138.0
		N/M %			82.6	91.6	

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT TILASTONIMI-
MIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE		LUKUMÄÄRÄ		KESKIANSIOT MK/KK		
		1981	1991	1981	1991	MUUTOS %
Vahtimestarit	Miehet	474	487	3860	8694	125.2
	Naiset	107	114	3341	7855	135.1
	Yhteensä	581	601	3764	8535	126.7
	N/M %			86.6	90.3	
Lähetit	Miehet	44	46	2809	6894	145.4
	Naiset	319	202	2814	7197	155.8
	Yhteensä	363	248	2813	7141	153.8
	N/M %			100.2	104.4	
VAR SINAINEN PANKKITOIMINTA						
Asiakaspalvelu rahavastuulla	Miehet	394	452	4176	8973	114.9
	Naiset	12000	14447	3755	8696	131.6
	Yhteensä	12394	14899	3768	8704	131.0
	N/M %			89.9	96.9	
Asiakaspalvelu ilman rahavas- tuuta	Miehet	343	388	4147	10364	149.9
	Naiset	4895	5422	3758	9435	151.1
	Yhteensä	5238	5810	3783	9497	151.0
	N/M %			90.6	91.0	
Asiakaspalvelun taustatoiminnot	Miehet	183	520	4751	10632	123.8
	Naiset	2200	4783	3697	8919	141.2
	Yhteensä	2383	5303	3778	9087	140.5
	N/M %			77.8	83.9	
VAKUUTUSLAITOSTEN TOIMIHENKILÖT MARKKINOINTI JA MYYNTI						
Myynti	Miehet	1295	1207	5565	14110	153.5
	Naiset	49	168	4825	12011	148.9
	Yhteensä	1344	1375	5538	13854	150.2
	N/M %			86.7	85.1	
Asiakaspalvelu	Miehet	45	56	4857	9415	93.8
	Naiset	694	1367	3485	8377	140.4
	Yhteensä	739	1423	3569	8418	135.9
	N/M %			71.8	89.0	

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT TILASTONIMI-
MIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE	LUKUMÄÄRÄ		KESKIANSIOT MK/KK			
	1981	1991	1981	1991	MUUTOS %	
LASKENTATOIMI						
Laskenta	Miehet	57	64	4321	8924	106.5
	Naiset	511	566	3343	7486	123.9
	Yhteensä	568	630	3441	7632	121.8
	N/M %			77.4	83.9	
ATK						
ATK-suunnittelu	Miehet	93	270	6673	13250	98.6
	Naiset	59	264	5988	12293	105.3
	Yhteensä	152	534	6407	12777	99.4
	N/M %			89.7	92.8	
Ohjelmointi	Miehet	85	67	5506	10508	90.8
	Naiset	114	161	4815	10354	115.0
	Yhteensä	199	228	5110	10399	103.5
	N/M %			87.5	98.5	
Operointi	Miehet	112	112	5029	11043	119.6
	Naiset	18	25	4306	9488	120.3
	Yhteensä	130	137	4929	10759	118.3
	N/M %			85.6	85.9	
Avustavat tehtävät	Miehet	27	27	3754	10213	172.1
	Naiset	434	202	3714	8657	133.1
	Yhteensä	461	229	3716	8840	137.9
	N/M %			98.9	84.8	
YLEISHALLINTO						
Sihteeri	Miehet	67	11	4623	10370	124.3
	Naiset	727	618	4527	9885	118.4
	Yhteensä	794	629	4535	9893	118.2
	N/M %			97.9	95.3	
Kone- ja kaukokirjoitus	Miehet	1	-	..	..	..
	Naiset	314	141	3482	8199	..
	Yhteensä	315	141	..	..	..
	N/M %			..	..	
Kortisto ja arkisto	Miehet	26	18	3453	7639	121.2
	Naiset	215	132	3101	7277	134.7
	Yhteensä	241	150	3139	7320	133.2
	N/M %			89.8	95.3	

TAULUKKO 18. PALVELUALOJEN TOIMIHENKILÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN KESKIANSIOT TILASTONIMI-
MIKKEEN JA SUKUPUOLEN MUKAAN VUOSINA 1981 JA 1991

TILASTONIMIKE	LUKUMÄÄRÄ		KESKIANSIOT MK/KK			
	1981	1991	1981	1991	MUUTOS %	
VAKUUTUSTOIMI						
Vakuutusten hoitotehtävät	Miehet	61	67	4749	8448	77.9
	Naiset	1198	1732	3820	8633	126.0
	Yhteensä	1259	1799	3865	8626	123.2
	N/M %			80.4	102.2	
Vakuutustapahtuman käsittely	Miehet	171	254	5046	9603	90.3
	Naiset	2182	2521	3748	8491	126.5
	Yhteensä	2353	2775	3842	8593	123.6
	N/M %			74.3	88.4	
Korvausten ja eläkkeiden laskenta	Miehet	4	22	..	8096	..
	Naiset	196	206	3767	8612	128.6
	Yhteensä	200	228	3757	6562	127.9
	N/M %			..	85.8	
Vakuutustoimen asiakaspalvelu	Miehet	23	33	4291	8487	97.8
	Naiset	703	619	3729	8139	118.3
	Yhteensä	726	652	3747	8157	117.7
	N/M %			86.9	95.9	
Vakuutuslaskenta	Miehet	19	30	4887	11167	128.5
	Naiset	259	164	3791	9228	143.4
	Yhteensä	278	194	3866	9528	146.5
	N/M %			77.6	82.6	
Vakuutusten hoito avustavat tehtävät	Miehet	7	7	..	..	..
	Naiset	642	477	3344	7702	130.3
	Yhteensä	649	484	3343	7686	129.9
	N/M %			..	..	
Vakuutustapahtuma avustavat tehtävät	Miehet	10	22	..	7314	..
	Naiset	293	255	3239	7417	129.0
	Yhteensä	303	277	3256	7409	127.6
	N/M %			..	106.9	
Palvelualat	Miehet	57637	91170	3962	11055	179.0
	Naiset	146124	160854	3234	8227	154.4
	Yhteensä	203761	252024	3440	9250	168.9
	N/M %			81.6	74.4	

Palkat - sarja 1992:

- 1 Valtion tuntipalkat 1991, syyskuu
- 2 Teollisuustyöntekijöiden palkat 3.neljännes 1991
- 3 Liikenteen työntekijöiden palkat, Ahtausala 3. neljännes 1991
- 4 Rakennusalan työntekijöiden palkat 3. neljännes 1991
- 5 Kuntasektorin tuntipalkat 3. neljännes 1991
- 6 Valtion kuukausipalkat 1991
- 7 Maataloustyöntekijöiden palkat 3. neljännes 1991
- 8 Hinta- ja palkkatiedote 1992:1
- 9 Liikenteen työntekijöiden palkat, Autoliikenne 3. neljännes 1991
- 10 Valtion tuntipalkat 1991, marraskuu
- 11 Metsätyöntekijöiden palkat 4. neljännes 1991
- 12 Teollisuuden toimihenkilöiden palkat 1991
- 13 Kunnallinen virkaluettelo 1991
- 14 Liikenteen työntekijöiden palkat, Autoliikenne 4. neljännes 1991
- 15 Kuntasektorin tuntipalkat 4. neljännes 1991
- 16 Teollisuuden työntekijöiden palkat 4. neljännes 1991
- 17 Kuntasektorin kuukausipalkat 1991
- 18 Rakennusalan työntekijöiden palkat 4. neljännes 1991
- 19 Metsätyöntekijöiden vuosiansiot 1991
- 20 Hinta- ja palkkatiedote 1991:2
- 21 Maataloustyöntekijöiden palkat 4. neljännes 1991
- 22 Liikenteen työntekijöiden palkat, Ahtausala 4. neljännes 1991
Ulkomaan meriliikenne syyskuu 1991
- 23 Voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen palkat, syyskuu 1991
- 24 Hinta- ja palkkatiedote 1991:3
- 25 Palvelualojen palkat 1991, elokuu
- 26 Julkisen sektorin tuntipalkat 1. neljännes 1992
- 27 Maa- ja metsätyöntekijöiden palkat 1. neljännes 1992
- 28 Liikenteen työntekijöiden palkat, autoliikenne ja ahtausala 1. neljännes 1992
- 29 Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden palkat 1. neljännes 1991

- 30   Hinta- ja palkkatiedote 1992:4
- 31   Maa- ja metsätyöntekijöiden palkat 2. neljännes 1992
- 32   Julkisen sektorin tuntipalkat 2. neljännes 1991
- 33   Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden palkat 2. neljännes 1992
- 34   Liikenteen työntekijöiden palkat, Autoliikenne ja ahtausala 2. neljännes 1992
- 35   Hinta- ja palkkatiedote 1992:5
- 36   Hinta- ja palkkatiedote 1992:6
- 37   Maa- ja metsätyöntekijöiden palkat 3. neljännes 1992
- 38   Palkkatilasto 1991/92

Palkkatilasto

Lönestatistik
Wages and salaries
1991/92

Palkkatilasto 1991/92 on yhteenveto eri alojen palkkatilastoista. Kirjaan on koottu keskeisiä tietoja palkoista ja niiden kehityksestä. Tietoja on julkisen ja yksityisen sektorin palkansaajien lukumääristä ja keskiansioista toimialan, sukupuolen, koulutuksen ja ammattiryhmän mukaan. Julkaisussa on myös tarkasteltu naisten ja miesten tulo- ja palkkaeroja. Lisäksi mukana on katsaus kuntasektorin työvoimakustannustutkimukseen ja tulopoliittisiin sopimuksiin sekä ansiokehitykseen viime vuosina.

Julkaisujen myynti:

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
(90) 17 341

Försäljning:

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
(90) 17 341

Hinta – Pris

150 mk

ISSN 0784-8374
= Yritykset
ISSN 0784-8056